

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 8^ης Ιουλίου 2018

Ωρα έναρξης: 5.08 μ.μ.

Αρ. 33

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλό απόγευμα.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Κύριοι συνάδελφοι, δηλώστε την παρουσία σας, σας παρακαλώ. Πατήστε το κουμπί “ένα”.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν πέντε προτάσεις νόμου οι οποίες θα κατατεθούν σήμερα και για τις οποίες υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν επείγουσες και να ψηφιστούν σήμερα.

Οι προτάσεις νόμου τιτλοφορούνται...

Μπορεί η γραμματέας να τις διαβάσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

«Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», κατάθεση από τους κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», κατάθεση από τους κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018» από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, «Ο περί της Προστασίας της Κύριας Κατοικίας Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018», κατάθεση από τους κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και «Ο περί της Προστασίας της Επαγγελματικής Στέγης Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018», κατάθεση από τους κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι προτάσεις νόμου κηρύσσονται επείγουσες και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, με την παράκληση να συνέλθουν, για να τις μελετήσουν και να ετοιμάσουν τις σχετικές εκθέσεις.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.146-2018).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας και Πολιτισμού
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.147-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2018. (Αρ. Φακ. 23.01.059.148-2018).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί του Καθορισμού των Προϋποθέσεων και των Τεχνικών Προδιαγραφών για την Κατασκευή και Ασφαλή Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχο των Παιδότοπων και Παιδικών Χαρών Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.066-2018).	Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Εσωτερικών
2. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.072-2018).	Γιώργο Λιλλήκα, πρόεδρο της Συμμαχίας Πολιτών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Διαχείρισης των Οφειλών Ορισμένων Δανειοληπτών Νόμος του 2018. (Αρ. Φακ. 23.02.059.073-2018).	Χρίστο Χρίστου και Λίνο Παπαγιάννη εκ μέλους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία.

Όπως έχει αποφασισθεί στη Σύσκεψη Αρχηγών και Εκπροσώπων των Κομμάτων, η συζήτηση που θα διεξαχθεί θα καλύψει όλα τα θέματα της ημερησίας διάταξης και τις προτάσεις νόμου που κηρύχθηκαν επείγουσες. Θα δοθεί πρόσθετος χρόνος για τις επεξηγήσεις των τροπολογιών.

Πριν ξεκινήσουμε τη συζήτηση, θα ήθελα να σας πω δύο πράγματα: Πρώτον, να ευχαριστήσω όλους τους βουλευτές, την επιτροπή Οικονομικών, αλλά και όλους τους βουλευτές, τους λειτουργούς της Βουλής, λειτουργούς από άλλες υπηρεσίες της Βουλής, αλλά και τους λειτουργούς της επιτροπής Οικονομικών, για την τεράστια δουλειά που έκαναν δέκα ολόκληρες μέρες μέχρι τα μεσάνυχτα, μέχρι και σήμερα το πρωί και χθες όλο το βράδυ. Δεύτερον, τα συγχαρητήριά μου συνοδεύονται και με μία ευχή και μια αποφασιστικότητα, ότι δεν πρέπει να ξανασυμβεί τούτο. Δεν πρέπει να ξανασυμβεί τούτο. Και θέλω να κάνω μια έκκληση προς όλες τις πλευρές, να περιληφθεί αυστηρά στους κανονισμούς, ώστε ο κάθε ένας να αναλαμβάνει και τις ευθύνες του.

Επίσης, θα παρακαλούσα τον κ. Κουλία, επειδή απουσιάζει ο κ. Αδάμου, να κάτσει στην έδρα, για να πω δυο λόγια, προσωπικές μου απόψεις, που δε θέλω να τις πω από την έδρα, αλλά από το podium κάτω.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Ζαχαρίας Κουλιάρης.)

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έχεις όσο χρόνο θέλεις, Πρόεδρε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ζαχαρία, κουμάνταρε, να μεν με διακόπτουν! Έτσι;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πήρα το λόγο, για να δικαιολογήσω, να εξηγήσω για τη δική μου ψήφο. Θεωρώ ότι η δική μου θετική ψήφος δε θα συμβάλει ούτε στη σωτηρία του χρηματοοικονομικού συστήματος ούτε στη σωτηρία της οικονομίας, γι' αυτό και δε θα δώσω θετική ψήφο. Θετική ψήφος θα ήταν για μένα πράξη εγκατάλειψης αυτών που πραγματικά πιστεύω ότι χρειάζεται να γίνουν για τη σωστή λειτουργία του κράτους μας και ειδικά για την οικονομία και το τραπεζικό σύστημα. Θα ήταν από μέρους μου ενίσχυση της αδιαφάνειας, της συσκότισης που μας οδήγησε σε όλα τα γνωστά δεινά στο χρηματοπιστωτικό σύστημα διαχρονικά, από τον καιρό του χρηματιστηρίου τουλάχιστον μέχρι σήμερα.

Η λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος έχει μια αμαρτωλή και σαθρή ιστορία που συνεχίζει την ίδια πορεία, αφού δεν την αναχαιτίσαμε μετά την απάτη του χρηματιστηρίου και δεν προσπαθήσαμε να τη διορθώσουμε, όταν εγκρίναμε τα €1,8 δις της Λαϊκής Τράπεζας. Μείναμε στους προβληματισμούς, στις μελέτες, στις αναποτελεσματικές ερευνητικές επιτροπές μετά την κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος και μετά το κούρεμα των καταθέσεων. Και ελπίζω η νέα ερευνητική επιτροπή όχι μόνο να μην καταλήξει στα ίδια, αλλά να επανανοίξει και άλλες υποθέσεις στη βάση των στοιχείων που ήδη έχουν δοθεί από τη Βουλή.

Δεν εισακούστηκαν όσοι έλεγαν ότι, πριν δοθούν τα €175 εκατομ. στο συνεργατισμό, το Δεκέμβρη του 2015, και πριν περιέλθει ο συνεργατισμός στην εποπτεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έπρεπε με βάση την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δούμε το ζήτημα ολιστικά και να δώσουμε λύσεις, για να προλάβουμε πράγματα. Αλλά ούτε και όταν αργότερα ο Γενικός Ελεγκτής έκρουε τον κώδωνα του κινδύνου συγκινηθήκαμε, ώστε να επιβάλουμε διορθωτικές κινήσεις και δράσεις. Τότε προειδοποιούσαμε ότι η απλή συζήτηση για το ποιος ευθύνεται δε θα είναι χρήσιμη. Και ελπίζω σήμερα να μην είναι εδώ που θα καταλήξουμε.

Επικρατούσε πάντα η προσέγγιση «Ψηφίστε τώρα και καιγόμαστε!», «Καταστρέφεται η Κύπρος!», «Χάνονται οι τράπεζες!» και την επομένη συνεχίζαμε τα ίδια. Υπήρχε πάντα το πέπλο της σιωπής και της συσκότισης με τη βολική προσέγγιση ότι η οικονομία είναι και θέμα ψυχολογίας και ως εκ τούτου δεν πρέπει να συζητούμε τίποτα, για να μην επηρεάσουμε την ψυχολογία της αγοράς. Και βέβαια αυτό είναι σωστό, τηρουμένων των πολλών άλλων σε σύγχρονα και ανεπτυγμένα κράτη, όπως τα ακόλουθα: Όταν όλα γίνονται με σωστές τεχνοκρατικές μελέτες, όταν διοικούν οι ικανοί και όχι οι διαλεκτοί, όταν λειτουργούν οι εποπτικές αρχές, οι ελεγκτικοί θεσμοί και μηχανισμοί, εσωτερικοί και εξωτερικοί, όταν δεν υπάρχει διαπλοκή, κομματοκρατία και κουμπαραοκρατία, τότε, ναι, τα πράγματα γίνονται απ' όλους αυτούς τους θεσμούς και άλλους και δε χρειάζεται δημόσια συζήτηση σε πολιτικό επίπεδο.

Συμπερασματικά, η επίκληση της αδιαφάνειας και της μυστικότητας δεν εφαρμόζεται για να μην επηρεάσουμε την ψυχολογία της αγοράς, αλλά για να συγκαλύψουμε αδυναμίες, λάθη, παραλείψεις. Και είναι εκεί που δρα πολύ ύπουλα και αποτελεσματικά η πολύ δυνατή διαπλοκή, γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, το μείγμα διαπλοκής και αναποτελεσματικότητας είναι καταστροφικό. Επαναλαμβάνω: Το μείγμα διαπλοκής και αναποτελεσματικότητας είναι καταστροφικό και περί αυτού πρόκειται.

Δηλώνω λοιπόν ότι, αν το δίλημμα ήταν να σωθεί ή όχι η οικονομία, θα έδινα θετική ψήφο. Αν το δίλημμα ήταν πάλι, έστω συρρικνωμένο, να προστατευτούν ή όχι οι καταθέτες, και πάλι σίγουρα θα έδινα θετική ψήφο. Για μένα όμως τα διλήμματα είναι άλλα. Θα τερματίσουμε την προχειρότητα, που μπορεί να είναι αθώα, και να συμπεριφερθούμε ως κράτος σοβαρά και επαγγελματικά; Θα εξοντώσουμε τις δίδυμες αδελφές "διαπλοκή" και "αναποτελεσματικότητα", που η αδελφοσύνη τους δεν είναι αθώα;

Αν θα παραγνωρίζουμε τη διαπλοκή, την αναποτελεσματικότητα, την ανικανότητα του κράτους, την αδυναμία των θεσμών και του δικαϊκού συστήματος, την κακοδιαχείριση και κάτω από την πίεση κάθε φορά θα κρύβουμε το σαθρό κάτω από το χαλί και θα προχωρούμε στα τυφλά μέχρι και την επόμενη φάση, τότε πιστεύω ότι δεν κάμνουμε το καθήκον μας έναντι του τόπου και του λαού. Έτσι αλληλοτροφοδοτούνται η διαπλοκή και η αναποτελεσματικότητα. Έτσι αλληλοενισχύονται η διαπλοκή και η αναποτελεσματικότητα.

Τελειώνοντας, θα κάνω μία τοποθέτηση. Έστω και αν είσατε όλοι, κάποιος ή η πλειοψηφία, σίγουροι ότι για άλλη μια φορά σήμερα σώζουμε την οικονομία και το τραπεζικό σύστημα και ταυτόχρονα προστατεύουμε τους καταθέτες και τις ευάλωτες ομάδες, κάνω έκκληση και τρεις συγκεκριμένες προτάσεις: Πρώτον, εισηγούμαι όπως από αύριο εγκύψουμε όλοι οι αρμόδιοι του κράτους με σοβαρότητα, πλήρη διαφάνεια και επαγγελματισμό στο ζήτημα του τραπεζικού προβλήματος και είμαι έτοιμος, αν εσείς το

αποφασίσετε, να αναλάβω προσωπικά ευθύνη, αφού η Βουλή στο τέλος της ημέρας παίρνει όλο το βάρος από τις ελλείψεις μιας ολικής προσέγγισης. Δεύτερον, καλώ την ερευνητική επιτροπή να εργαστεί -και θα έχει τη στήριξή μου- ώστε επιτέλους να αποδοθούν ευθύνες, αλλά και να πιέσει προς διορθωτικές κινήσεις, προληπτικές δράσεις. Τρίτον, δηλώνω ότι η Βουλή, πέραν και ανεξαρτήτως της όποιας επιτροπής, θα διαδραματίσει το δικό της ρόλο, που οφείλει, και, αν χρειαστεί, θα ερευνησει σ' αυτή τη Βουλή, όπως το ξαναέκαμε πολύ αποτελεσματικά, αλλά τούτη τη φορά με ευθύνες και με διαδικασίες και με αποφάσεις της Βουλής που θα υποχρεώνουν απόδοση ευθυνών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα προχωρήσουμε τώρα με τις ομιλίες. Να ξεκινήσω από την κ. Άννα Θεολόγου.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να μου επιτρέψετε πριν από την ομιλία μου να τοποθετηθώ και για τη στοχοποίηση που έχω δεχθεί από μερίδα του τύπου για δήθεν σύγκρουση συμφερόντων.

Δεν ξέρω αν με ακούτε. Είπαμε, έχουμε τούτα τα θέματα με τα μικρόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειεύομενος)

Έχουμε πρόβλημα με το ύψος!

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ναι, ναι!

Ξαναλέω, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε πριν από την ομιλία μου να τοποθετηθώ και για τη στοχοποίηση που έχω δεχθεί από μερίδα του τύπου για δήθεν σύγκρουση συμφερόντων που έχω... Επειδή έχω μετοχές στην κατασκευαστική εταιρεία του πατέρα μου, η οποία εταιρεία δεν έχει καμία σχέση με το συνεργατισμό και οι οποίες μετοχές είναι δηλωμένες στο προσωπικό μου πόθεν έσχες.

Μέχρι πρότινος δεν είχα αντιληφθεί ότι οι εταιρείες των βουλευτών πρέπει να δηλώνονται στο πόθεν έσχες, αλλά κάποια ΜΜΕ μου το έχουν επισημάνει ως υποχρέωση. Να θυμίσω ότι υπήρξε σχετική τροπολογία από το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για δήλωση του πόθεν έσχες των εταιρειών των βουλευτών, την οποία τροπολογία εγώ ψήφισα, αλλά η πλειοψηφία της Βουλής καταψήφισε. Ως εκ τούτου, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, όπως η Βουλή τοποθετηθεί για την υποχρέωση δήλωσης του πόθεν έσχες των εταιρειών των βουλευτών και, αν επιθυμούν οι συνάδελφοι, να επανέλθει η ψήφιση της εν λόγω πρότασης, για να ενσωματώνονται και οι εταιρείες αυτές στο πόθεν έσχες.

Ο λόγος που στοχοποιήθηκα εδώ και μια βδομάδα -και ακόμα συνεχίζεται- είναι προφανής. Τόλμησα να τα βάλω με το γνωστό πολιτικό-οικονομικό κατεστημένο που κυβερνά τον τόπο μας και που είδαμε πού μας έφερε μετά από έξι χρόνια διακυβέρνησης. Θεωρούν ότι είμαι εύκολος στόχος, γιατί δεν έχω κόμμα πίσω μου να με στηρίξει, διότι είμαι μια νεαρή γυναίκα, μητέρα και εργαζόμενη και θεωρούμαι εύκολος ως προς το να εξουδετερωθώ στόχος, θέμα το οποίο είναι θέμα χρόνου. Όμως δε θα κάμω το χατίρι σε κανέναν να σταματήσω να παλεύω και να δημοσιεύω αυτά που γνωρίζω. Η δήθεν αποκάλυψη των συμφερόντων μου είναι μόνο η μισή αλήθεια και των συμφερόντων γενικότερα. Οι μετοχές των κουμπάρων και συνεταίρων δεν αποτελούν σύγκρουση συμφερόντων; Και ποιοι άλλοι κρύβονται πίσω από τις άλλες εταιρείες που είναι μέτοχοι της Logicom; Δε θα έπρεπε, κύριε Πρόεδρε, να μας απαντήσει κάποιος αυτό το ερώτημα, πριν ψηφίσουμε τις εγγυήσεις; Δε θα έπρεπε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα προτιμούσα, με συγχωρείτε, κυρία Θεολόγου, δε θέλω να διακόψω. Προσπαθήστε να είμαστε, έτσι, όσο πιο κοντά...

Ναι.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Τελειώνω.

Δε θα έπρεπε τουλάχιστον κάποιος να μας απαντήσει αυτό το ερώτημα, πριν εμείς ως Βουλή κληθούμε να ψηφίσουμε αυτές τις εγγυήσεις;

Λοιπόν, αυτών λεχθέντων -και δε θέλω να μακρηγορήσω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για το χρόνο που μου δόθηκε- λυπούμαι που με την ομιλία μου θα ξεκινήσει και η συζήτηση η σημερινή, μια συζήτηση που δεν είναι καθόλου ευχάριστη εκ του αποτελέσματος για τον Κύπριο φορολογούμενο τα επόμενα χρόνια και όσα ειπωθούν εδώ ίσως αποτελούν στοιχεία διερεύνησης του νέου οικονομικού εγκλήματος σχετικά με το συνεργατισμό.

Όπως το ζει καθημερινά ολόκληρος ο κυπριακός λαός, η κυβέρνηση το “success story” το έκαμε “να κλαις story”, αφού σήμερα η ίδια η κυβέρνηση ανέβασε με τα λάθη της το δημόσιο χρέος πάνω από 110% για δεύτερη φορά μετά το 2013, ενώ προσπαθούσε με νύχια και με δόντια να τηρήσει τους όρους του μνημονίου για την βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους. Όπως παρουσιάζονται τα δεδομένα, οδηγούμαστε χωρίς αμφισβήτηση στην πιθανότητα υπογραφής ενός νέου μνημονίου, όπου ξανά με τα λεφτά του φορολογούμενου, που θα είναι άνεργος, θα είναι ο δανειολήπτης, θα είναι ο κουρεμένος καταθέτης ξανά, θα είναι ο κάτοχος αξιογράφων, θα είναι μπλε, κόκκινος, πράσινος και οποιασδήποτε άλλης λογής πολιτικής ιδεολογίας μπορεί να είναι, θα πληρώσει ξανά και ξανά και ξανά τα λάθη αυτών που διαχειρίζονται τις τράπεζες και την οικονομία του τόπου.

Δεν έμαθαν πέντε χρόνια να διαχειρίζονται τράπεζες. Η επιτομή του καπιταλισμού που αυτή η κυβέρνηση ευαγγελίζεται ως ιδεολογία έχει ως αρχή το ότι, αν κάτι αποτύχει, πρέπει να κλείσει. Το ξαναείπα και θα το ξαναπεί και θα το λέω όσες φορές χρειαστεί: Κλείνουν τράπεζες χωρίς κουρέματα. Και όσες έχουν αποτύχει πρέπει να κλείνουν. Η νέα εκ των πραγμάτων διάσωση τράπεζας δε θα είναι και η τελευταία, όπως δεν ήταν η τελευταία μετά τη Λαϊκή Τράπεζα και την FBME. Μάθαμε πλέον το κόλπο της μετατόπισης της ευθύνης των τραπεζιτών στους ώμους των καταθετών και του φορολογούμενου και αυτοί οι οποίοι έχουν αποκτήσει αυτές τις εμπειρίες θα συνεχίσουν να λειτουργούν πάντοτε με αυτές τις διαδικασίες.

Όφειλε η κυβέρνηση μέσα από τις ορθές διαδικασίες να βάλει τους όρους της προσφοράς για το συνεργατισμό πριν από την προσφοροδότηση από τους ενδιαφερομένους, ώστε αυτοί οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν την πρόθεση παραχώρησης της αμφιβόλου νομιμότητας εγγύησης των €2,6 δις και όχι, αφότου δήθεν αποχώρησαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι, να δέχεται αλλαγές στους όρους της αρχικής προσφοράς και να φέρνει εκβιαστικά διλήμματα στη Βουλή υπολογίζοντας στην κομματική συνείδηση συναδέλφων και στη “στάση υπευθυνότητας”, όπως την αποκαλούν άλλοι, για να καλύψουν τα λάθη και την κακοδιαχείριση, κακοδιαχείριση και λάθη που δεν είναι μόνο του Υπουργείου Οικονομικών και των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συνεργατισμού, αλλά και του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ξέρετε τι έκαμε το χρηματιστήριο πριν από λίγους μήνες; Εξέδωσε το Μάρτη ανακοίνωση για πώληση του μεριδίου που κατείχε ο συνεργατισμός στη “Δήμητρα” προς την εταιρεία Logicom. Και μέχρι σήμερα οι μετοχές αυτές ανήκουν στο συνεργατισμό. Δεν αποτελεί αυτό το πράγμα ποινικό αδίκημα λόγω παραπλάνησης του επενδυτικού κοινού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα ένα λεπτό...

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Και σαν να μην έφθανε αυτό, κύριε Πρόεδρε -και τελειώνω- η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το χρηματιστήριο άφησαν υπό διαπραγμάτευση τη μετοχή της Ελληνικής Τράπεζας, χωρίς να ολοκληρωθεί η συμφωνία επικύρωσης του συνεργατισμού με την Ελληνική Τράπεζα. Ποιος θα αποζημιώσει τους επενδυτές, αν η συμφωνία δεν τελεσφορήσει; Πού είναι ο σεβασμός στο φορολογούμενο που έχει πληρώσει μέχρι σήμερα δύο και τρεις φορές λάθη και τώρα θα κληθεί να πληρώσει και εγγυήσεις που δε συνάδουν με το γράμμα του νόμου; Και, ενώ οι υπολογιζόμενες ζημιές, λέει το Υπουργείο Οικονομικών, είναι γύρω στα €150 εκατομ., εμείς πρέπει να εγγυηθούμε €2,6 δις. Φέρτε να εγκρίνουμε εγγυήσεις €150 εκατομ. και το πιο πιθανόν να υλοποιηθεί, όχι €2,6 δις.

Και, επειδή όλοι οι υπόλοιποι φέρθηκαν ανεύθυνα πάρα πολλές φορές μέχρι σήμερα, πρέπει η Βουλή να δέχεται όλα τα πυρά δήθεν για την υπεύθυνη στάση που πρέπει να τηρήσει; Και στο τέλος να μας ρίχνουν εμάς την ευθύνη ότι, αν δεν το ψηφίσουμε, θα υπάρξει όλη αυτή η καταστροφή, όπως έριξαν και την ευθύνη για το κούρεμα.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Στο τέλος αυτό θα γίνει και να το έχετε υπόψη σας, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, που θα ψηφίσετε αυτή την αλλαγή.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, τι θα συμβεί αν δεν εγκριθούν οι εγγυήσεις προς την Ελληνική Τράπεζα, που είναι ένα θέμα το οποίο απασχολεί όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Θεολόγου...

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κατά την άποψή μου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόνο μισό λεπτό, σας παρακαλώ. Συρρικνώστε το σε λέξεις κλειδιά.

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Η ομιλία μου ήταν πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ολοκληρώνω.

Κατά την άποψή μου, τίποτε δε θα συμβεί, επειδή και χωρίς τις εγγυήσεις αυτή η συμφωνία είναι τόσο καλή για την Ελληνική Τράπεζα που δεν πρόκειται να την αφήσει στα χέρια της. Και, παρά το ότι δεν έδειξε τον ενδεχόμενο σεβασμό προς τη Βουλή και υπογράφηκε η συμφωνία πριν από δέκα μέρες, υπάρχει περίοδος υπαναχώρησης και θα μπορούσε κάλλιστα να διαμορφωθεί εκ νέου η συμφωνία. Έχει αυτή την ανάγκη, διότι η ίδια έχει μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε ποσοστό 54% στα κεφάλαιά της και με αυτή τη συμφωνία μειώνονται στο 25% και μειώνονται οι νέες ανάγκες κεφαλαίων.

Εγώ προσωπικά, κύριε Πρόεδρε, μία σύγκρουση συμφερόντων έχω. Σύγκρουση με αυτούς τους οποίους θα ψηφίσουν υπέρ των εγγυήσεων. Εγώ, όταν ορκίστηκα βουλευτής, ορκίστηκα να υπηρετήσω το σύνταγμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεολόγου.

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

...και τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστος Χρίστου του ΕΛΑΜ.

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

...και αυτό κάνω σήμερα καταψηφίζοντας τις εγγυήσεις προς την Ελληνική Τράπεζα, που είναι παράνομες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεολόγου.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ξεκινώντας από το πακέτο των νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορά στην αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, πρέπει να σημειώσουμε ότι αποτελεί ένα από τα βασικότερα προβλήματα της οικονομίας του τόπου. Το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο μπροστά στην ανάγκη να εξευρεθούν λύσεις για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα κατέθεσε γραπτώς, τόσο προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όσο και προς τον Υπουργό Οικονομικών, τις δικές μας προτάσεις. Στόχος αυτών των προτάσεων ήταν να βρεθούν οι καλύτεροι δυνατοί τρόποι για συνολική αντιμετώπιση του θέματος. Δυστυχώς όμως καμία πρότασή μας δεν εισακούστηκε.

Φαίνεται πως η κυβέρνηση είχε προαποφασίσει να χαράξει το δικό της δρόμο και απλώς προσπαθούσε να κερδίσει χρόνο, για να θέσει το δικό της σχέδιο σε εφαρμογή. Κατέθεσε λοιπόν στη Βουλή των Αντιπροσώπων πέντε νομοσχέδια, τα οποία έχουμε σήμερα ενώπιόν μας, τα οποία όχι απλώς δε θα επιλύσουν το πρόβλημα, αλλά αντιθέτως θα δημιουργήσουν μεγαλύτερα εμπόδια.

Επί της ουσίας, θέτει όλους τους δανειολήπτες στην ίδια κατηγορία και τους καλεί να πληρώσουν μαζί με τους υπόλοιπους φορολογούμενους πολίτες την τραπεζική κρίση. Τα τραπεζικά ιδρύματα, που είχαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην οικονομική καταστροφή του τόπου μας, παραμένουν στο απυρόβλητο και δε θα πληρώσουν ούτε ένα σεντ! Εμείς θεωρούμε άδικο κάτι τέτοιο και επιμένουμε πως πρώτα από όλα πρέπει να γίνει κατηγοριοποίηση των δανειοληπτών.

Ακούσαμε αρκετές φορές τον Υπουργό Οικονομικών να αναφέρεται στους στρατηγικούς κακοπληρωτές. Υπάρχουν όντως στρατηγικοί κακοπληρωτές, οι οποίοι όμως μπορούν να εντοπιστούν μέσα από τις καταθέσεις που έχουν σε διάφορες τράπεζες και μέσα από τα ακίνητα μεγάλης αξίας τα οποία διατηρούν στο όνομά τους. Δεν είναι όμως σε καμία περίπτωση η πλειοψηφία των περιπτώσεων για τις οποίες συζητάμε. Τα πλείστα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανήκουν σε επαγγελματικές ομάδες ανθρώπων που μειώθηκαν δραστικά τα εισοδήματά τους από την οικονομική κρίση που προηγήθηκε. Επίσης, αρκετά δάνεια που θεωρούνται κόκκινα μπήκαν σε αυτή την κατηγορία, διότι με διάφορα τεχνάσματα μειώθηκαν κατακόρυφα οι αξίες των ακινήτων που είχαν τεθεί ως υποθήκη και αρχικά υπερκάλυπταν τις αναγκαίες εξασφαλίσεις για την παροχή δανείου.

Ένα ακόμη μελανότερο σημείο που περιλαμβάνεται στα νομοσχέδια είναι η εισαγωγή της διαδικασίας των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Δηλαδή κάπιοι επιδιώκουν να ξεπουλιούνται οι περιουσίες του κόσμου μέσα από το διαδίκτυο, ώστε να μη γίνεται αντιληπτό το μέγεθος του προβλήματος και να περιοριστεί έτσι στο ελάχιστο η αντίδραση της κοινωνίας. Με αυτά τα απαράδεκτα μέτρα το μόνο που θα καταφέρετε είναι να δημιουργήσετε νέους πρόσφυγες, νέους άνεργους, νέους άστεγους. Οι βουλευτές δεν είναι οι εισπράκτορες των τραπεζών, αλλά προστάτες των συμφερόντων του λαού μας. Το ΕΛΑΜ θα καταψηφίσει και τα πέντε νομοσχέδια.

Κύριε Πρόεδρε,

Συνεχίζοντας το θέμα του συνεργατισμού, συζητούμε σήμερα για το τέλος της τελευταίας κρατικής κυπριακής τράπεζας. Μαζί με αυτήν τελειώνει και το παραμύθι για το δήθεν οικονομικό θαύμα των τελευταίων ετών που πέτυχε η κυβέρνηση Αναστασιάδη. Το διάστημα που μας πέρασε μέσα από δημόσιες τοποθετήσεις τους κρατικοί και πολιτικοί αξιωματούχοι δημιούργησαν ένα κλίμα πανικού γύρω από το συνεργατισμό, με αποτέλεσμα εικόνες που θυμίζουν έντονα το 2013. Έχετε σπείρει ξανά στον κόσμο την ανησυχία, το άγχος, την αβεβαιότητα! Εκατοντάδες συμπολίτες μας σχημάτισαν πάλι ουρές έξω από τα τραπεζικά υποκαταστήματα, για να προλάβουν να αποσύρουν τις καταθέσεις τους. Τι να σκεφτούν άλλωστε, όταν από τα πιο επίσημα χείλη, αυτά του Υπουργού Οικονομικών και των εκπροσώπων της Κεντρικής Τράπεζας, αμφισβητείται η βιωσιμότητα του οργανισμού.

Από την άλλη, είναι κοινά παραδεκτό ότι τα τεράστια προβλήματα των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων και στη συνέχεια της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας χρονολογούνται και δεν προέκυψαν ξαφνικά. Έχει όμως σημασία να θυμίσουμε πως ο συνεργατισμός δημιουργήθηκε από τα λαϊκά στρώματα και αποτέλεσε το εναλλακτικό πιστωτικό ίδρυμα που παρείχε στήριξη στους αγρότες και στον κόσμο της υπαίθρου γενικότερα. Χιλιάδες συμπολίτες μας έδειξαν εμπιστοσύνη στις ΣΠΕ καταθέτοντας σε αυτά τα ιδρύματα τους κόπους μίας ζωής. Αποταμίευσαν με τον τίμιο ιδρώτα τους κάποια χρήματα, τα οποία σήμερα κινδυνεύουν να χάσουν.

Για την καταστροφική πορεία του συνεργατισμού βαρύτερες ευθύνες φέρει το πολιτικό κατεστημένο, τα λεγόμενα “μεγάλα κόμματα”. Το κομματικό κράτος που λειτουργεί εδώ και δεκαετίες στην πατρίδα μας εγκλημάτησε εις βάρος των πολιτών και οδήγησε το συνεργατισμό στη σημερινή μη αναστρέψιμη κατάσταση. Διορίσατε πρόσωπα εντελώς ακατάλληλα να διοικήσουν τέτοιου είδους οργανισμούς! Ανίκανους! Κλέφτες! Απατεώνες! Επιλέχθηκαν ξανά και ξανά, για να στελεχώσουν θέσεις κλειδιά.

Τα προηγούμενα χρόνια υπήρξαν προειδοποιήσεις που αγνοήθηκαν. Είχαμε τις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή από το 2014, που έδειχναν ότι υπήρχε κακοδιαχείριση. Η Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου με σειρά ανακοινώσεων της έκρουε τον κώδωνα του κινδύνου για τα κακώς έχοντα στο συνεργατισμό, ενώ σχετική συζήτηση για το εν λόγω ζήτημα έγινε και στο κοινοβούλιο παλαιότερα.

Εμείς δε θα καλέσουμε από αυτό το βήμα να ψάξουν για τυχόν εμπλοκή πολιτικών προσώπων πίσω από το σκάνδαλο του συνεργατισμού, αλλά θα παρουσιάσουμε χωρίς ενδοιασμούς την εικόνα όπως έχει. Θεωρούμε πως εξελίσσεται ύποπτο παρασκήνιο πίσω από τη συμφωνία για την τελική κατάληξη του ιδρύματος. Αναλύοντας τα δεδομένα, διερωτόμαστε, πώς φτάσαμε σήμερα μια μικρή τράπεζα να έρχεται να αγοράσει τη δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα της Κύπρου; Πώς δηλαδή ο περιπτεράς της γειτονιάς θα αγοράσει την υπεραγορά της πόλης;

Στην αγοραπωλησία του συνεργατισμού από την Ελληνική Τράπεζα έχουν άμεση σχέση και εμπλοκή δύο εταιρείες. Οι εταιρείες “Δήμητρα Επενδυτική” και “Logicom”. Τυχαία ο αντιπρόεδρος της εταιρείας “Δήμητρα Επενδυτική” είναι ο ευρωβουλευτής και αναπληρωτής πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού Λευτέρης Χριστοφόρου. Στη δε Logicom συμμετέχουν ως μέτοχοι στενά συγγενικά πρόσωπα του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Έχουμε δηλαδή δύο πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα του ΔΗΣΥ να έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την όλη υπόθεση, με ό,τι αυτό σημαίνει.

Επίσης, στην ηγετική ομάδα της εν λόγω εταιρείας βρίσκεται ο επί εποχής Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Υπουργός Οικονομικών Τάκης Κληρίδης, ο οποίος σύμφωνα με δημοσιεύματα, αλλά και καταγγελίες - ακόμα και του ίδιου του Βγενόπουλου- είχε στενότερες σχέσεις με το Ζολώτα και τη γνωστή σε όλους μας

υπόθεση της εταιρείας FOCUS, η οποία, να θυμίσω, παραχωρούσε με αδιαφανείς διαδικασίες χρηματοδοτήσεις στα μεγάλα κόμματα της Κύπρου. Είναι το ίδιο άτομο που διορίστηκε πρόσφατα ως πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας, το οποίο συστάθηκε από την κυβέρνηση. Αυτοί είναι οι “άριστοι των αρίστων” για τους οποίους μιλούσε κάποτε ο Πρόεδρος;

Φυσικά, στα διοικητικά συμβούλια του συνεργατισμού συμμετείχαν όλα τα κόμματα που είτε κυβέρνησαν είτε συγκύβερναν τον τόπο. Μέχρι πρόσφατα ο γενικός διευθυντής του συνεργατισμού είναι ο στενός φίλος του Υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη, ο Νικόλας Χατζηγιάννης, ο οποίος διορίστηκε με ύποπτο τρόπο, αποκλείοντας με συνοπτικές διαδικασίες άλλα επτά άτομα.

Από την πλευρά του ΑΚΕΛ στο διοικητικό συμβούλιο του συνεργατισμού συμμετέχει ο γνωστός δικηγόρος Λάμπρος Πιερής, ο οποίος είναι μέλος της κεντρικής επιτροπής του ΑΚΕΛ. Επίσης, κατά καιρούς συμμετείχαν πρωτοκλασάτα στελέχη της αριστεράς, μεταξύ των οποίων οι πρώην βουλευτές του ΑΚΕΛ Λώρης Λυσιώτης, Ανδρέας Μουσκάλλης και ο Κίκης Καζαμίας, ο οποίος μάλιστα διετέλεσε και Υπουργός Οικονομικών επί διακυβέρνησης Χριστόφια. Άρα, οι σύντροφοι του ΑΚΕΛ γνώριζαν από πρώτο χέρι τι συνέβαινε.

Το κέντρο, που θα έφερνε πρόσφατα την αλλαγή, είχε και αυτό τους δικούς του άξιους εκπροσώπους. Σημειώστε ακόμα ότι ένας εκ των νομικών συμβούλων του συνεργατισμού ήταν το δικηγορικό γραφείο του Τάσσου Παπαδόπουλου.

Όλοι αυτοί μαζί διοικούσαν έναν οικονομικό οργανισμό που διέγραφε δάνεια σε φίλους και γνωστούς, παραχωρούσε δάνεια χωρίς πραγματικές εγγυήσεις, λειτουργούσε για χρόνια χωρίς εποπτεία και εξυπηρετούσε με προνομιακή μεταχείριση τους δικούς τους. Τους δικούς τους! Τα παραδείγματα πολλά και θα αναφέρω μόνο δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συντομεύουμε, κύριε Χρίστου, σας παρακαλώ.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα είμαι σύντομος.

Στη ΣΠΕ Αγίας Φύλας έξι άτομα υφάρπαξαν €70 εκατομ. με πλαστούς εγγυητές με συνένοχους τους διευθυντές του ιδρύματος. Δύο εργοληπτικές εταιρείες σε Πάφο και Λεμεσό πήραν δάνειο €500 εκατομ. χωρίς τις απαραίτητες εγγυήσεις. Η λίστα είναι τεράστια! Το πάρτι που στήθηκε για δεκαετίες ήταν μεγάλο! Πλιάτσικο στις πλάτες του λαού μας για χάρη των κομμάτων! Από τα όσα έχω αναφέρει, προκύπτει μόνο ένα συμπέρασμα: Μαζί τα φάγατε!

Είναι εξοργιστικό σε μια χώρα που οδηγούνται συμπολίτες μας στα δικαστήρια για οφειλές €200 και €300 προς το δημόσιο να μένουν ατιμώρητοι όλοι αυτοί. Η αδικία βγάζει μάτια και όποιος το αρνείται είναι σαφές ότι εξυπηρετεί αλλότρια συμφέροντα. Η πολιτεία πρέπει να αποδείξει στους πολίτες ότι όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο και κανένας πάνω από αυτόν. Εμείς απαιτούμε χωρίς καθυστέρηση, πρώτον, την παραίτηση του Υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη για τις πολιτικές ευθύνες, δεύτερον, την παύση της Διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας Χρυστάλλας Γιωρκάτζη για τις εποπτικές ευθύνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μισό λεπτό, έχετε.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο ούτε κυβέρνησε ούτε συγκύβερνε. Ουδεμία ευθύνη φέρει για τη σημερινή κατάσταση του συνεργατισμού. Μπροστά μας έχουμε όμως δύο κακές επιλογές. Η αποχή δε θεωρείται για εμάς επιλογή, διότι σε ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα το να επιλέγεις να είσαι απλός θεατής σημαίνει αυτόματα πως είσαι ανεύθυνος πολιτικά. Μετά από έντονο προβληματισμό και με μοναδικό γνώμονα το καλώς νοούμενο συμφέρον ολόκληρης της κοινωνίας, χωρίς να έχουμε αξιόπιστη εναλλακτική επιλογή, αναλαμβάνουμε το βάρος της ευθύνης για τα δικά σας λάθη και με πραγματικό πόνο ψυχής θα στηρίξουμε τις εγγυήσεις, ώστε να δοθεί χρόνος να αποφύγουμε τα χειρότερα.

Ο περισσότερος κόσμος αυτή τη στιγμή είναι στις παραλίες, αγνοώντας τη σοβαρότητα της κατάστασης. Σε καμία περίπτωση η κίνηση αυτή δεν είναι ψήφος εμπιστοσύνης στην κυβέρνηση ούτε παραδίδουμε λευκή επιταγή σε κανέναν. Αποτελεί ψήφο εμπιστοσύνης και ένδειξη σεβασμού στους καταθέτες του συνεργατισμού, στα ταμειυτήρια των παιδιών μας και στους κόπους του λαού μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω.

Είμαστε ιδιαίτερα ανήσυχoi για οποιαδήποτε διαφορετική εξέλιξη στην παρούσα φάση. Τίποτα δεν μπορεί να μας πείσει ότι οι ιθύνοντες έχουν την ικανότητα να διαχειριστούν σωστά μια νέα κρίση στην οικονομία. Ένα ενδεχόμενο “όχι” θα επιφέρει ένα αρνητικό ντόμινο εξελίξεων, με αποτέλεσμα να χαθούν καταθέσεις, να χαθούν θέσεις εργασίας και να οδηγηθούμε σε δεύτερο μνημόνιο.

Καλώ όλους τους βουλευτές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλήσατε δεκατέσσερα λεπτά.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Τελειώνω. Θα είμαι πολύ σύντομος.

Καλώ όλους τους βουλευτές που δεν επιθυμούν να πανηγυρίζουν πάνω από το πτώμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να συνταχθούν μαζί μας και να καταλάβουν την παγίδα της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση παρακαλεί να ψηφίσετε “όχι”! Με αυτό τον τρόπο θα μεταθέσει τις ευθύνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιώργος Περδίκης, πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κυρίες και κύριοι,

Καλούμαστε σήμερα διά της ψήφου μας να υπογράψουμε τη ληξιαρχική πράξη θανάτου του συνεργατισμού. Τετέλεσται! Μία ιστορία πέραν των εκατό χρόνων προσφοράς στον κυπριακό λαό, την κοινωνία, την οικονομία σήμερα τελειώνει άδοξα. Η κυβέρνηση που επανεκλέγηκε πρόσφατα, διότι έπεισε τον κυπριακό λαό ότι έλυσε τα οικονομικά προβλήματα, έσωσε τις τράπεζες και έφερε ανάπτυξη στην οικονομία, φέρνει σήμερα ενώπιόν μας μία απόφαση που σηματοδοτεί το κλείσιμο της μοναδικής κυπριακής τράπεζας και με τεράστιο δημοσιονομικό κόστος, φέρνει τη στήριξη διά της παροχής κρατικών εγγυήσεων σε μια άλλη ιδιωτική τράπεζα και ταυτόχρονα την ανάγκη επιπλέον μέτρων διευκόλυνσης των τραπεζών στο όνομα της αδήριτης, λείει, και επείγουσας ανάγκης για στήριξη των τραπεζών, μέτρα όμως που στρέφονται βάρβαρα κατά των δανειοληπτών.

Η κυβέρνηση που εκλέγηκε τον περασμένο Φεβρουάριο με παντιέρα το success story ομολογεί ότι ξεγέλασε τον κυπριακό λαό με προεκλογικές επικοινωνιακές ατάκες και fake story. Ο κυπριακός λαός πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι η σημερινή μέρα επιβεβαιώνει ότι έχει εξαπατηθεί, καθώς όλα τα προεκλογικά πυροτεχνήματα της κυβέρνησης σβήνουν και μένει το σκοτάδι των απειλών, των εκβιασμών και της αβεβαιότητας. Το success story της κυβέρνησης Αναστασιάδη αποδείχθηκε fake story!

Μας καλούν λοιπόν σήμερα, αφού έχει διαπιστωθεί η απάτη και η εξαπάτηση, να τους δώσουμε ψήφο εμπιστοσύνης ή έστω, για κάποιους, ψήφο ανοχής. Να αποδεχθούμε τις αίολες αιτιάσεις τους για τις δυσκολίες από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό και τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να παραδεχθούμε ότι φταίνε για όλα οι δανειολήπτες που δεν πληρώνουν τις δόσεις τους και να ψηφίσουμε βάζοντας το σταυρό μας ή νίπτοντας τα χέρια μας, ως ένας σύγχρονος Πόντιος Πιλάτος. Αυτή κι αν είναι ανεύθυνη στάση!

Μας ζητούν να ξεχάσουμε τις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή που μιλούν για την κακοδιαχείριση και την κακοδιοίκηση από τους ημετέρους που εγκατέστησε η κυβέρνηση στο συνεργατισμό, διαπίστωση που επιβεβαιώνουν και οι αξιολογήσεις του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, σημειώνοντας τη σημασία που έχει η κακοδιοίκηση στην ανάγκη για λήψη επιπλέον μέτρων, προβλέψεων και απαιτήσεων. Ζητούν από εμάς να παραβλέψουμε το μεγάλο δημοσιονομικό κόστος που προκαλεί η εν γένει κακοδιαχείριση του συνεργατισμού από την κυβέρνηση και η κάκιστη συμφωνία με την Ελληνική, κόστος που συναγωνίζεται σε δισεκατομμύρια το κόστος του μνημονίου του 2013. Ένα δημοσιονομικό κόστος που σημειώνεται με ανησυχία ακόμα κι απ' αυτούς των οποίων η κυβέρνηση ακολουθεί τις συμβουλές ή τις συστάσεις τους, δηλαδή τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης και το Eurogroup.

Ζητούν να ξεχάσουμε ότι, για να καταλήξουν σε αυτή τη συμφωνία που θέλουν να προσυπογράψουμε διά της ψήφου μας, έχουν παραβιάσει τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, παρέκαμψαν το διά του συντάγματος νομικό σύμβουλο της κυβέρνησης, δηλαδή το Γενικό Εισαγγελέα. Χωρίς τη διά του νόμου προβλεπόμενη σύμφωνη γνώμη του και χωρίς τη συμβουλή του προσέλαβαν νομικό οίκο, για να τους συμβουλευτεί και για να καταρτίσει μία συμφωνία που για είκοσι πέντε χρόνια δεσμεύει την Κυπριακή Δημοκρατία έναντι μιας ιδιωτικής τράπεζας, ενώ μειώνει την περίοδο αποπληρωμής των ομολόγων των €2,3 δις, δημιουργώντας επιπλέον κινδύνους δημοσιονομικού ελλείμματος. Ένας νομικός οίκος με ιστορικό αποτυχιών που στοίχισαν ήδη εκατομμύρια στην Κυπριακή Δημοκρατία και επιπλέον ένας νομικός οίκος που αποκλείστηκε από το Γενικό Εισαγγελέα για κάθε συνεργασία με το κυπριακό δημόσιο, γιατί υπερασπίστηκε - και ίσως ακόμα υπερασπίζεται- τα συμφέροντα τρίτων που διεκδικούν δικαστικά από την Κυπριακή Δημοκρατία δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτή τη συμφωνία, που δε διαβάσαμε, που δε διάβασε και δεν έλεγξε ο Γενικός Εισαγγελέας, τη συμφωνία που στηρίζεται στην τελευταία δεσμευτική προσφορά της Ελληνικής Τράπεζας και τη συνέγραψε νομικός οίκος εχθρικός προς τη χώρα μας χωρίς την έγκριση του καθ' ύλην αρμόδιου ανεξάρτητου αξιωματούχου της χώρας, καλούμαστε σήμερα να υπογράψουμε ουσιαστικά διά της ψήφου μας.

Ως καπάκι σ' όλα τα πιο πάνω, έρχεται και η προειδοποίηση από την κυβέρνηση ότι χωρίς τα μέτρα-μαστίγιο για τους δανειολήπτες που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο που ακολουθεί η συμφωνία αυτή θα καταστεί περισσότερο ζημιόγonos για τα δημόσια οικονομικά. Με άλλα λόγια όλες οι επικινδυνότητες και επισφάλειες της συμφωνίας θα καταστούν καθαρές ζημιές για τα δημόσια οικονομικά, συνεπώς για τους φορολογούμενους πολίτες στο σύνολό τους.

Αντί αυτή η κυβέρνηση που εξασφάλισε διά ψευδών παραστάσεων την εξουσία να προσέρχεται ως ικέτης ενώπιον της Βουλής και της αντιπολίτευσης και να ζητά έλεος, προσπαθεί να αντιστρέψει το πρόσημο και από κατηγορούμενη να μετατραπεί σε κατήγορος. Πρώτα προσπάθησε βέβαια να πείσει ότι ήταν τόσα πολλά τα συσσωρευμένα προβλήματα του συνεργατισμού, που ήταν αδύνατο να τα αντιμετωπίσει. Δεν μπόρεσε όμως να αποσιεήσει όλες τις δικές της ευθύνες, γιατί στη δημιουργία των συσσωρευμένων προβλημάτων του συνεργατισμού φέρει ως κόμμα εξουσίας τεράστια ευθύνη. Δεν μπορεί να κατηγορεί άλλους για τα "κόκκινα συνεργατικά", όταν υπάρχουν και τα "γαλάζια συνεργατικά", με τις ίδιες ακριβώς επιδόσεις και προβλήματα.

Δεν μπορούσε να δικαιολογήσει επίσης τα πέντε χρόνια ανικανότητας της διοίκησης του συνεργατισμού που η ίδια επέλεξε. Δεν είναι το ποσό της κατάχρησης που σημειώνεται στις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή το ζήτημα, αλλά το γεγονός ότι οι διοικούντες το συνεργατισμό, αντί να ενδιαφέρονται πώς θα τον σώσουν, πώς να μειώσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, να κάνουν βιώσιμες αναδιαρθρώσεις δανείων κ.ο.κ., κοίταζαν πώς θα κάνουν την μπάζα τους!

Θέλω να επιστήσω την προσοχή σας σε ακόμα ένα σημείο. Τις τελευταίες μέρες πολλοί οικονομολόγοι αρθρογραφούν και επιμένουν ότι, ακόμα και στα χάλια που τον έφεραν οι διοικούντες, ακόμα και με τις επιπλέον προβλέψεις της εποπτείας -που ήταν αποτέλεσμα της αποτυχίας των διοικούντων και της κυβέρνησης να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα- υπήρχαν λύσεις με λιγότερο ρίσκο και λιγότερο δημοσιονομικό κόστος. Κι όμως η κυβέρνηση επέλεξε μια αδιαφανή διαδικασία, η οποία φαίνεται να είχε από την αρχή ένα προδιαγεγραμμένο τέλος και κατάληξη. Αφού απέκρουσαν τις ανησυχίες πίσω από τις λάμπες των πυροτεχνημάτων για τάχα τεράστιο ενδιαφέρον για το συνεργατισμό, για τις πολλές τάχα ποικίλες προτάσεις που ήταν στη διάθεσή τους και αφού καλλιεργήθηκαν προσδοκίες και ελπίδες, προχώρησαν σε ό,τι είχαν από την αρχή σχεδιάσει, δηλαδή σε μια ύποπτη συμφωνία με την Ελληνική Τράπεζα προς εξυπηρέτηση φιλικών προς την κυβέρνηση και το κόμμα συμφερόντων των μετόχων της και ιδιαίτερως, όπως λέγεται και φαίνεται, της εταιρείας "Logicom". Όλα ήταν σχεδιασμένα και προμελετημένα από την κυβέρνηση. Ούτε οι δανειολήπτες ευθύνονται ούτε ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός, τουλάχιστον σε τέτοιο βαθμό, που να έχουν καθορίσει την εξέλιξη των γεγονότων. Όλοι έπαιξαν απλά το ρόλο τους σε ένα σχέδιο της κυβέρνησης για εξαφάνιση του συνεργατισμού και προσπορισμό κερδών σε φίλια συμφέροντα.

Για αυτό το λόγο η κυβέρνηση δεν προσέρχεται ως ικέτης ενώπιον της Βουλής και της αντιπολίτευσης και με μεταμέλεια να ζητήσει βοήθεια και στήριξη. Διότι δεν αισθάνεται ότι έχει αποτύχει ούτε ότι έσφαλλε ή έπραξε τα φαύλα. Αντίθετα, για να υποχρεώσει την αντιπολίτευση και να εκμαιεύσει τη συνυπογραφή της, επιστράτευσε τα όπλα της διασποράς του πανικού και της ψυχολογίας του όχλου. Έντεχνα και πονηρά, φρόντισε να δημιουργήσει κλίμα πίεσης για αποδοχή των πεπραγμένων της, στέλνοντας με δηλώσεις του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών και του εκπροσώπου της Κεντρικής Τράπεζας τους τρομαγμένους και φοβισμένους ως αγέλη ζώων σε πανικό καταθέτες στα ταμεία των υποκαταστημάτων του συνεργατισμού. Βέβαια -πρέπει να το πω αυτό- πίσω από κλειστές πόρτες ομολογούσαν ότι η διαρροή των καταθέσεων δε βλάπτει, παρά μάλλον ωφελεί και διευκολύνει το deal, δεδομένου του περισσεύματος ρευστότητας που διαθέτει η Ελληνική Τράπεζα. Αρκεί αυτή η διαρροή να είναι ελεγχόμενη. Και επέτυχαν να την ελέγξουν!

Απόψε ολοκληρώνεται διά της θετικής ψήφου του κοινοβουλίου αυτό το σχέδιο. Όλα τελειώνουν. Τετέλεστα! Οι ζημιές ελεγχόμενες, η συμφωνία προχωρεί, ο συνεργατισμός στο μπαούλο της ιστορίας, νέα

κέρδη για τους φίλους της κυβέρνησης έρχονται -ποιος ξέρει;- ίσως και κέρδη σε κάποιους από την κυβέρνηση σε προσωπικό επίπεδο.

Είναι γι' αυτό που η αντιπολίτευση δεν πρέπει να δώσει σήμερα συγχωροχάρτι στην κυβέρνηση. Γιατί αυτό συνιστά η έγκριση της συμφωνίας για την εγγύηση της Ελληνικής Τράπεζας από την κυβέρνηση. Η θετική ψήφος συνιστά επιβράβευση των φαύλων, της αποτυχίας, της πιθανής διαφθοράς και της διαπλοκής. Απαραίτητος όρος που έπρεπε να τεθεί από την αντιπολίτευση είναι η παραίτηση αυτής της κυβέρνησης.

Λένε ότι μόνο ο Θεός δικαιούται να συγχωρεί, χωρίς να υπάρχει μετάνοια και τιμωρία. Και αυτό συμβαίνει σπάνια. Στην πολιτική ζωή δεν πρέπει να συμβαίνει ποτέ. Αυτό πάει να γίνει απόψε. Αυτοί που έχουν συνομολογήσει μια κακή, κάκιστη συμφωνία με μεγάλους κινδύνους, μεγάλο δημοσιονομικό κόστος, προφανώς παράνομα και ίσως εξυπηρετώντας κάποια συμφέροντα, θέλουν να πάρουν την έγκριση της Βουλής, για να συνεχίσουν το καταστροφικό τους έργο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο! Τηρήσατε το χρόνο σας ακριβώς. Ευχαριστώ πολύ.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας της Αλληλεγγύης.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώντας, θα ήθελα με τη σειρά μου εκ μέρους της Αλληλεγγύης να ευχαριστήσω και εγώ τους συναδέλφους, τους λειτουργούς της Βουλής, τους υπηρεσιακούς του Υπουργείου Οικονομικών, της Κεντρικής Τράπεζας, της Γενικής Εισαγγελίας και των άλλων υπηρεσιών του κράτους. Όλες αυτές τις μέρες άντεξαν στην πίεση, για να φθάσουμε εδώ που είμαστε σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σαν να μην πέρασε μια μέρα! Τι και αν έκλεισε η Λαϊκή και κουρεύτηκαν οι καταθέσεις, τι και αν χάθηκαν δισεκατομμύρια ευρώ, τι και αν αυξήθηκαν οι φτωχοί και αυτοί που υστερούν, τι και αν βιώσαμε μια πρωτόγνωρη καταστροφή! Είμαστε ξανά στο ίδιο έργο θεατές, όπως σε πολλές μοιραίες ανάλογες ολομέλειες των τελευταίων ετών, που οι παρόντες βουλευτές με το πιστόλι στον κρόταφο μεταξύ απειλών και εκβιασμών υποχρεώθηκαν να πάρουν σημαντικές αποφάσεις σχεδόν πρόχειρα και περίπου στο πόδι. Αποφάσεις που κάθε φορά μας έλεγαν ότι είναι για το καλό μας, για να αποφύγουμε την καταστροφή, για να σώσουμε την οικονομία μας και που σχεδόν όλες ήταν επώδυνες και καταστροφικές.

Μας έχουν καταντήσει πειραματόζωο και αρνητικό παράδειγμα προς αποφυγή για όλα αυτά που δεν πρέπει να κάνει μία ηγεσία, για να μην καταστρέψει το λαό της. Από το €1,8 δις της Λαϊκής, μετά στην απόφαση για το κούρεμα και το μνημόνιο και απ' εκεί στις αποφάσεις για το συνεργατισμό, τίποτα δε δούλεψε έτσι όπως η Βουλή προσδοκούσε, όταν αποφάσιζε. Όλα σχεδόν πήγαν στραβά και ανάποδα. Κάποιοι έπεισαν τη Βουλή ότι για το καλό μας έπρεπε να κρατικοποιηθούν η Λαϊκή και ο συνεργατισμός και να τους δοθούν εγγυήσεις, για να σωθούν και για να εξυγιανθούν. Δυστυχώς, τελικά έκλεισαν και οι δύο οργανισμοί με συνοπτικές διαδικασίες και με άτακτο τρόπο. Έκλεισαν, γιατί όπως σε όλες τις κρίσιμες περιπτώσεις δε δόθηκε ποτέ χρόνος, για να γίνει στη Βουλή η αναγκαία διεξοδική συζήτηση, που θα οδηγούσε την ολομέλεια σε ασφαλείς αποφάσεις.

Δόθηκαν €1,8 δις στη Λαϊκή και σχεδόν €3,5 δις στο συνεργατισμό, χωρίς συγκεκριμένο σχέδιο και χωρίς να γνωρίζουν οι βουλευτές τις ανάγκες που καλύπτονται με αυτά τα λεφτά και ιδιαίτερα τι να αναμένει η Βουλή από αυτή την κρατική χρηματοδότηση προς τους δύο οργανισμούς, προκειμένου να μπορεί να ελέγξει.

Είναι σαν να μην πέρασε μια μέρα απ' εκείνες τις αποφάσεις. Σήμερα και πάλι κάποιοι, που επικαλούνται ξανά το καλό μας, ζητούν €2,6 δις από τα λεφτά του φορολογούμενου πολίτη, για να μη ζημιωθεί η Ελληνική. Σήμερα μας ζητούν έμμεσα να επικυρώσουμε τη συμφωνία εξαγοράς της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας από την Ελληνική. Μια συμφωνία που δεν έχουμε δει και δε γνωρίζουμε. Μια συμφωνία που δεν είδε και δεν εξέφρασε απόψεις ούτε ο νομικός σύμβουλος του κράτους. Για αυτή λοιπόν την άγνωστη σε μας συμφωνία μάς ζητούν να εγκρίνουμε εγγύηση ύψους €2,6 δις για μη αναμενόμενες ζημιές που μπορεί να υποστεί η Ελληνική Τράπεζα. Δηλαδή, η Ελληνική, αν υποστεί ζημιές, θα την πληρώσουμε εμείς, και, αν κερδίσει, θα την πληρώσει η αγορά.

Με αυτή τη συμφωνία είναι φανερό, έχει γίνει παραδοχή ότι επιδεινώνεται το δημόσιο χρέος με ό,τι αυτό σημαίνει για τα δημόσια οικονομικά. Ακόμα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντοπίζει σημαντική αύξηση των

δημοσιονομικών κινδύνων στη συμφωνία του κράτους με την Ελληνική και συστήνει προσεκτικές κινήσεις για τη βιωσιμότητα του χρέους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς στην Αλληλεγγύη, όπως πριν από λίγη ώρα είπε ο Πρόεδρος της Βουλής, είχαμε προειδοποιήσει έγκαιρα και συγκεκριμένα στην ολομέλεια, στις 16 Δεκεμβρίου 2015, στη συζήτηση για παροχή βοήθειας €175 εκατομ. από το κράτος στο συνεργατισμό. Τότε, ο βουλευτής Δημήτρης Συλλούρης ζήτησε, πριν την όποια κρατική ενίσχυση, να διεξαχθεί μια εμπειριστατωμένη μελέτη των κινδύνων, των αδυναμιών, των ευκαιριών, των δυνατών σημείων του συνεργατισμού, με στόχο να διορθώσουμε τα κακά του και να επενδύσουμε στα καλά του. Όπως είπε χαρακτηριστικά τότε ο κ. Συλλούρης, «αν δε γίνουν όλα αυτά», που δεν έγιναν, «θα έρθει η ώρα που ο συνεργατισμός θα ξεπουληθεί» και δυστυχώς αυτή η ώρα έφτασε και τη βιώνουμε σήμερα.

Αυτά τα αναφέρω όχι με ύφος αυτοδικαίωσης, αλλά γιατί, έστω και τώρα, επιβάλλεται να δείξουμε σοβαρότητα και να δούμε τη μεγάλη εικόνα της ανεπάρκειας, της διαπλοκής, της αδιαφάνειας, γιατί οι κίνδυνοι που έχουμε απέναντί μας εξακολουθούν να είναι απειλητικοί. Με ενδιαφέρον ακούσαμε τις προτάσεις του Προέδρου της Βουλής στην εισαγωγική του τοποθέτηση, προτάσεις τις οποίες εμείς θα στηρίξουμε, γιατί ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τον τόπο είναι ότι το πολιτικό σύστημα είναι ανήμπορο και ανίκανο να διαχειριστεί τα ζητήματα της κοινωνίας και της οικονομίας και να δώσει λύσεις. Και είναι ανήμπορο και ανίκανο, γιατί είναι διαπλεκόμενο με τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Οι πολιτικοί δυστυχώς έχουμε καταντήσει αναξιόπιστοι. Οι πολίτες μάς θεωρούν διαχειριστές συμφερόντων και σκοπιμοτήτων και δε μας εμπιστεύονται, ενώ την ίδια ώρα το τραπεζικό σύστημα πνίγεται στον ωκεανό των μη εξυπηρετούμενων δανείων και αρνείται να λειτουργήσει με λιγότερη διάθεση κερδοσκοπίας. Οι τραπεζίτες είναι διστακτικοί να βοηθήσουν στις βιώσιμες αναδιαρθρώσεις των δανείων και ορέγονται μαζικές εκποιήσεις ενυπόθηκων εξασφαλίσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι πολίτες μέσα σ' αυτό το περιβάλλον και ιδιαίτερα οι μη προνομιούχοι βιώνουν μια πρωτόγνωρη ανασφάλεια, μη έχοντας ελπίδα. Δυστυχώς, θα ακούσουμε ξανά σήμερα ότι είναι η ώρα της υπευθυνότητας και ότι κάποιος θα προσπαθήσουν να φανερωθούν πιο υπεύθυνοι από τους άλλους. Προσωπικά δε θεωρώ ότι υπάρχει συνάδελφος σ' αυτή την αίθουσα που είναι ανεύθυνος. Η ευθύνη μας όμως έναντι στον τόπο και το λαό μας δεν εξαντλείται στην ψήφιση ή στην καταψήφιση των εγγυήσεων σήμερα, αλλά η πραγματική μας ευθύνη είναι να δούμε τη μεγάλη εικόνα και με τις πράξεις και με τις πολιτικές μας αποφάσεις να κάνουμε αυτό που έχει πραγματικά ο τόπος ανάγκη, να ξεριζώσουμε και να ξηλώσουμε αυτό το παρασιτικό σύστημα διαφθοράς και διαπλοκής του πολιτικού συστήματος με τα οικονομικά συμφέροντα, που κατατρώνει τα θεμέλια της κοινωνίας μας και μας βάζει κάθε φορά το πιστόλι στον κρόταφο, για να παίρνουμε βολικές αποφάσεις, όπως η σημερινή.

Εμείς στην Αλληλεγγύη αντιλαμβανόμαστε την ευθύνη που έχουμε έναντι των συμπολιτών μας και έναντι της πατρίδας. Έχουμε μετρήσει τους κινδύνους και τις απειλές που δημιουργεί η κακή συμφωνία του κράτους με την Ελληνική για παροχή εγγυήσεων και θα πράξουμε ανάλογα, διαφυλάττοντας το δημόσιο συμφέρον. Αυτή η συμφωνία για εγγύηση είναι μία κακή συμφωνία. Δυστυχώς, δεν μπορούμε με την απόφασή μας να την αλλάξουμε. Ως εκ τούτου, δεν μπορούμε να την υπερψηφίσουμε, παραμένοντας πιστοί στα όλα όσα είπαμε διαχρονικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενώπιόν μας έχουμε σήμερα τα κυβερνητικά νομοσχέδια, τα οποία στοχεύουν στο να χαλαρώσουν το πλαίσιο και να διευκολύνουν τη διενέργεια των εκποιήσεων από τις τράπεζες. Η βασική δικαιολογία είναι ότι η υφιστάμενη νομοθεσία οδηγεί σε χρονοβόρες διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων, με αποτέλεσμα να ακυρώνεται το δικαίωμα του δανειστή στην εκποίηση, προκειμένου να εξασφαλίσει τα χρωστούμενα από τον οφειλέτη. Υπάρχει η άποψη ότι, όπως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, οι εποπτικοί μηχανισμοί στη Φρανκφούρτη θα συνεχίσουν να μηδενίζουν τις προβλέψεις για τα κόκκινα δάνεια των κυπριακών συστημικών τραπεζών και ενόψει των αναμενόμενων stress tests, οι τράπεζες του τόπου θα χρειαστούν εκ νέου κεφάλαια. Να δεχτούμε αυτή την άποψη και αυτή την ανάγκη, όμως πέντε χρόνια μετά την τραπεζική καταστροφή οι εκποιήσεις είναι η μόνη λύση, για να καλυφθούν οι σημερινές ανάγκες των τραπεζών; Οι εκποιήσεις δεν ήταν ποτέ η λύση. Η λύση ήταν εξαρχής οι βιώσιμες, τολμηρές αναδιαρθρώσεις των κόκκινων δανείων.

Το στόχο των βιώσιμων αναδιαρθρώσεων υπηρετούσε εξάλλου και η οδηγία που εξέδωσε έγκαιρα η Κεντρική Τράπεζα, υποδεικνύοντας στις εμπορικές τράπεζες για το τι έπρεπε να πράξουν, για να μειώσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Οι τράπεζες και οι τραπεζίτες ελάχιστα έπραξαν για να βοηθήσουν στην υλοποίηση των οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας, με αποτέλεσμα τα κόκκινα δάνεια να είναι σήμερα η επάρατη νόσος της κυπριακής οικονομίας και ένα φαινόμενο που οι τράπεζες και το κράτος δεν έχουν κατανοήσει επαρκώς, ώστε να μπορέσουν να το αντιμετωπίσουν με ασφάλεια.

Η Αλληλεγγύη εντοπίζει στα κυβερνητικά νομοσχέδια πρόνοιες που νοθεύουν το δικαίωμα του ενυπόθηκου οφειλέτη να έχει απρόσκοπτη πρόσβαση στη δικαιοσύνη και στα δικαστήρια, προκειμένου να

αμφισβητήσει τις απαιτήσεις της τράπεζάς του, όταν αυτές παραβιάζουν τη μεταξύ τους σύμβαση, και να προστατευθεί έτσι από τις άπληστες κερδοσκοπικές διαθέσεις των δανειστών του.

Η Αλληλεγγύη με τροπολογίες που συνυπογράφει με άλλους ή στηρίζοντας τροπολογίες άλλων κομμάτων θα προσπαθήσει να διασφαλίσει τα ακόλουθα: Πρώτον, την απρόσκοπτη πρόσβαση των αποδεδειγμένα μη αξιόχρεων οφειλετών στη δικαιοσύνη, δίνοντας ταυτόχρονα στις τράπεζες να προχωρούν υποθέσεις οφειλετών που κάνουν κατάχρηση του δικαστικού δικαιώματος, προκειμένου να ροκανίζουν χρόνο και να μην εξοφλούν τα δάνειά τους, ενώ μπορούν να το πράξουν, δεύτερον, να μην υπάρχει αναδρομική εφαρμογή των νομοθετικών αλλαγών σε παλιές υποθέσεις που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη, τρίτον, να διατηρηθεί η δυνατότητα αμφισβήτησης από τον οφειλέτη του ποσού που απαιτεί η τράπεζα, ειδικά στις περιπτώσεις που υπάρχουν υπερχρεώσεις ή παράνομες χρεώσεις, τέταρτον, να υπάρχει ένας δίκαιος και αποτελεσματικός τρόπος επίδοσης των ειδοποιήσεων στους οφειλέτες, που δε θα τους θυματοποιεί και θα είναι βοηθητικός και για την πλευρά της τράπεζας και για το μέρος του δανειολήπτη, και τέλος, πέμπτον, δεν εγκρίνουμε τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, όπως δεν εγκρίνουμε την πιλοποίηση και την πώληση των δανείων από τις τράπεζες σε τρίτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η επικαιροποίηση της νομοθεσίας που έχουμε ενώπιόν μας πρέπει να βοηθά τις τράπεζες να υποχρεώσουν τους κακοπληρωτές να συμμορφωθούν, αλλά πρώτιστα επιβάλλεται και η προστασία των δανειοληπτών που δεν μπορούν να είναι αποδεδειγμένα αξιόχρεοι στις υποχρεώσεις τους.

Τέλος, η τελική μας θέση για τα νομοσχέδια και τις προτάσεις νόμου που έχουμε ενώπιόν μας θα εξαρτηθεί από την τύχη που θα έχουν οι τροπολογίες που θα στηρίξουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τήρησες και εσύ το χρόνο σου. Ευχαριστώ.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιώργος Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσω με μια τραγική διαπίστωση: Παθαίνουμε, αλλά δε μαθαίνουμε. Πληρώνουμε, αλλά δε μαθαίνουμε. Μέσα σε πέντε χρόνια βιώνουμε ξανά το ίδιο σενάριο ως αποτέλεσμα των ίδιων λανθασμένων χειρισμών, ως αποτέλεσμα της ίδιας αδράνειας των κυβερνήσεων, είτε της προηγούμενης είτε της νυν, να λάβουν έγκαιρα μέτρα, έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί ένα πρόβλημα το οποίο όλοι εντοπίζαμε, όλοι επισημάναμε και όλοι προειδοποιούσαμε για τους κινδύνους που ελλοχεύουν. Βιώνουμε μέσα σε πέντε χρόνια το αποτέλεσμα των ίδιων πολιτικών ή, αν θέλετε, της ίδιας πολιτικής κουλτούρας, που, αντί να μάθουμε από τα λάθη του παρελθόντος που μας στοίχισαν το κούρεμα, το κλείσιμο των Κυπριακών Αερογραμμών, το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου, που έγινε αναφορά προηγουμένως από συναδέλφους, το κλείσιμο της Λαϊκής Τράπεζας με τον τρόπο που έκλεισε, συνεχίσαμε με την ίδια πολιτική κουλτούρα, αντί να αναθέτουμε στους καλύτερους, στους εμπειρογνώμονες, στους τεχνοκράτες να κάνουν τη δουλειά τους, να διαχειριστούν τις κρατικές τράπεζες που κρατικοποιήσαμε με τα λεφτά του φορολογούμενου. Καταφύγαμε στην πεπατημένη του διορισμού των κομματικών εκπροσώπων με βάση την κομματική ταυτότητα, των κουμπάρων, των φίλων, με αποτέλεσμα να έχουμε αναπόφευκτα το ίδιο τραγικό αποτέλεσμα, όπως και προηγουμένως.

Και βιώνουμε, θα έλεγα, με τραγικό τρόπο μίαν εμπειρία να βλέπουμε για δεύτερη φορά μια κρατική τράπεζα, στην οποία επενδύθηκαν δισεκατομμύρια από τους Κύπριους φορολογούμενους, να κλείνει, όπως και στην προηγούμενη φορά, για να στηριχθούν κάποιες ιδιωτικές εμπορικές τράπεζες. Θα έλεγα ότι το βιώνουμε ακόμα και από πλευράς πολιτικής πρακτικής με τον ίδιο τραγικό τρόπο, με το πιστόλι στον κρόταφο. Επανέρχεται η πολιτική του τρόμου και του εκβιασμού. Τότε το επικαλέστηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας: σήμερα το μεταθέτει στον κρόταφο του κοινοβουλίου και διερωτώμαι πραγματικά, εάν για δεύτερη φορά η πολιτική του εκβιασμού με το πιστόλι στον κρόταφο περάσει, γιατί να μην την επαναλαμβάνει κάθε φορά όχι μόνο η σημερινή κυβέρνηση, αλλά και η οποιαδήποτε μελλοντική κυβέρνηση, όταν θα αποδειχθεί ότι η πολιτική του φόβου και του εκβιασμού εξαναγκάζει τους πάντες είτε συμφωνούν είτε διαφωνούν να παραγνωρίζουν τις ευθύνες και ποιοι ευθύνονται για την τραγική κατάσταση είτε της οικονομίας, είτε ενός οργανισμού και να λαμβάνουν άλλοι τις ευθύνες κακών αποφάσεων;

Αν δεν αλλάξει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική κουλτούρα και αν δεν αποφασίσουμε ότι θα αναθέτουμε σε αυτούς που γνωρίζουν τη διοίκηση και διεύθυνση είτε των ημικρατικών οργανισμών είτε των τραπεζών είτε οποιωνδήποτε άλλων οργανισμών που θα συσταθούν στο εγγύς μέλλον -και αναφέρομαι στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια- πολύ φοβάμαι ότι θα βιώσουμε ακόμα πιο τραγικές εμπειρίες πολύ σύντομα και δε

θέλω να είμαι μάντης κακών. Με αυτή την κουλτούρα εμπιστευόμαστε ότι η διαχείριση των €7,5 δις μη εξυπηρετούμενων δανείων από τον όποιο φορέα συσταθεί θα έχει θετικά αποτελέσματα ή θα μας φέρει να ξαναβιώσουμε μέσα από αδιαφανείς διαδικασίες κοινωνικά προβλήματα με κοινωνικά θύματα; Προς οικονομικό όφελος βέβαια εκείνων που θα εμπλέκονται στη διαχείριση. Είναι αυτές τις ανησυχίες που θα ήθελα να μοιραστούμε, αλλά και να τις ακούσει η κυβέρνηση, η οποία πολύ σύντομα θα κληθεί να αναλάβει και τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, όπως είπε, μέσα από ένα φορέα.

Υπάρχουν ευθύνες; Ασφαλώς υπάρχουν, όπως υπήρχαν και το 2012 και το 2013, και πολιτικές ευθύνες στον αρμόδιο ή στους αρμόδιους υπουργούς, στις εποπτικές αρχές -και αναφέρομαι στους τότε Διοικητές και την νυν Διοικήτη της Κεντρικής Τράπεζας- στις διοικήσεις των τραπεζών και στις διευθύνσεις αυτών που έπαιρναν αποφάσεις. Υπάρχουν πολιτικές ευθύνες. Στα διοικητικά συμβούλια όμως συμμετείχαν και εκπρόσωποι των κομμάτων, όπως ανέφερα προηγουμένως. Δεν υπάρχουν κομματικές ευθύνες; Βεβαίως, η ύψιστη ευθύνη ανήκει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που αποδέχτηκε να διορίσει εκπροσώπους κομμάτων σε έναν τέτοιο οργανισμό και ιδιαίτερα μετά την εμπειρία του 2013. Και τότε ζητούσαμε όλοι την παραίτηση των Διοικητών της Κεντρικής Τράπεζας, των Υπουργών Οικονομικών, την ανάληψη στην πράξη της ευθύνης. Ούτε τότε υπήρξαν παραιτήσεις ούτε και σήμερα, φοβάμαι, θα υπάρξουν παραιτήσεις. Ελπίζω και εύχομαι η επιτροπή που θα διεξάγει την έρευνα να καταλήξει σε συμπεράσματα που να μπορούν να οδηγήσουν σε κάθαρση.

Έρχομαι στο θέμα των εγγυήσεων. Είναι γεγονός ότι σήμερα κλείνει μια ιστορία εκατό δέκα χρόνων. Κλείνει η ιστορία του συνεργατικού κινήματος, που πρόσφερε τα μέγιστα στην κοινωνία, ουσιαστικά τερματίζοντας την τοκογλυφία, στηρίζοντας τα χαμηλά στρώματα, την ύπαιθρο, τα χωριά. Όμως δεν είναι άμοιροι και αυτοί που διοίκησαν το συνεργατισμό, γιατί οδηγήθηκε στο κλείσιμο αυτό το κίνημα. Δυστυχώς, δεν ξέφυγε ούτε ο συνεργατισμός της κομματικοποίησης ή της κομματικής εκμετάλλευσης. Η έλλειψη ελέγχων, η έλλειψη σοβαρής εποπτείας, ο μη διορισμός των καταλληλοτέρων, αλλά των ημετέρων οδήγησαν ή επέτρεψαν σε κάποιους να κάνουν καταχρήσεις και να εκμεταλλευτούν το όλο σύστημα.

Καλούμαστε σήμερα να εγκρίνουμε ή να απορρίψουμε τις κρατικές εγγυήσεις που προκύπτουν από τη συμφωνία πώλησης της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας στην Ελληνική. Ζητήσαμε από τον Υπουργό Οικονομικών όπως καταθέσει αυτή τη συμφωνία στη Βουλή. Δεν την κατέθεσε. Ζητήσαμε από τον υπουργό να μας καταθέσει τη μελέτη στην οποία αναφέρεται στην επιστολή που απέστειλε στον Πρόεδρο της Βουλής, τη μελέτη ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που αξιολόγησαν τους οικονομικούς όρους της συμφωνίας. Ούτε αυτή μας την κατέθεσε ο υπουργός. Καλούμαστε να εγκρίνουμε κρατικές εγγυήσεις για μια συμφωνία την οποία δε γνωρίζουμε, για την οποία δυστυχώς όμως ούτε η Βουλή, παρά την πρόταση που υποβάλαμε, έκανε εκείνα που όφειλε να κάνει διορίζοντας δική της ανεξάρτητη διμελή ή τριμελή επιτροπή εμπειρογνομόνων, για να αναλύσει τους οικονομικούς όρους, για να έχουμε εικόνα για τι συμφωνία μιλούμε! Καλούμαστε ουσιαστικά να εμπιστευτούμε τον Υπουργό Οικονομικών και να εγκρίνουμε τις κρατικές εγγυήσεις στα τυφλά ή με βάση τα δημοσιεύματα ή με βάση τις διαβεβαιώσεις του, όχι με βάση το κείμενο της συμφωνίας πώλησης της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας!

Η συμφωνία κατά τη δική μας εκτίμηση, από τα όσα έχουμε ακούσει και όσα έχουν δημοσιευτεί, είναι κάκιστη και ετεροβαρής, σε βάρος του δημοσίου και προς όφελος μιας ιδιωτικής εμπορικής τράπεζας. Ούτε η ίδια η κυβέρνηση -και αυτό είναι εκπληκτικό- δεν τόλμησε όλο αυτό το διάστημα να ισχυριστεί ότι είναι καλή η συμφωνία! Πρόκειται λοιπόν για μια συμφωνία που θα επιβαρύνει και τα δημόσια οικονομικά -ήδη με τα μόλογα μας προειδοποιεί η ίδια η Κομισιόν ότι δημιουργούνται νέοι δημοσιονομικοί κίνδυνοι- και η οποία κατά την άποψή μας δεν πρόκειται να οδηγήσει στη λύση των προβλημάτων.

Πολύ φοβάμαι ότι τα προβλήματα δε λύνονται με αυτό τον τρόπο από την ώρα που δεν υπάρχουν οι αναγκαίοι μηχανισμοί και η πολιτική βούληση, για να υπάρξει πραγματική εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος, αλλά με τρόπο που να προστατεύονται τα πραγματικά θύματα της οικονομικής κρίσης και να τιμωρούνται εκείνοι που αποκαλούνται στρατηγικοί κακοπληρωτές. Εγώ λέω εκείνοι που εκμεταλλεύτηκαν το σύστημα, γιατί ήταν μέρος του συστήματος. Πολύ φοβάμαι ότι αυτές οι λύσεις δε θα φέρουν τα ποθητά αποτελέσματα.

Η κυβέρνηση εγκλημάτησε ακόμα και την υστάτη, όταν διαπραγματευόταν την πώληση του συνεργατισμού. Σε μια προδιαγεγραμμένη πορεία φρόντισε να αποκλείσει όλους τους ενδιαφερόμενους και άφησε μόνο την Ελληνική Τράπεζα, με αποτέλεσμα να θέσει την Ελληνική Τράπεζα σε πλεονεκτική θέση και το δημόσιο σε μειονεκτική θέση.

Μας επισείουν τον κίνδυνο πως, αν δεν εγκρίνουμε σήμερα τις κρατικές εγγυήσεις και τα πέντε νομοσχέδια της κυβέρνησης για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, θα υπάρξουν επιπτώσεις στους καταθέτες. Πραγματικά μας προβλημάτισε πάρα πολύ και δε νομίζω κανένας σε αυτή την αίθουσα να θέλει να τιμωρηθούν οι καταθέτες που δεν ευθύνονται για τίποτα.

Διερωτώμαι όμως, αν όντως η κυβέρνηση πιστεύει ότι κινδυνεύουν οι καταθέσεις των πελατών του συνεργατισμού, τι σχέδια έχει στην περίπτωση που η Βουλή απορρίψει σήμερα τις κρατικές εγγυήσεις; Ποιο είναι το πλάνο β' της κυβέρνησης; Δεν έπρεπε να φροντίσει η κυβέρνηση να έχει επιλογές; Ή μόνο επισείει

τον κίνδυνο, για να εκβιάσει τη θετική ψήφο στη Βουλή; Μια υπεύθυνη κυβέρνηση για εμένα έχει και πλάνο β' και πλάνο γ', για να προστατεύσει τους πολίτες της. Διερωτώνται κάποιοι αν υπήρχαν επιλογές. Ασφαλώς και υπήρχαν επιλογές. Πάντα υπάρχουν πέραν της μιας επιλογής στη ζωή μας. Εκείνο που δεν υπήρχε είναι η πολιτική βούληση να σωθεί και να εξυγιανθεί ο συνεργατισμός, να κρατηθεί στη ζωή, να επιστρέψει στους πραγματικούς του ιδιοκτήτες και να προστατευτούν πραγματικά τα θύματα της οικονομικής κρίσης.

Εμείς, ως Συμμαχία, Πολιτών δεν μπορούμε κάτω από τον εκβιασμό ή επισείοντας κινδύνους να επικροτήσουμε με την ψήφο μας μια εγκληματική συμφωνία, μια εγκληματική διαχείριση που έφερε αυτά τα αρνητικά αποτελέσματα. Η κυβέρνηση είχε επιλογές. Καταθέσαμε πρόταση για τη σύσταση οργανισμού χρηματοοικονομικών διευκολύνσεων για την εξαγορά των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Άλλες πολιτικές δυνάμεις από αυτό το σώμα κατέθεσαν τις δικές τους προτάσεις για τη δημιουργία φορέα. Μπορούσε η κυβέρνηση εδώ και μήνες να προχωρήσει στη σύσταση είτε ενός οργανισμού χρηματοοικονομικού είτε ενός άλλου φορέα, που θα αντιμετώπιζε αποτελεσματικά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, για να μη φτάσει ούτε ο συνεργατισμός σε αυτό το πρόβλημα σήμερα και στη διάλυσή του, αλλά ούτε και να κινδυνεύουν άλλες τράπεζες από τις συστημικές μας.

Θέλω κλείνοντας καταρχάς να επισημάνω ότι... Δεν μπορώ να μην επισημάνω ότι αυτή η συμφωνία που ήρθε ενώπιόν μας στην αγγλική γλώσσα επισυνάφθηκε στην αγγλική γλώσσα μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και μιας κυπριακής εταιρείας. Δεν μπορώ να μην καυτηριάσω το γεγονός ότι η ίδια η Κυπριακή Δημοκρατία που συμβάλλεται με μία κυπριακή εταιρεία που εδρεύει στην Κύπρο και είναι και γραμμένη στην Κύπρο αποφασίζει και δέχεται αρμοδιότητα εκδίκασης να έχουν τα αγγλικά δικαστήρια και όχι τα κυπριακά δικαστήρια!

Κλείνοντας, όσον αφορά τα νομοσχέδια πρέπει να πω ότι δυστυχώς το πνεύμα των νομοσχεδίων δεν είναι προς την κατεύθυνση που ανέμενε η κοινωνία, δηλαδή να υπάρξει μεν, θα έλεγα, εκσυγχρονισμός των νομοθεσιών μας, του νομικού μας πλαισίου, των διαδικασιών, αλλά παράλληλα προστασία των θυμάτων της οικονομικής κρίσης που, ενώ ήταν συνεπείς, σήμερα λόγω της μείωσης των εισοδημάτων τους αδυνατούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και ταυτόχρονα τιμωρούνται εκείνοι οι οποίοι εκμεταλλεύτηκαν το σύστημα και θεωρούνται στρατηγικοί κακοπληρωτές. Δεν εστιάζει στους στρατηγικούς κακοπληρωτές η κυβέρνηση. Ακόμα και το πρόγραμμα "Εστία" που μας εξήγγειλε, για να μας καθησυχάσει, θα επιτρέψει την εκμετάλλευση και από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές και πάλι με τα λεφτά του δημοσίου.

Ο εκσυγχρονισμός θα έπρεπε να ξεκινήσει και από τη δικαιοσύνη. Η επιτάχυνση των διαδικασιών στην απονομή δικαιοσύνης τους πρώτους που θα εξυπηρετήσει είναι τους Κύπριους πολίτες και μετά βεβαίως θα διευκολύνει και την επίλυση άλλων προβλημάτων που έχουν να κάνουν και με το τραπεζικό σύστημα.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι δώσαμε στις τράπεζες πάρα πολλά μέσα, αποδυναμώνοντας τη θέση των συνεπών δανειοληπτών, και δεν έχουμε καμία διάθεση... Από τις εμπειρίες που αποκομίσαμε από τις τράπεζες που σώθηκαν με τις θυσίες του κυπριακού λαού και όχι με μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια που ήρθαν από το εξωτερικό, δε μας έπεισαν οι τράπεζες ότι έχουν τη διάθεση πραγματικά και αποτελεσματικά να ανταποκριθούν και να διευκολύνουν τους δανειολήπτες, είτε είναι φυσικά πρόσωπα είτε νομικά πρόσωπα, για να επιβιώσουν σε αυτό τον τόπο, και δεν προτιθέμεθα να στηρίξουμε ξανά με νέα εργαλεία ή νέα υπερόπλα τις τράπεζες αυτές.

Ως πολιτεία θα πρέπει επιτέλους να αποφασίσουμε να στείλουμε ένα θετικό μήνυμα προς την κυπριακή κοινωνία. Διαχρονικά πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε -και κλείνω- τουλάχιστον τρεις φορές αυτή η πολιτεία επιβράβευσε αυτούς που παρανόμησαν ή αυτούς οι οποίοι δε σεβάστηκαν τους νόμους και δε φέρθηκαν με ηθικό τρόπο. Δώσαμε τη φορολογική αμνηστία και επιβραβεύσαμε εκείνους οι οποίοι ήταν φοροφυγάδες, νομιμοποίησαν τα λεφτά τους με ένα φόρο της τάξης του 5%, νιώθοντας ηλίθιοι όλοι οι άλλοι Κύπριοι φορολογούμενοι που πλήρωναν κανονικά το φόρο εισοδήματος. Δώσαμε την πολεοδομική αμνηστία, επιβραβεύσαμε και πάλι όσους παρανόμησαν. Τώρα, μέσα από την "Εστία", πολύ φοβόμαστε, αν δεν καθοριστεί συγκεκριμένη ερμηνεία και δεν αποκλειστούν οι στρατηγικοί κακοπληρωτές, και πάλι θα επιβραβεύσουμε εκείνους οι οποίοι ουσιαστικά εκμεταλλεύτηκαν το σύστημα σε βάρος των υπολοίπων που ήταν νομιμόφρονες. Γι' αυτό και η πρότασή μας που καταθέσαμε σήμερα, η πρόταση νόμου, αφορά ουσιαστικά να δοθούν κίνητρα φοροαπαλλαγής και για τους συνεπείς καταθέτες, οι οποίοι ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ηλίας Μυριάνθους.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω μόνο για δύο λεπτά από τη θέση μου, για να δοθεί χρόνος στον πρόεδρο του κόμματός μου να τοποθετηθεί επί των επιμέρους ζητημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξετε, για σκοπούς τηλεοπτικούς νομίζω ελάτε εδώ. Μια και έχουμε και το ΡΙΚ, θέλω να ευχαριστήσω το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου που εκπέμπει ζωντανή τη συνεδρίαση.

Να το αξιοποιήσετε!

Ευχαριστώ.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναμφίβολα όλοι εδώ σ' αυτό το σώμα είμαστε, θα έλεγα, συναισθηματικά φορτισμένοι, θυμωμένοι και αγανακτισμένοι, ακριβώς γιατί όντως ένας θεσμός εκατό δέκα ετών σήμερα έχει τη ληξιαρχική του πράξη.

Οι ευθύνες τεράστιες όσων είχαν ακριβώς την ευθύνη να διαχειριστούν τα του συνεργατισμού, ευθύνες και των νυν και των πρώην κυβερνώντων. Δυστυχώς όμως, μπροστά μας έχουμε ένα σημαντικό πρόβλημα, που καλούμαστε ψύχραιμα, λογικά και με ρεαλισμό να αντιμετωπίσουμε. Έχουμε μπροστά μας την ευθύνη να εγκρίνουμε ή να απορρίψουμε την εγγύηση για ολοκλήρωση της συμφωνίας μεταξύ συνεργατισμού και Ελληνικής. Η εγγύηση αυτή ή η συμφωνία μάλλον αυτή σίγουρα ετεροβαρής και ευθύνες θα μπορούσαμε μέρες ολόκληρες να επιρρίπτουμε ο ένας στον άλλο. Το αποτέλεσμα όμως και το πρόβλημα είναι μπροστά μας. Ο ασθενής είναι σε κώμα και δεν πρέπει να επιρρίπτουμε ευθύνες ποιος γιατρός είχε δώσει τη δική του κακή φαρμακευτική αγωγή.

Ως εκ τούτου, αυτή τη στιγμή τι έχουμε να αντιμετωπίσουμε; Είτε δίνουμε €2,5 δις εγγύηση στο συνεργατισμό ή -το να πάμε πίσω να κάνουμε νέα συμφωνία νομίζω ότι είναι ουτοπία πλέον- αύριο, το δεύτερο, το plan B, αν υπάρχει, όπως είπε ο αγαπητός κ. Λιλλήκας, είναι η εκκαθάριση και η ρευστοποίηση. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι από τα €9,5 δις καταθέσεις το €1,5 δις, το οποίο δεν είναι εγγυημένες καταθέσεις, θα χαθεί αμέσως, τα €8 δις θα κληθούν να τα πληρώσουν μέσα από τη ρευστότητα που έχει ο συνεργατισμός, η οποία σήμερα είναι €1,5 δις, ως εκ τούτου το υπόλοιπο ποσό τι θα γίνει; Θα κληθούμε να προχωρήσουμε με ομόλογο, με νέο μνημόνιο και ουσιαστικά εκεί που λέμε σήμερα ότι με τα €2,5 δις πάμε στο 110% δημόσιου χρέους θα περάσουμε το 170%.

Αυτές είναι οι θέσεις που έχουμε μπροστά μας, ως εκ τούτου ως ΕΔΕΚ, βλέποντας αυτά τα δεδομένα, θα στηρίξουμε τη συγκεκριμένη πρόταση για εγγύηση της πράξης αυτής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Καταρχάς, το να ασχολείται κάποιος με €5.000 μετοχές, 11 000 μετοχές ή το 0,2% σε μian άλλη εταιρεία, δείχνει ακριβώς, νομίζω, την κακή πρόθεση.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι από τη μια κλαυθμυρίζουμε ότι κλείνει μια κυπριακή τράπεζα, αλλά, όταν πάει να επενδύσει ένα κυπριακό ταμείο, η Δήμητρα Επενδυτική, μας ενοχλεί, ένα ταμείο που ήδη βρίσκεται εντός της Ελληνικής, που θα επενδύσει νέα κεφάλαια, που θα 'πρεπε μάλλον να μας χαροποιεί και είναι και αυτό επίσης κάτι που δείχνει κακή πρόθεση, ένα ταμείο που έχει εκατόν πενήντα χιλιάδες μετόχους, που μπορεί και οι περισσότεροι από εμάς που είμαστε σε αυτή την αίθουσα να 'χουμε λίγες μετοχές αυτού του ταμείου! Το 70% το κατέχουν εκατόν πενήντα χιλιάδες Κύπριοι μέτοχοι στη Δήμητρα Επενδυτική.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Συνεργατιστές.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Πρώην μέλη του συνεργατισμού, μάλιστα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο συνεργατισμός άλλαξε από τη στιγμή που πτώχευσε και έγινε αναγκαία η κρατικοποίησή του. Μας τον παρέδωσε το ΑΚΕΛ και ο Χριστόφιας πτωχευμένο, η αρχή “κάθε μέλος μία ψήφος” πήγε περίπατο και, για να μη στρουθοκαμηλίζουμε, όταν εγκρίναμε τα προηγούμενα κεφάλαια, γνωρίζατε ότι ήταν υποχρεωτικό να ιδιωτικοποιηθεί όχι το '18 αλλά το '20. Και θα μπορούσε να αλλάξει και όνομα και θα μπορούσε να συγχωνευθεί και με την Ελληνική και με οποιαδήποτε άλλη τράπεζα ούτως ή άλλως.

Και όλα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αυτής της τράπεζας, αλλά και του υπολοίπου τραπεζικού συστήματος είναι δάνεια που έγιναν πριν από το 2013. Εκεί και αν υπήρξε αδιαφάνεια! Εκεί και αν υπήρξε διαπλοκή! Και θα πρέπει, ναι... Και εμείς δε φοβόμαστε καθόλου την όποια έρευνα θα γίνει. Και οι πληροφορίες που καταφάνουν κοντά μας από συνεργατικές που ελέγχονταν τότε από το ΑΚΕΛ είναι πάρα πολλές.

Από τη μια μεμψιμοιρούμε για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και από την άλλη λέμε να δέσουμε τα χέρια των διοικήσεων, να μην μπορούν να κυνηγήσουν τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, να μη γίνει καμία εκποίηση, άρα το μήνυμα που στέλλουμε στους δανειολήπτες είναι «μην πληρώσετε τίποτε!» Από τη μια κλαίμε για το ένα, από την άλλη κλαίμε για το άλλο!

Με αυτές τις αντιφάσεις έχουμε να κάνουμε όλο αυτό τον καιρό. Και η αλήθεια είναι πως η Βουλή δεν είναι άμοιρη ευθυνών. Τότε, το '14, όταν νόθευσε τα νομοσχέδια, δημιούργησε τους στρατηγικούς κακοπληρωτές. Και οι ίδιες προτάσεις υπάρχουν και τώρα μπροστά μας, για να μείνουν τα προβλήματα, να τα επικαλούμαστε και να λέμε «είδατε, η κυβέρνηση δεν κατάφερε να λύσει το πρόβλημα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια»!

Δυστυχώς, μερίδα της αντιπολίτευσης έχει γίνει ο προστάτης των επιτήδειων δανειοληπτών. Εμείς θέλουμε να είμαστε πρωτίστως οι προστάτες των καταθετών, που δε φταίνε σε τίποτα, των συνεπών δανειοληπτών, αυτών που πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και, ναι, και μιας μικρής μερίδας εκείνων των ευάλωτων δανειοληπτών. Αλλά δεν είναι αυτό που έγινε τα τελευταία χρόνια και δεν είναι αυτό που θα γίνει με τις προτάσεις που βλέπω, αλλά θα προστατεύουμε τους επιτήδειους, τους λεγόμενους “έξυπνους”. Και εμείς δε θα επιτρέψουμε οι συνεπείς να θεωρούνται κορόιδα και οι ασυνεπείς οι έξυπνοι!

Θα επαναλάβω πως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι το τελευταίο μεγάλο βαρίδι που μας έμεινε από την κυβέρνηση ΑΚΕΛ-Χριστόφια. Θα το επιλύσουμε και αυτό σ' αυτή την πενταετία. Επαναλαμβάνω, το είπα και την προηγούμενη εβδομάδα, δεν κατεβήκαμε στις εκλογές λέγοντας πως τα λύσαμε όλα, αλλά πως υπάρχουν κίνδυνοι και προκλήσεις ακόμα. Το αν είναι καλή ή κακή η συμφωνία, θα εξαρτηθεί και από αυτά που θα ψηφίσουμε σήμερα, γιατί, αν εισπράξουμε όλα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που αγοράσαμε, θα βγάλουμε και ένα τεράστιο κέρδος. Από πού εξαρτάται όμως, αν θα τα εισπράξουμε; Από το αν θα κυνηγήσουμε αυτούς που χρωστούν. Αν τους λέμε «θα σας τα χαρίσουμε», ναι, έχουμε υποστεί ένα κόστος €3,5 δις.

Τελειώνω, λέγοντας ότι και στο παρελθόν πήραμε δύσκολες αποφάσεις. Να θυμίσω ότι λέγατε πως με το μνημόνιο θα είχαμε ένα φαύλο κύκλο ύφεσης, ανεργίας, ελλειμμάτων. Ε, τίποτα από όλα αυτά δεν έχει πραγματωθεί. Να θυμίσω πως, όταν έκλεινε η Cyprus Airways, μας λέγατε ότι θα απομονωθούμε, δε θα μπορούμε να πάμε πουθενά, είμαστε νησί, δε θα υπάρχει συνδεσιμότητα και είδαμε τι έγινε τελικά. Και τώρα απευθύνομαι στους πολίτες και τους λέω πως είναι, ναι, μια δύσκολη απόφαση, αλλά θα μεριμνήσουμε να έχει εκείνα τα θετικά, μακροπρόθεσμα, αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο Άγγελος Βότσης.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώ με τα συγχαρητήρια στην κυβέρνηση Αναστασιάδη! Τα έχετε καταφέρει ακόμα μία φορά! Συγχαρητήρια, διότι μας έχετε βάλει και πάλι σε ένα πολύ κρίσιμο δίλημμα: να διαλύσουμε το χρηματοπιστωτικό σύστημα ή να αποδεχτούμε μία ετεροβαρή, μία κακή συμφωνία; Συγχαρητήρια επίσης για την ανάληψη της πολιτικής ευθύνης των πράξεών σας! Αντιλαμβάνομαι παραιτήθηκε το συμβούλιο, η επιτροπεία του συνεργατισμού, αλλά ακόμα δεν έγινε αποδεκτό. Πράγματι, σοβαρή πολιτική ανάληψη ευθύνης, σοβαρότατη! Ξέρετε, όσο και να το φωνάξουμε, όσο και να σας το ζητήσουμε, που το ξαναζητούμε σήμερα, διότι η οργή του κόσμου που μας έχει στείλει εδώ, για να τον εκπροσωπούμε, η οργή όλων των συναδέλφων της κοινοβουλευτικής ομάδας είναι τεράστια, αλλά όσες φορές και να το ζητήσουμε και, επαναλαμβάνω, το ξαναζητούμε σήμερα, την ανάληψη της πολιτικής ευθύνης... Η πολιτική ευθύνη δεν

επιβάλλεται. Αναλαμβάνεται και κρίνεται από τον κόσμο. Και εσείς έχετε ήδη κριθεί με τον τρόπο που έχετε λειτουργήσει και η κρίση σας βάζει απροβίβαστο!

Τι να σας πω; Για τις παλινδρομήσεις; «Εννά βάλουμε το συνεργατισμό στο χρηματιστήριο», «εννά τον δώκουμεν στον κόσμο με μετοχές», «εννά τον δώκουμεν στους καταθέτες»! Να σας πω για την αργοπορία; Όταν σας λέγαμε να κάμουμε το φορέα, λέγατε ότι ήταν έπτα πτερόεντα! Αν υπήρχε ο φορέας, θα υπήρχε μία ασφάλεια εκτόνωσης του συστήματος. Να πω για προχειρότητα; Τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών έχουν ζηήσει την απόλυτη προχειρότητα τις τελευταίες μέρες, που, αν δε βρίσκονταν -και κάποιοι δικοί σας- συνάδελφοι να εντοπίσουν την προχειρότητα, σήμερα θα συζητούσαμε άδικα. Όσον αφορά τις ποινικές ευθύνες, ελπίζω τούτη τη φορά να έχουμε αποτελέσματα, πολύ πιο γρήγορα και πιο αποτελεσματικά από άλλες επιτροπές. Και εδώ κάποιοι κρίνονται.

Θα συνεχίσω την παρέμβασή μου κάμνοντας μια διάγνωση πώς φτάσαμε εδώ σήμερα. Γιατί συζητούμε τούτα τα πράγματα σήμερα, ποια είναι η αιτία; Είναι ξεκάθαρο, νομίζω, ότι το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που όλοι το λέγαμε, μας έχει φέρει εδώ που μας έχει φέρει. Η αδυναμία αποτελεσματικής διαχείρισής τους -και παρακαλώ κρατήστε αυτές τις τρεις λέξεις- η αδυναμία αποτελεσματικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων ήταν αυτό που υποχρέωσε τις τράπεζες, μέσω των εποπτικών μηχανισμών, να αυξάνουν τις προβλέψεις τους. Και αυτή η αδυναμία στο συνεργατισμό είχε μεγαλύτερη επίδραση από τις άλλες τράπεζες. Γιατί; Γιατί είχε τα περισσότερά του μη εξυπηρετούμενα δάνεια με υποθήκη την πρώτη κατοικία, με όσες δυσκολίες υπήρχαν να αντιμετωπίσει αυτά τα δάνεια, και την ίδια ώρα το κράτος, το οποίο, θυμάστε όλοι, εδώ είχε συμφωνηθεί ότι θα έπρεπε να έφευγε από το συνεργατισμό από το '18 μέχρι το '20, γιατί δεν επιτρεπόταν να είναι το κράτος με 99% μετοχές στο συνεργατισμό, έπρεπε λοιπόν να βάλει κεφάλαια και δεν επιτρεπόταν, διότι θεωρείτο κρατική ενίσχυση. Άρα σωστά, εγώ λέω, οι κυβερνώντες είπαν «να φύγουμε γρηγορότερα». Να φύγουμε γρηγορότερα, ώστε αυτός που θα πάρει το συνεργατισμό να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις ανάγκες που υπάρχουν.

Πώς έκαναν αυτή την κίνηση; Πώς λειτούργησε το κράτος; Ξεκίνησαν να ψάχνουν να βρουν επενδυτή να του δώκουν το συνεργατισμό ολόκληρο, αλλά, επειδή έτρεχαν στο “και πέντε”, όχι στο “παρά πέντε”, όπως λέμε στα κυπριακά «εκόψαν τους 'πού κάτω»! Βρέθηκε στο τέλος μία τράπεζα και δεν είχε μηχανισμούς ασφάλειας όσον αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια -το φορέα δηλαδή- για να μπορεί να κάμει σωστή διαπραγμάτευση με την Ελληνική. Και βρέθηκε μπροστά μας αυτή η συμφωνία, που, ενώ μας έλεγαν στη Βουλή, όταν ξεκίνησαν αυτή την περιπέτεια, την τραγική σε εξέλιξη περιπέτεια, «δε θα έρθει στη Βουλή, ένεν δουλειά σας εσάς, έν' υπεύθυνη η κυβέρνηση να κάμει τούτη τη δουλειά», στο τέλος τους έβαλαν όρο να φέρουν αυτό που συζητούμε σήμερα, την εγγύηση. Και είμαστε εδώ, για να αποφασίσουμε περί τούτου.

Ποια είναι όλη η ουσία; Να πούμε καταρχάς ότι μ' αυτή τη συμφωνία υπάρχουν και θετικά και αρνητικά. Θετικό είναι το ότι προστατεύονται οι πέραν των διακόσιων σαράντα περίπου χιλιάδων καταθετών του συνεργατισμού, μικρομεσαίων καταθετών, της μικρομεσαίας τάξης του κυπριακού λαού. Την ίδια ώρα όμως πολύ αρνητικά αυξάνεται το δημόσιο χρέος. Γινόταν ολόκληρη προσπάθεια 'πού τούντον λαό και από την κυβέρνηση και τα κόμματα όλων να ρίζουμε το δημόσιο χρέος σε ανεκτά επίπεδα. Το εκτοξεύσατε σε ένα δευτερόλεπτο με αυτή τη συμφωνία!

Αλλά το κυριότερο -εδώ είναι που πρέπει να ενημερώσουμε τον κόσμο, για να ξέρει τι του φέρνουν- είναι ότι η εμπλοκή όλων εμάς των φορολογουμένων μέσω του φορέα αγοράζοντας, στην ουσία παίρνοντας, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του συνεργατισμού, αντιλαμβάνεστε ότι μας κάνει να έχουμε πλέον την ευθύνη γι' αυτά τα δάνεια. Και μιλούμε για δισεκατομμύρια που έδωσε ο φορολογούμενος, μέσα από εμάς όλους που θα τα ψηφίσουμε, για να πάρει αυτά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Ε, αντιλαμβάνεστε πλέον ότι όσα συζητούμε παρακάτω στα επόμενα νομοσχέδια που έχουν να κάνουν με την αποτελεσματική διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων -αυτό που σας είπα να σημειώσετε- αφορούν πλέον τις τράπεζες, αλλά αφορούν και τα χρήματα των φορολογουμένων που εμείς διαχειριζόμαστε, αυτό το φορέα!

Και μη μου αρχίσετε τώρα να μου λέτε «μα, ο φορέας...»! Όλοι τον είχατε προτείνει. Όλοι τον είχαμε προτείνει στα προεκλογικά μας προγράμματα, και οι δεξιοί και οι αριστεροί και οι κεντρώοι. Όλοι μιλούσαν για φορέα! Πρέπει να εξηγήσουμε του κόσμου που μας βλέπει σήμερα ότι ο φορέας που ακούτε είναι να εκτονώσουμε το πρόβλημα των τραπεζών από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, για να μπορέσουν να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες στους καταθέτες και στους δανειολήπτες. Την ίδια ώρα όμως ο φορέας παίρνει αυτή την ευθύνη με δικά σας λεφτά, φορολογούμενοι. Όλα αυτά που θα ψηφίσουμε σε λίγο θα αποδείξουν, αν αυτός ο φορέας μπορεί να λειτουργήσει και να είναι αποτελεσματικός.

Και άκουγα τους φίλους του ΑΚΕΛ τα προηγούμενα χρόνια να χρησιμοποιούν ορισμούς και να λεν ότι αυτά τα ταμεία που παίρνουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια -και είναι διεθνής ο όρος αυτός- είναι τα ταμεία “γύπες”. Τι εννοείται; Εννοείται ότι με αυτό τον τρόπο αυτοί που θα κρατούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, αν συμπεριφερθούν σαν γύπες, θα πάν' να κερδίσουν! Ο φορέας λοιπόν που θα γίνει, θα πρέπει να σκεφτούμε, θα είναι γύπας; Θέλουμε να είναι γύπας; Μα, αν αρπάζει τους δανειολήπτες, που όλοι θέλουμε να προστατεύσουμε... Θα είναι αθώα περισσότερα, για να γίνονται οι υπόλοιποι κοροϊδα των άλλων, ή επιτέλους θα

βρούμε εκείνη τη σοφή κουκουβάγια που, με τη σοφία της, θα καταφέρει να βρει τέτοιες νομοθετικές ρυθμίσεις, που αυτός ο φορέας, αλλά και οι τράπεζες να διαχειρίζονται τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και χωρίς να κυνηγούν τον ευάλωτο δανειολήπτη, να του δώσουν ανάσες; Αυτή είναι η έννοια του φορέα, να μπορεί να δώσει ανάσες στους φορολογουμένους, αλλά την ίδια ώρα να μη γίνονται κορόιδα οι υπόλοιποι πολίτες, που είστε όλοι εσείς, οι ιδιοκτήτες πλέον αυτού του φορέα, και να νιώθετε ότι κάποιος σας δουλεύουν.

Πλησιάζοντας προς το τέλος της παρέμβασής μου να πω ότι η μεγάλη τέχνη μέσα απ' αυτά τα νομοσχέδια είναι να μη φέρνουμε τα πράγματα, στην προσπάθεια να προστατεύσουμε τους απλούς δανειολήπτες με πρώτη κατοικία, που τους έχουμε πανικοβάλει εδώ και τέσσερα χρόνια ότι ξεπουλούνται τα σπίτια τους, στο άλλο άκρο, να μας εκμεταλλεύονται οι υπόλοιποι. Και φωνάζουμε όλοι για τους απλούς, τους ευάλωτους με πρώτη κατοικία. Ανοιξαμε να δούμε αυτά που ψηφίσαμε; Ενημερώσαμε τους πολίτες ότι υπάρχουν τα μη συναινετικά σχέδια τα οποία υποχρεώνουν τις τράπεζες, όταν η υποθήκη είναι πρώτη κατοικία και το δάνειο είναι μέχρι €350.000 και η αξία της κατοικίας μέχρι €300.000, να πάνε στο δικαστήριο και να επιβάλλει το δικαστήριο στην τράπεζα λύση που να μην εκποιείται η πρώτη κατοικία; Εξού και μέχρι σήμερα δεν έχει εκποιηθεί καμία πρώτη κατοικία. Με πρόσχημα λοιπόν την προστασία της πρώτης κατοικίας φέραμε τα πράγματα εδώ που τα φέραμε! Καμία πρώτη κατοικία δεν έχει εκποιηθεί, αλλά το σύστημα έχει φτάσει σε ένα σημείο που κάποιος το εκμεταλλεύονται και φέραμε τις τράπεζες, το συνεργατισμό και όλους τους άλλους εδώ που τους έχουμε φέρι.

Πρέπει να ολοκληρώσω, γι' αυτό σύντομα, απλά, να μιλήσω δυο λεπτά για τις τροπολογίες. Χωρίς να δυσχεραίνουμε την αποτελεσματικότητα του εγχειρήματος της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, πρέπει να φροντίσουμε το δανειολήπτη. Και το Δημοκρατικό Κόμμα με τις τροπολογίες του, που έχουν ήδη ενσωματωθεί, έχει φροντίσει τον ευάλωτο δανειολήπτη με την επέκταση των μη συναινετικών σχεδίων αποπληρωμής. Να το ακούσει ο κόσμος! Δικαιούστε να το απαιτήσετε μέσα από τους συμβούλους αφερεγγυότητας και να γλυτώσετε την πρώτη κατοικία σας. Το δικαιούστε εδώ και τέσσερα χρόνια. Είναι καλά να σας το πούμε ξανά, για να το μάθετε! Γι' αυτό είπε και το Δημοκρατικό Κόμμα στις εισηγήσεις του να γίνει σωστή ενημέρωση του κόσμου.

Έχουμε επεκτείνει τη χρονική περίοδο προστασίας των εγγυητών, που αφορά την αφερεγγυότητα, που έχουν συνάψει συμφωνίες εγγύησης για τις τράπεζες και μάλιστα εδώ μπήκε και τροπολογία και του ΑΚΕΛ, που θα την υποστηρίξουμε, είναι ήδη στο νομοσχέδιο, για να υπάρξει μεγαλύτερη χρονική επέκταση. Δεν αφαιρούμε τα νομικά δικαιώματα κανενός, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις που θα προκύψουν στην πορεία, είμαι βέβαιος.

Αυτές είναι κάποιες από τις εισηγήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος που έχουν ενσωματωθεί στα κυβερνητικά νομοσχέδια. Και θα πω ότι θα στηρίξουμε και τις δικές μας βεβαίως και δύο της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ μια που έχει ενσωματωθεί ήδη, για εμάς θα ψηφιστούν μαζί με τα υπόλοιπα νομοσχέδια, χωρίς να στηρίξουμε όμως υπόλοιπες τροπολογίες, που είτε θα δημιουργήσουν πρόβλημα στα νομοσχέδια και στην αποτελεσματική επιτυχία τους ή θα δώσουν δικαίωμα και άλλοθι στους ίδιους που, όταν ψηφίζαμε τα προηγούμενα, μας έλεγαν ότι θα λύσουμε το πρόβλημα, για να μας πουν «ξέρετε, μ' αυτές τις τροπολογίες που περάσατε δημιουργήσατε ξανά άλλο πρόβλημα».

Είμαστε υπεύθυνοι. Το Δημοκρατικό Κόμμα ξανά δηλώνει ότι είναι υπεύθυνο -δε λέμε για άλλους αν είναι ανεύθυνοι, εμείς λέμε είμαστε υπεύθυνοι- και ξανά έναντι των χιλιάδων μικροκαταθετών του συνεργατισμού δηλώνουμε υπεύθυνα παρόντες. Δηλώνουμε υπεύθυνα παρόντες σε ολόκληρο το λαό, τον κυπριακό λαό, που δεν τον ξαναφήνουμε να ξαναζήσει νέα μνημόνια και νέες καταστάσεις από Δευτέρας! Είμαστε υπεύθυνοι, και το δηλώνουμε ξανά, έναντι σ' ολόκληρο το λαό, που είναι πλέον ο ιδιοκτήτης ή θα είναι από εβδομάδας ο ιδιοκτήτης ενός μεγάλου χρηματικού ποσού που αντιστοιχεί σε δάνεια, δανείων που αντιστοιχούν σε χρηματικό ποσό, το οποίο έβαλε με το υστέρημά του και με τα δάνεια που θα πάρει το κράτος, για να το υλοποιήσει, για να μπορέσουμε υπεύθυνα για άλλη μια φορά να διαχειριστούμε μια κρίση, που δε φταίγαμε εμείς, κάποιος άλλος μας έχουν βάλει, τα έχουμε πει, αλλά ελπίζω να είναι η τελευταία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στέφανος Στεφάνου, παρακαλώ, έχει το λόγο.

Να ανακοινώσω ότι για πρώτη φορά ιδιωτικό κανάλι μεταδίδει απευθείας, το Sigmalive, και θέλω να τους ευχαριστήσω και ελπίζω στο μέλλον όλοι να μας μεταδίδουν, τουλάχιστον σε κάποιες συνεδριάσεις.

Ευχαριστώ.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προσπαθούσα να βρω τρόπο να χαρακτηρίσω την προσέγγιση και τη μόνιμη πρακτική των κυβερνήσεων, όποτε προκύψει ένα πρόβλημα, να είναι στην άκρη της γλώσσας τους η δικαιολογία ότι, «μα, είναι οι προηγούμενοι». Αυτό να ισχύει τον πρώτο, το δεύτερο, τον τρίτο χρόνο. Άστε που κάποιος που θα ήθελε να κατέβει στο επίπεδο των κυβερνήσεων θα υπεδείκνυε ότι ο Συναγερμός ήταν δέκα χρόνια κυβέρνηση και αντί να λύσει προβλήματα, πρόσθεσε καινούρια. Απλά να σας θυμίσω το χρηματιστήριο, που έγινε η μεγαλύτερη μεταφορά πλούτου από τους φτωχούς στους πλούσιους εν μιά νυκτί, με πρωταγωνιστές εσάς που σήμερα το παίζετε υπερασπιστές του λαουτζίκου!

Όταν μια κυβέρνηση επικαλείται την προηγούμενη κυβέρνηση -έξι χρόνια από την ημέρα που πήραν την εξουσία- για να βρει άλλοθι για τις εγκληματικές της πολιτικές, στη δική μου την αντίληψη και στην αντίληψη του κάθε νούσιμου πολίτη, λογικού πολίτη, αυτό αποτελεί παραδοχή και ομολογία της αποτυχίας της κυβέρνησης να αντιμετωπίσει τα προβλήματα. Όταν έξι χρόνια μετά οι κυβερνώντες αναζητούν άλλοθι στους προηγούμενους, αυτό ονομάζεται "βιασμός της νοημοσύνης των πολιτών". Συνεχίστε να βιάζετε τη νοημοσύνη των πολιτών, για να γελοιοποιήσετε κιόλας στη συνείδηση και στην αντίληψη του κάθε λογικού ανθρώπου και ευτυχώς τούτος ο τόπος έχει πολλούς λογικούς ανθρώπους!

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι αυτή η παντελής άρνησή σας να αναλάβετε έστω και μια ευθύνη για την εκβιαστική και οικτρή κατάσταση που φτάσαμε σήμερα εδώ δείχνει ακόμη ένα πράγμα, ότι και την επόμενη ημέρα, τις επόμενες βδομάδες, τους επόμενους μήνες που θα ξαναέρθουμε εδώ από εσάς με καινούρια εκβιαστικά διλήμματα πάλι δε θα αναλάβετε καμία ευθύνη. Και αυτό ας το ακούσει ο κόσμος! Δε θέλετε να αναλάβετε καμία ευθύνη για την επόμενη ημέρα, γι' αυτό θέλετε να φορτώσετε τις αποφάσεις για τις εγκληματικές σας μεθοδεύσεις να διαλύσετε το συνεργατισμό και να τον πάρετε σε εκκαθάριση, να φορτώσετε αυτή την ευθύνη στη Βουλή και στα κόμματα, βάζοντας ξανά το πιστόλι στον κρόταφο των κομμάτων και των πολιτών. Άκουσα από αυτό εδώ το βήμα ξανά το ίδιο ψέμα το οποίο ακατάσχετα λέει η κυβέρνηση. Δικαίωμα της κυβέρνησης να λέει ψέματα, αλλά δεν είναι ανάγκη να μεταφέρουμε αυτά τα ψέματα εδώ, σε αυτό το βήμα της Βουλής.

Αυτό που γίνεται σήμερα στο συνεργατισμό είναι ιδιωτικοποίηση; Για την ιδιωτικοποίηση ήξερα ότι φωνάζεις έναν ή περισσότερους επενδυτές και του πουλάς κάτι το κρατικό. Διαφωνούμε εμείς με αυτή την πολιτική ως ΑΚΕΛ, αλλά ρωτώ: «Αυτό που γίνεται τώρα είναι ιδιωτικοποίηση»; Ούτε ξεπούλημα δεν μπορεί να λεχθεί! Διότι στο ξεπούλημα πας και αντί να αγοράσεις κάτι €30, το αγοράζεις €15. Εσείς, με τις δικές σας τις ευθύνες, με τις δικές σας τις εγκληματικές μεθοδεύσεις, με την απόκρυψη των προβλημάτων που έχετε κάνει όλο αυτό το διάστημα, για να οδηγήσετε τα πράγματα εδώ, δίνετε το καλό κομμάτι του συνεργατισμού και πληρώνετε και από πάνω! Και δεν είναι αυτή η πληρωμή από δικά σας λεφτά, ούτε καν από το €0,5 εκατομ. που αίφνης και όψιμα πήγατε προχθές να καταθέσετε στο συνεργατισμό, για να κάνετε επικοινωνιακά κόλπα! Ρωτάτε όμως και τους πολίτες, τους οποίους έχετε εσείς πανικοβάλλει, που πήγαν και στοιβάχτηκαν και στοιβάζονται σε ατέλειωτες ουρές έξω από τα συνεργατικά, για να πάρουν τις καταθέσεις τους. Γνωρίζετε καλά αυτή την πρακτική! Το ξανακάνατε το '13, διότι είναι με τη δική σας την πολιτική που πάλι στείλατε τον κόσμο σε ατέλειωτες ουρές, για να πάρει τις καταθέσεις του.

Αυτές τις μέρες ζούμε μια επιστροφή στο παρελθόν με τις πολιτικές σας. Κάνουμε ένα déjà vu. Και δεν είναι μόνο σε αυτό το ταξίδι στο παρελθόν, το να στοιβάζετε τον κόσμο πανικόβλητο έξω από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Με την εγκληματική συμφωνία που έχετε συνάψει και που καλείτε τη Βουλή ουσιαστικά να την εγκρίνει χωρίς να την έχει δει και που κανείς δεν την ξέρει κάνετε και άλλα πράγματα, τα οποία θα βρούμε μπροστά μας στο επόμενο χρονικό διάστημα. Πρώτον, έχετε εκτοξεύσει το δημόσιο χρέος στα επίπεδα της περιόδου που προέκυψε αμέσως μετά το κούρεμα των καταθέσεων. Προτείνετε και επιβάλλετε το κούρεμα καταθέσεων. Στην αρχή αρνηθήκατε ότι είναι δικό σας το κούρεμα καταθέσεων, μετά μας είπατε ότι ήταν και επωφελές για την οικονομία, ότι με αυτό λύσατε τα προβλήματα και επανερχόμαστε στα ίδια προβλήματα. Και αν μιλούσαμε για το ύψος του δημοσίου χρέους με ό,τι εσείς λέγατε για το δημόσιο χρέος, κανονικά τώρα θα έπρεπε να πιστέψουμε ότι πρέπει να πάμε σε ένα δεύτερο μνημόνιο. Με το δικό σας τον ορισμό, με τα δικά σας λόγια. Το μνημόνιο όμως ήταν €6,5 δις. Ο λογαριασμός τώρα είναι πάνω από €8 δις και με αυτό τον τρόπο θα σώσετε την οικονομία!

Να σας πω και ένα τρίτο ταξίδι στο παρελθόν που κάνουμε με τις δικές σας εγκληματικές πολιτικές; Ξαναπαίρνετε τον τραπεζικό χάρτη εκεί που ήταν την περίοδο που η Κύπρος υποβαθμιζόταν συνεχώς από τους οίκους αξιολόγησης για τους τραπεζικούς κινδύνους. Έλεγαν τότε οι οίκοι αξιολόγησης ότι είναι πολύ επικίνδυνο για την οικονομία να συσσωρεύεται ο κίνδυνος σε δύο πολύ μεγάλες τράπεζες για το μέγεθος της κυπριακής οικονομίας και ότι για οποιοδήποτε πρόβλημα αντιμετωπίζουν αυτές οι δύο τράπεζες, αμέσως τα προβλήματα μετακυλινδώνονται στην κυπριακή οικονομία. Και ήταν παρατήρηση και επίκριση των οίκων αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, γιατί συνεχώς μεγεθύνονταν αυτές οι δύο τράπεζες, λέγοντας ότι πρέπει να σπάσουν σε πιο μικρές, για να κάνουμε διασπορά κινδύνου. Τότε είχαμε Τράπεζα Κύπρου και Λαϊκή Τράπεζα. Ξέρετε τι θα έχουμε τώρα; Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική Τράπεζα. Πάλι συσσώρευση κινδύνων, πάλι βάζουμε ένα δυναμίτη κάτω από την κυπριακή οικονομία με κίνδυνο να ανατιναχθεί και εσείς λέτε ότι έτσι θα διασφαλίσουμε τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος.

Ζούμε λοιπόν ένα επικίνδυνο ταξίδι επιστροφής στο παρελθόν με δικές σας απόλυτες ευθύνες. Μίλησε ο κ. Ονούφριος -είναι από τις αγαπημένες του ατάκες που του βάζει ο επικοινωνιολόγος του να λέει, όχι μόνο αυτός, ο Συναγερμός, και ασφαλώς επενδύουν πολύ στην υπεροπλία που έχουν στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, για να γίνεται το μαύρο άσπρο και τα ψέματα να γίνονται αλήθεια- ότι η μεγάλη πλειοψηφία των δανείων στο συνεργατισμό έγινε πριν το 2013. Ευχαριστώ! Θέλετε να κάνουμε μια ανάλυση των μη εξυπηρετούμενων δανείων; Πότε τα δάνεια προέκυψαν να είναι μη εξυπηρετούμενα; Από το κούρεμα των καταθέσεων! Και εγώ σας λέω ότι αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ποτέ δεν έχετε φέρει το χάρτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων, για να τον δούμε. Πότε εκτοξεύθηκε το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων;

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Όταν άλλαξε ο ορισμός.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Άλλαξε και ο ορισμός -με θυμίζεις- αυτό όμως είναι υπέρ αυτού που λέω.

Θέλω να περάσω στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και στις εκποιήσεις, για να μη μου τελειώσει ο χρόνος όμως. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αποτελούν ένα σοβαρότατο πρόβλημα για την κυπριακή οικονομία. Σε αυτό όλοι συμφωνούμε. Η κυβέρνηση μέχρι και πρόσφατα έλεγε ότι αντιμετωπίζουμε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και η εργαλειοθήκη είναι γεμάτη. Βλέπετε, κάθε φορά που έχουμε εκλογές, οι κυβερνώντες είτε έλυσαν όλα τα προβλήματα ή έχουν λύση για όλα τα προβλήματα και μετεκλογικά προκύπτει να μην έχουν λύσεις και φορτώνουν την ευθύνη για να υπάρξουν λύσεις στις πολιτικές δυνάμεις της αντιπολίτευσης και στους πολίτες.

Έρχεται τώρα η κυβέρνηση και φέρνει πέντε νομοσχέδια συν ένα, είναι έξι συνολικά, για να πει ότι θα αντιμετωπιστούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Πρέπει να σας πω ότι ούτε και τώρα θα αντιμετωπιστούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, παρά το γεγονός ότι με τις νομοθεσίες που φέρνει η κυβέρνηση θα επιτεθεί στους απλούς πολίτες. Θα κάνει το χατίρι των τραπεζών, αλλά δε θα δημιουργήσει ένα δίκτυο προστασίας για τους πολίτες. Στη δική μας την αντίληψη η αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν μπορεί να προκύψει μέσα από τη μονοδιάστατη πολιτική του τι θα κάνω με τις εκποιήσεις. Χρειάζεται πολυδιάστατη πολιτική, την οποία ποτέ δεν είχατε και δεν πρόκειται να κάνετε, γιατί απλά δεν μπορείτε να μπείτε στα παπούτσια του απλού πολίτη και της κοινωνίας, για να δείτε και τις δικές του τις ανησυχίες, να δείτε τις δικές του τις ανάγκες και πώς αυτές μπορούν να εκπληρωθούν.

Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι στην αντίληψη του ΑΚΕΛ το θέμα των εκποιήσεων δεν είναι ταμπού. Εμείς δεν είμαστε της άποψης ότι εκποιήσεις δεν πρέπει να γίνονται, του κακοπληρωτή, αυτού που έχει τις επαύλεις, αυτού που έχει τα πολλά εκατομμύρια, για να κάνει τη μεγάλη ζωή, ναι, μέσα από συγκεκριμένη διαδικασία να του κάνουμε την εκποίηση, για να αντιμετωπίσουμε και το πρόβλημα. Αλλά με την επίκληση του κακοπληρωτή, του στρατηγικού κακοπληρωτή, με την επίκληση ότι θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε εκείνους που εκμεταλλεύονται το σύστημα, για να μη διευθετούν τις υποχρεώσεις τους -και αυτό είναι αλήθεια επίσης- ε, δεν πρόκειται εμείς να δεχθούμε να ανοίξουμε τις πόρτες και τα παράθυρα, για να επιτεθείτε στους απλούς πολίτες. Πολύ περισσότερο που δεν έχετε φέρει κανένα μέτρο προστασίας των πολιτών!

Η δική μας προσέγγιση όλες αυτές τις ημέρες σε αυτή την απαράδεκτη διαδικασία που επέβαλαν οι κυβερνώντες... και κακώς η Βουλή κατά την άποψή μας τη δέχθηκε και εμείς είναι υπό διαμαρτυρία που συμμετείχαμε σε αυτή την εξπρές διαδικασία που δε μας έδωσε τη δυνατότητα σε βάθος και χορταστικά να δούμε όλες τις προεκτάσεις του ζητήματος με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και των νομοσχεδίων που φέρνει η κυβέρνηση. Το επιδιώξατε αυτό, γιατί θέλατε να περάσετε πράγματα χωρίς να τα δούμε, αλλά, έστω και έτσι, προσπαθήσαμε, πρώτον, να μην υιοθετηθούν οι αντιλαϊκές προτάσεις της κυβέρνησης για τις εκποιήσεις και θα κάνουμε συγκεκριμένες τροπολογίες, στοχευμένες. Δεύτερον, να δημιουργηθεί ουσιαστικό δίκτυο προστασίας για την κύρια κατοικία και τη μικρή επαγγελματική στέγη, για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και για τους συνεπείς και συνετούς δανειολήπτες για δάνεια μέχρι €350.000. Τρίτον, να δοθούν εργαλεία για αντιμετώπιση του προβλήματος με τους στρατηγικούς κακοπληρωτές και για όλους όσοι εκμεταλλεύονται το σύστημα, για να μη διευθετούν τις υποχρεώσεις τους, αλλά ούτε και γι' αυτό είχατε εσείς προτάσεις. Τέταρτον, να δοθούν κίνητρα και να ενισχυθούν τα εργαλεία, για να υπάρξουν ουσιαστικές αναδιαρθρώσεις.

Και εδώ υπάρχει ένα πολύ βασικό στοιχείο! Αντί να κάνουμε πολιτικές οι οποίες τελικά ανακατανέμουν τον παραγόμενο πλούτο προς όφελος των λίγων και των πλουσίων, δώστε και στην κοινωνία, να ενισχυθεί το εισόδημα και η δυνατότητα των πολιτών να αντιμετωπίσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Έχει πολύ κόσμο που θέλει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και απλά δεν μπορεί. Εσάς δε σας ενδιαφέρει! Όπως έχω πει λοιπόν, μέσα από αυτή την προσέγγιση εμείς εργαστήκαμε όλες αυτές τις ημέρες εντατικά, έχουμε φέρει εδώ συγκεκριμένες τροπολογίες και προτάσεις. Η δική μας η θέση σχετικά με τις εκποιήσεις και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα εξαρτηθεί από την τύχη των τροπολογιών που έχουμε καταθέσει.

Θέλω να κλείσω με το εξής: Όπως έχουμε ανακοινώσει, το ΑΚΕΛ είναι ενάντια στην έγκριση των εγγυήσεων στην κάκιση και από οικονομικής και κοινωνικής άποψης εγκληματική συμφωνία που έχει συνάψει η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού για το κλείσιμο του συνεργατισμού, γι' αυτό θα ήθελα ξανά από το βήμα της Βουλής να επαναβεβαιώσω και να ενημερώσω όσους δεν το έχουν ακούσει ότι το ΑΚΕΛ θα καταψηφίσει το θέμα των εγγυήσεων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αρχίζοντας θα ήθελα να τονίσω ότι, ακριβώς επειδή η ΕΔΕΚ δεν είναι κόμμα από παρθενογένεση, έχει ένα παρελθόν και μια ιστορία. Δεν είναι απλά ένα κόμμα διαμαρτυρίας, αλλά καταθέτει τις προτάσεις της. Θα ήθελα απλώς για ιστορικούς λόγους να υπενθυμίσω ότι στις 20 Νοεμβρίου του 2008, σε αυτή ακριβώς εδώ την αίθουσα, συζητήσαμε εκτάκτως το θέμα των κινδύνων που ελλοχεύουν από τον τρόπο λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, μετά από αίτημα εγγραφής του από τον υποφαινόμενο. Και είχαμε τονίσει, ακριβώς, τους τεράστιους κινδύνους που αυτή η λειτουργία εγκυμονούσε για την κυπριακή οικονομία. Δεν τις έλαβε κανένας υπόψη αυτές τις υποδείξεις και κανένα μέτρο δεν έγινε. Να υπενθυμίσω ότι τη δεκαετία του 1990 κατ' επανάληψη από την πλευρά της ΕΔΕΚ κατατέθηκαν προτάσεις να εκλέγονται με απλή αναλογική οι επιτροπείες των συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών, για να υπάρχει έλεγχος και διαφάνεια. Η πλειοψηφία αυτής της Βουλής τις καταψήφισε. Να υπενθυμίσω ότι στις 16 του Μάρτη του 2013, όταν επέστρεψε από το πρώτο Eurogroup ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, οι μοναδικοί που καταθέσαμε πρόταση στη Σύσκεψη των Αρχηγών ήταν η ΕΔΕΚ. Η πρόταση ήταν, αντί για κούρεμα καταθέσεων που ήταν νόμιμες και εγγυημένες μέχρι τις €100.000, να προχωρήσει η κυβέρνηση στο δανεισμό από τους καταθέτες έναντι δεκαετούς κυβερνητικού ομολόγου με ένα 1% επιτόκιο. Δεν υπήρξε καμία στήριξη από κανένα. Να υπενθυμίσω ότι το 2013, όταν τέθηκε το ζήτημα του €1,5 δις είχαμε ζητήσει το €1,5 δις να δοθεί στο συνεργατισμό για οικονομική στήριξη και την ίδια στιγμή να υπάρχει ένας ισχυρός εποπτικός έλεγχος για σωστή και διαφανή διακυβέρνησή του και την ίδια στιγμή να αγοραστεί το αντίστοιχο ποσό μη εξυπηρετούμενων δανείων και να δοθεί στον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης να το διαχειριστεί με κοινωνική ευαισθησία στη βάση κοινωνικών κριτηρίων. Αυτό το ποσό θα ήταν περίπου γύρω στα €3 με €3,5 δις. Που, αν γινόταν τότε, ο συνεργατισμός σήμερα δε θα αντιμετώπιζε το παραμικρό πρόβλημα. Ούτε αυτή η πρόταση έγινε αποδεκτή. Να υπενθυμίσω τις προτάσεις της ΕΔΕΚ το Δεκέμβρη του 2015, όταν είχαν έρθει για τα πρόσθετα €175 εκατομ. στήριξης προς το συνεργατισμό και την ανάγκη, όπως τονίζαμε, να ισχυροποιηθεί ο εποπτικός έλεγχος στο συνεργατισμό. Τίποτε απ' όλα αυτά δεν έγινε και σήμερα η Βουλή για ακόμα μία φορά καλείται σε συνθήκες τετελεσμένων γεγονότων να προσυπογράψει τον επίλογο μιας σημαντικής οικονομικής πτυχής με τεράστιες κοινωνικές και δυστυχώς και πολιτικές προεκτάσεις.

Η συμφωνία με την Ελληνική, σαφέστατα είναι ετεροβαρής. Είναι μία λεόντειος συμφωνία και έγινε ερήμην των πάντων, χωρίς κανέναν να γνωρίζει, ούτε το κοινοβούλιο και ενδεχομένως ούτε η Νομική Υπηρεσία του κράτους. Και καλείται σήμερα η Βουλή να αναλάβει την ευθύνη να δώσει λύση, να γίνει συζήτηση και να δώσει προτάσεις σε ένα θέμα στο οποίο δεν είχε εμπλοκή, για το οποίο δεν είχε ενημέρωση, για το οποίο δεν κλήθηκε να καταθέσει τις απόψεις της. Και η επιλογή, δυστυχώς, δε γίνεται ανάμεσα σε δύο καλές, ενδεχομένως, λύσεις, η μια καλύτερη από την άλλη, δε γίνεται ανάμεσα σε μία κακή και σε μία καλή λύση, αλλά γίνεται ανάμεσα σε δύο κακές λύσεις που η μία μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι χειρότερη από την άλλη. Και το μόνο στοιχείο προσδιορισμού ποια από τις δύο είναι χειρότερη είναι πια αναγκαστικά ο υποκειμενικός παράγοντας.

Αυτό που βιώνουμε όμως σήμερα δεν είναι ένα στιγμιαίο γεγονός. Είναι το αποκορύφωμα μιας πορείας που άρχισε εδώ και πολλές πενταετίες μέσα από την κακοδιαχείριση του συνεργατισμού, την οικογενειοκρατία που επικράτησε, την αδιαφάνεια, τις ευνοϊκές μεταχειρίσεις που τύγχαναν πάντα κάποιιοι και που οδήγησε το 2013 στην κρατικοποίησή του, δόθηκε για διάσωση, που στην ουσία ήταν το άνοιγμα για την ιδιωτικοποίησή του όπως τη συζητούμε σήμερα, ή και το ξεπούλημά του ενδεχομένως. Είναι ακόμα αυτή η κατάσταση αποτέλεσμα της αδυναμίας της διοίκησης που ορίστηκε το 2013, για να αναδιοργανώσει, να ανασυγκροτήσει, να εξυγιάνει και να διοικήσει σωστά τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα. Της απουσίας ισχυρού εποπτικού ελέγχου από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και, δυστυχώς, όχι μόνο δεν υπήρξε αυτός ο έλεγχος, αλλά και οι αχρείαστες δηλώσεις τις τελευταίες μέρες δημιούργησαν πρόσθετα προβλήματα. Της ανύπαρκτης ή ενδεχομένως και πλήρους απουσίας πολιτικής καθοδήγησης απέναντι στο συνεργατισμό από τους πολιτικούς προϊστάμενους. Ακόμα η κυβέρνηση ελέγχεται για το γεγονός ότι δεν προσπάθησε με τους ευρωπαϊκούς εποπτικούς μηχανισμούς να διαπραγματευτεί, ενδεχομένως, μίαν ελαστικότητα όσον αφορά τα κριτήρια που θα

πρέπει ο τραπεζικός τομέας της Κύπρου να πληροί και πολύ περισσότερο η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα, δεδωμένων των τεράστιων ευθυνών που είχε η Ευρωπαϊκή Ένωση για το κούρεμα των καταθέσεων το 2013.

Ελπίζουμε αυτή τη φορά ότι η επιτροπή που έχει συσταθεί, για να πραγματοποιήσει την έρευνα, τελικά θα ολοκληρώσει αυτή την προσπάθεια, θα υποδείξει τις αδυναμίες, τους αίτιους, τους υπεύθυνους και ότι επιτέλους δε θα έχουμε επανάληψη του τι έγινε με το χρηματιστήριο, με τις Κυπριακές Αερογραμμές, με την κρίση του 2013. Όμως την ίδια στιγμή θα πρέπει να διαπιστώσουμε ότι μέχρι στιγμής δεν υπήρξε καμία πολιτική ή τεχνοκρατική ευαισθησία. Δεν υπήρξε καμία παραίτηση από αυτούς που όφειλαν να παραιτηθούν. Από αυτούς που είχαν την ευθύνη να πράξουν κάτι και δεν έπραξαν.

Μπροστά μας σήμερα υπάρχουν δύο επιλογές. Όμως την ίδια στιγμή πρέπει να τονίσουμε ότι δεν υπάρχει καμία τεκμηριωμένη εισήγηση για τις όποιες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις θα υπάρχουν είτε στον τραπεζικό τομέα είτε στην οικονομία της πατρίδας μας με την υιοθέτηση της μίας ή της άλλης λύσης. Γι' αυτό και αναγκαστικά πια θα πρέπει να επιλέξουμε στη βάση των άμεσων επιπτώσεων από τις επιλογές μας, με βάση, όπως είπα προηγουμένως, τα υποκειμενικά μας κριτήρια, την υπευθυνότητα την οποία πρέπει να επιδείξουμε και την εντιμότητα που θα πρέπει ο καθένας μας να έχει, για να κοιτάζουμε ο ένας στα μάτια τον άλλο χωρίς να ντρεπόμαστε και, πολύ περισσότερο, να μπορούμε να κοιτάζουμε καθαρά το φορολογούμενο κύπριο πολίτη.

Γι' αυτό και η ΕΔΕΚ με υπευθυνότητα και εντιμότητα -όπως συνήθισε τον κυπριακό λαό στις πιο δύσκολες στιγμές, πληρώνοντας μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις βαρύ τίμημα- στάθμισε αυτούς τους παράγοντες και με υπευθυνότητα και εντιμότητα αποφάσισε να προσπαθήσουμε να διασφαλίσουμε τις καταθέσεις των πολιτών, να δημιουργήσουμε συνθήκες ομαλότητας στον τραπεζικό τομέα, να πράξουμε ό,τι είναι δυνατό, για να αποφύγουμε ένα δεύτερο μνημόνιο. Δεν παραγνωρίζουμε τον κίνδυνο, που ενδεχομένως ελλοχεύει μέσα από τη διαδικασία, ο φορολογούμενος πολίτης να επιφορτιστεί με πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις και επιπτώσεις.

Η θετική ψήφος την οποία έχουμε αποφασίσει να δώσουμε στις εγγυήσεις και μόνο δεν είναι ούτε ανοχή στην κακοδιαχείριση ούτε επικύρωση της πολιτικής της κυβέρνησης είναι. Είναι ψήφος στήριξης των πολιτών είτε ως καταθετών είτε ως φορολογούμενων πολιτών. Η ΕΔΕΚ απέδειξε ότι είναι δύναμη ευθύνης τόσο εις το παρελθόν όσο και στο παρόν και θα το επιβεβαιώσει με τη στάση και τη συμπεριφορά της και στο μέλλον.

Επιπρόσθετα όμως, ανεξάρτητα από τη στήριξη που θα δώσουμε στις εγγυήσεις, η κυβέρνηση και οι εποπτικοί μηχανισμοί οφείλουν να θεσπίσουν αυστηρό μηχανισμό ελέγχου της διαδικασίας διαχείρισης των εξυπηρετούμενων δανείων τα οποία θα παραχωρηθούν στην Ελληνική Τράπεζα, ακριβώς για να μην προκύψουν από την πορεία της διαχείρισης οποιαδήποτε ελλείμματα τα οποία να πρέπει καλυφθούν από τις κρατικές εγγυήσεις. Ότι επίσης θα φροντίσει να διασφαλίσει ότι δε θα εκποιηθούν τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία περιέχονται σήμερα στην κυβέρνηση μετά τη συμφωνία και που στην ουσία είναι τα οικήματα των συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών στις κοινότητες, και όχι μόνο, τα οποία ουσιαστικά έγιναν με τον ιδρώτα και την οικονομική θυσία των κατοίκων αυτών των περιοχών. Να αξιοποιηθούν προς όφελος των κοινοτήτων. Επίσης, ότι θα ληφθούν πρόσθετα μέτρα προστασίας των υπαλλήλων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας από την ιδιωτικοποίηση.

Τέλος, όσον αφορά τα πρόσθετα νομοσχέδια τα οποία η κυβέρνηση έχει καταθέσει. Θα υπενθυμίσω ότι η ΕΔΕΚ ήταν το μόνο κόμμα που δεν ψήφισε τις εκποιήσεις στις 6 του Σεπτεμβρίου το 2014. Παρ' όλα αυτά, εμείς θα επιχειρήσουμε να βελτιώσουμε αυτό το πλαίσιο προς όφελος των πολιτών, καθώς έχουμε καθήκον και υποχρέωση να προστατεύσουμε τους πολίτες από την αυθαιρεσία την οποία κατ' επανάληψη έχει επιδείξει ο τραπεζικός τομέας σε βάρος των πολιτών. Και είναι πάρα πολλά τα παραδείγματα που υπάρχουν, που δεν είναι της παρούσας στιγμής να τα αναφέρουμε και να τα καταγράψουμε. Γι' αυτό και όσον αφορά τα υπόλοιπα νομοσχέδια, θα φροντίσουμε με τις τροπολογίες μας να ενισχύσουμε ακριβώς αυτό το πλέγμα προστασίας των πολιτών, χωρίς την ίδια στιγμή να παρεμποδίζουμε, ενδεχομένως, τη διαδικασία σωστής, εύρυθμης και σύντομης εκδίκασης υποθέσεων ή ακόμα και της περίπτωσης της προώθησης της διαδικασίας εκποίησης.

Γι' αυτό και στη βάση των όσων συμφωνήσαμε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την περασμένη Πέμπτη και με βάση την αποδοχή για τη σύσταση ειδικού δικαστηρίου, ανεξάρτητα αν μέσα από τη διαμόρφωση του νομοσχεδίου δεν κατοχυρώνεται πλήρως η συγκεκριμένη συμφωνία, εμείς θα επιχειρήσουμε με την τροπολογία μας να την αποκαταστήσουμε πλήρως. Ως εκ τούτου, η θετική ή αρνητική μας ψήφος, τουλάχιστον στα δύο βασικά νομοσχέδια, που είναι το νομοσχέδιο των εκποιήσεων και της τιτλοποίησης ουσιαστικά δανείων στους διαχειριστές, θα εξαρτηθεί από το πώς θα ψηφιστούν οι διάφορες τροπολογίες οι οποίες έχουν κατατεθεί.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, ευχάριστη έκπληξη που μου επιτρέπεται να μιλήσω. Το πρώτο που θέλω να πω -είναι πέντε σημεία για τα οποία θα μιλήσω- το πρώτο σημείο είναι βεβαίως να δώσω τα θερμά συγχαρητήρια στο φίλο Αβέρωφ, όχι μόνο επειδή επιλέγει καλούς συνεργάτες, απλά επέλεξε και μία πολύ καλή σύζυγο και πεθερά, οι οποίες προνόησαν το 2008 να αγοράσουν μετοχές και δέκα χρόνια αργότερα να θεωρούμε ότι αυτό ήταν αθέμιτο! Δεν υπερβαίνουν σε ποσοστό ούτε το 0,2% της LOGICOM. Θα παρακαλούσα το φίλο Αβέρωφ να έχουμε μία συνάντηση με την πεθερά, για να μας πει από πού να αγοράσουμε τώρα μετοχές για τα επόμενα δέκα χρόνια.

Ευχαριστώ.

Αγαπητέ Στέφανε, το κούρεμα αύξησε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, έτσι; Αλλά ο συνεργατισμός δεν είχε κούρεμα και εκεί τα μη εξυπηρετούμενα αυξήθηκαν στο 57% με 58%.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κουρέψατε τους μισθούς!

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, βέβαια. Ποιους μισθούς;

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Των δημοσίων υπαλλήλων.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ναι; Από την κυβέρνηση Αναστασιάδη κουρεύτηκαν οι μισθοί; Ήταν το αποτέλεσμα της μεγάλης, βαθύτατης κρίσης, της πιο βαθιάς οικονομικής κρίσης που είχε η κυπριακή οικονομία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Μαυρίδη, να σας παρακαλέσω... Πήγαμε πολύ καλά. Δε θέλουμε διαλόγους.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

...από το 2008 μέχρι το 2013; Μη με προκαλείτε, διότι δε θέλω να πάω πολύ πίσω, θέλω να πάω στα πολύ πρόσφατα, αγαπητέ Στέφανε.

Το 2013 γέμισε το υπόγειό σου νερά και προσπαθούσες να το καθαρίσεις, αλλά μετά έβρεχε και άλλο και γέμισε περισσότερο το υπόγειό σου. Αυτά ήταν τα μη εξυπηρετούμενα στο συνεργατισμό, διότι το 2013, όταν μπήκε η κυβέρνηση στο συνεργατισμό με €1,5 δις ήταν στο 1/3 τα εξυπηρετούμενα. Έγινε μία προσπάθεια να σωθούν οι καταθέσεις μετά από την κακοδιαχείριση δεκαετιών, στη συνέχεια όμως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αυξήθηκαν και ήρθε και μετά ο ενιαίος εποπτικός μηχανισμός και έφερε μία βαρέλα νερό και την έχυσε στο υπόγειο. Αυτό έγινε με το συνεργατισμό.

Αλλά εσείς έχετε πει ότι δώσαμε και το καλό χαρτοφυλάκιο και δώσαμε και από πάνω. Ε, είναι απλή λογιστική. Τα €9,7 δις δεν υπολογίζουμε ότι τα έχει πάρει η Ελληνική, για να τα πληρώσει, ή ότι είναι υποχρέωση και ότι τα καλά δάνεια μαζί με τα ομόλογα και μαζί με κάποια περιουσιακά στοιχεία που έχει πάρει η Ελληνική είναι περίπου στην ίδια αξία και ότι οι εγγυήσεις που ζητά η Ελληνική είναι σε περίπτωση που δεν εισπραχθούν αυτά τα δάνεια; Δηλαδή να τη βάλουμε να πληρώσει τις καταθέσεις, αλλά, αν δεν εισπραχθούν τα δάνεια, να έχει και ζημιά από πάνω; Σίγουρα η Ελληνική θα έχει κέρδος από τα έσοδα από τα καλά δάνεια. Βεβαίως θα έχει. Και τόκους από τα ομόλογα. Αλλά έχει και κόστος.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ε, ας μην την κάμει τη συμφωνία. Είντα μ' που την κάμνει;

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, η αναγνώριση ευθύνης για τα λάθη που έπραξε η κυβέρνηση η παρούσα ισχύει για όλες τις κυβερνήσεις.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, πες μας για τούτη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρε παιδιά, είναι μ' που επάθετε;

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αλλά η αρετή στον άνθρωπο δεν είναι να καταλογίζει ευθύνες σε άλλους, είναι να αναγνωρίζει και τα δικά του λάθη.

Ευχαριστώ πολύ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έν' πολλά καλή κουβέντα! Ισχύει για όλους!

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Το άνοιγμα και το κλείσιμό σου ήταν εξαιρετικά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω κι εγώ με τη σειρά μου να ευχαριστήσω τις υπηρεσίες της Βουλής, αλλά και τους βουλευτές της επιτροπής Οικονομικών και άλλους φυσικά, που δούλεψαν σκληρά τις προηγούμενες μέρες, και θέλω να σημειώσω ότι είναι άδικο αυτό που επιζητείται απόψε από τη Βουλή. Είναι άδικο, γιατί δυστυχώς για ακόμα μια φορά λανθασμένοι χειρισμοί μάς έχουν οδηγήσει σε αυτό το σημείο. Και κατανοώ πλήρως το θυμό, την απογοήτευση, την πικρία, το αίτημα για εκδίκηση και τιμωρία της παρούσας κυβέρνησης. Πιστέψτε με κατανοώ αυτό το θυμό και την πικρία, ιδιαίτερα ακούγοντας απόψε τις τοποθετήσεις των βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Το πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι δυστυχώς δεν έχω ακούσει, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, ποια είναι η εναλλακτική επιλογή που έχουμε μπροστά μας. Γιατί θεωρώ ότι αυτοί που μας καλούν να καταψηφίσουμε την εγγύηση -και εγώ προσθέτω και τα νομοσχέδια- πρέπει να μας πουν και ποια είναι η εναλλακτική επιλογή. Πρέπει να μας πουν το σχέδιο βήτα της Δευτέρας. Δεν έχω ακούσει αυτό το σχέδιο βήτα μέχρι στιγμής.

Γιατί απόψε οφείλουμε, κύριε Πρόεδρε, να πούμε τις αλήθειες και τις λέω όπως τις αντιλαμβανόμαστε στο Δημοκρατικό Κόμμα. Η καταψήφιση της εγγύησης και των νομοσχεδίων τη Δευτέρα θα μας οδηγήσει είτε σε κούρεμα καταθέσεων είτε σε ένα νέο μνημόνιο, που το θεωρώ ως το πιο πιθανό σενάριο. Και αυτό το νέο μνημόνιο θα σημαίνει ύφεση της οικονομίας και άλλες μειώσεις στους μισθούς, αύξηση της ανεργίας, τερματισμό στις αγοραπωλησίες γης που είδαμε τα τελευταία χρόνια, μείωση της κατανάλωσης, τεράστια προβλήματα για το λαό μας, για την κυπριακή οικονομία. Αυτό θα φέρει κατά τη δική μας άποψη η καταψήφιση.

Και εγώ καταλαβαίνω απόλυτα τη θέση όλων εκείνων των συναδέλφων που μίλησαν απόψε, εξέφρασαν και το θυμό τους, τις επικρίσεις τους, αλλά λεν ότι αναγκάζομαστε όλοι μας να ψηφίσουμε, για να μην καταστραφούμε. Δεν καταλαβαίνω τη θέση «το αγνοούμε το αν θα καταστραφούμε και επικεντρωνόμαστε μόνο στην κριτική της κυβέρνησης», την οποία κριτική, θέλω να ξεκαθαρίσω, υιοθετώ και υπερθεματίζω. Γιατί αυτό που έγινε, κύριε Πρόεδρε, τα προηγούμενα χρόνια από αυτή την κυβέρνηση ήταν μία πολιτική απάτη. Μας κορόιδεψαν, μας ξεγέλασαν, παραπλάνησαν το λαό με ένα δήθεν success story. Προεκλογικά μάς μιλούσαν για τη διάσωση της οικονομίας και τη διάσωση του τραπεζικού συστήματος και τελικά καταλήξαμε εδώ που βρισκόμαστε απόψε. Και, πέραν των ευθυνών για όλα όσα προηγήθηκαν και μας έφεραν εδώ που μας έφεραν απόψε -τα ανέλυσα στην προηγούμενή μου ομιλία την προηγούμενη Παρασκευή- επιπρόσθετα υπάρχουν ευθύνες για την εξαπάτηση του λαού μας, γιατί αυτή η εξαπάτηση ήρθε με πολιτικό και οικονομικό κόστος, γιατί αυτή η εξαπάτηση είναι που οδήγησε στη μη αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων έγκαιρα, είναι αυτή η εξαπάτηση που απέτρεψε τη δημιουργία του Φορέα Διαχείρισης των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, κάτι που θα μας επέτρεπε να διασώσουμε το συνεργατισμό. Δεν υιοθέτησαν, κύριε Πρόεδρε, τις προτάσεις που ακούστηκαν κατά καιρούς και από εμάς για το κούρεμα δανείων, που περιλαμβάνεται για παράδειγμα στο σχέδιο "Εστία", για τις αναγκαστικές αναδιαρθρώσεις, για τη βελτίωση του πλαισίου αφερεγγυότητας, για τη δημιουργία του φορέα, όπως ανέφερα προηγουμένως. Αντί να μας ακούσουν, μας χλεύαζαν, μας ειρωνεύονταν και σήμερα την πληρώνει ο Κύπριος φορολογούμενος, με συγκεκριμένο οικονομικό κόστος, με κόστος της τάξης των €5,3 δις. Αυτά κόστισαν, η αλαζονεία και η εξαπάτηση.

Για να μην έχουμε όλοι μας καμία εξαπάτηση τώρα για το τι ψηφίζουμε, εμείς επιμένουμε, κύριε Πρόεδρε, στις πολιτικές ευθύνες που πρέπει να αναληφθούν. Το λέμε, το επαναλαμβάνουμε. Όμως, παρ' όλον ότι κατανοούμε το θυμό, όπως είπα προηγουμένως, και την απαίτηση της τιμωρίας αυτής της κυβέρνησης, να μην έχουμε αυταπάτες ή ψευδαισθήσεις, διότι αυτούς που θα τιμωρήσουμε πραγματικά με την καταψήφιση θα είναι τους καταθέτες του συνεργατισμού, τους πολίτες που θα επωμιστούν τις δυσάρεστες συνέπειες των επιπτώσεων μιας τέτοιας απόφασης.

Επομένως, ως Δημοκρατικό Κόμμα, στη ζυγαριά που έχουμε μπροστά μας, όπου έχουμε να αποφασίσουμε την τιμωρία της κυβέρνησης ή την προστασία του λαού μας, επιλέγουμε να προστατέψουμε το λαό μας. Δε στηρίζουμε την κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη. Δεν επικυρώνουμε και δεν επιβραβεύουμε αυτές τις πολιτικές που μας οδήγησαν εδώ που μας οδήγησαν. Στηρίζουμε τους καταθέτες, στηρίζουμε την οικονομία. Σε αντίθεση με την ανευθυνότητα που μας οδήγησε εδώ που μας οδήγησε, εμείς θα δείξουμε υπευθυνότητα.

Με ικανοποίηση σημειώνουμε ότι έγιναν δεκτές οι εισηγήσεις μας για τη βελτίωση αυτών των νομοσχεδίων που έχουμε ενώπιόν μας. Επιτεύχθηκε ένας συμβιβασμός όπου δίνουμε από τη μία τα εργαλεία για να διωχθούν εκείνοι που μπορούν να πληρώσουν, αλλά δε θέλουν, και από την άλλη προστατεύουμε εκείνους που θέλουν να πληρώσουν, αλλά δεν μπορούν. Εξασφαλίζεται η πρόσβαση στα δικαστήρια, η προστασία της εγγραφής κατοικίας κάτω από €350.000, η ενίσχυση του πλαισίου αφερεγγυότητας, η περαιτέρω προστασία των εγγυητών, αντιμετωπίζονται οι καταχρηστικές ρήτρες των τραπεζών, μπαίνει σε υλοποίηση το σχέδιο "Εστία", που θα αφορά τα μισά στεγαστικά δάνεια της Κύπρου, που αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζουν προβλήματα, μπαίνει η προστασία της πρώτης κατοικίας. Ο φορέας έχει κατατεθεί ενώπιον της Βουλής. Κατανοούμε ότι υπάρχει δυσπιστία σε σχέση με την πρόθεση υλοποίησής του από την κυβέρνηση ιδιαίτερα σ' ό,τι αφορά τη διαχείρισή του και γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, θέλω να ενημερώσω το σώμα, αλλά και τον κυπριακό λαό ότι το Δημοκρατικό Κόμμα έχει ήδη πάρει απόφαση ότι η εφαρμογή του σχεδίου "Εστία", η εφαρμογή και η υλοποίηση του φορέα με τον τρόπο που εμείς έχουμε εισηγηθεί έχει ήδη διασυνδεθεί με τον προϋπολογισμό του 2019.

Υπερψηφίζουμε, κύριε Πρόεδρε, τα νομοσχέδια και την κρατική εγγύηση. Γνωρίζουμε ότι θα δεχθούμε κριτική γι' αυτή μας την απόφαση. Αν όμως το αντάλλαγμα, για να σώσουμε την κατάσταση του κάθε συνταξιούχου, του κάθε εργαζομένου, του κάθε βιοπαλαιστή που αυτή τη στιγμή ανησυχεί και αγωνιά για το μέλλον των αποταμιεύσεων τού μιας ζωής, είναι η δική μας επίκριση και κριτική, χίλιες φορές, κύριε Πρόεδρε, αποδεχόμαστε αυτό το πολιτικό κόστος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λουκαΐδης έχει το λόγο για το ΑΚΕΛ.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως γνωρίζετε, θα μιλήσω στη θέση του συντρόφου, του Άντρου Κυπριανού, ο οποίος χρειάστηκε να μεταβεί εκ νέου στο νοσοκομείο για εξετάσεις. Οι σκέψεις όλων μας, είμαι βέβαιος, είναι μαζί του και ευχόμαστε και πιστεύουμε ότι όλα θα πάνε καλά και θα εξελιχθούν ομαλά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Δυστυχώς, δε θα μπορέσουμε, με βάση και τη συζήτηση που κάμαμε την περασμένη εβδομάδα, να συμφωνήσουμε με τους φίλους του Δημοκρατικού Συναγερμού στην ανάλυση που έκαμε ο κ. Μαυρίδης γι' αυτή τη συμφωνία την οποία παρουσίασε και πάλι με τα καλύτερα χρώματα. Εξαιρετική, περίφημη, θαυμάσια η συμφωνία. Βέβαια, συγκρούεται με δηλώσεις δημόσιες που έχουν γίνει και από την κυβέρνηση και από άλλα στελέχη βεβαίως του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Η δική μας η εκτίμηση... Γιατί προφανώς υπάρχει μια σοβαρή διάσταση ανάμεσα σε φιλοσοφίες, σε αναλύσεις που κάμνουμε, σε διαπιστώσεις που κάμνουμε, σε διαγνώσεις που κάμνουμε των προβλημάτων, αλλά και στη θεραπεία που ο καθένας μας θεωρεί ως την καλύτερη που πρέπει να δοθεί στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα και η κυπριακή οικονομία ή και το τραπεζικό σύστημα. Σε κάθε περίπτωση, εμείς θεωρούμε ότι η σημερινή μέρα εντάσσεται στις αποφράδες μέρες που έχει βιώσει αυτός ο τόπος και προστίθεται ακόμα μια τέτοια μέρα στον Ιούλη, ένα μήνα που φαίνεται να φιλοξενεί πολλές τέτοιες μέρες δυστυχώς, γιατί θα είμαστε και την άλλη εβδομάδα εδώ, την άλλη Κυριακή, και πάλι να συνεδριάζουμε για μια αποφράδα μέρα, έστω και αν μιλάμε για εντελώς διαφορετικά δεδομένα.

Πώς φτάσαμε ως εδώ; Καταρχάς, είναι αλήθεια ή όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι μιλάμε δυνητικά για €8.000 εκατομ. τα οποία δυνατόν να φορτωθούν στους ώμους των φορολογουμένων; Κάποια έχουν φορτωθεί ήδη. Είναι αλήθεια ή όχι ότι τα €5,3 δις που μπήκαν ή μπαίνουν στο δημόσιο χρέος συν τα €2,6 δις είναι πολλαπλάσια από τα επιπρόσθετα βάρη που αναλάβαμε με το μνημόνιο;

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Προσθέτεις ανόμοια πράγματα τωρά!

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Γιατί από τα €10 δις που μας δόθηκαν στο πλαίσιο του μνημονίου, είναι γνωστό ότι ένα πολύ μικρό μέρος απ' αυτά ήταν καινούριος δανεισμός. Τα περισσότερα αφορούσαν ανανέωση δανεισμού. Είναι αλήθεια ή όχι ότι, με το να εκτιναχθεί σε πέραν του 110% το δημόσιο χρέος, η πολιτική λιτότητας, που είναι δημοφιλής γι' αυτή την κυβέρνηση, θα συνεχιστεί και θα ενταθεί, γιατί το περιβάλλον το οικονομικό θα είναι ακόμα πιο δυσχερές; Είναι αλήθεια ή όχι -προφανώς για κάποιους δεν ισχύει, αλλά για μας ισχύει- ότι η σημερινή μέρα καταγράφει τη ληξιαρχική πράξη μιας μεγάλης κοινωνικής κατάκτησης, του συνεργατισμού; Κάποιοι μπορεί να χαιρόνται βεβαίως, τους κατανοώ, αλλά για μας είναι αποφράδα η μέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Πώς φτάσαμε ως εδώ; Είχαμε διαφορετική διάγνωση. Συνεχίζουμε να έχουμε διαφορετική διάγνωση και ανάλυση των γεγονότων. Κάποιοι έλεγαν ότι, για να φτάσουμε ως εδώ, έφταιγαν οι μισθοί, έφταιγαν οι συντάξεις, έφταιγαν οι κοινωνικές παροχές, έφταιγαν οι υψηλές δαπάνες για την παιδεία, οι υψηλές δαπάνες για την υγεία, για τα στεγαστικά, για τα προγράμματα και ούτω καθεξής, τα προγράμματα για τους πρόσφυγες, και έπρεπε να τα κουρέψουμε βάνουσα. Κάποιοι άλλοι όμως έλεγαν ότι η χώρα μας στροβιλίζεται γύρω από έναν τραπέζικό τυφώνα ο οποίος δεν τερματίστηκε ακόμα.

Τι είναι που συνέβη; Πού οφείλεται η φούσκα των ακινήτων η οποία έσκασε το 2008; Πού οφείλεται το γεγονός ότι δεν μπορούσαμε να δανειστούμε, οι αγορές δε μας δάνειζαν και αναγκαστήκαμε να πάμε σε μνημόνια και σε προγράμματα στήριξης; Πού οφείλεται η κρίση του '13 με τα κουρέματα που επιβλήθηκαν; Πού οφείλεται η σημερινή κρίση, όπου ο Πρόεδρος Αναστασιάδης όντως επιβεβαιώνει τον εαυτό του ως "ο Πρόεδρος της κρίσης" για μια ακόμη φορά; Μα είναι στις συντάξεις και στους μισθούς που οφείλονται αυτά που και σήμερα βιώνουμε και στις κοινωνικές παροχές και πάλι;

Εμείς προειδοποιούσαμε κάθε χρόνο τον Υπουργό Οικονομικών ότι το πρόβλημα των τεράστιων ζημιών από την έκθεση των κυπριακών τραπεζών των ιδιωτικών, την έκθεση που επέβαλαν οι "καλύτεροι" τραπεζίτες στον κόσμο, μετεξελίχθηκε σε πρόβλημα μη εξυπηρετούμενων δανείων. Και τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας, επειδή είναι απόλυτα συνδεδεμένα με το τραπεζικό σύστημα, είναι εκεί και μας απειλούν.

Και ερχόμαστε στο σήμερα, για να ακούμε αιτιάσεις. Σε κάθε περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι - για να έρθουμε στο διά ταύτα- ποιος έκαμε τη διάγνωση για την έκταση και το βάθος των προβλημάτων του συνεργατισμού; Λαμβάνοντας υπόψη το ακραίο σενάριο της ΡΙΜΚΟ, επαναλαμβάνω αυτά που είπα και την περασμένη βδομάδα και σε ό,τι αφορά το συνεργατισμό και σε ό,τι αφορά την οικονομία στο καινούριο περιβάλλον που δημιούργησε το κούρεμα των καταθέσεων.

Ποιος επέβαλε τη θεραπεία στο συνεργατισμό, αλλά και στο τραπεζικό σύστημα όπως την ήθελε με την πλειοψηφία που διασφαλίστηκε στη Βουλή; Μήπως το ΑΚΕΛ; Μα δεν είναι η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού -με συμμάχους βεβαίως- που επέβαλε τη θεραπεία και στο συνεργατισμό και στο τραπεζικό σύστημα και στην οικονομία; Δική σας δεν ήταν -και αποκλειστική μάλιστα- η ευθύνη στη συνέχεια για την υλοποίηση της θεραπείας; Δεν ήσασταν ιδιοκτήτες του συνεργατισμού;

Επαναλαμβάνουμε ότι είναι αυταπόδεικτες οι ευθύνες για το σημείο που φτάσαμε. Δε γίνεται, κύριε Κουλλά, να μας λέτε ότι η Βουλή δημιούργησε τους στρατηγικούς κακοπληρωτές. Δηλαδή εσείς, που ψηφίσατε το νομοθετικό πλαίσιο για τις εκποιήσεις.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Με τις τροπολογίες της αντιπολίτευσης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν πέρασε καμιά από τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ. Ό,τι ψηφίσαμε, για να παρασχεθεί ουσιαστική προστασία στους ευάλωτους δανειολήπτες, σε εκείνους που είχαν πληρώσει ήδη το τίμημα της απώλειας εισοδημάτων εξαιτίας της τραπεζικής κρίσης, δεν πέρασε. Φέρει την υπογραφή σας το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει σήμερα και, αν υπάρχουν ευθύνες, από εσάς πρέπει να αναληφθούν.

Δυστυχώς όμως, αυτό που συμβαίνει είναι ότι όχι απλώς δεν αναγνωρίζετε το εσφαλμένο της θεραπείας που δώσατε, αλλά επιμένετε στο να συνεχίσετε στην ίδια πολιτική και σε όλα τα επίπεδα. Στην οικονομία συνεχίζετε στην ίδια πολιτική. Τα πάντα στους ελάχιστους, ελάχιστα στους πολλούς και στην κοινωνία. Μα, αν δεν ανακάμψουν τα εισοδήματα των συμπολιτών μας, νομίζουμε ότι, με το να ξεσπιτώσουμε κόσμο αύριο, θα

λύσουμε τα προβλήματα των μη εξυπηρετούμενων δανείων; Φροντίζετε ακόμα και σε συνθήκες ανάπτυξης τα οφέλη από αυτή την ανάπτυξη να πηγαίνουν στους ελάχιστους και πολύ ελάχιστα στους λίγους, μέσα από τις πολιτικές που εφαρμόζετε.

Χρειάζεται αλλαγή οικονομικής πολιτικής λοιπόν. Εάν αυτά που επιβάλατε ως θεραπεία στο τραπεζικό σύστημα και στο συνεργατισμό απέτυχαν εκ των πραγμάτων, εκ του αποτελέσματος, πρέπει να συνεχίσετε να κινείστε στην ίδια πορεία ή μήπως θα πρέπει να υπάρξει μια διαφορετική συνταγή από την ήδη αποτυχημένη συνταγή που εσείς επιβάλατε; Και αυτή τη συνταγή είναι που καταθέτουμε.

Όλο το προηγούμενο διάστημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από την αρχή, βιώσιμες αναδιαρθρώσεις που δεν προχώρησαν όπως και όσο έπρεπε. Ανάπτυξη της οικονομίας μέσα από μια ολιστική προσέγγιση που θα ωφελεί τους πολλούς, για να ανακάμψουν τα εισοδήματα του κόσμου. Διαμόρφωση ενός νομοθετικού πλαισίου που θα προστατεύει τους ευάλωτους δανειολήπτες, που ήδη τιμωρήθηκαν και δεν πρέπει να τιμωρηθούν διπλά, αλλά την ίδια ώρα, ναι, αυστηρό πλαίσιο για όλους εκείνους τους μεγάλους δανειολήπτες, που είναι και ισχυροί απέναντι στις πανίσχυρες τράπεζες, όσα εργαλεία και να τους δώσουμε.

Έγιναν όσα έπρεπε να γίνουν -και το ερώτημα είναι ρητορικό βεβαίως, ξέρουμε την απάντηση- ή μήπως τώρα φεύγουμε από τη στρατηγική που υπήρχε για αναδιαρθρώσεις, μέσα από την τεράστια ισχύ που δώσατε στις τράπεζες και πάμε σε στρατηγική εκποίησης πλέον; Τέλειωσαν οι προεδρικές εκλογές. Υπάρχει προοπτική τριών ετών πλέον, για να γίνουν όσα δεν έγιναν το προηγούμενο διάστημα.

Επιτρέψτε μου να πω και το εξής: Επειδή είναι η πραγματικότητα και αναφέρθηκαν και συνάδελφοι, πρέπει να προστατεύσουμε -και έχουμε υποχρέωση- τους καταθέτες. Εάν ισχύουν αυτά που εσείς είπατε και λέτε, ότι δηλαδή κινδυνεύουν οι καταθέτες σήμερα και οι καταθέσεις τους κρέμονται από μια κλωστή, αν ισχύει ότι θα πάμε σε νέο μνημόνιο, όπως μας είπε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, αν όλα αυτά ισχύουν, το ερώτημα είναι: Ποιος έθεσε σε κίνδυνο τις καταθέσεις των πολιτών επιτέλους; Μα το ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ, η ΕΔΕΚ θέσαμε σε κίνδυνο τις καταθέσεις των πολιτών ή εσείς που κυβερνάτε και που διοικείτε το συνεργατισμό; Και επιχειρείτε να μεταθέσετε τις ευθύνες και πάλι αλλού; Ξέρετε, αυτό το πράγμα στην πολιτική ονομάζεται "θράσος", "μεγάλο θράσος"!

Όταν ήσασταν αντιπολίτευση, φίλοι της ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είχατε ένα δείκτη ευθιξίας υπερευαίσθητο. Ο δείκτης σας τα τελευταία έξι χρόνια έχει συμπαραλιάσει, δεν υπάρχει πλέον. Έχει κατεβεί στο δάπεδο ο δείκτης ευθιξίας σας. Διερωτώμαι τι θα είχατε πράξει, αν ήσασταν στην αντιπολίτευση με ανάλογες συνθήκες. Μέχρι πού θα έφτανε η απαίτησή σας για παραιτήσεις; Μήπως και στο υψηλότερο πολιτικό αξίωμα, αν σκεφτείτε πώς πολιτευόσασταν μέχρι πριν από έξι χρόνια;

Σήμερα, όχι απλώς δεν υπάρχει καμιά διάθεση ανάληψης ευθύνης, αλλά επιχειρείται και πάλι να παρουσιαστεί ότι η κατάσταση εξελίσσεται θαυμάσια και περίφημα. Εγώ διερωτώμαι -και να απαντήσει ο κόσμος- τι συνιστά υπευθυνότητα, υπεύθυνη στάση, επιτέλους! Είναι υπεύθυνη στάση να διαχειρίζεσαι μονομερώς, ετσιθελικά, αυταρχικά και το ζήτημα του συνεργατισμού και την τελευταία στιγμή να επιχειρείς εκβιαστικά να θέσεις αυτό το δίλημμα σε άλλους, τρίτους; Είναι υπεύθυνη στάση άλλα να λείεις, άλλα να κάμνεις και άλλα να εννοείς; Είναι υπεύθυνη στάση να παίρνεις αποφάσεις προεκλογικά, για να δώσεις πίσω στους πολίτες το συνεργατισμό -με απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου, το Μάη του 2017- αλλά να καταλήγεις σε αυτή την εκτρωματική, εγκληματική συμφωνία που ήταν στημένη και εκ προμελέτης, για να καταλήξει όπως κατέληξε; Είναι υπεύθυνη στάση να καλείσαι να ψηφίσεις μια συμφωνία που δεν είδες ποτέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Είναι υπεύθυνη στάση να καλείσαι να ψηφίσεις και να επικροτήσεις μια συμφωνία την οποία δικαίως και τεκμηριωμένα χαρακτηρίζεις ως εγκληματική;

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το εξής: Η δική μας η προσέγγιση, όπως έχω πει, θα παραμείνει υπεύθυνη και θα έχει ως μοναδικό βασικό κριτήριο το συμφέρον των πολλών και της κοινωνίας και όχι των ελάχιστων προνομιούχων. Αυτή η συμφωνία που έχουμε μπροστά μας, όπως και το πλαίσιο για τις εκποιήσεις που πάει να διαμορφωθεί, στην πράξη θα εξυπηρετήσουν και πάλι τους ελάχιστους σε βάρος της κοινωνίας και των πολιτών. Όσο περνά από το χέρι μας εντός και εκτός Βουλής και σήμερα και στη συνέχεια θα αντισταθούμε σε ανάλογες πολιτικές, οι οποίες πλήττουν την κοινωνία. Αυτό συνιστά υπεύθυνη στάση και αυτό θα πράξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Μουσιούττα.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αν μου επιτρέψετε, αν έχω την έγκρισή σας και του σώματος, επειδή είμαι ο μόνος από τους ομιλητές που λόγω έλλειψης χρόνου δεν μπόρεσα να μιλήσω, για δύο λεπτά να πάρω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε στο βήμα.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Κυρίες συναδέλφισσες,

Καταρχάς, να παρατηρήσω ότι στην αίθουσα δε βλέπω πολιτειακούς αξιωματούχους και εκπροσώπους των θεσμών, που θα ήταν καλό να παρευρίσκονταν στη συζήτηση αυτή της Βουλής.

Η μοίρα το έφερε να συζητούμε Ιούλιο ξανά καυτά θέματα που ταλανίζουν τον τόπο, τον κόσμο και την κυπριακή κοινωνία ολόκληρη. Ένας μήνας που δεν αποδεικνύεται και τόσο καλός στη σύγχρονη ιστορία του τόπου μας, αν θυμηθούμε το πραξικόπημα, την εισβολή, το Μαρί και τόσα άλλα.

Βρισκόμαστε εδώ «με το πιστόλι στον κρόταφο», κατά τους φίλους της αριστεράς, καθώς και άλλους, ή «για να βάλουμε τις πλάτες μας, για να σώσουμε τον τόπο», κατά τους φίλους της δεξιάς. Βρισκόμαστε εδώ ξανά μετά από πέντε χρόνια να συζητούμε -και ακούσαμε πολλά και αντιφατικά- για το κλείσιμο όχι της Λαϊκής και τη διάσωση της οικονομίας -αυτό το κάναμε πριν από πέντε χρόνια- αλλά για το κλείσιμο του συνεργατισμού και ξανά για τη διάσωση της οικονομίας. Άλλαξαν απλώς οι ρόλοι. Γίναμε ή θα έπρεπε να γίνουμε πιο σοφοί μετά τη δοκιμασία που περάσαμε ως λαός, που οι τότε κυβερνώντες διατυμπάνιζαν ότι δε θα μας αγγίξει η κρίση και οι νυν κυβερνώντες διαλαλούσαν ακόμα μέχρι προχθές για το δικό τους “success story” και την ευημερία της οικονομίας;

Αν ισχύουν όλα αυτά, τότε τι γυρεύουμε εμείς μαζεμένοι Κυριακή μέρα του Θεού στο εθνικό κοινοβούλιο; Μήπως όλα αυτά είναι στη σφαίρα της φαντασίας μας; Δυστυχώς όχι. Είμαστε εδώ, γιατί, άλλοι με περισσότερες ευθύνες, άλλοι με λιγότερες, άλλοι γιατί δε στάθηκαν στο ύψος των περιστάσεων και άλλοι γιατί δε σήκωσαν το μπόι τους, φτάσαμε εδώ που φτάσαμε. Οι επιλογές δύο: Ακαριαίος θάνατος ή θάνατος με δόσεις, αργά και βασανιστικά. Ο πρώτος είναι άμεσος, μια κι έξω και τελειώνουμε. Ο δεύτερος αργός και βασανιστικός, σε μακρός χρόνου για όλους μας. Η ώρα της κρίσεως ήρθε και θα έπρεπε κι εγώ να πάρω τις αποφάσεις μου, αποφάσεις που πηγάζουν από το τι λέει η συνειδησή μου. Επιλέγω λοιπόν το δεύτερο, γιατί αφήνει χαραμάδα ελπίδας. Γιατί, αν δεν κάνουμε τα ίδια λάθη, αν πραγματικά εννοούμε αυτά που λέμε, τα μονοπάτια της ελπίδας μπορούν να μετατραπούν σε λεωφόρους. Γιατί οφείλουμε να μάθουμε από τα παθήματα, τα παθήματα να μας γίνουν μαθήματα.

Το κόμμα μας προσπάθησε να εμβολιάσει τα όποια νομοθετήματα και το πέτυχε. Οφείλουμε όλοι και πρώτιστα εμείς να σταθούμε άγρυπνοι φρουροί και θεματοφύλακες της νομοθεσίας. Να αποδοθούν πολιτικές ευθύνες, να καυτηριάσουμε τις όποιες προσπάθειες εκτροπής, ολιγωρίας ή αθέτησης δεσμεύσεων από την κυβέρνηση, αν υπάρξουν, μέχρις ότου ο ασθενής να ξεπεράσει τον κίνδυνο. Ταυτόχρονα οφείλουμε να βοηθήσουμε να αποδοθεί κοινωνική δικαιοσύνη παρεμβαίνοντας και διορθώνοντας τάχιστα τυχόν ελλείψεις ή παραλείψεις που θα συναντήσουμε στην πορεία της θεραπείας. Αυτό το ρόλο αναλαμβάνει και σε αυτόν οφείλει να πρωτοστατήσει το κόμμα μας ψηφίζοντας τα νομοθετήματα και τις εγγυήσεις. Είναι ρόλος δύσκολος που καθόλου όμως δε μας φοβίζει, παρά τα τόσα που ακούσαμε και θα ακούσουμε και από αριστερά και από δεξιά, γιατί, μαθαίνοντας από τα παθήματα, θα είμαστε θεματοφύλακες, για να βρει αυτός ο λαός τη γιατροειά του. Δύσκολο έργο, μα υλοποιήσιμο. Από εμάς εξαρτάται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα προσπαθήσω να αλλάξω λίγο το κλίμα των τριών και πλέον ωρών της συζήτησης.

Έγινε αναφορά καλοπροαίρετα από συναδέλφους για τη σύζυγό μου και την πεθερά μου, που η σύζυγός μου έχει έντεκα χιλιάδες μετοχές στη Logicom και η πεθερά μου εκατό σαράντα δύο. Ένα σύνολο δύο τοις χιλίοις του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της Logicom.

Ξέρετε, όταν διάλεγα την αγαπητή μου Μαρία για σύζυγο, τα κριτήριά μου ήταν άλλα, η ποιότητα του χαρακτήρα της, αλλά σήμερα μαθαίνω στη Βουλή για το πιο δυνατό τους όπλο, της συζύγου και της πεθεράς μου, την προνοητικότητα τους, όταν πριν δέκα ακριβώς χρόνια επέλεξαν να επενδύσουν στη Logicom, μια άγνωστη εταιρεία, και προνόησαν ότι το 2012 η Logicom θα αγόραζε μετοχές της “Δήμητρας” και προέβλεψαν ότι το 2013 λόγω της οικονομικής κρίσης θα χρειαζόταν επενδυτές η Ελληνική και η “Δήμητρα” θα είχε το 10% της Ελληνικής Τράπεζας. Και πρόβλεψαν ακόμα και κάτι επιπρόσθετο, ότι το 2018 θα υπήρχαν τα προβλήματα του συνεργατισμού και η “Δήμητρα”, ως μέτοχος από το 2013 της Ελληνικής, θα είχε και συμμετοχή στο νέο σχήμα που θα πάρει τα δάνεια τα καλά του συνεργατισμού. Ε, καταλαβαίνετε, με τέτοια σύζυγο και τέτοια πεθερά δύσκολα θα τα βγάλετε πέρα μαζί μου!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα πρώτα να ευχηθώ περαστικά στο φίλο Άντρο.

Αλλά και πέρα από τα περαστικά, θα ξεκινήσω πρώτα από το κόμμα της αριστεράς. Είχε πολιτικές ενστάσεις, δεν κρύφτηκε πίσω από διαδικασίες, για να σκοτώσει την προοπτική σήμερα να συζητάμε, μέρα Κυριακή, για να ξημερώσει η Δευτέρα, να νιώθει ο κόσμος και οι καταθέτες ασφάλεια.

Όπως και όλα τα υπόλοιπα κόμματα και τους βουλευτές, να ευχαριστήσω και να απολογηθώ στους συνεργάτες, στη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών, που για δέκα μέρες κοπιαστικές και με ένταση μπορεί να τους κάναμε να νιώθουν και άβολα. Να ευχαριστήσω τον κάθε συνάδελφο ξεχωριστά της επιτροπής Οικονομικών, αλλά και πολλούς άλλους συναδέλφους, που συμμετείχαν στην επιτροπή και στη συζήτηση, όμως να μου επιτρέψετε ιδιαίτερα να ευχαριστήσω το ΔΗΚΟ, την ΕΔΕΚ και το ΕΛΑΜ, που παρά τις διαφωνίες στηρίζουν την κυβερνητική εγγύηση. Θα πω και για το Νικόλα Παπαδόπουλο. Στήριξε τη χώρα, για να βγει η Κύπρος από το μνημόνιο, μαζί με το κόμμα του με πολλή υπευθυνότητα και το πράττει και σήμερα και αυτό δεν μπορεί να προσπεραστεί από κανέναν.

Συζητούμε για το συνεργατισμό, θα επαναλάβω αυτά που είπα την περασμένη εβδομάδα. Δε νομίζω να υπάρχει οποιοσδήποτε στο σώμα που αμφισβητεί την αντικειμενικότητα του Γενικού Εισαγγελέα. Διόρισε μια τριμελή επιτροπή, ας μην προσπαθήσουμε, ας μην προσπαθήσουμε να προτρέξουμε των πορισμάτων, ας περιμένουμε την ολοκλήρωση. Και εμείς δηλώνουμε, όποιο και αν είναι το πόρισμα εμείς θα το σεβαστούμε και όποιοι και αν είναι επιπτώσεις από αυτούς που ενδεχομένως το πόρισμα να καταλογίσει ευθύνες. Έτσι αλλάζουμε την πολιτική κουλτούρα στον τόπο και δε θα τις χαρακτηρίσουμε ως πολιτικές καταδίκες, εάν υπάρξουν καταδίκες.

Είπα τα καλά, αλλά θα σχολιάσω και κάποιες αναφορές των φίλων της αριστεράς. Είπε ο Γιώργος ο Λουκαΐδης ότι είπα ότι, αν δεν περάσουν οι εγγυήσεις, θα έρθει νέο μνημόνιο. Και το πίστεψα, αυτό που είπα το πίστεψα! Ήθελαν ένα νέο μνημόνιο, γι' αυτό και ψηφίζουν όχι! Ενδεχομένως γιατί νομίζουν ότι ένα νέο μνημόνιο θα ξέπλενε μια διακυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια. Ευτυχώς, υπήρξαν και κόμματα, πέραν του Δημοκρατικού Συναγερμού, που δε θα οδηγήσουν τη χώρα σε περιπέτειες. Και δεν επικαλεστήκαμε καμία προηγούμενη διακυβέρνηση όσον αφορά τα του συνεργατισμού· είπα τη θέση μας για τις έρευνες. Με το να λες όμως μια πραγματικότητα, ότι ανεξάρτητα το σύνολο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που ήταν το μεγάλο πρόβλημα του συνεργατισμού, δημιουργήθηκε πριν το 2013 δε νομίζω κάποιος να προσπαθεί να στείλει ένα μήνυμα ότι τα ρίχνουμε στους προηγούμενους.

Λέχθηκε και το άλλο, νομίζω από τον κ. Στεφάνου. Αύξησαν, λέει, τα μη εξυπηρετούμενα λόγω του κουρέματος. Μα, απ' ό,τι γνωρίζω, στο συνεργατισμό δεν υπήρξε ποτέ κούρεμα και είναι αυτή μια μεγάλη αδικία που συνετελέστη το 2013 έναντι των καταθετών της Λαϊκής, της Τράπεζας Κύπρου και των μετόχων. Άκουσα επίσης για ιδιωτικοποιήσεις. Ξέρετε, αν μιλήσουμε και λίγο ιδεολογικά, συνάδελφοι, αυτή η πράξη ευθύνης που παίρνουμε σήμερα είναι μια αριστερή πολιτική, την οποία πολεμά το ΑΚΕΛ. Γιατί είναι αριστερή η πολιτική; Γιατί στηρίζουμε να σώσουμε 671 000 καταθέτες στο συνεργατισμό, που πέραν του 95% είναι καταθέσεις κάτω από €100.000. Δεν έχει επώνυμους, έχοντες και κατέχοντες καταθέτες στο συνεργατισμό, είναι η θεία η Χρυσταλλού στην Τραχυπέδουλα και ο Γιάννης στο Κίτι και μας ακούν και αγωνιούν και δε βλέπουν ιδεολογικά και αριστερά και δεξιά τα πράγματα, αγωνιούν για την κατάθεση των €10.000 και των €20.000!

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Αφού είναι ασφαλισμένες!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα το πω και αυτό.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Έτσι λέτε!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Που νοιαζόμαστε για αυτούς! Ως στάση ευθύνης έπρεπε ομόφωνα να ψηφιστεί και ας ασκούσατε την οποιοδήποτε κριτική. Δεν μπορούμε να ρίχνουμε κροκοδείλια δάκρυα για το φτωχάκι τον κοσμάκη, αλλά, έστω και με μία ψήφο η δική μας θέση να περνούσε, θα τους οδηγούσε στην καταστροφή.

Βεβαίως και είναι εγγυημένες οι πρώτες €100.000, εγγυημένες, ότι το κράτος οφείλει να τις καλύψει. Και έχει κανέναν στην Κύπρο ή εδώ στην αίθουσα που γνωρίζει και ξέρει ότι έχουμε €8,5 δις σε μετρητά, για να δώσουμε στους εγγυημένους καταθέτες; Δεν έχουμε μία! Θα χρειαστεί να πάμε σε ένα δεύτερο μνημόνιο, να πάρουμε €8,5 δις, για να δώσουμε στους καταθέτες.

Όμως και κάποια παράξενα πράγματα, γιατί είπα να μιλήσω και λίγο ιδεολογικά. Με όλη την αγάπη, οι φίλοι αριστεροί και σύντροφοι δεν είχαν πρόβλημα να στηρίξουν το ναό του καπιταλισμού, μια ιδιωτική τράπεζα, τη Λαϊκή, αλλά έχουν πρόβλημα να στηρίξουν το συνεργατισμό. Και δε μιλώ προφανώς για το €1,8 δις της Λαϊκής, που και με εκείνο κρατικοποιήσατε τις ζημιές, αλλά μιλώ για τα €6 δις εγγυήσεις που δώσαμε, χωρίς να έρθουμε εδώ στην ολομέλεια, όταν ο τότε Υπουργός Οικονομικών, ο αγαπητός Βάσος Σιαρλή, ήρθε και προέδρευσε μαζί με τον τότε Πρόεδρο της Βουλής, τον Γιαννάκη Ομήρου, για το επείγον της στήριξης των τραπεζών. Ήρθε και στην ολομέλεια, με διορθώνει ο φίλος ο Περδίκης.

Και τέθηκε και μια ερώτηση και ευτυχώς. Θα νομίσουν και οι τηλεθεατές ότι κάνουμε σικέ. Τέθηκε από το Στέφανο και το Λουκαΐδη: Τι θα συνέβαινε αύριο; Τραγωδία, θα είχατε όλο τον κόσμο από όλη την Κύπρο έξω από τα συνεργατικά, αν περνούσε έστω και με μια ψήφο η θέση σας.

Θα 'ρθω όμως να μιλήσω και για αυτούς που δε μίλησε κανείς, γιατί παράξενα πράγματα ακούω. Ξέρετε, τα συνθήματα μπορεί να ακούγονται καλά, αλλά, αν στερούνται λογικής, δεν μπορούν να πείσουν. Συγχύζετε τον κόσμο. Από τη μια, κλαίτε για τους καταθέτες, από την άλλη, αν περάσουν οι προτάσεις σας, θα τους οδηγήσετε στην καταστροφή. Από τη μια, είσατε ενάντια στο κεφάλαιο, από την άλλη, θα καταψηφίσετε βελτίωση του πλαισίου για τις εκποιήσεις, αφού καλύψουμε τις ευάλωτες ομάδες, για να καλύψετε ποιους; Όταν έχουμε τη θέση της κυβέρνησης και υπάρχει και πρόβλημα, θα σας το πω, από τους συνετούς πολίτες και φορολογούμενους και δανειολήπτες, ότι, αν έχεις δάνειο μέχρι €350.000, έστω αυτό το δάνειο έγινε για οποιοδήποτε σκοπό, και ως υποθήκη είναι η πρώτη κατοικία και μπορεί... Λέω μια υπόθεση, ότι μπορεί κάποιος να έπιασε και ένα δάνειο €350.000, βάζοντας υποθήκη το σπίτι, να έχει και μέχρι €50.000 εισόδημα, €4.000 το μήνα, να πήρε τις €350.000 και να πήγε σε ένα καζίνο, να τα διπλάσει, τα έχασε, δεν πληρώνει ένα σεντ. Καλύπτονται και αυτοί! Φυσικά, θα δούμε κάποιες τροποποιήσεις και έχουμε θέση ως Δημοκρατικός Συναγερμός. Απορώ, όταν το 98% των νοικοκυριών στην Κύπρο έχουν εισόδημα κάτω από €50.000 και υπάρχει αυτό το σχέδιο για την προστασία τους για δάνεια μέχρι €350.000, ποιους έχοντες και κατέχοντες θέλουμε να καλύψουμε;

Είμαι χρόνια στην πολιτική, πάντα για τους βολεμένους μιλάμε, πάντα για τους ασυνεπείς μιλάμε από αυτό το βήμα και σε καμία επιτροπή της Βουλής δε μίλησε κανένας για το συνετό και το νοικοκύρη, αυτόν που έχει €20.000 εισόδημα, δεν ξέρει πού είναι το εστιατόριο, δεν ξέρει τι είναι ταξίδι, που έχει ένα αυτοκίνητο δέκα και δώδεκα χρόνων αξίας €1.000. Στερείται, στερείται των παιδιών του, της οικογένειάς του! Πληρώνει μέχρι και την τελευταία του δόση στο δάνειο των €100.000 ή €150.000. Αυτούς τους πολίτες, αυτές τις χιλιάδες των ανωνύμων, τη συντριπτική πλειοψηφία, τους ρίχνετε συνέχεια στη βορά των ασυνειδητών και των ανεύθυνων. Αυτούς που για χρόνια με το λαϊκισμό στο πολιτικό σύστημα, ναι, τους κάνετε να παρουσιάζονται και στους καφενέδες και να λεν ότι είναι οι έξυπνοι της παρέας και να νιώθει ο νομοταγής, αυτός που πληρώνει φόρους και πληρώνει τις δόσεις του, ότι είναι ο βλάκας και ο ηλίθιος. Πότε θα μιλήσουμε γι' αυτούς;

Και τώρα είναι η ώρα να στηρίξουμε τα νομοθετήματα. Από τη μια, να καλύψουμε αυτούς που έχουν ανάγκη, και λέω, πολύ πλουσιοπάροχα. Δε θέλω να επαναλάβω τις πρόνοιες του σχεδίου "Εστία", αλλά απ' εκεί και πέρα, με όλη την αγάπη και σεβασμό, σίγουρα δεν αποδίδω προθέσεις, αλλά σίγουρα οι πολιτικές σας θέσεις καλύπτουν τους κακοπληρωτές. Αυτούς που συσώρευσαν τα δισεκατομμύρια μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Και για να γνωρίζουμε απλά πράγματα, πάρα πολύ απλά πράγματα. Εάν δεν εισπραχτούν αυτά τα €20 δις -και, όπως πάτε, με το ξεδόντιασμα των νόμων ή την καταψήφιση- πώς θα προστατεύσετε τους καταθέτες; Μιλάτε για τις κακές τράπεζες. Οι τράπεζες τι κάνουν; Από τη μια, πιάνουν τα λεφτά του καταθέτη και, από την άλλη, αυτά τα λεφτά του καταθέτη τα δανείζουν. Εάν καλύπτουμε είτε τους ασυνειδητούς είτε τους απατεώνες που δεν πληρώνουν τις δόσεις των δανείων τους, ποιους τιμωράτε; Ποιους τραπεζίτες; Τους καταθέτες! Αυτούς που κουρέψατε το 2013! Ε, δε θα το ξαναεπιτρέψουμε. Και κάνω και ακόμα μια φορά την αυτοκριτική. Λάθος! Το μεγαλύτερο πολιτικό λάθος που 'κανα στη σταδιοδρομία μου ως πολιτικός, που ψηφίσαμε αποχή. Έστω και αν με το "ναι" μας δε διαφοροποιείτο η θέση της ολομέλειας της Βουλής.

Αύριο θα 'ναι μια νέα μέρα, μια νέα μέρα για την Κύπρο, για τη σταθερότητα, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, μια νέα μέρα με ένα μήνυμα αισιοδοξίας. Στα δύσκολα βρίσκονται πολιτικές παρατάξεις που βάλλουν πλάτες! Έτσι είναι. Όταν η χώρα, ανεξάρτητα από το ποιος φταίει... Και το δηλώνω, δεν είμαστε αλάθητοι. Ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω. Και λάθη κάναμε και παραλείψεις. Και έρευνες να γίνουν για όλους μας. Αλλά, και αν φταίουν κάποιιοι ή αν φταίει ο άλφα ή ο βήτα, θα πρέπει να αφήσω τη χώρα να κατακυλήσει; Ή με υπευθυνότητα να σώσω τη χώρα και να αποδοθούν τα του Καίσαρος τω Καίσαρι;

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω ακόμα μία φορά κλείνοντας να ευχαριστήσω τόσο εσάς, το προσωπικό της Βουλής, όλα τα κόμματα για το ότι βρισκόμαστε σήμερα Κυριακή σε μια συνεδρία ευθύνης με βεβαιότητα για το αποτέλεσμα. Τώρα δεν μπορώ να μιλή για εκτιμήσεις, αλλά για βεβαιότητα για το αποτέλεσμα, βεβαιότητα για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, βεβαιότητα να νιώθει ασφαλής ο Κύπριος καταθέτης του συνεργατισμού, αλλά και ολόκληρου του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στην ψηφοφορία.

Το πρώτο θέμα τιτλοφορείται «Σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση παροχής κυβερνητικής εγγύησης στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας, βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου [Νόμος Αρ. 38(Ι) του 2014]».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σχέδιο απόφασης της Βουλής για την έγκριση παροχής κυβερνητικής εγγύησης στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση παροχής κυβερνητικής εγγύησης στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας, βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου [Νόμος αρ. 38(Ι) του 2014]

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άννα Θεολόγου

Μάριος Μαυρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Ονούφριος Κουλλά

Νίκος Νουρής

Στέφανος Στεφάνου

Δημήτρης Δημητρίου

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Λουκαϊδης

Αντρέας Καυκαλιάς

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Άγγελος Βότσης

Νικόλας Παπαδόπουλος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Λίνος Παπαγιάννης

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αίτημα του Υπουργού Οικονομικών, το οποίο υποβλήθηκε στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων με επιστολή ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2018, για την έγκριση παροχής κυβερνητικής εγγύησης στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας για μεταφορά μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) στην Ελληνική Τράπεζα σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιουνίου και στις 4 Ιουλίου 2018. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών, ενώ στην πρώτη συνεδρία παρευρέθηκαν και

εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε επίσης και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σημειώνεται ότι στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε να παραστεί ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο οποίος ενημέρωσε γραπτώς ότι δε θα παρίστατο στην εν λόγω συνεδρία, επεξηγώντας ταυτόχρονα τους λόγους για τη μη προσέλευσή του.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 22 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου [Νόμος αρ. 38(I) του 2014], ο Υπουργός Οικονομικών έχει εξουσία, αφού ενημερώσει το Υπουργικό Συμβούλιο, να παράσχει μεταξύ άλλων εγγύηση από μέρους της Δημοκρατίας, με σκοπό την αποπληρωμή δανείων ή πιστώσεων που έχουν συναφθεί ή χορηγηθεί, ανάλογα με την περίπτωση, σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου ή άλλους οργανισμούς στους οποίους η Δημοκρατία έχει συμφέρον είτε ως μέτοχος είτε ως εγγυητής των κεφαλαίων του νομικού αυτού προσώπου ή οργανισμού ή ασκεί έλεγχο στη διοίκησή τους, καθώς και σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο η παροχή της εγγύησης κατά την κρίση του Υπουργού Οικονομικών προάγει την οικονομία της Δημοκρατίας ή το δημόσιο συμφέρον γενικά.

Περαιτέρω και σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, παρεχόμενες εγγυήσεις που υπερβαίνουν το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ (€1.000.000) πρέπει να τυγχάνουν της έγκρισης της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, ο Υπουργός Οικονομικών ενεργώντας βάσει των διατάξεων του ως άνω άρθρου ενέκρινε την παροχή κυβερνητικής εγγύησης ως όρου για την ολοκλήρωση της συναφθείσας μεταξύ ΣΚΤ και Ελληνικής Τράπεζας συμφωνίας για μεταφορά μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ΣΚΤ στην Ελληνική Τράπεζα. Η υπό αναφορά συμφωνία υπογράφηκε μεταξύ ΣΚΤ και Ελληνικής Τράπεζας στις 25 Ιουνίου 2018. Βάσει δε προτάσεως της Ελληνικής Τράπεζας στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας, θα συσταθεί από τη ΣΚΤ το Σχέδιο Εγγύησης Δανείων, στο οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία θα συμμετέχει ως εγγυήτρια των υποχρεώσεων της ΣΚΤ ή και της εναπομένουσας οντότητας.

Όπως συναφώς έχει κατατεθεί, το εν λόγω σχέδιο θα καλύπτει ενδεχόμενες ή/και μη αναμενόμενες ζημιές σε καθορισμένο χαρτοφυλάκιο το οποίο αποτελείται από μη εξυπηρετούμενα δάνεια αξίας €500 εκατομ. και από εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους €2,1 δις και θα υλοποιηθεί μέσω της σύναψης της ως άνω σύμβασης κυβερνητικής εγγύησης απευθείας με την Ελληνική Τράπεζα. Κύριος οφειλέτης στο υπό αναφορά σχέδιο, αλλά και γενικότερα για την εκπλήρωση των όρων της συμφωνίας καθίσταται η ΣΚΤ ή/και η εναπομένουσα οντότητα που θα τη διαδεχθεί, ενώ, σε περίπτωση αδυναμίας αυτών να αποπληρώσουν τις απορρέουσες από τη συμφωνία υποχρεώσεις, θα ενεργοποιούνται οι πρόνοιες της Σύμβασης Παροχής Κυβερνητικής Εγγύησης μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ελληνικής Τράπεζας.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω σύμβαση κυβερνητικής εγγύησης αποτελεί όρο για την ολοκλήρωση της συναφθείσας μεταξύ ΣΚΤ και Ελληνικής Τράπεζας συμφωνίας για τη μεταφορά μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ΣΚΤ στην Ελληνική Τράπεζα (Business Transfer Agreement), η οποία υπογράφηκε στις 25 Ιουνίου 2018.

Όπως περαιτέρω προκύπτει από τα κατατεθέντα ενώπιον της επιτροπής στοιχεία, οι αναμενόμενες ζημιές έχουν ήδη υπολογισθεί και ληφθεί υπόψη στον καθορισμό της αξίας των δανείων που έχουν αποκτηθεί κατά τη συναλλαγή. Επιπροσθέτως, βάσει των προνοιών του εν λόγω σχεδίου θεσπίζεται μηχανισμός ελέγχου και επιβεβαίωσης των εν λόγω ζημιών. Συναφώς, βάσει εκτίμησης ανεξάρτητου χρηματοοικονομικού οίκου, οι ενδεχόμενες μη αναμενόμενες ζημιές σε περίοδο δώδεκα ετών υπολογίζεται ότι δε θα ξεπεράσουν τα €155 εκατομ. εκ των οποίων τα €31 εκατομ. αφορούν τις ενδεχόμενες μη αναμενόμενες ζημιές του πρώτου έτους.

Επισημαίνεται ότι στη βάση της πιο πάνω πρότασης η Ελληνική Τράπεζα θα καταβάλει το ποσό των €74 εκατομ. προς τη ΣΚΤ για την απόκτηση μέρους του ενεργητικού της. Η συγκεκριμένη πρόταση αξιολογήθηκε από ανεξάρτητο χρηματοοικονομικό οίκο, ο οποίος, αφού εξέτασε τις παραμέτρους της πιο πάνω συναλλαγής και αφού έλαβε υπόψη ότι η εναλλακτική λύση θα ήταν η επιβολή εποπτικών μέτρων, κατέληξε στο ότι η εν λόγω συμφωνία αποτελεί την πλέον συμφέρουσα για τη Δημοκρατία λύση.

Επεξηγώντας ο Υπουργός Οικονομικών ενώπιον της επιτροπής τους όρους παροχής της υπό αναφορά κυβερνητικής εγγύησης, ανέφερε ότι η προκειμένη περίπτωση διαφοροποιείται από την περίπτωση παροχής κυβερνητικής εγγύησης σε δημόσιους οργανισμούς, καθότι στη συγκεκριμένη περίπτωση προσμετρώνται οι εξασφαλίσεις, δηλαδή η αξία των υποθηκών. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει ότι σε περίπτωση μεταφερόμενου δανείου με εξασφάλιση η λογιστική ζημιά περιορίζεται σε κάποια όρια. Συναφώς, ανέφερε ότι λογιστικά υπάρχει ένα περιθώριο απορρόφησης της ζημιάς και μη ενεργοποίησης της παρεχόμενης κυβερνητικής εγγύησης του πωλητή προς τον αγοραστή. Περαιτέρω, ανέφερε ότι υφίσταται μηχανισμός ελέγχου και, μόνο στην περίπτωση που θα υπάρξει περαιτέρω λογιστική ζημιά, η οποία εν πάση περιπτώσει περιορίζεται από τις εξασφαλίσεις, θα υπάρχει απαίτηση από τη ΣΚΤ ή/και την οντότητα που θα τη διαδεχθεί. Η κυβερνητική εγγύηση θα ενεργοποιηθεί για μη αναμενόμενες ζημιές σε περίοδο δώδεκα ετών, εφόσον η συγκεκριμένη

οντότητα δεν είναι σε θέση να καλύψει τις εν λόγω ζημιές, τις οποίες εν πάση περιπτώσει κρίνεται ότι αυτή θα είναι σε θέση να διαχειρισθεί χωρίς προβλήματα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα κατατεθέντα ενώπιόν της στοιχεία, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί ως προς το αίτημα του Υπουργού Οικονομικών για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της παρεχόμενης σύμφωνα με τα πιο πάνω κυβερνητικής εγγύησης κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σε παρακαλέσω τώρα να διαβάσεις και την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση παροχής κυβερνητικής εγγύησης στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας, βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου [Νόμος αρ. 38(Ι) του 2014]

ΕΠΕΙΔΗ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών έχει εξουσία έπειτα από ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου να παρέχει εγγυήσεις από μέρους της Δημοκρατίας με σκοπό την αποπληρωμή δανείων ή πιστώσεων που έχουν συναφθεί ή χορηγηθεί, ανάλογα με την περίπτωση, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή άλλους οργανισμούς στους οποίους η Δημοκρατία έχει συμφέρον είτε ως μέτοχος είτε ως εγγυητής των κεφαλαίων του νομικού αυτού προσώπου ή οργανισμού ή ασκεί έλεγχο στη διοίκησή τους, καθώς και σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο η παροχή της εγγύησης κατά την κρίση του Υπουργού Οικονομικών προάγει την οικονομία της Δημοκρατίας ή το δημόσιο συμφέρον γενικά.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ βάσει των διατάξεων του ίδιου ως άνω άρθρου, όταν οι παρεχόμενες εγγυήσεις υπερβαίνουν το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ (€1.000.000) πρέπει να τυγχάνουν της έγκρισης της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Υπουργός Οικονομικών ενεργώντας βάσει των διατάξεων του ως άνω άρθρου ενέκρινε την παροχή κυβερνητικής εγγύησης ως όρου για την ολοκλήρωση συναφθείσας μεταξύ της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) ως του ενός των μερών και της Ελληνικής Τράπεζας Δημόσιας Εταιρείας Λίμιτεδ ως του ετέρου των μερών, συμφωνίας για μεταφορά μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ΣΚΤ στην Ελληνική Τράπεζα, η οποία υπογράφηκε μεταξύ των δύο ως άνω αναφερόμενων μερών στις 25 Ιουνίου 2018, στο πλαίσιο της οποίας βάσει προτάσεως της Ελληνικής Τράπεζας θα συσταθεί από τη ΣΚΤ το "Σχέδιο Εγγύησης Δανείων", στο οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία θα συμμετέχει ως εγγυήτρια των υποχρεώσεων της ΣΚΤ μέσω σύναψης σύμβασης κυβερνητικής εγγύησης απευθείας με την Ελληνική Τράπεζα.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το εν λόγω σχέδιο θα καλύπτει ενδεχόμενες ή/και μη αναμενόμενες ζημιές σε καθορισμένο χαρτοφυλάκιο το οποίο αποτελείται από μη εξυπηρετούμενα δάνεια αξίας €500 εκατομ. και από εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους €2,1 δις.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η υλοποίηση όλων των ανωτέρω θα επιτευχθεί μέσω σύναψης σύμβασης κυβερνητικής εγγύησης απευθείας με την Ελληνική Τράπεζα, βάσει της οποίας κύριος οφειλέτης στο υπό αναφορά σχέδιο, αλλά και γενικότερα για την εκπλήρωση των όρων της συμφωνίας καθίσταται η ΣΚΤ ή/και η εναπομένουσα οντότητα που θα τη διαδεχθεί.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ βάσει των όρων της συμφωνίας, σε περίπτωση αδυναμίας της ΣΚΤ ή/και της εναπομένουσας οντότητας να αποπληρώσει τις απορρέουσες από τη συμφωνία υποχρεώσεις της θα ενεργοποιούνται οι πρόνοιες της Σύμβασης Παροχής Κυβερνητικής Εγγύησης μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ελληνικής Τράπεζας, η οποία αποτελεί όρο για την ολοκλήρωση της προαναφερθείσας συμφωνίας μεταξύ ΣΚΤ και Ελληνικής Τράπεζας.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το Υπουργικό Συμβούλιο, εκπροσωπώντας τον μεγαλύτερο μέτοχο, βάσει των διατάξεων του ως άνω αναφερόμενου άρθρου ενημερώθηκε σχετικά από τον Υπουργό Οικονομικών, με απόφασή του ημερομηνίας 15^{ης} Ιουνίου 2018 αποδέχτηκε την τελική δεσμευτική πρόταση της Ελληνικής Τράπεζας για εξαγορά μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ΣΚΤ, όπως αυτή διαβιβάστηκε από την Επιτροπεία της ΣΚΤ.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ενώπιον της οποίας παρατέμφθηκε σχετικό αίτημα του Υπουργού Οικονομικών για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της παρεχόμενης, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κυβερνητικής εγγύησης, το οποίο υποβλήθηκε προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων με επιστολή ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2018, αφού έλαβε υπόψη τα κατατεθέντα

ενώπιόν της στοιχεία, αποφάσισε να εισηγηθεί στο σώμα την έγκριση της παρεχόμενης κυβερνητικής εγγύησης.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την παρούσα απόφασή της εγκρίνει την εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας διά του Υπουργού Οικονομικών παρεχόμενη κυβερνητική εγγύηση, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παροχής Κυβερνητικής Εγγύησης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Τράπεζας, το κείμενο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα και ταυτόχρονα καλεί την Εκτελεστική Εξουσία:

1. να καταθέτει ανά εξάμηνο στη Βουλή των Αντιπροσώπων έκθεση αναφορικά με όλες τις περιπτώσεις ενεργοποίησης των Προνοιών της Σύμβασης Παροχής Κυβερνητικής Εγγύησης μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ελληνικής Τράπεζας·
2. να καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τη συμφωνία μεταξύ ΣΚΤ και Ελληνικής Τράπεζας για τη μεταφορά μέρους των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ΣΚΤ στην Ελληνική Τράπεζα (Business Transfer Agreement) ευθύς ως αυτή καταστεί τελική με τη συνομολόγησή της, όπως και οποιαδήποτε άλλα υποστηρικτικά έγγραφα, μελέτες ή/και αξιολογήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και είκοσι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, είκοσι ψήφους εναντίον και καμία αποχή, η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε:

- α. στις περιπτώσεις πώλησης δανείων να καταστεί δυνατή από τον ενυπόθηκο δανειστή η διάσπαση υποθήκης που εξασφαλίζει πολλές συμφωνίες δανείων σε μικρότερες υποθήκες, ώστε να μη μείνουν ανεξασφάλιστα τα δάνεια που δε θα πωληθούν, όταν η εξασφάλιση μεταφερθεί στον αγοραστή του δανείου, και
- β. να αναθεωρηθεί το Μέρος VIA του βασικού νόμου, το οποίο αφορά τις εκποιήσεις ενυπόθηκου ακινήτου από τον ενυπόθηκο δανειστή.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Μάριος Μαυρίδης

Ονούφριος Κουλλά

Στέφανος Στεφάνου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Άγγελος Βότσης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άννα Θεολόγου

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Νουρής

Δημήτρης Δημητρίου

Γιώργος Λουκαϊδης

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Λίνος Παπαγιάννης

Γιώργος Περδίκη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 3 και 4 Ιουλίου 2018. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και υπηρεσιακοί του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ και του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρέστη ο Πρόεδρος της Βουλής.

Σημειώνεται ότι η εκτελεστική εξουσία κατέθεσε στην επιτροπή νομοσχέδια και κανονισμούς τα οποία συζητήθηκαν από κοινού στην επιτροπή και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτελεί μέρος του συνόλου των εν λόγω νομοθετημάτων.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Σε περίπτωση πώλησης δανείων από τον ενυπόθηκο δανειστή, να καθίσταται δυνατή η διάσπαση υποθήκης που εξασφαλίζει πολλές συμφωνίες δανείων σε μικρότερες υποθήκες, ώστε να μη μείνουν ανεξασφάλιστα τα δάνεια που δε θα πωληθούν, όταν η εξασφάλιση μεταφερθεί στον αγοραστή του δανείου.
2. Στο Μέρος VIA του βασικού νόμου, που αφορά τις εκποιήσεις ενυπόθηκου ακινήτου από τον ενυπόθηκο δανειστή:
  - α. να διασφαλιστεί ότι παλαιές δικαστικές αποφάσεις, χρέη δικαστικών αποφάσεων ή διαιτησίες θα καλύπτονται από το Μέρος VIA του νόμου,
  - β. να διαφοροποιηθεί η διαδικασία πώλησης του ακινήτου σε πιο σαφείς περιόδους χρήσης της επιφυλασσόμενης τιμής,
  - γ. να περιοριστεί χρονικά το δικαίωμα του ενυπόθηκου δανειστή να αγοράσει το ακίνητο,
  - δ. να διασφαλιστεί ότι ο ενυπόθηκος οφειλέτης θα επιτρέψει την είσοδο του ενυπόθηκου δανειστή στο ακίνητο για σκοπούς υπολογισμού της αγοραίας αξίας του ακινήτου,
  - ε. να θεωρείται επίδοση ειδοποίησης, πέρα από την παράδοσή της, και η επικόλλησή της,
  - στ. να απαλειφθούν οι διατάξεις που προκαλούν μεγάλες καθυστερήσεις στην εφαρμογή του βασικού νόμου,
  - ζ. να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή ηλεκτρονικών πλειστηριασμών,
  - η. να πάψει να ισχύει το προνομιακό καθεστώς οφειλέτη, όταν ο οφειλέτης έχει λάβει κρατική χορηγία ως συνεισφορά για μερική κάλυψη των χρεών του και όταν η αξία της κύριας κατοικίας υπερβαίνει τις €350.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) αποτελεί πρωταρχικό στόχο και απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και εμπέδωσης συνθηκών χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Η επιτυχής αντιμετώπιση του προβλήματος των ΜΕΔ θα μειώσει την περαιτέρω επιβάρυνση στα απαιτούμενα κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων με όλες τις θετικές συνέπειες για το χρηματοοικονομικό σύστημα και την οικονομία ευρύτερα. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής καθίσταται αναγκαία η αναδιόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των ΜΕΔ.

Επισημαίνεται ότι, με βάση τα ίδια στοιχεία, παρά την επιτευχθείσα πρόοδο στη διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ με τις νομοθεσίες που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τα έτη 2013 έως 2015, κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω βελτίωσή του, ώστε να αντιμετωπιστούν αδυναμίες που έχουν διαπιστωθεί και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητά του, χωρίς να επηρεάζεται η προστασία που οι

υφιστάμενες νομοθεσίες παρέχουν, όπως η διαγραφή χρεών πραγματικά δυσπραγούντων οφειλετών και η προστασία της κύριας κατοικίας.

Επιπροσθέτως, όπως επισημάνθηκε, στα πλαίσια της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για έγκριση της παραχώρησης κρατικής ενίσχυσης, ώστε να πραγματοποιηθεί η πώληση των περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, καθορίστηκε σειρά δεσμεύσεων, που αφορούν μεταξύ άλλων βελτιώσεις στο νομοθετικό πλαίσιο διαχείρισης των ΜΕΔ, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης της κρατικής ενίσχυσης.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με άλλους κυβερνητικούς αρμοδίους και μετά από διάλογο με εμπλεκόμενους φορείς, κατέθεσε νομοσχέδια και κανονισμούς, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων και των κανονισμών μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους σε σχέση με τις πρόνοιές τους και υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποιήσεις επί αυτών. Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, στη βάση των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από μέλη της επιτροπής, κατέθεσε αναθεωρημένα κείμενα των εν λόγω νομοθετημάτων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, για αυτό το θέμα, επειδή υπάρχουν πάρα πολλές τροπολογίες -ακόμα έρχονται και διορθώσεις, πριν δύο λεπτά- η ψηφοφορία θα γίνει διά χειρός. Πάμε λίγο στα παλιά μας.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πρόεδρε, έντζιε διόρθωση που ήρτε πριν δύο-τρία λεπτά- έν' οι επεξηγήσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επεξήγηση... Α, ωραία! Εντάξει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Για να ευκολυνθούν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να ξεκινήσουμε κατά σειρά, όπως είναι στο "σενάριο" μας. Να παρακαλέσω... Νομίζετε ότι χρειάζεται τώρα να δώσετε οποιαδήποτε επεξήγηση για τις τροπολογίες σας; Πώς θέλετε να το κάμουμε;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Να πάμε έναν γυρόν για όλες τες τροπολογίες αυτού του θέματος. Όσοι έχουν και όσοι θέλουν να τοποθετηθούν, παρακαλώ, πολύ πολύ σύντομα, ει δυνατόν κάτω των τριών λεπτών.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι δυνατό. Μάλιστα, όσο χρόνο θέλετε τότε.

Ποιοι θέλετε να μιλήσετε για τροπολογίες, για παρουσίαση των τροπολογιών σας;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Βασικά οι δικές μας οι τροπολογίες πάνω σε αυτό το νομοσχέδιο αφορούν κυρίως το να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στα ένδικα μέσα, ούτως ώστε εκεί και όπου διαπιστώνουν ότι ενδεχομένως υπάρχει από πλευράς του τραπεζικού συστήματος οποιαδήποτε μορφή αυθαιρεσίας σε βάρος τους να υπάρχει αναστολή της εκποίησης μέχρι τη λήψη της τελικής απόφασης.

Ήδη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει υποσχεθεί ότι σε συνεργασία με το Ανώτατο Δικαστήριο θα προχωρήσουν άμεσα στο διορισμό δικαστών οι οποίοι να μπορούν να επιληφθούν αυτού του ζητήματος σε

σύντομο χρονικό διάστημα και στη συνέχεια στη σύσταση ειδικού δικαστηρίου, έτσι ώστε οι αιτιάσεις τις οποίες μέχρι σήμερα οι τράπεζες προέβαλλαν, ότι οι δικαστικές διαδικασίες είναι χρονοβόρες και αυτές τους δημιουργούν τεράστια προβλήματα στη διαδικασία της εκποίησης, ουσιαστικά να εκλείπουν. Με αυτό τον τρόπο προστατεύουμε μεν τους δανειολήπτες, από την άλλη όμως δεν προστατεύουμε τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, όπως μέχρι σήμερα λέγονται.

Και επειδή το τελευταίο χρονικό διάστημα γίναμε δέκτες πολλών περιπτώσεων αυθαιρεσιών των τραπεζών απέναντι στους δανειολήπτες, σε σημείο πια που περιουσίες εκατομμυρίων εκποιούνται έναντι πινακίου φακής, ενώ υπάρχουν σε εξέλιξη διάφορες διαδικασίες συνεννόησης, δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να συνεχίσει αυτή η αυθαιρεσία. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο και θα πρέπει να προστατέψουμε τους πολίτες. Και από την πλευρά τη δική μας, όπως συνηθίζεται στη νομική να λέγεται «προτιμώ να αθώσω ενενήντα εννιά ενόχους, παρά να καταδικάσω έναν αθώο», στην προκειμένη περίπτωση προτιμούμε να στηρίξουμε τους αθώους, έστω και αν κάποιος από τους ενόχους μπορεί να ευνοηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού θέλει το λόγο;

Κύριε Δαμιανού, θα μιλήσετε;

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αναμένω μια πληροφόρηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμάς η βασική μας τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, έχει να κάνει κυρίως με την εισαγωγή ορισμού για το λεγόμενο στρατηγικό κακοπληρωτή δανειολήπτη. Καταγράφουμε αδρομερώς τα χαρακτηριστικά του στρατηγικού κακοπληρωτή και προνοεί η τροπολογία μας ότι οι περαιτέρω διευκρινίσεις θα δοθούν μέσα από κανονισμό που θα πρέπει να καταθέσει στη Βουλή η κυβέρνηση. Εάν εγκριθεί αυτή η τροπολογία, εμείς δεχόμαστε το νομοσχέδιο της κυβέρνησης όπως έχει, γιατί συνιστά ένα στοχευμένο μέτρο πίεσης πάνω στους στρατηγικούς κακοπληρωτές. Δηλαδή, αν καταφέρουμε να ξεχωρίσουμε τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, μπορούμε να τους κτυπήσουν όσο θέλουν, για να παραδώσουν αυτά που πρέπει να παραδώσουν. Εάν όμως δε γίνει αυτή η διάκριση, τότε το νομοσχέδιο μετατρέπεται σ' ένα μαστίγιο, το οποίο θα επιπέσει επί του συνόλου των δανειοληπτών, αδίκων ή δικαίων.

Γι' αυτό και απ' εκεί και πέρα -και επειδή προβλέπουμε ότι δε θα περάσει η τροπολογία μας- σε συνεργασία και με άλλα πολιτικά κόμματα, έχουμε μελετήσει μια σειρά και καταθέσει μια σειρά από τροπολογίες που, πρώτον, η μια κατηγορία, καταργούν τροποποιήσεις της κυβέρνησης στο νομοσχέδιο που έχει καταθέσει, επανέρχονται δηλαδή οι πρόνοιες του παρόντος σε ισχύ νόμου, δεύτερον, επεκτείνουν κάποιες προθεσμίες υπέρ των δανειοληπτών και εξασφαλίζουν δικαιώματα των δανειοληπτών, τρίτον, εφαρμόζουν μια ελάχιστη προστασία εναντίον άδικων εκποιήσεων για τη μικρή κατοικία και τη μικρή επαγγελματική στέγη και, τέταρτον, καθορίζουν ότι η διαδικασία των εκποιήσεων, της εκτίμησης θα γίνεται με έναν τρόπο αξιόπιστο και όχι με τον τρόπο που γίνεται σήμερα, που μολύνεται με τους εκτιμητές της περιουσίας που διορίζουν οι τράπεζες.

Σημειώνω και 'γω ότι για μας είναι πάρα πολύ σημαντική η τροπολογία, αυτή που εξασφαλίζει το δικαίωμα των δανειοληπτών να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη και να διεκδικούν τα δικαιώματά τους, πριν τύχουν της εκποίησης του ακινήτου τους, γιατί έτσι όπως πάμε θα δικαιώνονται μετά από την εκποίηση του ακινήτου, αν ψηφιστεί αυτό που θέλει η κυβέρνηση. Και επίσης πάρα πολύ σημαντική τροπολογία είναι αυτή που απορρίπτει τις ηλεκτρονικές δημοπρατήσεις, τους πλειστηριασμούς, καθώς και εκείνη η οποία υποχρεώνει τους δημοπράτες να διατηρούν τα στοιχεία της δημοπρασίας και να μην μπορούν να μπαίνουν τα σπίτια των δανειοληπτών, χωρίς να έχουν τα απαραίτητα νομικά πιστοποιητικά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εξ αντικειμένου η συζήτησή μας έπεται μιας συζήτησης που ήταν συνυφασμένη και στην οποία λέχθηκαν διάφορα πράγματα σχετικά και λιγότερο σχετικά. Και επειδή το τελευταίο διάστημα μετ' επιτάσεως προκαλούμαστε από τον πρόεδρο του Συναγερμού με μία αναφορά του τύπου ότι αυτοί σέβονται πορίσματα, ανέτρεξα όση ώρα μιλούσε στην ιστοσελίδα του Συναγερμού. Όταν εδώ στο καμίνι της συζήτησης για το Φάκελο της Κύπρου -και βλέπω τον κ. Σιζόπουλο- γινόταν μια πολύ έντονη συζήτηση και έλεγε τότε ο Συναγερμός, και ήταν και μέρος της αιτιολόγησης για καταψήφιση αυτού του ιστορικού πορίσματος για το Φάκελο της Κύπρου, που σε μια βδομάδα θα είμαστε εδώ να καταδικάσουμε το διπλό έγκλημα του Ιούλη και του Αυγούστου του '74, ότι «αναμφισβήτητα πιο κοντά στην αλήθεια θα μας έφερνε το χαμένο αρχείο του Στρατηγού Γεώργιου Γρίβα Διγενή».

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού, σας παρακαλώ.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Την αλήθεια την ανέμεναν από το Γρίβα Διγενή, για να εγκρίνουν ένα πόρισμα της Βουλής και είναι απολύτως σχετικό με αυτά που ανέφερε ο Πρόεδρος της Βουλής και δε διακόπηκε, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρόεδρος της Βουλής;

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ο πρόεδρος του Συναγερμού, απολογούμαι. Επομένως, όταν μιλάτε για πορίσματα δεν είναι προφανώς α λα καρτ, πώσω μάλλον που μιλούμε για νόμο της Δημοκρατίας, που δεν τον σέβεστε και δεν τον σεβαστήκατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Κύριε Δαμιανού, αν επιτρέπεται, ο κ. Αβέρωφ κάτι θέλει να σας...

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Παρακαλώ, δικαιούται να...

Παρακαλώ. Επιτρέπεται, βεβαίως.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλεις, κύριε Αβέρωφ, σας επιτρέπει, πέστε...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...να ολοκληρώσει. Δε θα ξαναοίξω τη συζήτηση. Έχω δέκα δευτερόλεπτα να πω κάτι.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εγώ δεν έχω πρόβλημα, αν θέλετε, κύριε Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, όχι. Στις τροπολογίες.

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έδωσα το λόγο στον πρόεδρό σας, αν ήθελε να πει. Νομίζω ότι... Μείνετε μέχρι εδώ.

Κύριε Δαμιανού, προχωρήστε.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε πολλές ομιλίες που έχουμε ακούσει σήμερα -αλλά πρέπει να πω ότι κατά έναν τρόπο εναρμονισμένο και σε πολλά πρωτοσέλιδα εφημερίδων- γίνεται αναφορά στη στάση ευθύνης που θα

επιδείκνυαν και επέδειξαν κόμματα στη Βουλή. Και διερωτώμαι: για μια κακή και ζημιογόνα συμφωνία με απρόβλεπτες δημοσιονομικές επιπτώσεις, όταν συναινείς, είναι πράξη ευθύνης; Όταν αναγνωρίζεις πολιτικά ότι υπάρχουν αυταπάδοεικτες πολιτικές ευθύνες, ανεπαρκεία, ψέματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Δαμιανού...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν επιτρέπεται να...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε θέλω να διακόψω τον κ. Δαμιανού...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, θα σας δώσω το λόγο, επιτρέψτε μου.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επεράσαμε τόσο ωραία.

Κύριε Δαμιανού, αν μου επιτρέψετε... Αν επιτρέψετε και εσείς μάλλον...

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ασφαλώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να δώσω το λόγο επί της διαδικασίας στον κ. Τορναρίτη.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά ενημερώνω το σώμα και όσους δεν ήταν στη σύσκεψη -εσείς ήσασταν- ότι αποφασίσαμε συγκεκριμένη ώρα που θα τοποθετηθούμε επί της ουσίας όλων των θεμάτων και μετά συμφωνήσαμε όλοι μαζί ότι το κάθε κόμμα που καταθέτει τροπολογία θα έχει το δικαίωμα τρία με τέσσερα λεπτά επί της τροπολογίας. Αυτό συμφωνήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε απόλυτο δικαίο.

Κύριε Δαμιανού, έτσι ήταν η συμφωνία.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εγώ δηλώνω ότι δε γνώριζα ότι υπάρχει αυτή η ρύθμιση, αλλά θέτω το υπόβαθρο, για να εξηγήσω τις τροπολογίες μας. Και νομίζω είμαι ο μόνος που διακόπηκε ήδη τρεις φορές σε δύο λεπτά.

Επομένως, ερχόμενοι στο νομοσχέδιο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως, ας δούμε ποια είναι η πράξη ευθύνης. Είναι πράξη ευθύνης να ψηφίζεις -κατά έναν τρόπο που εγώ υιοθετώ κάτι που αναφέρθηκε από τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ- προκειμένου να καταδικαστεί ένας αθώος, καλύτερα να αθωωθούν ενενήντα εννέα ένοχοι; Εδώ τι μας λέτε σήμερα; Τάχατες, προκειμένου να βρεθούν δέκα κατοκπληρωτές στρατηγικοί, πρέπει χιλιάδες συνετοί και συνεπείς δανειολήπτες για δεκαετίες να βρεθούν ξεσπιτωμένοι; Αυτή είναι η πράξη ευθύνης; Έτσι την κατανοείτε;

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο των τροπολογιών, κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε έντονη άποψη ότι, χωρίς να επέλθουν οι τροπολογίες που εμείς και άλλα κόμματα και πρέπει να πω ότι ορισμένες τις υιοθετούμε και θα τις στηρίξουμε, εάν ψηφιστεί ως έχει και ως κατατέθηκε από την κυβέρνηση, θα μιλούμε για ένα νομικό έκτρωμα με ανυπολόγιστες κοινωνικές συνέπειες και με ενδεχόμενο το ξεσπίτωμα χιλιάδων συμπολιτών μας που δεν είναι στρατηγικοί κατοκπληρωτές, που μέχρι το 2012 και το 2013 πλήρωναν κανονικά τα δάνειά τους, αλλά κατέστησαν άνεργοι, απολύθηκε η σύζυγος ή ο σύζυγος, μειώθηκε αισθητά το οικογενειακό εισόδημα...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, δεν έχουμε πρόβλημα. Αν θέλετε, να μείνουμε ως αύριο το πρωί, αλλά να πούμε ότι μπαίνουμε σε δευτερολογίες.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ειλικρινά.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εζήτησα το λόγο επί θέματος αρχής και παρουσίασης τροπολογιών.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Και ανέμενα από τον Πρόεδρο...

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Μπορείτε να μου πείτε, σας παρακαλώ, γιατί διακόπηκα τρεις φορές;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...ότι θα τηρούντο τα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι.

Κύριε Δαμιανού...

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, έχω την εντύπωση ότι είμαι εντός διαδικασίας, είναι επί θέματος αρχής για νομοσχέδιο που μιλώ και τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Κύριε Δαμιανού, είσαι εντός διαδικασίας, αλλά δεν είσαι εντός της συμφωνίας που έγινε και θέλω να μας βοηθήσει εδώ ο κ. Λουκαΐδης. Είχαμε πει, κύριε Λουκαΐδη, ότι...

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ο κ. Περδίκης emίλησεν τρία λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν είναι θέμα χρόνου. Είναι θέμα να επεξηγούμε...

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ενοχλεί το περιεχόμενο αυτών που λέω;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να επεξηγούμε τις τροπολογίες και μόνο. Να μην πλατειάζουμε. Όσο μπορείτε πιο γρήγορα φυσικά, σας παρακαλώ.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο των τροπολογιών, γιατί emίλησα για νομικό έκτρωμα με ανυπολόγιστες κοινωνικές συνέπειες, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, ο Σύνδεσμος Δανειοληπτών και πάρα πολλοί άλλοι θεωρούν ότι το στοιχειώδες δικαίωμα ενός δανειολήπτη -στο τελευταίο στάδιο πριν από την εκποίηση- να μπορεί να ανατρέξει σε δικαστικές διαδικασίες, για να παγώσει τη διαδικασία εκποίησης, είναι ένα ιερό και συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα. Το ίδιο λέει και το ΕΔΑΔ, το ίδιο λένε και άλλα δικαστήρια. Στην Κύπρο η πρόταση που φέρνει η κυβέρνηση είναι για αφαίρεση αυτού του δικαιώματος αναστολής εκποίησης. Εμείς εισηγούμαστε λοιπόν να διατηρηθεί.

Επίσης είναι βασική αρχή δικαίου ότι την ώρα που κρίνεται κάποιος εντός δικαστηρίου στα πλαίσια συγκεκριμένου νομικού και νομοθετικού πλαισίου, δεν μπορείς να του αλλάξεις κατά το χειρότερο αυτό το πλαίσιο. Η πρόταση της κυβέρνησης για μεταφορά όλων των αποφάσεων που τελεσιδίκησαν στα δικαστήρια στο παρελθόν και στο απώτερο παρελθόν, όλων των διαταγμάτων και όλων των διαιτησιών από το Μέρος VI,

στο Μέρος VI(A) του νόμου, δηλαδή στις ταχύρρυθμες εκποιήσεις και δη με διαδικασίες που θα εκπίπτουν του δικαστηρίου, θεωρούμε ότι είναι έκνομη και εισηγούμαστε την απάλειψη της αναδρομικότητας. Αυτή είναι η δεύτερη τροπολογία.

Ακόμα και σε κράτη που θεωρούνται κοιτίδες του καπιταλισμού -κάνω μία διάκριση και αναφέρομαι στο Ηνωμένο Βασίλειο- είναι ένα πράγμα η ανάκτηση περιουσίας από πιστωτικό ίδρυμα και είναι άλλο πράγμα η εκποίηση. Εδώ τεχνηέντως και εσκεμμένα μιλούμε μόνο για εκποιήσεις, με αποτέλεσμα να εισάγεται το στοιχείο των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, κάτι το οποίο θεωρούμε πολύ επικίνδυνο, έξω από κάθε έννοια διαφάνειας στις διαδικασίες και βεβαίως ελέγχου, που μπορεί και να οδηγήσει και σε σπημένες διαδικασίες. Εισηγούμαστε λοιπόν να μη διενεργούνται ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί ή πλειστηριασμοί -καλύτερα- με ηλεκτρονικά μέσα.

Υπάρχουν εκατοντάδες περιπτώσεων, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που δανειολήπτες λαμβάνουν την τελευταία ειδοποίηση για εκποίηση περιουσίας πολύ αργότερα από την ημερομηνία που αποστάθηκε από την ίδια την τράπεζα. Γι' αυτό ζητήσαμε μια διαδικασία, ούτως ώστε να τεκμηριώνεται με διπλοσυστημένη επιστολή η αποστολή από την τράπεζα της επιστολής, για να μπορούν να τρέχουν εξάλλου και οι προθεσμίες. Αυτό μάς το αρνήθηκαν. Η κυβέρνηση έντονα διαφωνεί με την ανάγκη απόδειξης του πότε στάλθηκε μια επιστολή, για να τρέχουν ημερομηνίες. Εμείς λοιπόν εισηγούμαστε αυτή τη διαδικασία της διπλοσυστημένης επιστολής και την ίδια ώρα θεωρούμε ότι υπάρχει δυνατότητα για επιμήκυνση των προθεσμιών για αποπληρωμή της οφειλής, για να μην προχωρήσει περαιτέρω η τράπεζα σε διάταγμα εκποίησης, από τις τριάντα στις ενενήντα μέρες, δηλαδή προσθέτουμε άλλες εξήντα μέρες και κατά τον ίδιο τρόπο στο τελευταίο στάδιο, πριν από την εκποίηση, να παρέχεται μια τελευταία δυνατότητα στο δανειολήπτη να εξοφλήσει ή να προβεί σε αναδιάρθρωση, ακριβώς προς αποφυγή της εκποίησης.

Μία σοβαρή δυσκολία που αντιμετωπίζαν, αγαπητοί συνάδελφοι, στις διαδικασίες πλειστηριασμών ήταν το γεγονός ότι υπήρχε η επιφυλασσύμενη τιμή στην αξία του 80% της εκτιμημένης αξίας του ακινήτου. Εμείς εισηγούμαστε μία διαδικασία διαφορετική από αυτήν που προτείνει η κυβέρνηση, να υπάρχει μία εξάμηνη περίοδος, εφόσον οδηγηθεί το ακίνητο στη διαδικασία αυτή, μία εξάμηνη περίοδος κατά την οποία η επιφυλασσύμενη τιμή να είναι στο 80%, μετέπειτα να πηγαίνει στο 50% και να κλειδώνει στο 50%, παρεμποδίζοντας ουσιαστικά την κατώτερη επιφυλασσύμενη αξία μιας διαδικασίας πλειστηριασμού είτε 40% είτε 30% είτε 20%.

Στον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Νόμο, αγαπητοί συνάδελφοι, υπάρχει πρόνοια από το νομοθέτη του 1965 πως, όταν οδηγείται σε πλειστηριασμό ένα ακίνητο που είναι οικογενειακή στέγη, το δικαστήριο θα πρέπει να προνοεί ότι από το εκπλειστηρίασμα, από τα έσοδα δηλαδή του πλειστηριασμού, θα πρέπει να κατακρατείται ένα ποσό, για να διασφαλίζεται η στέγαση της οικογένειας που ουσιαστικά θα χάσει το σπίτι της. Εισηγούμαστε κατά ανάλογο τρόπο αυτή η πρόνοια να ενσωματωθεί και να μεταφερθεί και στο Μέρος VI(A) του νόμου, ούτως ώστε, αν μοιραία καταλήξει σε πλειστηριασμό μια οικογενειακή στέγη, να μην ξεσπιτώνεται κυριολεκτικά μια οικογένεια, αλλά να υπάρχει αυτή η δυνατότητα μέσα από διαδικασίες που το ίδιο το δικαστήριο θα καθορίζει.

Υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε, δύο αυτόνομες προτάσεις νόμου που έχουν κατατεθεί. Θα αναφέρω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ωραία. Να πω επίσης ότι, όπως έχω ήδη αναφέρει, κάποιες εισηγήσεις συναδέλφων άλλων κοινοβουλευτικών ομάδων τις εξετάζουμε θετικά και θα τοποθετηθούμε στην πορεία.

Ένα τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε. Μας ανησυχεί ιδιαίτερα, πέρα από την κοινωνική διάσταση των ενδεχόμενων μαζικών εκποιήσεων, και ο κίνδυνος που διατρέχουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία να εκτεθούμε και διεθνώς σε διεθνή δικαστήρια. Γι' αυτό, ειδικά για το ζήτημα της απαγόρευσης προσφυγής στη δικαιοσύνη στο τελευταίο στάδιο πριν την εκποίηση, πρέπει να σκεφτούμε διπλά, μακριά από πολιτικές θέσεις ή σκοπιμότητες, τον κίνδυνο που διατρέχει η Δημοκρατία ακριβώς την επαύριον, όπως συμβαίνει και με άλλα κράτη, να εκτεθούμε είτε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είτε άλλως πως. Είναι κρίμα και άδικο ένα κράτος το οποίο καταταλαιπωρείται με παραβίαση του δικαιώματος της στέγης, της περιουσίας να σύρεται στα δικαστήρια την επαύριον για ρυθμίσεις που θα γίνουν σήμερα, για να ακολουθήσουμε κελεύσματα κάποιων θεσμών είτε της Ευρώπης είτε πέραν του Ατλαντικού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει άλλος που θέλει να επεξηγήσει τροπολογίες για τούτο το νομοσχέδιο, άρα να ξεκινήσουμε μία μία και κάποιες απ' αυτές μπαίνουν και επιμέρους στην ψηφοφορία.

Παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια τοποθέτηση εκ μέρους της ομάδας μας. Δεκαοκτώ ψήφοι ενάντια σε όλες τις τροπολογίες. Για σκοπούς πρακτικούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ευκολύνουμε την καταμέτρηση.

Ξεκινούμε, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, της Αλληλεγγύης και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε το άρθρο 4 αυτού, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Α του βασικού νόμου, να διαγραφεί.

Σημειώσεις:

α. Να μην υπάρχει αναδρομικότητα στην ισχύ των προτεινόμενων ρυθμίσεων του νομοσχεδίου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Χέρι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χέρι. Ε, τόσες ώρες που κάθεστε, να κάμετε και λίγη γυμναστική. Δικαιούστε μια φορά το αριστερό και μετά το δεξί, οπότε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

Κάτω τα χέρια σας, βουλευτές του Συναγερμού, για να ευκολύνετε την καταμέτρηση.

Θα είσατε σε όλες εναντίον; Ωραία. Να μετρηθούν μία φορά, ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ... ψηλώστε τα χέρια σας πάνω μία φορά και δε θα χρειάζεται, άμα είσατε σε όλες εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Από τη στιγμή που έχει γίνει δήλωση, καταγραμμένη, ότι καταψηφίζονται όλες οι τροπολογίες, δεν υπάρχει λόγος να προχωρήσουμε παρακάτω· ας πάμε στην τελική ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ συμφωνώ. Εάν συμφωνούν και οι υπόλοιποι...

Κύριε Λουκαΐδη, συμφωνείτε και εσείς;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Ναι, παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγησή μας είναι να πάμε με τις τροπολογίες ξεχωριστά όπως έχουν κατατεθεί. Υπάρχει περίπτωση που στη συνέχεια, για παράδειγμα, ένας μεγάλος αριθμός τροπολογιών των συναδέλφων των Οικολόγων... εμείς σε κάποιες θα τηρήσουμε αποχή, κάποιες θα τις στηρίξουμε. Δεν ξέρω πώς θα γίνει αυτή η διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, το τι είπε ο κ. Σιζόπουλος...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ε, μα, πώς θα πορευθούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...έχει δηλώσει...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, μπορώ να εξηγήσω; Κύριοι, μπορώ να εξηγήσω;

Έχουν δηλώσει το ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ ότι είναι σε όλες εναντίον. Το άθροισμα των βουλευτών των παρόντων είναι είκοσι οκτώ. Έχω λάθος; Επομένως, απορρίπτονται όλες. Τώρα, αν υπάρχει λόγος να σηκώσουμε χέρι -και έχετε υπόψη σας ότι ονόματα δεν καταγράφονται-...

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Ακούει ο κόσμος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να βλέπει ο κόσμος, μάλιστα.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λόγω του γεγονότος ότι πρόκειται για πολύπλοκες, πολλές τροπολογίες και λόγω της σημαντικότητας του ζητήματος, για να ακούεται και τι είναι που θα καταψηφίσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για σκοπούς διαφάνειας, εικόνας κ.λπ. Κατανοητό, το δέχομαι και προχωρούμε.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Διαφάνειας και εικόνας και συνέπειας λόγων και έργων για όσα ακούμε κάθε λίγο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη, κυρία Δημητρίου.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι!

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, είμαστε σε ψηφοφορία!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, αλλά, κύριε Πρόεδρε, αν μας επιτρέπεται, δεν έχει πρόβλημα, απλά έχει πιο πρακτικό τρόπο να καταγράψει το κάθε κόμμα τη θέση του, με μία πολιτική τοποθέτηση, που γίνεται εδώ και δεκαετίες, ότι στις υπόλοιπες τροπολογίες, πέραν των δικών του, αυτές που ψηφίζει και καταψηφίζει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξέρετε, θα τελειώναμε με τις μισές έως τώρα! Θα τελειώναμε με τις μισές!

Σας παρακαλώ, σας παρακαλώ!

Ένα λεπτό, κύριε Λουκαΐδη.

Κύριε Μυριάνθους, εφόσον έδωσα το λόγο στους άλλους ή τον επήραν αυθαίρετα...

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι στο ίδιο πνεύμα που έχει αναφερθεί ο κ. Νεοφύτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επειδή έγινε και προηγουμένως αναφορά, να υποδείξω ότι η Σύσκεψη Αρχηγών κατέληξε σε αυτό που έχω εισηγηθεί, μία μία οι τροπολογίες. Νομίζω ότι είναι από τις λίγες συνεδριάσεις που παρακολουθεί κόσμος. Η σοβαρότητα του θέματος επιβάλλει να τις δούμε μία μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην επόμενη, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, της Αλληλεγγύης, των Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκεύσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε το άρθρο 10 αυτού, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Z του βασικού νόμου, να διαγραφεί.

Σημειώσεις:

- α. Να μη διενεργούνται πλειστηριασμοί με ηλεκτρονικά μέσα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Μετράτε, παρακαλώ!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της Αλληλεγγύης για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Γ του βασικού νόμου, ώστε:

1. η παράγραφος (γ) αυτού να αντικατασταθεί με την ακόλουθη νέα παράγραφο (γ):

«(γ) με την αντικατάσταση της παραγράφου (δ) του εδαφίου 3 αυτού με την ακόλουθη νέα παράγραφο (δ):

“(δ) έχει ασκηθεί ένδικο μέσο ή εκκρεμεί ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου οποιαδήποτε διαδικασία αγωγής, έφεσης ή αίτησης αμφισβήτησης του ύψους του οφειλόμενου ποσού ή του τρόπου επίδοσης της ειδοποίησης:

Νοείται ότι οποιαδήποτε διαδικασία εκποίησης του ακινήτου αναστέλλεται μέχρι έκδοσης τελεσίδικης αποφάσεως επί της αγωγής, έφεσης ή αίτησης.”.» και

2. η παράγραφος (δ) αυτού, με την οποία προστίθενται νέοι παράγραφοι (ε) και (στ) στο εδάφιο (3) του άρθρου 44Γ του βασικού νόμου, να διαγραφεί.

Σημειώσεις:

- α. Βελτίωση των ρυθμίσεων που αφορούν στη νομική προστασία.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αφορά τεχνικό ζήτημα της ολομέλειας, με την άδειά σας. Αυτή η τροπολογία, που μετριάξει όντως τις συνέπειες, είναι, να μου επιτραπεί ο όρος, “υποδεέστερης προστασίας” από τη δική μας τροπολογία, που χρονικά έπεται και που ζητεί διαγραφή της πρόνοιας και διατήρηση του υφιστάμενου νομικού καθεστώτος στα δικαστήρια. Οπότε, σας το σημειώνω, για να αποφασίσετε πώς να το χειριστείτε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μπουν με άλλη σειρά, εννοείτε;

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Να μπει πρώτα του ΑΚΕΛ.

Διαβάστε την, κυρία Δημητρίου.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι η δεύτερη τροπολογία του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν τη βρίσκεις, κυρία Δημητρίου;

Πέστε μας την εσείς, κύριε Δαμιανού.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Είναι, Πρόεδρε, η Ε(β).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μας το σκοπό απλά.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Η μη κατάργηση του δικαιώματος έφεσης από ενυπόθηκο οφειλέτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι τροπολογίες θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 8 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Ε του βασικού νόμου, ώστε να διαγραφεί η παράγραφος (γ) αυτού.

Σημειώσεις:

- α. Επαναφορά στο προηγούμενο νομικό καθεστώς όσον αφορά τις ρυθμίσεις που αφορούν την επιφυλασσόμενη τιμή.
  - β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.
2. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του άρθρου 14 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44ΙΓ του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Μη κατάργηση του δικαιώματος άσκησης έφεσης από ενυπόθηκο οφειλέτη.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και δύο αποχές, οι τροπολογίες απορρίπτονται.

Πάμε σε αυτή που είχαμε στη σειρά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της Αλληλεγγύης για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Γ του βασικού νόμου, ώστε:

1. η παράγραφος (γ) αυτού να αντικατασταθεί με την ακόλουθη νέα παράγραφο (γ):

«(γ) με την αντικατάσταση της παραγράφου (δ) του εδαφίου 3 αυτού με την ακόλουθη νέα παράγραφος (δ):

“(δ) έχει ασκηθεί ένδικο μέσο ή εκκρεμεί ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου οποιαδήποτε διαδικασία αγωγής, έφεσης ή αίτησης αμφισβήτησης του ύψους του οφειλόμενου ποσού ή του τρόπου επίδοσης της ειδοποίησης:

Νοείται ότι οποιαδήποτε διαδικασία εκποίησης του ακινήτου αναστέλλεται μέχρι έκδοσης τελεσίδικης απόφασης επί της αγωγής, έφεσης ή αίτησης.”.» και

2. η παράγραφος (δ) αυτού, με την οποία προστίθενται νέοι παράγραφοι (ε) και (στ) στο εδάφιο (3) του άρθρου 44Γ του βασικού νόμου, να διαγραφεί.

Σημειώσεις:

- α. Βελτίωση των ρυθμίσεων που αφορούν στη νομική προστασία.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά πρέπει να σηκώνει το χέρι του ο καθένας για το τι ψηφίζει. Δεν είναι με υπολογισμό! Είκοσι οκτώ. Πού ξέρουμε αν είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, σας παρακαλώ! Σηκώνετε το χέρι σας και η καταμέτρηση θα γίνεται συνολικά.

Πάμε στις επόμενες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 6 αυτού, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Γ του βασικού νόμου, ως ακολούθως:
  - (α) Με την αντικατάσταση της παραγράφου (α) αυτού, με την οποία προτείνεται η προσθήκη επιφύλαξης μετά το εδάφιο (1) του άρθρου 44Γ του βασικού νόμου, με την ακόλουθη νέα παράγραφο:

«(α) Με την τροποποίηση του εδαφίου (1) αυτού ως ακολούθως:

    - (i) Με την αντικατάσταση της φράσης «τριάντα (30) ημερών» (ένατη και δέκατη

γραμμή) με τη φράση «ενενήντα (90) ημερών»·.

Σημειώσεις:

- α. Επιμήκυνση της προθεσμίας εξόφλησης οφειλόμενων ποσών από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης από τριάντα (30) σε ενενήντα (90) ημέρες.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (ii) Με την αντικατάσταση στο τέλος της επιφύλαξης αυτού της τελείας με άνω και κάτω τελεία και με την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται περαιτέρω ότι, μετά την επίδοση της ειδοποίησης κατά τον Τύπο "I", οποιαδήποτε αρμόδια αρχή παρέχει, μετά από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον ενυπόθηκο δανειστή, όλες τις σχετικές πληροφορίες αναφορικά με τους φόρους, τα τέλη και τις χρεώσεις που επιβαρύνουν το ενυπόθηκο ακίνητο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υποβολής τέτοιου αιτήματος.»

Σημείωση:

Νομοτεχνική συνακόλουθη διόρθωση, ώστε να διατηρηθεί η υφιστάμενη ρύθμιση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (β) Με την προσθήκη της ακόλουθης παραγράφου ως παραγράφου (β) και την αναρίθμηση της υφιστάμενης παραγράφου (β) σε παράγραφο (γ):

«(β) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (2) αυτού της φράσης «τριάντα (30) ημερών» (όγδοη γραμμή) με τη φράση «ενενήντα (90) ημερών».

Σημειώσεις:

- α. Επιμήκυνση της περιόδου δεύτερης ειδοποίησης ότι το ενυπόθηκο ακίνητο θα εκπληστηριασθεί από τριάντα (30) σε ενενήντα (90) ημέρες.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Τώρα που εμάθαμεν εννά λείψουν οι τροπολογίες!

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (γ) Με τη διαγραφή της υφιστάμενης παραγράφου (γ) αυτού.

Σημειώσεις:

- α. Επαναφορά στο προηγούμενο νομικό καθεστώς όσον αφορά τη νομική προστασία.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει διαδικασία να δηλώνουμε “παρών”;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι. Ποιος εδήλωσεν “παρών”;

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όχι, απλά ρωτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν υπάρχει έτσι διαδικασία.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Με την αντικατάσταση στο άρθρο 8 αυτού, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Ε του βασικού νόμου, της παραγράφου (γ) αυτού με την ακόλουθη νέα παράγραφο (γ):

«(γ) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (4) αυτού του κειμένου που αρχίζει με τις λέξεις “Ο ενυπόθηκος δανειστής” (πρώτη γραμμή) και τελειώνει με τη λέξη “ακινήτου” (πέμπτη γραμμή), καθώς και τη διαγραφή της πρώτης επιφύλαξης αυτού με το ακόλουθο κείμενο:

“Για περίοδο έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση του πρώτου πλειστηριασμού καθορίζεται επιφυλασσόμενη τιμή, όχι μικρότερη του ογδόντα τοις εκατό (80%) της αγοραίας αξίας του ενυπόθηκου ακινήτου, ανεξάρτητα από τη μέθοδο πώλησής του, και μετά το πέρας της εν λόγω περιόδου εφαρμόζεται επιφυλασσόμενη τιμή όχι μικρότερη του πενήντα τοις εκατό (50%) της αγοραίας αξίας του ενυπόθηκου ακινήτου:”».

Σημειώσεις:

- α. Εξάμηνη περίοδος με επιφυλασσόμενη τιμή όχι μικρότερη του 80% και ακολούθως 50% στο διηλεκές.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Με την προσθήκη στο τέλος του άρθρου 12 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44I του βασικού νόμου, της ακόλουθης νέας παραγράφου (ε):

«(ε) με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος αυτού με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

“Νοείται έτι περαιτέρω ότι, εάν το προϊόν της πώλησης προέκυψε καθ’ ολοκληρίαν ή μερικώς από την πώληση κύριας κατοικίας, τούτο δε διατίθεται προς εξόφληση του συνόλου των απαιτήσεων του ενυπόθηκου δανειστή, μέχρις ότου για τη στέγαση του ενυπόθηκου οφειλέτη και των μελών της οικογένειάς του γίνουν επαρκείς κατά την κρίση του Επαρχιακού Δικαστηρίου διευθετήσεις, κατόπιν σχετικής αίτησης του ενυπόθηκου οφειλέτη, η οποία δυνατόν να υποβληθεί πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας πώλησης της κύριας κατοικίας του.”».

Σημειώσεις:

- α. Διασφάλιση συνταγματικού δικαιώματος σε στέγη στο πλαίσιο πλειστηριασμού κατ’ αναλογίαν των διατάξεων του Μέρους VI του βασικού νόμου (πλειστηριασμός μέσω διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας).
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

4. Με τη διαγραφή του άρθρου 13 αυτού, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44IA του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Συνακόλουθη τροπολογία της τροπολογίας υπ’ αριθμόν 2 σε σχέση με την επιφυλασσόμενη τιμή.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

5. Με την τροποποίηση στο άρθρο 15 αυτού, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44ΙΕ του βασικού νόμου, ώστε από τον ορισμό του όρου “επίδοση”, που περιλαμβάνεται στην παράγραφο (γ) αυτού, να αντικατασταθεί η φράση “συστημένη επιστολή” από τη φράση “διπλοσυστημένη επιστολή.”».

Σημειώσεις:

- α. Η επίδοση ειδοποίησης να γίνεται με διπλοσυστημένη επιστολή αντί με συστημένη επιστολή.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στις επόμενες και τελευταίες τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

- A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 3 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται νέο άρθρο 32Α στο βασικό νόμο, ώστε:
  1. στην πρώτη επιφύλαξη του εδαφίου (1) αυτού να αντικατασταθεί η φράση «κοινοποιεί την πρόθεσή του στον ενυπόθηκο οφειλέτη» με τη φράση «εξασφαλίζει τη γραπτή συγκατάθεση του ενυπόθηκου οφειλέτη και γνωστοποιεί την πρόθεσή του σε τυχόν επηρεαζόμενους εγγυητές του

ενυπόθηκου δανείου.».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπείται η εξασφάλιση της γραπτής συγκατάθεσης του ενυπόθηκου οφειλέτη και τυχόν εγγυητών, όταν προτίθεται ο δανειστής να διασπάσει την υποθήκη του δανείου.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και δεκαεννιά αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Στη δεύτερη επιφύλαξη του εδαφίου (1) αυτού να αντικατασταθεί η φράση «ειδοποίησης μέσω ταχυδρομείου ή τηλεομοιότυπου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου» με τη φράση «συστημένης επιστολής και/ή επίδοση μέσω κλητήρα».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπείται η ενημέρωση του ενυπόθηκου δανειστή και τυχόν εγγυητών ενυπόθηκου δανείου για προωθούμενη διάσπαση υποθήκης μέσω συστημένης επιστολής και/ή επίδοση μέσω κλητήρα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και η ΕΔΕΚ εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και δεκαεννιά αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (5) αυτού να προστεθεί αμέσως μετά τη φράση «ενυπόθηκο οφειλέτη» η φράση «και τυχόν εγγυητές του ενυπόθηκου δανείου».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπείται η ενημέρωση και τυχόν εγγυητών ενυπόθηκου δανείου για την διάσπαση υποθήκης μέσω συστημένης επιστολής και/ή επίδοση μέσω κλητήρα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι υπέρ και τέσσερις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- B. Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Α του βασικού νόμου, με το ακόλουθο νέο άρθρο:

«4. Το άρθρο 44Α του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) αυτού της φράσης που αρχίζει με τις λέξεις «Η οποία ενεγράφη» και τελειώνει με τις λέξεις «του παρόντος νόμου» με τη φράση «η οποία αφορά Στρατηγικό Κακοπληρωτή, ανεξάρτητα από την ημερομηνία εγγραφής της στο κτηματικό μητρώο.

«Στρατηγικός Κακοπληρωτής» σημαίνει πρόσωπο το οποίο έχει μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις και η περιουσιακή κατάσταση αυτού είναι τέτοια που να του επιτρέπει να εξυπηρετήσει τις χορηγήσεις που έχει λάβει:

Νοείται ότι στην περιουσιακή κατάσταση φυσικού προσώπου λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- (α) τα συνολικά μικτά οικογενειακά ετήσια εισοδήματα,
- (β) τα συνολικά απαραίτητα ετήσια έξοδα για την εξυπηρέτηση προσωπικών και οικογενειακών τακτικών υποχρεώσεων (π.χ. ενοίκια, δίδακτρα),

- (γ) η συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων των μελών της οικογένειας, συμπεριλαμβανομένων κινητών και ακίνητων περιουσιακών στοιχείων.

Στην περιουσιακή κατάσταση του νομικού προσώπου λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- (α) ο ολικός κύκλος εργασιών για τα προηγούμενα πέντε οικονομικά έτη,
(β) κατά πόσο τα προηγούμενα πέντε οικονομικά έτη το εν λόγω πρόσωπο σημείωσε καθαρό κέρδος ή ζημιές από τις εργασίες του και το ύψος αυτών,
(γ) τα συνολικά απαραίτητα ετήσια έξοδα για την εξυπηρέτηση του λειτουργικού του κόστους,
(δ) η συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων του εν λόγω προσώπου, συμπεριλαμβανομένων κινητών και ακίνητων περιουσιακών στοιχείων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει κανονισμούς δυνάμει του παρόντος άρθρου.»·»·

Σημειώσεις:

- α. Σκοπείται η εισαγωγή προνοιών που αφορούν τους στρατηγικούς κατοκληρωτές στο μέρος VI Α.
β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και δεκαοκτώ αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- (β) Με την προσθήκη στο εδάφιο (4) αυτού αμέσως μετά τη φράση «για πώληση του ενυπόθηκου ακινήτου» της φράσης «,τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (5) έως (10)·» και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται ότι, ο ενυπόθηκος οφειλέτης έχει το δικαίωμα να προβάλει ανταπαιτήση και το ακίνητο δεν αποξενώνεται μέχρι εκδικάσεως της αγωγής και της ανταπαιτήσεως.».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπείται η σαφής εξασφάλιση ότι δεν παραβιάζεται το δικαίωμα ενυπόθηκου οφειλέτη να καταφύγει σε δικαστήριο.
β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, εννέα υπέρ και δεκατέσσερις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Παρακάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(γ) Με την προσθήκη μετά το εδάφιο (4) αυτού των ακόλουθων νέων εδαφίων:

«(5) Κανένα ακίνητο δεν εκποιείται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή άλλου Νόμου, εάν ευρίσκεται εντός εγκεκριμένου οικοπέδου ή αγροτεμαχίου και χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία του ιδιοκτήτη που είναι ταυτόχρονα και ενυπόθηκος οφειλέτης ή χρησιμοποιείται για επαγγελματική στέγη από αυτόν ή χρησιμοποιείται για μικτή χρήση, ήτοι ως κύρια κατοικία και επαγγελματική στέγη.

(6) Η πιο πάνω πρόνοια εφαρμόζεται:

- (α) στην κύρια κατοικία όπως καθορίζεται στο νόμο «περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμος του 1965 (9/1965)»,
- (β) σε μικρές επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών μέχρι €500.000 που εργοδοτούν προσωπικό μέχρι 10 άτομα είτε αυτές είναι εξασφαλισμένες με υποθήκη είτε βαρύνονται με ΜΕΜΟ.

(7) Η πιο πάνω απαγόρευση θα ισχύει για 10 (δέκα) έτη από της δημοσίευσής του παρόντος Νόμου.

(8) Η πιο πάνω απαγόρευση εκποίησης θα ισχύει, εάν ο οφειλέτης καταβάλλει το ήμισυ του αγοραίου μηνιαίου ενοικίου. Εάν υπάρχει διαφωνία ως προς την τιμή του αγοραίου ενοικίου, αυτή θα καθορίζεται από το κατά τόπο αρμόδιο Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων.

(9) Νοείται ότι παράλειψη καταβολής του ενοικίου, όπως αναφέρεται στο εδάφιο 8 εισπράττεται ως αστικό χρέος.

(10) Νοείται ακόμη ότι κατά τη διάρκεια της δεκαετίας που αναφέρεται πιο πάνω δε θα επιβάλλεται οποιοσδήποτε τόκος ή άλλη επιβάρυνση.».

Σημειώσεις:

- α. Σκοπείται η εισαγωγή άρθρων που να εξασφαλίζουν μη εκποίηση υποθηκευμένων περιουσιών που αφορούν κύρια κατοικία μέχρι €350.000 και μικρή επαγγελματική στέγη με ετήσιο κύκλο εργασιών μέχρι €500.000 που εργοδοτούν προσωπικό μέχρι δέκα άτομα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, εννέα υπέρ και δεκαπέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε στην επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του νομοσχεδίου με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44B του βασικού νόμου, ώστε να διαγραφεί από το εδάφιο (2) η δεύτερη επιφύλαξη.

Σημειώσεις:

α. Σκοπείται η διαγραφή της προτεινόμενης νέας επιφύλαξης, ούτως ώστε να λαμβάνει ο δανειστής πάντοτε ειδοποίηση τύπου "Θ", η οποία τον ενημερώνει για το δικαίωμά του για αναδιάρθρωση του δανείου του, ακόμα και αν έχει ξεκινήσει διαδικασία εκποίησης.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι μία υπέρ και τρεις αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δ. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, που τροποποιεί το άρθρο 44Γ του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

α. Επιθυμούμε να μην είναι εξαντλητικοί οι λόγοι για τους οποίους ο ενυπόθηκος οφειλέτης ή άλλο ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να καταχωρίσει έφεση σε επαρχιακό δικαστήριο.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, επτά υπέρ και δεκαεπτά αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ε. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 7 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 44Δ του βασικού νόμου, ώστε:

1. να αντικατασταθεί στην παράγραφο (α) αυτού η προτεινόμενη επιφύλαξη με την ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται έτι έτι περαιτέρω ότι οι δύο εκτιμητές διορίζονται από συγκεκριμένο κατάλογο που τηρείται από το Διευθυντή Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για το σκοπό αυτό και στον οποίο αιτούνται εγγραφής εκτιμητές ακίνητων που πληρούν τα κριτήρια του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου και των κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.»

2. να διαγραφούν οι παράγραφοι (β) και (γ) αυτού.

Σημειώσεις:

α. Σκοπείται η δημιουργία καταλόγου εκτιμητών και δημιουργία ουδέτερης διαδικασίας επιλογής των δύο εκτιμητών που ορίζονται, για να καταλήξουν στην αγοραία τιμή ακινήτου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και δεκαεννέα αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΣΤ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 8 του νομοσχεδίου, που τροποποιεί το άρθρο 44Ε, ώστε στην παράγραφο (β) αυτού να αντικατασταθεί στην πρώτη επιφύλαξη η λέξη «δύνатаι» (πρώτη γραμμή) με την λέξη «υποχρεούται» και να διαγραφεί η δεύτερη επιφύλαξη.

Σημειώσεις:

- α. Σκοπεύεται η τροποποίηση της προτεινόμενης νέας επιφύλαξης, ώστε να είναι υποχρεωμένος ο δανειστής να παρέχει πληροφόρηση σε ενδιαφερόμενο αγοραστή και να μην υιοθετηθεί η πρόθεση να δοθεί δικαίωμα στο δανειστή να εισέρχεται όποτε θέλει σε ακίνητο που θα βγει σε πλειστηριασμό χωρίς τη συγκατάθεση του ενυπόθηκου οφειλέτη.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, εννέα υπέρ και δεκαπέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Ζ. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του άρθρου 9 του νομοσχεδίου, που τροποποιεί το άρθρο 44ΣΤ του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Θέλουμε να παραμείνει η απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών για αγοραία αξία ενυπόθηκου ακινήτου από δημοπράτη, ενυπόθηκο δανειστή και οφειλέτη, εκτιμητή κ.ο.κ.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, εννέα υπέρ και δεκαπέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του άρθρου 11 του νομοσχεδίου, που τροποποιεί το άρθρο 44Η του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Επιθυμούμε να διατηρούνται αρχεία για πλειστηριασμούς, όπως απαιτείται από τα λογιστικά πρότυπα και την κείμενη κυπριακή νομοθεσία.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θ. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του άρθρου 12 του νομοσχεδίου, που τροποποιεί το άρθρο 44Ι του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Με την τροποποίηση επιχειρείται να περιοριστούν τα δικαιώματα του ενυπόθηκου οφειλέτη και να περιορίσει το δικαίωμα προσφυγής του στη δικαιοσύνη.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και δεκαεννέα αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- I. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του άρθρου 13 του νομοσχεδίου, που τροποποιεί το άρθρο 44ΙΑ του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Διαφωνούμε με τη σύντμηση του χρονοδιαγράμματος που επέτρεπε στο δανειστή να αγοράσει ο ίδιος το ακίνητο σε περίπτωση μη πώλησής του από τον ένα χρόνο στους 6 μήνες ή το δικαίωμα να πωλεί ενυπόθηκο ακίνητο, χωρίς να εξασφαλίζεται τουλάχιστον η επιφυλασόμενη τιμή.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- ΙΑ. Γίνεται εισήγηση για διαγραφή του άρθρου 14 του νομοσχεδίου, που τροποποιεί το άρθρο 44ΙΓ του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Διαφωνούμε με την πρόθεση διαγραφής του άρθρου που δίνει το δικαίωμα στον ενυπόθηκο οφειλέτη να καταχωρεί έφεση στο επαρχιακό δικαστήριο.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΙΒ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 16 του νομοσχεδίου, που τροποποιεί το άρθρο 44ΙΑΑ του βασικού νόμου, ώστε να διαγραφεί το εδάφιο (β) αυτού.

Σημειώσεις:

- α. Σκοπείται η διαγραφή της πρόνοιας που αφαιρεί το δικαίωμα οφειλέτη που λαμβάνει κρατική χορηγία ως συνεισφορά για μερική κάλυψη των χρεών του να έχει προνομιακό καθεστώς ενυπόθηκου οφειλέτη.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, πέντε υπέρ και δεκαοκτώ αποχές, και αυτή η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 2 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 32Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 44Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 44Β του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 44Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 44Δ του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 44Ε του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Κατάργηση του άρθρου 44ΣΤ του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 44Ζ του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 44Η του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 44Ι του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΙΑ του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Κατάργηση του άρθρου 44ΙΓ του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΙΕ του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 44ΙΑΑ του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του Δεύτερου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε ηλεκτρονικά τώρα για τα άρθρα, σας παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ και είκοσι τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες. Ψήφοι υπέρ είκοσι επτά, ψήφοι εναντίον είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον και καμία απόχή, ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να διασφαλίζεται ότι όλες οι εξασφαλίσεις μεταβιβάζονται στον αγοραστή χωρίς την καταβολή τελών και να ρυθμίζονται τα αποτελέσματα της μεταβίβασης και ειδικότερα η μεταφορά δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, τα ωφελήματα, η σειρά προτεραιότητας, η φύλαξη εγγράφων, καθώς και το δικαίωμα συμψηφισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Μάριος Μαυρίδης

Ονούφριος Κουλλά

Στέφανος Στεφάνου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Άγγελος Βότσης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άννα Θεολόγου

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Νουρής

Δημήτρης Δημητρίου

Γιώργος Λουκαΐδης

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Λίνος Παπαγιάννης

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 3 και 4 Ιουλίου 2018. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και υπηρεσιακοί του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ και του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρέστη ο Πρόεδρος της Βουλής.

Σημειώνεται ότι η εκτελεστική εξουσία κατέθεσε στην επιτροπή νομοσχέδια και κανονισμούς τα οποία συζητήθηκαν από κοινού στην επιτροπή και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτελεί μέρος του συνόλου των εν λόγω νομοθετημάτων.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Η εισαγωγή νέων ορισμών για σκοπούς πληρότητας και σαφήνειας του κειμένου του.
2. Η διασφάλιση ότι όλες οι εξασφαλίσεις μεταβιβάζονται στον αγοραστή χωρίς την καταβολή τελών.
3. Η ρύθμιση των αποτελεσμάτων της μεταβίβασης και ειδικότερα της μεταφοράς των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, των ωφελημάτων, της σειράς προτεραιότητας, της συνέχισης των αγωγών και της φύλαξης εγγράφων.
4. Η εισαγωγή του δικαιώματος συμψηφισμού.
5. Η δυνατότητα πρόσβασης των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων στο μηχανισμό ανταλλαγής δεδομένων για σκοπούς αξιολόγησης του αξιόχρεου των δανειοληπτών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) αποτελεί πρωταρχικό στόχο και απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και εμπέδωσης συνθηκών χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Η επιτυχής αντιμετώπιση του προβλήματος των ΜΕΔ θα μειώσει την περαιτέρω επιβάρυνση στα απαιτούμενα κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων με όλες τις θετικές συνέπειες για το χρηματοοικονομικό σύστημα και την οικονομία ευρύτερα. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής καθίσταται αναγκαία η αναδιαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των ΜΕΔ.

Επισημαίνεται ότι, με βάση τα ίδια στοιχεία, παρά την επιτευχθείσα πρόοδο στη διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ με τις νομοθεσίες που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τα έτη 2013 έως 2015, κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω βελτίωσή του, ώστε να αντιμετωπιστούν αδυναμίες που έχουν διαπιστωθεί και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητά του, χωρίς να επηρεάζεται η προστασία που οι υφιστάμενες νομοθεσίες παρέχουν, όπως η διαγραφή χρεών πραγματικά δυσπραγούντων οφειλετών και η προστασία της κύριας κατοικίας.

Επιπροσθέτως, όπως επισημάνθηκε, στα πλαίσια της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για έγκριση της παραχώρησης κρατικής ενίσχυσης, ώστε να πραγματοποιηθεί η πώληση των περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, καθορίστηκε σειρά δεσμεύσεων, που αφορούν μεταξύ άλλων βελτιώσεις στο νομοθετικό πλαίσιο διαχείρισης των ΜΕΔ, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης της κρατικής ενίσχυσης.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με άλλους κυβερνητικούς αρμοδίους και μετά από διάλογο με εμπλεκόμενους φορείς, κατέθεσε νομοσχέδια και κανονισμούς, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων και των κανονισμών μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους σε σχέση με τις πρόνοιές τους και υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποιήσεις επί αυτών. Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, στη βάση των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από μέλη της επιτροπής, κατέθεσε αναθεωρημένα κείμενα των εν λόγω νομοθετημάτων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν κάποιιοι που θέλουν να επεξηγήσουν τροπολογίες;

Ο κ. Καυκαλιάς.

A. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Είναι τρεις τροπολογίες που προτείνουμε. Με την πρώτη τροπολογία σκοπεύεται το να εξαιρούνται από την εφαρμογή του νόμου δάνεια που έχουν ως εξασφάλιση την κύρια κατοικία ή την επαγγελματική στέγη ύψους μέχρι €350.000. Η δεύτερη τροπολογία αφορά τις όποιες μεταβιβάσεις που τελικά θα γίνονται η καταβολή εκ μέρους των εταιρειών αυτών, των τελών από τις εταιρείες αυτές, να γίνεται κανονικά και όχι να είναι ατελώς, όπως εισηγείται η κυβέρνηση. Και η τρίτη τροπολογία αφορά στον συμψηφισμό και προτείνουμε ο συμψηφισμός να λαμβάνει χώρα, μόνο όταν υπάρχει περίπτωση εξυγίανσης του πιστωτικού ιδρύματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει για τροπολογίες;

Όχι. Προχωρούμε τώρα στις τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 3 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 3 του βασικού νόμου, ώστε:

1. Η υφιστάμενη παράγραφος (α) του εδαφίου (1) του βασικού νόμου να αντικατασταθεί με την ακόλουθη νέα παράγραφο (α):

«(α) Σε πιστωτικές διευκολύνσεις οι οποίες παραχωρούνται σε φυσικά πρόσωπα, όταν κατά το χρόνο της εξαγοράς των διευκολύνσεων αυτών το συνολικό υπόλοιπο των πιστωτικών διευκολύνσεων στο φυσικό πρόσωπο ανά ΑΠΙ δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000):

Νοείται ότι η πώληση, εκχώρηση ή διάθεση δεν έχει ως εξασφάλιση την κύρια κατοικία αξίας μέχρι τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000) και».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία εξαιρούνται από τις διατάξεις του βασικού νόμου οι πιστωτικές διευκολύνσεις που παραχωρούνται σε φυσικά πρόσωπα, σε περίπτωση που η πώληση, εκχώρηση ή διάθεση έχει ως εξασφάλιση την κύρια κατοικία μέχρι €350.000.

2. Η υφιστάμενη παράγραφος (β) του εδαφίου (1) του βασικού νόμου να αντικατασταθεί με την ακόλουθη παράγραφο (β):

«(β) σε πιστωτικές διευκολύνσεις οι οποίες παραχωρούνται σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (2003/361/ΕΕ), όταν κατά το χρόνο της εξαγοράς αυτών των διευκολύνσεων το συνολικό υπόλοιπο των πιστωτικών διευκολύνσεων προς την επιχείρηση αυτή ή τον όμιλο συνδεδεμένων επιχειρήσεων ανά ΑΠΙ δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000):

Νοείται ότι η πώληση, εκχώρηση ή διάθεση δεν έχει ως εξασφάλιση τη μικρή επαγγελματική στέγη αξίας μέχρι τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000)».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία εξαιρούνται από τις διατάξεις του βασικού νόμου οι πιστωτικές

διευκολύνσεις που παραχωρούνται σε φυσικά πρόσωπα, σε περίπτωση που η πώληση, εκχώρηση ή διάθεση έχει ως εξασφάλιση τη μικρή επαγγελματική στέγη μέχρι €350.000.

Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 7 του νομοσχεδίου με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 18 του βασικού νόμου, ώστε:

(α) από την παράγραφο (γ), με την οποία αντικαθίσταται η παράγραφος (α) του εδαφίου (3) του άρθρου 18 του βασικού νόμου, να διαγραφεί η δεύτερη επιφύλαξη αυτού.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία εξαιρούνται από τις προβλεπόμενες εξασφαλίσεις, τις οποίες θα αποκτά ο αγοραστής πιστωτικών διευκολύνσεων, οποιοσδήποτε συμβάσεις εγγυήσεων και οποιοδήποτε εμπράγματο βάρος.

(β) αμέσως μετά την τρίτη επιφύλαξη αυτού να προστεθεί η ακόλουθη νέα επιφύλαξη:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι πρόσωπα τα οποία εξαγοράζουν πιστωτικές διευκολύνσεις δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε συμψηφισμό απαιτήσεων και υποχρεώσεων δανειολήπτη, παρά μόνο στην περίπτωση εφαρμογής μέτρων διάσωσης από αρχή εξυγίανσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμου.»

22(Ι) του 2016.

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ για την πρώτη τροπολογία, την Α1. Ηλεκτρονικά, κύριοι.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ και τριάντα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, είκοσι δύο ψήφοι υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη, η Α2.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες, κύριε Πρόεδρε, πενήντα δύο. Ψήφοι υπέρ είκοσι τέσσερις, ψήφοι εναντίον είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται.

Η επόμενη, η Β.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Ψήφοι υπέρ δεκαεννέα, τριάντα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 25. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, είκοσι εννέα ψήφοι υπέρ και είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα ψήφοι υπέρ και είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση και διασαφήνιση των διατάξεων του βασικού νόμου, λόγω του ότι οι χρεώστες συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο να ανταποκριθούν σε υποχρεώσεις που προκύπτουν από δάνεια που έχουν συνάψει, με αποτέλεσμα να περιέρχονται σε κατάσταση αφερεγγυότητας. Περαιτέρω, καθίστανται πιο αποτελεσματικοί οι μηχανισμοί αφερεγγυότητας που καθορίζονται στο βασικό νόμο μέσω των οποίων υποχλεούνται οι χρεώστες από το καθεστώς της αφερεγγυότητας και επανεισάγονται στη δρώσα οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Μάριος Μαυρίδης

Ονούφριος Κουλλά

Στέφανος Στεφάνου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Άγγελος Βότσης

Μαρίνος Σιζόπουλος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Γιώργος Περδίκη

Άννα Θεολόγου

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Νουρής

Δημήτρης Δημητρίου

Γιώργος Λουκαΐδης

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Νικόλας Παπαδόπουλος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 3 και 4 Ιουλίου 2018. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και υπηρεσιακοί του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ και του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρέστη ο Πρόεδρος της Βουλής.

Σημειώνεται ότι η εκτελεστική εξουσία κατέθεσε στην επιτροπή νομοσχέδια και κανονισμούς τα οποία συζητήθηκαν από κοινού στην επιτροπή και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτελεί μέρος του συνόλου των εν λόγω νομοθετημάτων.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) Νόμου, καθότι οι χρεώστες συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες και αδυνατούν να ανταποκριθούν σε υποχρεώσεις που προκύπτουν από δάνεια που έχουν συνάψει, με αποτέλεσμα να περιέρχονται σε κατάσταση αφερεγγυότητας. Περαιτέρω, με το νομοσχέδιο εισάγονται πρόνοιες με τις οποίες καθίστανται αποτελεσματικότεροι οι μηχανισμοί αφερεγγυότητας που καθορίζονται στη βασική νομοθεσία μέσω των οποίων υπομοχλεύονται οι χρεώστες από το καθεστώς της αφερεγγυότητας και επανεισάγονται στη δρώσα οικονομία.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο:

1. διασαφηνίζονται ορισμοί του βασικού νόμου,
2. καταργούνται ή διευρύνονται κριτήρια, ώστε το πλαίσιο αφερεγγυότητας να καταστεί πιο ελκυστικό για το ευρύ κοινό,
3. παύουν να έχουν προνομιακή μεταχείριση η Δημοκρατία και οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης για οφειλόμενα σε αυτές χρέη, όταν φυσικά πρόσωπα εντάσσονται σε προσωπικό σχέδιο αποπληρωμής, και
4. τερματίζεται η προστασία του χρεώστη ο οποίος, ενώ λαμβάνει κρατική χορηγία ως συνεισφορά για μερική κάλυψη των χρεών του, παρουσιάζει καθυστέρηση στις πληρωμές του προς τους πιστωτές για περίοδο τριών μηνών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) αποτελεί πρωταρχικό στόχο και απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και εμπέδωσης συνθηκών χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Η επιτυχής αντιμετώπιση του προβλήματος των ΜΕΔ θα μειώσει την περαιτέρω επιβάρυνση στα απαιτούμενα κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων με όλες τις θετικές συνέπειες για το χρηματοοικονομικό σύστημα και την οικονομία

ευρύτερα. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής καθίσταται αναγκαία η αναδιαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των ΜΕΔ.

Επισημαίνεται ότι, με βάση τα ίδια στοιχεία, παρά την επιτευχθείσα πρόοδο στη διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ με τις νομοθεσίες που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τα έτη 2013 έως 2015, κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω βελτίωσή του, ώστε να αντιμετωπιστούν αδυναμίες που έχουν διαπιστωθεί και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητά του, χωρίς να επηρεάζεται η προστασία που οι υφιστάμενες νομοθεσίες παρέχουν, όπως η διαγραφή χρεών πραγματικά δυσπραγούντων οφειλετών και η προστασία της κύριας κατοικίας.

Επιπροσθέτως, όπως επισημάνθηκε, στα πλαίσια της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για έγκριση της παραχώρησης κρατικής ενίσχυσης, ώστε να πραγματοποιηθεί η πώληση των περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, καθορίστηκε σειρά δεσμεύσεων, που αφορούν μεταξύ άλλων βελτιώσεις στο νομοθετικό πλαίσιο διαχείρισης των ΜΕΔ, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης της κρατικής ενίσχυσης.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με άλλους κυβερνητικούς αρμοδίους και μετά από διάλογο με εμπλεκόμενους φορείς, κατέθεσε νομοσχέδια και κανονισμούς, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων και των κανονισμών μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους σε σχέση με τις πρόνοιές τους και υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποιήσεις επί αυτών. Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, στη βάση των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από μέλη της επιτροπής, κατέθεσε αναθεωρημένα κείμενα των εν λόγω νομοθετημάτων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 42 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 60 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 72 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 73 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 74 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του άρθρου 78 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.
Τροποποίηση του άρθρου 79 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 21.
Τροποποίηση του άρθρου 93 του βασικού νόμου. Άρθρο 22.
Τροποποίηση του άρθρου 97 του βασικού νόμου. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, πέντε ψήφοι εναντίον και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, πέντε ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 23 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, τέσσερις ψήφοι εναντίον και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και δεκατέσσερις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε να ενδυναμωθεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης χρεών εταιρειών και να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη δυνατή χρήση του σχεδίου αυτού τόσο από οφειλέτες όσο και από πιστωτές. Παράλληλα, προτείνεται ο τερματισμός οποιασδήποτε προστασίας εταιρείας η οποία παρουσιάζει καθυστέρηση στις πληρωμές της προς οποιοδήποτε πιστωτή για χρονική περίοδο τριών μηνών και η οποία λαμβάνει κρατική χορηγία ως συνεισφορά για μερική κάλυψη των χρεών της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άννα Θεολόγου

Μάριος Μαυρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Ονούφριος Κουλλά
Στέφανος Στεφάνου
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς
Άγγελος Βότσης
Μαρίνος Σιζόπουλος
Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Περδίκης

Νίκος Νουρής
Δημήτρης Δημητρίου
Γιώργος Λουκαΐδης
Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Νικόλας Παπαδόπουλος
Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 3 και 4 Ιουλίου 2018. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και υπηρεσιακοί του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ και του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρέστη ο Πρόεδρος της Βουλής.

Σημειώνεται ότι η εκτελεστική εξουσία κατέθεσε στην επιτροπή νομοσχέδια και κανονισμούς τα οποία συζητήθηκαν από κοινού στην επιτροπή και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτελεί μέρος του συνόλου των εν λόγω νομοθετημάτων.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε:

1. να ενισχυθεί το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης Χρεών Εταιρειών και να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη δυνατή χρήση του τόσο από χρεώστες όσο και από πιστωτές,
2. να μην τυγχάνουν προνομιακής μεταχείρισης η Δημοκρατία και οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης για σκοπούς αναδιάρθρωσης οφειλόμενων σε αυτές χρεών, όπως τυγχάνουν όταν ο χρεώστης/εταιρεία τίθεται υπό εκκαθάριση, και
3. να τερματιστεί η προστασία από τους πιστωτές εταιρείας η οποία παρουσιάζει καθυστέρηση στις πληρωμές της προς οποιοδήποτε πιστωτή για χρονική περίοδο τριών μηνών και η οποία λαμβάνει κρατική χορηγία ως συνεισφορά για μερική κάλυψη των χρεών της.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) αποτελεί πρωταρχικό στόχο και απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και εμπέδωσης συνθηκών χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Η επιτυχής αντιμετώπιση του προβλήματος των ΜΕΔ θα μειώσει την περαιτέρω επιβάρυνση στα απαιτούμενα κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων με όλες τις θετικές συνέπειες για το χρηματοοικονομικό σύστημα και την οικονομία ευρύτερα. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής καθίσταται αναγκαία η αναδιαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των ΜΕΔ.

Επισημαίνεται ότι, με βάση τα ίδια στοιχεία, παρά την επιτευχθείσα πρόοδο στη διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ με τις νομοθεσίες που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τα έτη 2013 έως 2015, κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω βελτίωσή του, ώστε να αντιμετωπιστούν αδυναμίες που έχουν διαπιστωθεί και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητά του, χωρίς να επηρεάζεται η προστασία που οι υφιστάμενες νομοθεσίες παρέχουν, όπως η διαγραφή χρεών πραγματικά δυσπραγούντων οφειλετών και η προστασία της κύριας κατοικίας.

Επιπροσθέτως, όπως επισημάνθηκε, στα πλαίσια της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για έγκριση της παραχώρησης κρατικής ενίσχυσης, ώστε να πραγματοποιηθεί η πώληση των περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, καθορίστηκε σειρά δεσμεύσεων, που αφορούν μεταξύ άλλων βελτιώσεις στο νομοθετικό πλαίσιο διαχείρισης των ΜΕΔ, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης της κρατικής ενίσχυσης.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με άλλους κυβερνητικούς αρμοδίους και μετά από διάλογο με εμπλεκόμενους φορείς, κατέθεσε νομοσχέδια και κανονισμούς, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων και των κανονισμών μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους σε σχέση με τις πρόνοιές τους και υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποιήσεις επί αυτών. Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, στη βάση των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από μέλη της επιτροπής, κατέθεσε αναθεωρημένα κείμενα των εν λόγω νομοθετημάτων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, θέλει κάποιος επεξήγηση τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Βασικά, κύριε Πρόεδρε, με βάση τις εμπειρίες που είχαμε μέχρι σήμερα, με την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας διαφαίνεται ότι ο διορισμός διαχειριστή τελικά οδηγεί τις πλείστες φορές στο να μεταβιβάζονται περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας προς τις τράπεζες, αντί να εργάζεται ο διαχειριστής για τη βελτίωση, την εξυγίανση και την επιβίωση της εταιρείας και τη διάσωση θέσεων εργασίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Άλλος;

Όχι.

Διάβασε την τροπολογία, κ. Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της Συμμαχίας Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών Νόμος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 5 αυτού, νέου άρθρου 6, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 340 του βασικού νόμου, ώστε να προστεθεί σε αυτό αμέσως μετά το υφιστάμενο εδάφιο (7) αυτού το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(8) Δεν επιτρέπεται ο διορισμός διαχειριστή εταιρείας εκ μέρους κατόχου οποιουδήποτε χρεωστικού ομολόγου της εταιρείας εγγυημένου με κυμαινόμενη επιβάρυνση, χωρίς προηγουμένως να κληθεί ο ιδιοκτήτης της εταιρείας σε διαδικασία αναδιάρθρωσης και εφόσον αυτή δεν τελεσφορήσει χωρίς διάταγμα δικαστηρίου σε καταχωρισθείσα αίτηση διά κλήσεως (by summons).

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι ψήφοι υπέρ, τριάντα εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εναντίον, είκοσι ψήφους υπέρ και μια αποχή, απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΚΕ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΚΖ του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΚΘ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δεκατέσσερις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και δεκατρείς αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και δεκατρείς αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018».

Διάβασε το σκοπό, κ. Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε να αυξηθεί επιπλέον το καθορισμένο ποσοστό της αμοιβής που λαμβάνει ο Σύμβουλος Αφερεγγυότητας από 20% σε 30%, σε περίπτωση που Προσωπικό Σχέδιο Αποπληρωμής τίθεται σε ισχύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άννα Θεολόγου

Μάριος Μαυρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Ονούφριος Κουλλά
Στέφανος Στεφάνου
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς
Άγγελος Βότσης
Μαρίνος Σιζόπουλος
Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Περδίκης

Νίκος Νουρής
Δημήτρης Δημητρίου
Γιώργος Λουκαΐδης
Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Νικόλας Παπαδόπουλος
Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 3 και 4 Ιουλίου 2018. Στις συνεδριάσεις αυτές παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και υπηρεσιακοί του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ και του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ).

Στο πλαίσιο της συζήτησης των κανονισμών στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρέστη ο Πρόεδρος της Βουλής.

Σημειώνεται ότι η εκτελεστική εξουσία κατέθεσε στην επιτροπή νομοσχέδια και κανονισμούς τα οποία συζητήθηκαν από κοινού στην επιτροπή και οι υπό συζήτηση κανονισμοί αποτελούν μέρος του συνόλου των εν λόγω νομοθετημάτων.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 22 του περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας Κανονισμών, ώστε να αυξηθεί το καθορισμένο ποσοστό της αμοιβής που λαμβάνει ο Σύμβουλος Αφερεγγυότητας από 20% σε 30%, σε περίπτωση που προσωπικό σχέδιο αποπληρωμής τίθεται σε ισχύ, με στόχο να ενισχυθεί το κίνητρο του Συμβούλου Αφερεγγυότητας για επίτευξη συμφωνίας με τους πιστωτές του χρεώστη για αναδιάρθρωση των χρεών του, με απώτερο στόχο την επανένταξη των βιώσιμων χρεωστών στη δρώσα οικονομία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) αποτελεί πρωταρχικό στόχο και απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και εμπέδωσης συνθηκών χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Η επιτυχής αντιμετώπιση του προβλήματος των ΜΕΔ θα μειώσει την περαιτέρω επιβάρυνση στα απαιτούμενα κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων με όλες τις θετικές συνέπειες για το χρηματοοικονομικό σύστημα και την οικονομία ευρύτερα. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής καθίσταται αναγκαία η αναδιαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των ΜΕΔ.

Επισημαίνεται ότι, με βάση τα ίδια στοιχεία, παρά την επιτευχθείσα πρόοδο στη διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ με τις νομοθεσίες που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τα έτη 2013 έως 2015, κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω βελτίωσή του, ώστε να αντιμετωπιστούν αδυναμίες που έχουν διαπιστωθεί και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητά του, χωρίς να επηρεάζεται η προστασία που οι υφιστάμενες νομοθεσίες παρέχουν, όπως η διαγραφή χρεών πραγματικά δυσπραγούντων οφειλετών και η προστασία της κύριας κατοικίας.

Επιπροσθέτως, όπως επισημάνθηκε, στα πλαίσια της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για έγκριση της παραχώρησης κρατικής ενίσχυσης, ώστε να πραγματοποιηθεί η πώληση των περιουσιακών στοιχείων της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, καθορίστηκε σειρά δεσμεύσεων, που αφορούν μεταξύ άλλων βελτιώσεις στο νομοθετικό πλαίσιο διαχείρισης των ΜΕΔ, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης της κρατικής ενίσχυσης.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με άλλους κυβερνητικούς αρμοδίους και μετά από διάλογο με εμπλεκόμενους φορείς, κατέθεσε νομοσχέδια και κανονισμούς, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τα ΜΕΔ.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων και των κανονισμών μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους σε σχέση με τις πρόνοιές τους και

υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποιήσεις επί αυτών. Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, στη βάση των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από μέλη της επιτροπής, κατέθεσε αναθεωρημένα κείμενα των εν λόγω νομοθετημάτων.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαεφτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Δικαιολόγηση ψήφου, κύριε Πρόεδρε, τελειώστε την ψήφιση και μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαεπτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, δεκαεπτά εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε καταψηφίσει, γιατί είμαστε εναντίον έτσι απλά να αυξήσουμε το ποσοστό που παίρνουν οι σύμβουλοι από το 20% στο 30%. Είχαμε τοποθετηθεί στην επιτροπή Οικονομικών λέγοντας ότι είναι σημαντικό να βοηθήσουμε τον κόσμο να μπαίνει στο πλαίσιο αφερεγγυότητας, όπως είναι σημαντικό βεβαίως, με τον τρόπο που έχει διαμορφωθεί το σύστημα, και οι σύμβουλοι να έχουν κίνητρο να ασχολούνται σοβαρά, έτσι ώστε να βοηθούν τον απλό κόσμο σε αυτή τη διαδικασία. Έχουμε την άποψη ότι με τον τρόπο που έρχεται το νομοσχέδιο δε βοηθά, απλώς φορτώνει ακόμη περισσότερο τους δανειολήπτες. Και θα θέλαμε με τούτη τη δήλωσή μας τη δημόσια να απευθυνθούμε προς την κυβέρνηση ότι θα πρέπει να κάτσει να σκεφτεί τζιαι να φέρει πρόταση στη Βουλή, έτσι ώστε να διασφαλίζει την απαραίτητη ισορροπία. Από τη μια να βοηθά το δανειολήπτη να απευθύνεται τζιαι να έσει πρόσβαση στο πλαίσιο αφερεγγυότητας -επομένως πρέπει να μειωθεί το κόστος, ξεκινά από τα €750 τζιαι πάει πάνω πάνω- και την ίδια ώρα να δούμε είνα μ' πόν 'να κάμουμε με τους συμβούλους. Επίσης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι μπορεί να... Παρακαλώ!

Αβέρωφ... Αν θέλετε...

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Είναι δική μας παράκληση ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να ασχοληθεί σοβαρά τζιαι με το θέμα της νομικής αρωγής. Στοιχίζει, συναδέλφισσες και συναδέλφοι, ένας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βοηθήστε, παρακαλώ.

Συνεχίστε, κύριε Στεφάνου.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...να πάει στο πλαίσιο αφερεγγυότητας τζιαι να αναζητήσει αρωγή από νομικούς συμβούλους. Αυτό το πράγμα θα πρέπει να το αναλάβει το κράτος. Να δούμε πώς θα βοηθήσει. Τζιαι επειδή εμάς εν μας περνά να κλαίουμε για τους κακομάζαλους, όπως κάμνει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, θεωρούμε ότι η κυβέρνηση έμπρακτα, πέρα από το κλάμα από το βήμα, πρέπει να πάρει και κάποιες πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα που είναι «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αυτό για το οποίο πρόκειται να κάνουμε και τη δήλωσή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, να την κάμετε. Ακούω, έχετε το λόγο.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έπρεπε να είχε διαγραφεί από την ημερήσια διάταξη, δεδομένου ότι ήδη όλα τα σημεία που είχαν ενταχθεί σε αυτή την πρόταση νόμου έχουν μεταφερθεί με τη μορφή των τροπολογιών στον περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018, στο δεύτερο θέμα της ημερήσιας διάταξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, ουσιαστικά αποσύρεται έτσι;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αποσύρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα αποσύρεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου της κ. Άννας Θεολόγου, κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και κ. Περδίκη.

Διαβάστε το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε οι διατάξεις του Μέρους VIA αυτού που αφορούν την πώληση ενυπόθηκου ακινήτου από ενυπόθηκο δανειστή να εφαρμόζονται μόνο σε κάθε σύμβαση υποθήκης η οποία ενεγράφη στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κατά ή μετά την 9^η Σεπτεμβρίου 2014, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό αναφορά Μέρους και όχι στις συμβάσεις υποθήκης που συνήφθησαν πριν από την ημερομηνία αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άννα Θεολόγου

Μάριος Μαυρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Νούφριος Κουλλά

Νίκος Νουρής

Στέφανος Στεφάνου
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς
Άγγελος Βότσης
Μαρίνος Σιζόπουλος
Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Περδίκη

Δημήτρης Δημητρίου
Γιώργος Λουκαΐδης
Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Νικόλας Παπαδόπουλος
Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Άννα Θεολόγου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και την 21^η Μαΐου και στις 4 Ιουλίου 2018. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας, ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων Νόμου, ώστε οι διατάξεις του Μέρους VIA αυτού που αφορούν την πώληση ενυπόθηκου ακινήτου από ενυπόθηκο δανειστή να εφαρμόζονται μόνο σε κάθε σύμβαση υποθήκης η οποία εγγράφη στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κατά ή μετά την 9^η Σεπτεμβρίου 2014, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό αναφορά Μέρους και όχι στις συμβάσεις υποθήκης που συνήφθησαν πριν από την ημερομηνία αυτή.

Σύμφωνα με τη βουλευτή μέλος της επιτροπής κ. Άννα Θεολόγου, μία εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, καθότι οι υπό τροποποίηση διατάξεις του βασικού νόμου παρουσιάζουν αναδρομικότητα και ως εκ τούτου είναι ενδεχόμενο να είναι αντισυνταγματικές. Όπως σχετικά ανέφερε, σύμφωνα με νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν είναι δυνατή η εκ των υστέρων παρέμβαση του νομοθέτη σε υφιστάμενες συμβατικές σχέσεις, καθότι τέτοια παρέμβαση προσκρούει στο άρθρο 26 του συντάγματος περί του συμβάλλεσθαι ελευθέρως. Συναφώς, οι διατάξεις του άρθρου 44Α του υπό τροποποίηση Μέρους της βασικής νομοθεσίας προβλέπουν ότι οι εισαχθείσες στο βασικό νόμο διατάξεις εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση σύμβασης υποθήκης η οποία είχε εγγραφεί στο κτηματικό μητρώο πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Μέρους αυτού, ήτοι πριν από την 9^η Σεπτεμβρίου 2014, γεγονός το οποίο προσδίδει στις διατάξεις του συγκεκριμένου Μέρους ανεπίτρεπτη αναδρομικότητα.

Ειδικότερα και σύμφωνα με την ίδια βουλευτή, με τη συγκεκριμένη νομοθεσία, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 9^η Σεπτεμβρίου 2014, οι ενυπόθηκοι δανειστές, δηλαδή τα πιστωτικά ιδρύματα, απέκτησαν νέα δικαιώματα, τα οποία εκτείνονται σε περιόδους προγενέστερες της συγκεκριμένης ημερομηνίας, γεγονός που υποδηλώνει ότι υπήρξε ανεπίτρεπτη παρέμβαση του νομοθέτη στο συνταγματικά προστατευόμενο δικαίωμα της αρχής της ελευθερίας του συμβάλλεσθαι. Περαιτέρω, με την ίδια νομοθεσία οι διαδικασίες εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων κατέστησαν δυσμενέστερες για τους δανειολήπτες, με απώτερο στόχο οι πλειστηριασμοί ακινήτων να ολοκληρώνονται ταχύτερα και χωρίς διατυπώσεις, καθ' ην στιγμήν είναι αμφίβολο κατά πόσο οι επηρεαζόμενοι οφειλέτες γνώριζαν ή και γνωρίζουν τις αυστηρές διατάξεις της υπό κρίση νομοθεσίας.

Στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου μεταξύ των μελών της επιτροπής έγινε αναφορά στο ιστορικό ψήφισης των σχετικών διατάξεων της βασικής νομοθεσίας και τονίστηκε από τον πρόεδρο της επιτροπής ότι υπήρξε ομόφωνη διαπίστωση από όλους τους εμπλεκόμενους σε σύσκεψη που είχε γίνει υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως προς την αναποτελεσματικότητα του μέχρι τότε ισχύοντος νόμου όσον αφορά την προσπάθεια μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω εκποιήσεων. Όπως ανέφερε, η θέσπιση του υπό αναφορά Μέρους, το οποίο περιλήφθηκε τελικά στη βασική νομοθεσία, έγινε σε μια προσπάθεια καταπολέμησης του φαινομένου των στρατηγικών κακοπληρωτών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, αναφερόμενος στο ενδεχόμενο ύπαρξης αντισυνταγματικότητας των υπό αναφορά διατάξεων της βασικής νομοθεσίας, ανέφερε ότι το νομοσχέδιο που είχε κατατεθεί στη Βουλή στο δεδομένο χρόνο έτυχε νομοτεχνικού έλεγχου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και δεν υπήρξε οποιοσδήποτε προβληματισμός ότι με τις προταθείσες ρυθμίσεις θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι θα υπήρχε παρέμβαση σε οποιαδήποτε υφιστάμενη σύμβαση. Περαιτέρω, ανέφερε ότι η πρώτη επιλογή προς επίλυση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων παραμένει η αναδιάρθρωση αυτών και τελευταία η επιλογή της εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων και τούτο ειδικά για τους λεγόμενους “στρατηγικούς κακοπληρωτές”.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, ο ίδιος κυβερνητικός αρμόδιος ανέφερε ότι οι αριθμοί εκποιήσεων παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί το συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο ως αναποτελεσματικό και τούτο έχει ως αποτέλεσμα να προβάλλονται νέες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τα πιστωτικά ιδρύματα.

Ο διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας τόνισε ότι η θέσπιση των υπό αναφορά νομοθετικών ρυθμίσεων κρίθηκε αναγκαία, καθότι οι μέχρι τότε ισχύουσες διατάξεις της βασικής νομοθεσίας για τις εκποιήσεις ενυπόθηκων ακινήτων έδιναν την εξουσία αυτή μόνο στο διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, γεγονός που συνέβαλλε στην αναποτελεσματικότητα του οικείου νομοθετικού πλαισίου.

Ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αφερεγγυότητας ανέφερε σχετικά ότι ενδεχομένως να υπήρξαν παραλείψεις κατά την περίοδο συζήτησης και ψήφισης της υπό αναφορά νομοθεσίας, εν πάση όμως περιπτώσει η ανάκτηση οφειλών διενεργείται κατά τη γνώμη του με λογικό τρόπο και συναφώς θα ήταν πολύ αρνητικό να εξαιρούνταν από τις διατάξεις της υπό αναφορά νομοθεσίας τα ενυπόθηκα δάνεια της περιόδου πριν από την 9^η Σεπτεμβρίου 2014.

Ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ανέφερε ότι με τους χειρισμούς που αφορούν τη διευθέτηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν υπάρχει σημαντική πρόοδος και η εικόνα που παρουσιάζεται στο θέμα αυτό δεν είναι η καλύτερη. Συναφώς, η Κύπρος είναι από τις μόνες χώρες που παραμένει στάσιμη στο θέμα αυτό όπως και η Ελλάδα.

Σημειώνεται ότι ο Σύνδεσμος Τραπεζών Κύπρου απέστειλε στην επιτροπή υπόμνημα, ημερομηνίας 7 Μαΐου 2018, με το οποίο εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του, καθότι δεν είχε κληθεί από την επιτροπή να εκφράσει απόψεις, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι τόσο ο σύνδεσμος όσο και οι τράπεζες μέλη του διαφωνούν τόσο με την ουσία της υπό συζήτηση πρότασης νόμου όσο και με την επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται στην αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει. Συναφώς, ανέφεραν ότι ο περιορισμός της άσκησης του δικαιώματος ανάκτησης οφειλής των ενυπόθηκων πιστωτών που επιχειρείται με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου λειτουργεί εις βάρος του τραπεζικού συστήματος και της εθνικής προσπάθειας για μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ). Όπως ειδικότερα τονίζεται στο σχετικό υπόμνημα, πριν από την ψήφιση του υπό κρίση τροποποιητικού νόμου του 2014, η διαδικασία εκποίησης ακινήτων μέσω του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας διαρκούσε πέρα των δέκα ετών, γεγονός που δημιουργεί το ερώτημα πώς οι τράπεζες θα μπορούσαν να προχωρήσουν σε ανάκτηση των ενυπόθηκων οφειλών με εγγραφή προ της 9^{ης} Σεπτεμβρίου 2014, σε περίπτωση που η διαδικασία εκποιήσεων που εισήχθη με τον εν λόγω τροποποιητικό νόμο τερματιστεί και δεδομένου ότι ούτε και η διαδικασία μέσω του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας υφίσταται πλέον, αφού σήμερα το εν λόγω τμήμα δε διενεργεί πλέον εκποιήσεις. Συνεπώς, με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου τα πιστωτικά ιδρύματα οδηγούνται σε απόλυτο αδιέξοδο ως προς το χειρισμό των σχετικών ενυπόθηκων δανείων.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο της συζήτησης υπήρξε εισήγηση από μέλη της επιτροπής όπως η συζήτηση της αναφορά πρότασης νόμου ανασταλεί και συνεχιστεί με τη συζήτηση άλλων σχεδίων νόμου τα οποία αναμένονταν από την εκτελεστική εξουσία σε σχέση με την αναθεώρηση του ευρύτερου πλαισίου αφερεγγυότητας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και η ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Θεολόγου.

Μόνο για δύο λεπτά, κυρία Θεολόγου.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της πρότασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά μόνο για δύο λεπτά.

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Για να εξηγήσουμε τι είναι η εν λόγω πρόταση, επειδή παρουσιάστηκε με πολύ διαφορετικό τρόπο από την πραγματικότητα.

Η διαδικασία εκποίησης υπήρχε ανέκαθεν και μέχρι το 2014 η διαδικασία γινόταν μέσω του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και του διευθυντή του Κτηματολογίου όπου στις περιπτώσεις εκποίησης πρώτης κατοικίας ο διευθυντής του Κτηματολογίου έπρεπε να καλύψει την ανάγκη στέγασης της οικογένειας και του νοικοκυριού, καθώς θα προχωρούσε η διαδικασία της εκποίησης της πρώτης κατοικίας. Από το 2014 και μετά η διαδικασία δεν εφαρμόζεται μέσω του Κτηματολογίου, εφαρμόζεται μέσω της ιδιωτικής διαδικασίας πλειστηριασμού και κανένας δεν προστατεύει το νοικοκυριό ή την οικογένεια ή αναλαμβάνει να εξεύρει στέγαση στο συγκεκριμένο νοικοκυριό, τη συγκεκριμένη οικογένεια. Αυτή η πρόταση καταργεί την αναδρομικότητα του νέου νόμου και πρέπει όλες οι διαδικασίες εκποίησης που αφορούν υποθήκες γραμμένες πριν το 2014 στο Κτηματολόγιο να ακολουθούν τη διαδικασία του Κτηματολογίου. Και επειδή, κύριε Πρόεδρε, σε αυτή την αίθουσα πολλές φορές συζητούμε τα θέματα αναδρομικότητας και αντισυνταγματικότητας της διαδικασίας της αναδρομικής ισχύος, θα ήταν καλά σε όλες τις περιπτώσεις που αναφέρουμε αναδρομικότητα όλοι οι συνάδελφοι να έχουν τις ίδιες θέσεις σχετικά με την αναδρομικότητα, διότι όπου εξασφαλίζουμε συμφέροντα δεν έχουμε πρόβλημα με την αναδρομικότητα, όπου δεν εξυπηρετούνται συμφέροντα έχουμε πρόβλημα με την αναδρομικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου για έναν απλό λόγο. Ό,τι κτίσαμε τα τελευταία χρόνια και ό,τι διορθώσαμε μέχρι πριν δύο λεπτά, πάν' ούλλα τούμπα! Δηλαδή, αν περάσει αυτή η πρόταση νόμου, απλά τα €22 δις μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα πάν' για μεταχείριση με βάση το νόμο του 1960.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εντάξει, τούτο το δίλημμα το είχαμε αντιμετωπίσει το 2014 τζιαι ήδη τότε να θυμίσω ήταν η πρώτη πρόταση της κυβέρνησης η ενίσχυση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και η επιτάχυνση των διαδικασιών των εκποιήσεων. Το Κτηματολόγιο μια δουλειά που του δώσαμε να κάμει τα τελευταία χρόνια κάμνει την καλά, έβγαλε 10 000 κόσμο από τους εγκλωβισμένους αγοραστές. Οι τράπεζες, που τους δώσαμε από το 2014 να κάμουν εκποιήσεις, είδαμε είντα μ' που εκάμασιν!

Ευχαριστώ πολύ.

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Θεολόγου, δε θα σας δώσω το λόγο.

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Διευκρινιστικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, μα τι διευκρινιστικά;

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Είπε κάποια πράγματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπε. Έντζιε σημαίνει ότι πρέπει να του απαντήσετε.

A.ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Δεν ισχύουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε, τριάντα δευτερόλεπτα.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Δε μιλούμε για €22 δις δάνεια, κύριε Πρόεδρε. Έχουν γίνει αναδιαρθρώσεις αυτών των δανείων και έχουν μπει εκ νέου υποθήκες μετά το 2014. Αυτές οι νέες υποθήκες θα τύχουν χειρισμού με τη νέα διαδικασία. Το πλαίσιο όμως υποθηκών υπάρχει και προηγουμένως, από το 1965 μέχρι το 2014. Αλλά να ξεκαθαρίσει η διαδικασία, από τη στιγμή που μέσα στο νόμο επιτρέπονται και οι δύο διαδικασίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ακόμα ένας λόγος γιατί δεν αποδεχόμαστε αυτή την εισήγηση, γιατί θα δημιουργήσει δανειολήπτες δύο ταχυτήτων. Και το πιο σημαντικό κατ' εμάς είναι ότι εγείρεται ένα ζήτημα: Γιατί οι δανειολήπτες πριν το 2013 πρέπει να τύχουν διαφορετικής, κατά κάποιους πιο ευνοϊκής, μεταχείρισης; Έστω για τούτο αφήνω ερωτηματικό... Από εκείνους που τους προκάλεσαν τα προβλήματα μεταξύ του 2013 και του 2018... Κατ' ακρίβεια εκείνοι που δημιουργήθηκαν τα προβλήματά τους από λάθη άλλων θα έπρεπε να είναι εκείνοι που θα τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης, όχι οι προηγούμενοι που είχαν προβλήματα με τα δάνειά τους πριν να δημιουργηθούν τα προβλήματα της οικονομίας. Επομένως, εγείρεται ένα ζήτημα αδικίας και γι' αυτό ακριβώς το λόγο εμείς επιμένουμε ότι όλοι οι δανειολήπτες πρέπει να τύχουν της ίδιας μεταχείρισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Μέρους VIA του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, εννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 και 2 απορρίπτονται με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, εννέα ψήφους υπέρ και δεκατέσσερις αποχές.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, οκτώ ψήφοι υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, οκτώ ψήφους υπέρ και δεκαπέντε αποχές, το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Δεν περνά το νομοσχέδιο έτσι;

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Τιτλοποιήσεων Νόμος του 2018».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Νομοθετική ρύθμιση της αγοράς τιτλοποιήσεων στη Δημοκρατία και η διασφάλιση της ορθής της λειτουργίας, μέσω της εποπτείας της δραστηριότητάς της από την Κεντρική Τράπεζα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Τιτλοποιήσεων Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Άγγελος Βότσης
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιωργάλλας
Στέφανος Στεφάνου	Γιώργος Περδίκης
Άριστος Δαμιανού	Άννα Θεολόγου
Αντρέας Καυκαλιάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Ιουνίου και στις 2, 3 και 4 Ιουλίου 2018. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Προστασίας Δανειοληπτών Τραπεζών (ΣΥΠΡΟΔΑΤ) και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας που να ρυθμίζει την αγορά τιτλοποιήσεων στη Δημοκρατία και να διασφαλίζει την ορθή λειτουργία της μέσω της εποπτείας της δραστηριότητάς της από την ΚΤΚ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία:

1. Η τιτλοποίηση αποτελεί χρηματοδοτικό εργαλείο το οποίο επιτρέπει σε μεταβιβάζουσες οντότητες (πιστωτικά ιδρύματα και εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων) να προβαίνουν σε αναχρηματοδότηση μέσω της μεταβίβασης σε εταιρεία-όχημα [οντότητα ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση (ΟΕΣΤ)] ομάδας δανείων τα οποία οι οντότητες χορήγησαν.
2. Η ΟΕΣΤ μετά τη μεταβίβαση μετατρέπει το χαρτοφυλάκιο των δανείων σε ομόλογα μέσω της έκδοσης τίτλων και τα διοχετεύει σε επενδυτές.
3. Οι τιτλοποιήσεις μπορεί να επιφέρουν οφέλη στις μεταβιβάζουσες οντότητες, στους επενδυτές της ΟΕΣΤ, καθώς και στην οικονομία γενικότερα.
4. Ο προτεινόμενος νόμος αποσκοπεί:
  - α. στο να συμβάλει στην αναζωογόνηση της αγοράς και στη βελτίωση της ικανότητας των τραπεζών να παρέχουν δάνεια σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, καθώς και
  - β. στην κατανομή των κινδύνων στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό σύστημα, επιτρέποντας στα αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα να μεταφέρουν τον κίνδυνο ορισμένων ανοιγμάτων, όπως πιστωτικών διευκολύνσεων και ειδικότερα μη εξυπηρετούμενων διευκολύνσεων, σε άλλους οργανισμούς ή σε μακροπρόθεσμους θεσμικούς επενδυτές, όπως διαχειριστές περιουσιακών

στοιχείων, ώστε να απελευθερώνονται κεφάλαια που διατηρούν για σκοπούς κάλυψης των κινδύνων που ενέχουν τα εν λόγω ανοίγματα.

5. Το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου περιορίζεται σε σχέση με τιτλοποιήσεις πιστωτικών διευκολύνσεων ή άλλων απαιτήσεων/ανοιγμάτων που προέρχονται ή αποκτώνται από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, νοουμένου ότι τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα ή εταιρείες είναι οντότητες που υπόκεινται σε εποπτεία από αρμόδια αρχή.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το νομοσχέδιο προβλέπει κυρίως για τα ακόλουθα:

1. Τη διαδικασία αδειοδότησης ΟΕΣΤ, καθώς και τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές της.
2. Τη διαδικασία αδειοδότησης διαχειριστών οι οποίοι ασκούν λειτουργίες διαχείρισης υποκείμενων σε τιτλοποίηση στοιχείων, καθώς και τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους.
3. Τις ευθύνες της μεταβιβάζουσας αρχής.
4. Τη διαδικασία μεταφοράς ανοιγμάτων σε ΟΕΣΤ.
5. Τη διαδικασία εκκαθάρισης ΟΕΣΤ.
6. Τις εποπτικές εξουσίες της ΚΤΚ σε σχέση με την εφαρμογή των προνοιών του προτεινόμενου νόμου και άλλες σχετικές εξουσίες και αρμοδιότητές της.
7. Την επιβολή κυρώσεων και ποινών.

Αναλύοντας περαιτέρω τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι αυτές καθορίζουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Δικαίωμα να ενεργούν ως διαχειριστές στοιχείων υποκείμενων σε τιτλοποίηση έχουν εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που συστάθηκαν στη Δημοκρατία και στις οποίες χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας από την ΚΤΚ, διαχειριστές αδειοδοτημένοι από αρμόδια ευρωπαϊκή αρχή οι οποίοι λειτουργούν στη Δημοκρατία μέσω υποκαταστήματος χωρίς περαιτέρω αδειοδότηση από την ΚΤΚ, πιστωτικά ιδρύματα και εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων ή χρηματοδοτικά ιδρύματα που διαθέτουν σχετική άδεια.
2. Η μεταβιβάζουσα οντότητα γνωστοποιεί στους δανειολήπτες την πρόθεσή της να προβεί σε τιτλοποίηση των υποκείμενων ανοιγμάτων της τριάντα ημέρες πριν από την πράξη μέσω δημοσίευσης στον ημερήσιο τύπο ή γραπτής γνωστοποίησης στους υποκείμενους δανειολήπτες, παρόχους εξασφαλίσεων και εγγυητές των ανοιγμάτων.
3. Στην περίπτωση που η μεταβιβάζουσα οντότητα είναι πιστωτικό ίδρυμα, δύναται στους όρους της σύστασης τιτλοποίησης να περιλαμβάνονται πρόνοιες δικαιώματος συμψηφισμού των υποκείμενων ανοιγμάτων της τιτλοποίησης με πιστωτικά υπόλοιπα που διατηρούνται από τον υποκείμενο δανειολήπτη στη μεταβιβάζουσα οντότητα.
4. Ο δανειολήπτης/καταθέτης διατηρεί το δικαίωμα συμψηφισμού καταθέσεων και δανείων του και το τραπεζικό ίδρυμα προβαίνει σε θωράκιση των πιστωτικών υπολοίπων των υποκείμενων δανειοληπτών στη μεταβιβάζουσα οντότητα που υπόκεινται στο δικαίωμα συμψηφισμού.
5. Ο τρόπος μεταφοράς τιτλοποιημένων πιστωτικών ανοιγμάτων σε ΟΕΣΤ αποφασίζεται μεταξύ της μεταβιβάζουσας οντότητας και της ΟΕΣΤ και δύναται να έχει τη μορφή πώλησης, εμπιστεύματος ή εκχώρησης.
6. Σε περίπτωση εξυγίανσης ή αφερεγγυότητας της μεταβιβάζουσας οντότητας η ΟΕΣΤ συνεχίζει να λαμβάνει τις εισπράξεις από τις πληρωμές των δόσεων του δανειολήπτη.
7. Οι ΟΕΣΤ μπορούν να παρέχουν πληρεξούσιο σε διαχειριστή, για να προβαίνει σε διαπραγματεύσεις με τους δανειολήπτες για την αναδιάρθρωση μη εξυτηρητούμενων χορηγήσεων.
8. Η μεταβίβαση των υποκείμενων δανείων και των σχετικών εξασφαλίσεων σε ΟΕΣΤ δεν υπόκειται σε μεταβιβαστικά τέλη ή τέλη χαρτοσήμων που να επιβαρύνουν τους υποκείμενους δανειολήπτες ή και τη μεταβιβάζουσα οντότητα ή και την ΟΕΣΤ.
9. Σε περίπτωση υποθήκης τιτλοποιημένου ανοίγματος προς όφελος της μεταβιβάζουσας οντότητας το δικαίωμα μεταφέρεται αυτόματα υπέρ της ΟΕΣΤ και η υποθήκη έχει την ίδια ισχύ και αποτέλεσμα ως εάν η μεταφορά είχε πραγματοποιηθεί κατά το χρόνο εγγραφής της υποθήκης.
10. Η χρηματοδότηση της ΟΕΣΤ μπορεί να γίνει με χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία δύναται να προσφέρει σε επαγγελματίες πελάτες ή να επιδιώξει την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.

Προσθέτοντας στα πιο πάνω, οι ίδιοι δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπάρχουν δύο ευρωπαϊκοί κανονισμοί οι οποίοι προβλέπουν για τη θέσπιση γενικού πλαισίου που αφορά την τιτλοποίηση και τη δημιουργία πλαισίου απλής, διαφανούς και τυποποιημένης διαδικασίας τιτλοποιήσεων, οι οποίοι θα τεθούν σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2019 και καθορίζουν τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται, ώστε η τιτλοποίηση να χαρακτηρίζεται απλή, τυποποιημένη και διαφανής. Ωστόσο, οι εν λόγω κανονισμοί εισάγουν συγκεκριμένο τύπο τιτλοποίησης δανείων και περιορίζονται σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις οι οποίες δεν έχουν τον ίδιο σκοπό ούτε καλύπτονται από το νομοσχέδιο.
2. Η τιτλοποίηση αποτελεί πρακτική η οποία εφαρμόζεται σε πολλά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε όλες τις περιπτώσεις διασφαλίζονται τα δικαιώματα του δανειολήπτη.
3. Το νομοσχέδιο έτυχε της γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία αντικρίζει θετικά την πρωτοβουλία αυτή και προέβη σε επιμέρους επιστημονικές οι οποίες λήφθηκαν υπόψη.
4. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν με οποιοδήποτε τρόπο τους όρους της σύμβασης δανείου, ενώ προβλέπουν επίσης για τη διατήρηση δικαιωμάτων των δανειοληπτών, όπως είναι ο συμψηφισμός του δανείου έναντι των καταθέσεων τους.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου οι οποίες προβλέπουν ότι ουδεμία διαδικασία που διενεργείται σε σχέση με τη μεταβιβάζουσα οντότητα στο πλαίσιο της εφαρμογής του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμου, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών εξυγίανσης, εκκαθάρισης και διάλυσης, των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης ή αναδιοργάνωσης, καθώς και τυχόν διαδικασιών που επηρεάζουν τα δικαιώματα των πιστωτών, έχει οποιαδήποτε επίδραση στην ΟΕΣΤ ή στα δικαιώματά της σε σχέση είτε με τα τιτλοποιημένα ανοίγματα είτε με τη μεταβιβάζουσα οντότητα και στα τιτλοποιημένα ανοίγματα ή σε οποιοδήποτε ταμειακές ροές ή σε οποιαδήποτε άλλα περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τα τιτλοποιημένα ανοίγματα. Όπως ο ίδιος επισήμανε, οι εν λόγω πρόνοιες ενδεχομένως να μην είναι συμβατές με τις διατάξεις του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμου, ο οποίος αποτελεί εναρμονιστικό με το ευρωπαϊκό κεκτημένο νόμο και ως εκ τούτου επισήμανε ότι πρέπει να διασφαλιστεί κατά πόσο το ευρωπαϊκό κεκτημένο επιτρέπει την υπό αναφορά παρέκκλιση.

Η εκπρόσωπος της ΚΤΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου συμφώνησε με το νομοσχέδιο και κατέθεσε ενημερωτικό υπόμνημα ημερομηνίας 20 Ιουνίου 2018 σε σχέση με την τιτλοποίηση δανείων.

Ο εκπρόσωπος του ΣΥΠΡΟΔΑΤ συμφώνησε με το νομοσχέδιο και δήλωσε ότι με την τιτλοποίηση πρέπει να διασφαλίζονται τα δικαιώματα του δανειολήπτη, ώστε να βρίσκεται σε καλύτερη θέση απ' ό,τι στην περίπτωση που το δάνειό του παρέμενε στο πιστωτικό ίδρυμα που παραχώρησε το δάνειο.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα κατέθεσε σημείωμα ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2018 με τις απόψεις της επιτρόπου αναφορικά με το νομοσχέδιο.

Σε σχέση με τα όσα ανέφερε ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται ότι, σε περίπτωση που προκύψει κίνδυνος αφερεγγυότητας πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας εξαγοράς πιστώσεων η οποία έχει προβεί σε τιτλοποίηση, αυτός δε θα επηρεάζει τη δυνατότητα της ΟΕΣΤ στην οποία μεταβιβάζονται τα δάνεια να επωφελείται από τα τιτλοποιημένα προϊόντα και δε θα επηρεάζονται τα συμφέροντα του επενδυτή της ΟΕΣΤ.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Οικονομικών σε σχετική επιστολή του ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018 αναφέρει ότι με τις ρυθμίσεις αυτές διασφαλίζεται ότι η μεταφορά χρηματοδοτικών ανοιγμάτων από τη μεταβιβάζουσα οντότητα προς την ΟΕΣΤ αποτελεί πραγματική πώληση των ανοιγμάτων και ως εκ τούτου η πώληση θεωρείται τελεσίδικη, απόλυτη και δεσμευτική για τα εμπλεκόμενα μέρη. Σε περίπτωση δε αφερεγγυότητας του πιστωτικού ιδρύματος ο εκκαθαριστής αυτού δε θα έχει πρόσβαση στα περιουσιακά στοιχεία της τιτλοποίησης προς όφελος των πιστωτών του ιδρύματος.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν σωρεία θεμάτων και ζητήθηκε περαιτέρω ενημέρωση για επιμέρους ζητήματα που αφορούν μεταξύ άλλων την ενημέρωση και συγκατάθεση του δανειολήπτη πριν από την μεταφορά του δανείου του σε ΟΕΣΤ, το δικαίωμα εξαγοράς του δανείου από τον ίδιο το δανειολήπτη πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας τιτλοποίησης, τα εργαλεία που θα παρέχει στο πιστωτικό σύστημα η τιτλοποίηση, τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του δανειολήπτη όπως αυτά πηγάζουν από το ισχύον νομικό πλαίσιο, τη διαφορά μεταξύ τιτλοποίησης και αγοραπωλησίας δανείων και την αναγκαιότητα προώθησης του προτεινόμενου νόμου.

Το Υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή για τα θεθέντα ζητήματα με σχετικές επιστολές του ημερομηνίας 21^{ης} και 28 Ιουνίου και 3 Ιουλίου 2018.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης του θέματος η επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών την τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου, ώστε να περιληφθούν σε αυτό οι απόψεις της επιτροπής σε σχέση με τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των δανειοληπτών όπως πηγάζουν από το σχετικό νομικό πλαίσιο, καθώς και οι εισηγήσεις της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών με σχετική επιστολή του ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2018 κατέθεσε τροποποιημένο κείμενο νομοσχεδίου σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και το μέλος της βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Τροπολογίες ποιοι θα εξηγήσουν; Ποιοι θέλουν να εξηγήσουν τροπολογίες;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα. Η τροπολογία μας αφορά τρεις περιπτώσεις.

Η πρώτη αφορά την περίπτωση όπου το τραπεζικό ίδρυμα θα μεταφέρει σε διαχειριστή μη εξυπηρετούμενο δάνειο σε μία άλφα τιμή. Εμείς εκτιμούμε ότι θα πρέπει να γίνεται η αξιολόγηση της τιμής από το ίδρυμα και, πριν από τη μεταφορά στο νέο διαχειριστή, να δίνεται η ευκαιρία στο δανειολήπτη, εάν μπορεί να αγοράσει το δανειό του στην ίδια τιμή, να μπορεί να το πράξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Η δεύτερη αφορά την περίπτωση πώλησης ή τιτλοποίησης εξυπηρετούμενου δανείου. Το νομοσχέδιο προβλέπει ότι γίνεται απλή ενημέρωση στο δανειολήπτη. Εμείς προτείνουμε ότι εδώ θα πρέπει να έχει τη συγκατάθεση του δανειολήπτη για τη μεταφορά στο διαχειριστή, αφού το δανειό του είναι εξυπηρετούμενο.

Και το τρίτο είναι ένα θέμα το οποίο συζητήθηκε κατά κόρον και που αφορά το θέμα των εγγυητών και, παρά τα όσα είχαν γίνει τότε με το πλαίσιο αφερεγγυότητας, τελευταία έγινε μία δημόσια τοποθέτηση από πλευράς του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών, ότι αποδέχεται τη συγκεκριμένη πρόταση, ούτως ώστε, σε περίπτωση καταφυγής στους εγγυητές, να υπάρχει επιμερισμός του ποσού σε όλους τους εγγυητές κατά τρόπο ισόποσο και, σε περίπτωση κατά την οποία ένας εγγυητής δε βρίσκεται εν ζωή ή είναι σε πτώχευση, το μερίδιό του να μη μεταφέρεται στους υπόλοιπους, αλλά να απορροφάται από την πλευρά της τράπεζας ως ζημιά. Ζητούμε ακριβώς αυτή η διάταξη κατά την πώληση του συγκεκριμένου πακέτου των ενυπόθηκων δανείων να γίνεται αποδεκτή και από την πλευρά του διαχειριστή που θα αναλάβει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Άλλος που θέλει να επεξηγήσει τροπολογίες;

Ο κ. Καυκαλιάς.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Στην ίδια λογική με την αγοραπωλησία δανείων, έχουμε τρεις τροπολογίες. Αλλά να πω, Πρόεδρε, ότι η πρώτη τροπολογία να διαγραφεί, δεν ισχύει η πρώτη τροπολογία. Οπότε, η δεύτερη τροπολογία αφορά στο

συμφητισμό να γίνεται και σε αυτή την περίπτωση, της τιτλοποίησης δανείων, μόνο σε περίπτωση εξυγίανσης του πιστωτικού ιδρύματος. Αυτή είναι η μια τροπολογία μας.

Και η τρίτη, στην ίδια λογική, όπως είπα και προηγουμένως, με τη νομοθεσία για την αγοραπωλησία δανείων, να επιβάλλονται και εδώ τέλη και να μην ισχύσει η πρόταση της κυβέρνησης για ατελείς πράξεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Αν δεν υπάρχουν άλλες επεξηγήσεις, προχωρούμε με τις τροπολογίες.

Η τροπολογία η οποία αποσύρεται να διαβαστεί και να πούμε ότι αποσύρεται.

Προχωρήστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Τιτλοποιήσεων Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 3 του νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί και η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι, οι πιστωτικές διευκολύνσεις ή άλλες μορφές απαιτήσεων ή/και ανοιγμάτων ως αναφέρονται στο παρόν άρθρο δεν εκτείνονται σε διευκολύνσεις ή άλλες απαιτήσεις ή/και ανοίγματα που έχουν ως βασική εξασφάλιση την κύρια κατοικία ή την επαγγελματική στέγη δανειολήπτη για την οποία έχει συναφθεί δανειακή σύμβαση ύψους μέχρι τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000).»

Με την προτεινόμενη τροπολογία εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου διευκολύνσεις ή άλλες απαιτήσεις ή/και ανοίγματα που έχουν ως βασική εξασφάλιση την κύρια κατοικία ή την επαγγελματική στέγη δανειολήπτη για την οποία έχει συναφθεί δανειακή σύμβαση ύψους μέχρι τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή η τροπολογία αποσύρεται, άρα δεν προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 18 του νομοσχεδίου, ώστε από την παράγραφο (α) του εδαφίου (1) αυτού να διαγραφεί η φράση «χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους, εισφοράς ή άλλης χρέωσης.» (δέκατη έβδομη και δέκατη όγδοη γραμμή).

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία η υποκατάσταση της μεταβιβάζουσας οντότητας από την οντότητα ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση ως προς τις εξασφαλίσεις, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, η οποία καταχωρίζεται και εγγράφεται στα μητρώα που τηρούνται για τις αντίστοιχες κατηγορίες εξασφαλίσεων, να μη γίνεται ατελώς.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι εννέα εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται.

Η επόμενη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 16 του νομοσχεδίου, ώστε στο εδάφιο (3) αυτού να προστεθεί η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν ισχύ και εφαρμόζονται μόνο στην περίπτωση εφαρμογής μέτρων διάσωσης από αρχή εξυγίανσης σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμου.».

22(Ι) του 2016.

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι εννέα εναντίον και τρία άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται Έχουμε άλλη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τελειώσαμε με τις τροπολογίες;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Της ΕΔΕΚ, σωστά.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όσον αφορά την τροπολογία τη δική μας, να πω ότι από κάποιο λάθος δεν έγινε διαχωρισμός. Γι' αυτό θα ήθελα, παράκληση, οι επιφυλάξεις να μπουν ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σημειωθεί και μέσα στο ηλεκτρονικό σύστημα ότι θα κάνουμε τρεις ψηφοφορίες για την τροπολογία της ΕΔΕΚ.

Διαβάστε την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Τίτλοποιήσεων Νόμος του 2018»

Γίνεται εισήγηση για προσθήκη στο νομοσχέδιο νέου άρθρου 15Α ως ακολούθως:

«15Α. Κάθε επηρεαζόμενο ΑΠΙ οφείλει να ειδοποιεί το δανειολήπτη πιστωτικής διευκόλυνσης όπως και τους εγγυητές αυτού για την πρόθεση πώλησης πιστωτικής διευκόλυνσης και ο δανειολήπτης διατηρεί το δικαίωμα εξαγοράς της εν λόγω πιστωτικής διευκόλυνσης εντός χρονικού διαστήματος τριάντα (30) ημερών.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε γι' αυτό το μέρος της τροπολογίας.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, οκτώ ψήφοι υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, οκτώ υπέρ και δεκατέσσερις αποχές, απορρίπτεται.

Στο δεύτερο μέρος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Νοείται ότι σε περίπτωση πώλησης εξυπηρετούμενης πιστωτικής διευκόλυνσης εξασφαλίζεται προηγουμένως η συγκατάθεση του δανειολήπτη.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι εννέα εναντίον και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, έξι υπέρ και δεκατέσσερις αποχές, απορρίπτεται.

Και το τρίτο μέρος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που εγγυητής έχει αποβιώσει ή πτωχεύσει μετά την τιτλοποίηση πιστωτικών διευκολύνσεων, το αναλογούν σε αυτόν ποσό της δανειακής διευκόλυνσης απορροφάται από το ΑΠΙ και το εναπομένον υπόλοιπο επιμερίζεται ισότιμα στους υπόλοιπους εγγυητές.».

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι έξι-είκοσι έξι, απορρίπτεται.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Παρακαλώ.

Να γίνει ξανά η ψηφοφορία, παρακαλώ.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ψηφίστε διά χειρός.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, εγώ εν νομίζω να έν' το ηλεκτρονικό που έφταιε, έν' κάπιοι που...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έν' το ηλεκτρονικό; Εν πειράζει. Ας πούμε ότι έν' το ηλεκτρονικό, για να μεν φταίει κανένας από μας.

Το λοιπόν, με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Γνωστοποίηση για τιτλοποίηση. Άρθρο 4.

Απόφαση Κεντρικής Τράπεζας. Άρθρο 5.

Γνωστοποίηση για σύνθετη τιτλοποίηση. Άρθρο 6.

Διαχειριστές. Άρθρο 7.

Αίτηση για αδειοδότηση διαχειριστή. Άρθρο 8.

Αδειοδότηση διαχειριστών. Άρθρο 9.

Γνωστοποίηση ουσιαστικών μεταβολών και αλλαγών μελών του διοικητικού οργάνου. Άρθρο 10.

Γνωστοποίηση αλλαγών ειδικών συμμετοχών σε αδειοδοτημένο διαχειριστή. Άρθρο 11.

Τερματισμός δραστηριοτήτων διαχειριστή. Άρθρο 12.

Αναστολή άδειας αδειοδοτημένου διαχειριστή. Άρθρο 13.

Ανάκληση άδειας αδειοδοτημένου διαχειριστή. Άρθρο 14.

Γνωστοποίηση μεταβιβάζουσας οντότητας προς υποκείμενους δανειολήπτες. Άρθρο 15.

Δικαίωμα συμψηφισμού. Άρθρο 16.

Πληρωμές στη μεταβιβάζουσα οντότητα. Άρθρο 17.

Μεταφορά εξασφαλίσεων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Άρθρο 18.

Μεταφορά τιτλοποιημένων ανοιγμάτων. Άρθρο 19.

Μεταφορά διά μεταβίβασης ή εκχώρησης. Άρθρο 20.

Μεταφορά μέσω εμπιστεύματος. Άρθρο 21.

Απομάκρυνση κινδύνου αφερεγγυότητας της ΟΕΣΤ. Άρθρο 22.

Διαπραγμάτευση χρηματοοικονομικών μέσων και χρηματοδότηση. Άρθρο 23.

Διορισμός διαχειριστή. Άρθρο 24.

Πληρεξούσιο στον διαχειριστή. Άρθρο 25.

Καθήκοντα διαχειριστή και σύμβαση διαχείρισης. Άρθρο 26.

Γνωστοποίηση από τον διαχειριστή προς τους υποκείμενους δανειολήπτες και εγγυητές. Άρθρο 27.

Καταβολές στον διαχειριστή. Άρθρο 28.

Ανταλλαγή πληροφοριών με τον Μηχανισμό Ανταλλαγής Δεδομένων. Άρθρο 29.

Εποπτεία. Άρθρο 30.

Αξιολόγηση του διοικητικού οργάνου και των επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών των αδειοδοτημένων διαχειριστών. Άρθρο 31.

Πληροφόρηση προς την Κεντρική Τράπεζα. Άρθρο 32.

Πρόσβαση σε αρχεία και βιβλία. Άρθρο 33.

Εμπιστευτικότητα. Άρθρο 34.

Αστική ευθύνη. Άρθρο 35.

Εξουσία της Κεντρικής Τράπεζας να εκδίδει οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές. Άρθρο 36.

Εκούσια εκκαθάριση. Άρθρο 37.

Εξουσία της Κεντρικής Τράπεζας να αιτηθεί διορισμού εκκαθαριστή για την ΟΕΣΤ. Άρθρο 38.

Εξουσίες του εκκαθαριστή της ΟΕΣΤ. Άρθρο 39.

Εποπτεία κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης της ΟΕΣΤ. Άρθρο 40.

Εφαρμογή άλλων νομοθετικών διατάξεων. Άρθρο 41.

Δικαιοδοσία για τα τιτλοποιημένα ανοίγματα. Άρθρο 42.

Επαγγελματικό απόρρητο, εμπιστευτικότητα και προστασία δεδομένων. Άρθρο 43.

Υποχρεώσεις για μεταβιβαστικά τέλη και χαρτόσημα. Άρθρο 44.

Υποχρεώσεις ελεγκτή για γνωστοποίηση στην Κεντρική Τράπεζα. Άρθρο 45.

Διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 46.

Αδικήματα, ποινές και αστική ευθύνη. Άρθρο 47.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ψηφίστε για τα άρθρα.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον, και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τιτλοποιήσεων Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Έρχομαι τώρα στις προτάσεις νόμου που έχουν κηρυχθεί ως επείγουσες. Πρώτη ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018. Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, ώστε η ανάκληση της άδειας λειτουργίας αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος (ΑΠΙ) να μην αποτελεί λόγο εκκαθάρισής του, παρά μόνο κατά τη διακριτική ευχέρεια της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και μετά από απόφαση του δικαστηρίου σε υποβληθείσα υπό της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου αίτηση, το οποίο για το

διορισμό προσωρινού εκκαθαριστή ή εκκαθαριστή ΑΠΙ άλλου από τον Επίσημο Παραλήπτη ακούει προηγουμένως τις απόψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Με συγκεκριμένες θέσεις από την κοινοβουλευτική επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούπτας
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Λιλλήκας
Στέφανος Στεφάνου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου
Άγγελος Βότσης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, ώστε η ανάκληση της άδειας λειτουργίας αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος (ΑΠΙ) να μην αποτελεί λόγο εκκαθάρισής του, παρά μόνο κατά τη διακριτική ευχέρεια της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και μετά από απόφαση του δικαστηρίου σε υποβληθείσα υπό της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου αίτηση, το οποίο για το διορισμό προσωρινού εκκαθαριστή ή εκκαθαριστή ΑΠΙ άλλου από τον Επίσημο Παραλήπτη ακούει προηγουμένως τις απόψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υποβάλλει με την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος την πρόταση νόμου για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, μια επεξήγηση. Είναι για να μπορεί να λειτουργήσει, μετά που θα αφαιρεθεί η τραπεζική άδεια από το συνεργατισμό, όταν θα μεταφέρει τις καταθέσεις στην Ελληνική Τράπεζα, να μπορεί να συνεχίζει να λειτουργεί υπό ένα άλλο ειδικό καθεστώς για εξυπηρέτηση του χαρτοφυλακίου που μένει στο συνεργατισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Βεβαίως, εφόσον αποφάσισε όπως αποφάσισε η ολομέλεια, κύριε Πρόεδρε, απομένει η διαχείριση μιας κατά την άποψή μας λανθασμένης απόφασης. Θα ψηφίσουμε υπέρ της συγκεκριμένης πρότασης νόμου, μία επιφύλαξη όμως, η οποία είναι γνωστή στα μέλη της επιτροπής Οικονομικών: Διασφαλίζουμε τη λειτουργία ενός σχήματος στον ενδιάμεσο χρόνο, όμως δε διασφαλίζονται τα δικαιώματα των δανειοληπτών. Δεν ξέρουμε αν οι δανειολήπτες σε αυτό τον ενδιάμεσο χρόνο θα έχουν δικαίωμα να προσφύγουν για παράδειγμα στο Χρηματοπιστωτικό Επίτροπο, δεν ξέρουμε αν θα δικαιούνται να κάνουν αναδιαρθρώσεις, να χρησιμοποιούν το σχέδιο αφερεγγυότητας ή να έχουν τις διευκολύνσεις που ορθώς θα έχουμε την Τρίτη ψηφίσει σε σχέση με το χρέος έναντι ακινήτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αλλάξάμεν το.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Λοιπόν, έχουμε μία ανησυχία. Υπάρχει μια κοινή αντίληψη ότι με την ησυχία μας θα δούμε τι μπορούμε να κάνουμε στη συνέχεια. Ελπίζω πράγματι να δώσουμε λύσεις, γιατί θα υπάρξουν προβλήματα. Είναι η πρώτη φορά που γίνεται στην Κύπρο -δεν ξέρω αν γίνεται αλλού, αν εγίνηκεν τέτοιο πράγμα, να έχουμε μια ενδιάμεση κατάσταση- και προφανώς σε αυτή την ενδιάμεση κατάσταση φοβάμαι ότι θα έχουμε πολλά προβλήματα σε σχέση με τη διαχείριση των προβλημάτων των δανειοληπτών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πειράζει αν ανακαλύψουμε τζιαι κάτι καινούριο εμείς, εν πειράζει.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για να γίνει αντιληπτό, αυτές οι δύο προτάσεις νόμου που έχει φέρει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου αποτελούν μέρος της συμφωνίας και αφορούν στην επόμενη ημέρα εφαρμογής της συμφωνίας. Έφερε τη συμφωνία η κυβέρνηση, έθελεν την προπερασμένη Παρασκευή με διαδικασίες εξπρές να συζητήσουμε τζιαι να ψηφίσουμε τις εγγυήσεις τζιαι έλειπε 'πού μέσα 'πού τη συμφωνία το θέμα της εφαρμογής της συμφωνίας την επόμενη μέρα. Δηλαδή θα είχαμε μια επικίνδυνη συμφωνία σε επικίνδυνη αιώρηση. Τούτο δείχνει και την προχειρότητα της κυβέρνησης και την ανευθυνότητα της κυβέρνησης και το πόσο ανήσυχτοι θα πρέπει να είμαστε για την επόμενη ημέρα. Διότι μπορεί τώρα να ωραιοποιεί την κατάσταση η κυβέρνηση τζιαι να λέει ότι θα σώσουμε το τραπεζικό σύστημα και θα διασφαλίσουμε τη σταθερότητά του, που σύμφωνα με τα όσα έχουν πει τη διασφάλισαμε δεν ξέρω πόσες φορές, αλλά κάθε φορά έρχεται εδώ η σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος και είδαν την τελευταία στιγμή ότι λείπει κάτι 'πού τη συμφωνία.

Η πρώτη πρόταση αφορά όπως έχει λεχθεί τη ρευστότητα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Σόρι, ναι. Το πρώτο αφορά την ανάκληση της τραπεζικής άδειας, να μη θεωρείται αυτόματα διαδικασία εκκαθάρισης, και μας το λεν αυτοί οι οποίοι μιλούν για ιδιωτικοποίηση της τράπεζας. Καταλαβαίνουμε τι θα γίνει με το συνεργατισμό. Εκκαθάριση! Κατανοούμε γιατί. Το δεύτερο, που έσει να κάμει με το θέμα της ρευστότητας -και εδώ κατανοούμε γιατί πρέπει να υπάρχει ρευστότητα, μες στη μεταβατική περίοδο θα πηγαίνει ο κόσμος, θα θέλει λεφτά, πρέπει να 'χει τη δυνατότητα ο συνεργατισμός να αντλήσει ρευστότητα- έχει όμως και ένα δεύτερο κομμάτι, το οποίο εμάς μας ανησυχεί, και θα θέλαμε τη δέσμευση της κυβέρνησης ότι δε θα εκμεταλλευτεί το κομμάτι που θα πω, για να δημιουργήσει νέα τετελεσμένα. Και ποιο είναι αυτό; Μαζί με τη ρευστότητα που θα αποκτήσει τη δυνατότητα ο συνεργατισμός, για να αντλήσει, θα μπορεί να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία. Και ξέρουμε πολύ καλά ότι στα περιουσιακά στοιχεία είναι και τα δάνεια, είναι όμως και τα ακίνητα, για τα οποία περιουσιακά στοιχεία οι κυβερνώντες μάς λεν ότι εννά τα διαχειριστεί ο Φορέας και είναι από εκεί που δυνητικά, σύμφωνα με τους κυβερνώντες, εννά καλύψουμε τζιαι τις ζημιές τζιαι εννά 'βκούμε τζιαι κερδισιμοί. Λέμε τώρα, τι θα γίνει, εάν τύχει εκμετάλλευσης αυτή η πρόνοια και αρχίσουν να πουλούν περιουσιακά στοιχεία σε άλλες τράπεζες; Τι θα μένει στο Φορέα;

Γι' αυτό, επειδή αντιλαμβάνεστε έντζιε μπόρουμε να κάνουμε εμείς μια τροπολογία πάνω σε αυτό το ζήτημα, για να το αλλάξουμε, θέλουμε να υπάρχει δέσμευση ότι δεν πρόκειται να τύχει εκμετάλλευσης αυτό το σημείο, να πουληθούν περιουσιακά στοιχεία του συνεργατισμού κατά τη μεταβατική περίοδο τζιαι τελικά ο Φορέας να μην πάρει αυτά για τα οποία λεν οι κυβερνώντες ή να μην πάρει τζιαι τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δέσμευση από ποιον, κύριε Στεφάνου;

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Από την κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, τώρα;

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Συνήθως ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου μιλά και εκ μέρους της κυβέρνησης και συνήθως δίνει και δεσμεύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να διευκρινίσουμε κάτι. Η πρώτη πρόταση νόμου είναι για να μη γίνει το ατύχημα της εκκαθάρισης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ατύχημα του ατυχήματος!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Γιατί από τη στιγμή...

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Που ευτυχώς το προσέξατε την τελευταία στιγμή!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εντάξει, αποφασίστε, είμαι μέρος της κυβέρνησης ή δεν είμαι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίστε, κύριε Νεοφύτου, όπως θέλετε.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Διότι, εάν με θεωρείτε μέρος της κυβέρνησης....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως θέλετε εσείς.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...εσυμπλήρωσα την κυβέρνηση σε αυτές τις δύο προτάσεις νόμου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Την τελευταία στιγμή, αυτό είπα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Οκέι. Σημασία έχει ότι την εσυμπλήρωσα. Άρα, αποφασίστε. Λοιπόν, πήγαμε καλά ως τωρά.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, πάει να περάσει το stress test η Βουλή για ακόμα μία φορά, μεν το ξηλώσετε. Είμαστε κοντά να περάσουμε το stress test!

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Αβέρωφ, είναι η κυβέρνηση που σε συμπληρώνει εσένα, όχι εσύ την κυβέρνηση!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Οκέι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, συνεχίστε, παρακαλώ.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε πολύ κοντά.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...απλώς, για να είναι κατανοητό σε όλους, η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα λειτουργεί κάτω από το νόμο περί Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Από τη στιγμή που θα πάψει να είναι τράπεζα, δε θα έχει καταθέσεις, υποχρεωτικά η Κεντρική Τράπεζα πρέπει να της αφαιρέσει την άδεια και μένει στο κενό, διότι δεν είναι και κάτω από τον Έφορο Εταιρειών, από το νόμο περί Εταιρειών. Άρα, θα έχουμε ένα σχήμα που, αν δε γίνει αυτή η τροποποίηση, αν δεν το ψηφίσουμε, θα την οδηγήσουμε αμέσως σε εκκαθάριση και, για να αποφύγουμε αυτό, κάνουμε αυτή την τροπολογία, που θεωρώ ότι θα ψηφιστεί και ομόφωνα.

Έρχομαι τώρα στα τρία ζητήματα που έχει θέσει ο συνάδελφος ο κ. Περδίκης. Το πρώτο, οι νόμοι περί αφερεγγυότητας καλύπτουν το δανειολήπτη, ανεξάρτητα αν είναι σε πιστωτικό ίδρυμα, σε φορέα ή σπουδήποτε. Καλύπτει το δανειολήπτη. Άρα, καλύπτεται απόλυτα. Το δεύτερο, για την περίπτωση που πουλιέται ή δίνεται μέσα ακίνητο είτε στην τράπεζα είτε την Τρίτη με το καλό που θα περάσουμε -και εκεί εύχομαι ομόφωνα- να έχει τις ίδιες φοροελαφρύνσεις ο δανειολήπτης, αφού σας υποσχέθηκα και θα είναι το κείμενο διορθωμένο, να καλύπτει και ακίνητα που είναι σε φορέα. Άρα, μένει μόνο ένα πράγμα, όσον αφορά το Χρηματοοικονομικό Επίτροπο, το οποίο θα το εξετάσουμε. Αν δεν καλύπτεται, Σεπτέμβρη είμαστε εδώ με πρώτη προτεραιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο, απλά για να πω ότι θα υποστηρίξουμε τα δύο νομοσχέδια που ήρθαν κατεπείγον, αλλά είναι ένδειξη της προχειρότητας που ανέφερα, όταν μίλησα προηγουμένως. Είναι ένδειξη της προχειρότητας! Δηλαδή, αν δεν ήταν το αδελφό κόμμα της κυβέρνησης, λέει ο κ. Νεοφύτου, να το συμπληρώσει, σήμερα θα είχαμε σοβαρά προβλήματα.

Με υπενθυμίζει ο πρόεδρος του κόμματος ότι αυτό που ζήτησε ο κ. Στεφάνου προηγουμένως...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βότση, δεν εκατάλαβα. Το αδελφό κόμμα ποιου;

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Το αδελφό της κυβέρνησης. Είπε ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ενόμιζα του ΔΗΚΟ, έτσι όπως το είπες.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Όχι! Μεταξύ τους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

A, μάλιστα.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Μεταξύ τους!

Αλλά πήρα το λόγο, για να πω το εξής: Πρώτα απ' όλα, αυτό που είπε ο Στέφανος είναι για επιστολή που έστειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, άρα είναι πολύ σημαντικό να δεσμευτούν δημόσια -τουλάχιστον ο κ. Νεοφύτου με τον τρόπο που τον συνηθίσαμε να δεσμεύεται για την κυβέρνηση στην επιτροπή- ότι δε θα ξεπουλούν τις περιουσίες, πριν πάνε στο φορέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Αλλά, επειδή δεν πρόλαβα να το πω από το βήμα, λέω το τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πες το.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Την παντελή απουσία της Κεντρικής Τράπεζας αυτές τις πέντε κρίσιμες, έξι κρίσιμες, επτά μέρες...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δέκα.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Όταν η επιτροπή Οικονομικών έκανε αυτή την προσπάθεια, ενώ έπρεπε η Κεντρική Τράπεζα και η Διοικήτρια της Κεντρικής να ήταν παρούσα και να τα προλαβαίνει τούτα για το τραπεζικό σύστημα, που η δουλειά της είναι η εποπτεία, ήταν απύσχα. Όταν ερώτησα εγώ πού είναι η Διοικήτρια, μου είπε ο εκπρόσωπός της εκεί ότι... Ερώτησα «ενημερώνεται για όλα αυτά;». Μου απάντησε «θεωρώ, ναι!» Και ζήτησα να γραφτεί στα πρακτικά ότι ο εκπρόσωπος της Διοικήτριας θεωρεί ότι ενημερωνόταν, που καιγόταν ο κόσμος μέσα στη Βουλή! Αυτό ήθελα να το πω, επειδή δεν πρόλαβα προηγουμένως, να το υπενθυμίσω, με αφορμή και αυτά τα δύο θέματα, που έπρεπε να τα δουν και να τα προλάβουν. Όχι να τα προλάβει ο Αβέρωφ την τελευταία στιγμή, γιατί υποκαθιστά την κυβέρνηση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 33B του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ και δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαπέντε αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκαπέντε αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαπέντε αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου που κατέθεσαν οι κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριος Μαυρίδης και Ονούφριος Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου
«Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»**

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούπτας
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Σιζόπουλος
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Λιλλήκας
Στέφανος Στεφάνου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκης
Αντρέας Καυκαλιάς	Άννα Θεολόγου
Άγγελος Βότσης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριο Μαυρίδη και Ονούφριο Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου, ώστε η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα (ΣΚΤ) για σκοπούς εξασφάλισης ρευστότητας ή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό να δύναται να επιβαρύνει ή/και να εκχωρεί ή/και να μεταβιβάζει μέσω σχετικής σύμβασης ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο καθορίζεται από τη σχετική νομοθεσία προς όφελος και αδειοδοτημένων πιστωτικών ιδρυμάτων (ΑΠΙ), πέραν της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) ή της Κυπριακής Δημοκρατίας, δανειακές απαιτήσεις ή άλλα περιουσιακά της στοιχεία.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, επειδή μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας για την υλοποίηση της συμφωνίας μεταξύ της ΣΚΤ και της Ελληνικής Τράπεζας ενδεχομένως να απαιτηθούν κονδύλια τα οποία θα διασφαλίζουν τη ρευστότητα της ΣΚΤ, παρέχεται με την τροποποίηση της εν λόγω νομοθεσίας η δυνατότητα τα κονδύλια αυτά να εξευρεθούν και από ΑΠΙ.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τους εισηγητές, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συντείνουν τόσο στον περιορισμό της αβεβαιότητας που επικρατεί όσο και στη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας μέχρι και την τελική υλοποίηση της πιο πάνω συμφωνίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και το μέλος της ανεξάρτητη βουλευτής κ. Άννα Θεολόγου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η επιτροπή με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την πρόταση νόμου στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 26Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννιά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, δεκατέσσερις αποχές και ένας δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατέσσερις αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και τριάντα τέσσερις αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018». Είναι πρόταση νόμου που κατέθεσε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Μάριος Μαυριδής

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ονούφριος Κουλλά

Γιώργος Λιλλήκας

Στέφανος Στεφάνου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Περδίκης

Αντρέας Καυκαλιάς

Άννα Θεολόγου

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος από την επιτροπή και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Πτώχευσης Νόμου αναφορικά με τη μεταχείριση εγγυητών στο πλαίσιο της διαδικασίας της πτώχευσης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, προτείνεται σχετική τροποποίηση, ώστε η προστασία η οποία παρέχεται σε εγγυητή στο πλαίσιο διαδικασίας πτώχευσης σε σχέση με επαληθεύσιμα χρέη πτωχεύσαντος και η οποία αφορά τις μηνιαίες δόσεις που καταβάλλει ο εγγυητής με βάση τη σύμβαση

εγγύησης να επεκταθεί και σε εγγυητές που έχουν συνάψει συμβάσεις εγγύησης μέχρι την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Επιπρόσθετα, προβλέπεται η απόλυση του περιορισμού της χρονικής διάρκειας της ισχύος των διατάξεων που αφορούν την αναφερόμενη πιο πάνω προστασία εγγυητών όπως αυτή προτείνεται να επεκταθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για πρόταση νόμου που είχε καταθέσει το ΑΚΕΛ και έχει εξελιχθεί σε κοινή πρόταση της επιτροπής. Είναι μια από τις ελάχιστες περιπτώσεις που έχουμε καταφέρει να συμφωνήσουμε προς την κατεύθυνση της προστασίας των εγγυητών των δανειοληπτών και θέλω απλώς να το καταγράψω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εντάξει. Τώρα δε θα τσακωθούμε η ώρα 9.42 μ.μ. Είναι η πρόταση που κατέθεσε το Δημοκρατικό Κόμμα, στην οποία μπήκε και η πρόνοια που πρότείνει το ΑΚΕΛ για παράταση της ισχύος. Εγκρίθηκε από όλα τα κόμματα στην επιτροπή ομόφωνα και είναι εδώ ως ομόφωνη πρόταση.

Για χάριν της αλήθειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η πρόταση που διαπίστωσα ότι ασχολείτο με το ίδιο ζήτημα και παρακάλεσα την επιτροπή Οικονομικών, αν μπορούσε, να τη συγχωνεύσει και μπράβο σας που το καταφέρατε!

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Επιβεβαιώνω την καταλυτική συμβολή του Προέδρου της Βουλής στην όλη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λέχθηκε από τους συναδέλφους... Είναι μια σύνθεση... Για να είμαι ακριβοδίκαιος, ήρθε η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος και υπήρχε και προηγουμένως πρόταση του ΑΚΕΛ. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να εξηγήσω και τις διαφορές.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ξέρουμε τις διαφορές.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, όχι. Να είμαστε δίκαιοι.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να ακούσουμε τις διαφορές τωρά;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ακόμα δύο λεπτά.

Η πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος ήταν οι εγγυητές δανείων μέχρι το 2014 να έχουν την προστασία με βάση τις αφερεγγυότητες στο διηνεκές. Η πρόταση του ΑΚΕΛ ήταν για έξι χρόνια, αλλά να κάλυπτε και για μέχρι το τέλος του 2018. Η τελικά διαμορφωμένη είναι να καλύπτει τους εγγυητές μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης και στο διηνεκές και συμφώνησαν και όλοι οι υπόλοιποι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Άρα, σας βοηθά αυτή η πρόταση. Όταν θα πτωχεύσετε, δε θα έχετε προβλήματα!

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 37B του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δύο θέματα υπάρχει κοινή έκθεση και τιποφορούνται «Ο περί της Προστασίας της Κύριας Κατοικίας Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Προστασίας της Επαγγελματικής Στέγης Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018». Είναι προτάσεις που κατατέθηκαν από τους κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου «Ο περί της Προστασίας της Κύριας Κατοικίας Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Προστασίας της Επαγγελματικής Στέγης Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος
Μάριος Μαυρίδης
Ονούφριος Κουλλά
Στέφανος Στεφάνου
Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς
Άγγελος Βότσης

Μαρίνος Μουσιούπτας
Μαρίνος Σιζόπουλος
Γιώργος Λιλλήκας
Μιχάλης Γιωργάλλας
Γιώργος Περδίκης
Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν από τους βουλευτές κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκαν επείγουσες.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου είναι η θέσπιση προσωρινών διατάξεων που να παρέχουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σε οφειλέτη ο οποίος έχει περιέλθει σε αδυναμία εξόφλησης των οφειλών του τη δυνατότητα να τύχει προστασίας μέσω δικαστηρίου υπό μορφήν αναστολής διαδικασίας εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας που αποτελεί ενυπόθηκη εξασφάλιση οφειλής του και που συνιστά κύρια κατοικία για την οποία έχει συναφθεί δανειακή σύμβαση μέχρι €350.000.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η θέσπιση προσωρινών διατάξεων που να παρέχουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σε οφειλέτη ο οποίος έχει περιέλθει σε αδυναμία εξόφλησης των οφειλών του για δανειακή σύμβαση μέχρι €350.000 τη δυνατότητα να τύχει προστασίας μέσω δικαστηρίου υπό μορφήν αναστολής διαδικασίας εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας που αποτελεί ενυπόθηκη εξασφάλιση οφειλής του και που συνιστά επαγγελματική στέγη και αναστολής διαδικασίας εκτέλεσης εντάλματος κατάσχεσης κινητής ιδιοκτησίας που αφορά εξοπλισμό ο οποίος είναι απαραίτητος για τη συνέχιση των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων.

Σύμφωνα με τις αιτιολογικές εκθέσεις που συνοδεύουν τις δύο προτάσεις νόμου, η θέσπιση των προτεινόμενων νομοθεσιών κρίνεται αναγκαία, αφού μεγάλος αριθμός φυσικών προσώπων έχει περιέλθει σε δεινή οικονομική κατάσταση, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να ανταποκριθεί σε δανειακές του οφειλές.

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τις ίδιες αιτιολογικές εκθέσεις, κρίνεται δίκαιο υπό τις περιστάσεις αυτές όπως τέτοια φυσικά πρόσωπα τύχουν της δέουσας στήριξης μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων που θα διασφαλίζουν ότι θα τηρηθούν τα απαιτούμενα εχέγγυα αντικειμενικότητας.

Συναφώς, αναφέρεται, κρίνεται αναγκαίο όπως η προστασία αυτή λάβει τη μορφή αναστολής αφενός εκποίησης της κύριας κατοικίας του οφειλέτη και αφετέρου εκποίησης της επαγγελματικής στέγης του οφειλέτη και αναστολής διαδικασίας εκτέλεσης εντάλματος κατάσχεσης κινητής ιδιοκτησίας που αφορά εξοπλισμό ο οποίος είναι απαραίτητος για τη συνέχιση των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων, καθώς και όπως η προστασία αυτή παρέχεται και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις κατόπιν ενδελεχούς εξέτασης από αρμόδιο δικαστήριο της οικονομικής κατάστασης του προσώπου και των ειδικών λόγων για τους οποίους αυτό έχει περιέλθει σε αδυναμία ανταπόκρισης προς τις δανειακές του υποχρεώσεις. Επιπρόσθετα, η προτεινόμενη νομοθεσία θα διασφαλίζει ότι η υπό αναφορά προστασία θα εφαρμόζεται υπό την προϋπόθεση ότι πράγματι το επηρεαζόμενο πρόσωπο έχει περιέλθει σε αδυναμία εξόφλησης της οφειλής του και ότι η οικονομική του κατάσταση έχει επιδεινωθεί ή έχει επηρεαστεί σημαντικά για λόγους που εξακολουθούν να ισχύουν.

Ειδικότερα, όπως καθορίζεται στις προτεινόμενες προσωρινές διατάξεις, αυτές θα εφαρμόζονται σε σχέση με οφειλή συνολικής δανειακής σύμβασης μέχρι €350.000 η οποία έχει συναφθεί, στην περίπτωση της πρώτης πρότασης νόμου, αποκλειστικά για σκοπούς απόκτησης οικογενειακής εστίας η οποία αποτελεί την κύρια κατοικία του οφειλέτη τόσο για τον ίδιο όσο και για τα μέλη της οικογένειάς του και, στην περίπτωση της δεύτερης πρότασης νόμου, αποκλειστικά για σκοπούς είτε απόκτησης επαγγελματικής στέγης είτε στήριξης ή ανάπτυξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εν λόγω επαγγελματική στέγη.

Περαιτέρω, η σχετική οφειλή πρέπει να έχει καταστεί απαιτητή και ο πιστωτής πρέπει να νομιμοποιείται, βάσει των διατάξεων οποιουδήποτε ισχύοντος νόμου, να προβεί σε διαδικασία εκποίησης κύριας κατοικίας η οποία αποτελεί ενυπόθηκη εξασφάλιση της σχετικής οφειλής.

Τέλος, στις προτεινόμενες νομοθεσίες καθορίζεται ότι αναστολή διαδικασίας εκποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας κατά την περίοδο που θα ισχύουν οι προτεινόμενες προσωρινές διατάξεις θα αφορά επίσης διαδικασία πώλησης κύριας κατοικίας βάσει των διατάξεων του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου ή βάσει πτωχευτικής διαδικασίας δυνάμει του περί Πτωχεύσεως Νόμου.

Στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει τη δεύτερη πρόταση νόμου υπογραμμίζεται ότι με την προτεινόμενη διαδικασία, βάσει της οποίας κάθε περίπτωση θα τυγχάνει αξιολόγησης από το αρμόδιο δικαστήριο, αποκλείονται οι κακοπληρωτές και οι δανειολήπτες που επανειλημμένα και σκόπιμα δεν ανταποκρίνονται στις δανειακές τους υποχρεώσεις, ενώ διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα και έχουν τους απαιτούμενους οικονομικούς πόρους να το πράξουν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τις πιο πάνω προτάσεις νόμου στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είμαστε κουρασμένοι, κύριε Πρόεδρε, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν πειράζει.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η δική μας η πεποίθηση είναι ότι εκείνοι οι άνθρωποι που περιέγραψε με δραματικό τρόπο ο κ. Νεοφύτου προηγουμένως, με χαμηλά εισοδήματα, έχουν ένα αυτοκίνητο μικρής αξίας, που έρχονται οι δεκαπέντε του μήνα, αν όχι νωρίτερα, και τους τελειώνουν τα λεφτά, ακόμα και αν γίνει το "Εστιά", δε θα μπορούν να καλυφθούν, γιατί δε θα μπορούν να προχωρήσουν σε βιώσιμες αναδιαρθρώσεις και άρα δε θα μπορούν να αξιοποιήσουν ένα τέτοιο σχέδιο. Να μην ξεκινήσουμε τη συζήτηση βέβαια. Και το προηγούμενο σχέδιο προστασίας της κύριας κατοικίας επιχειρήθηκε να αξιοποιηθεί από τέσσερα μόνο πρόσωπα. Το ανάλογο και το αντίστοιχο, όπως μας είπε ο κ. Χαραλάμπους, με διαφορετικά κριτήρια βέβαια, αλλά ανάλογης φιλοσοφίας. Σε κάθε περίπτωση εδώ επιχειρούμε να προστατεύσουμε, να δώσουμε τη δυνατότητα να προσφύγει στο δικαστήριο δανειολήπτης και, αφού πείσει το δικαστή, το δικαστήριο ότι είναι εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που έπαψε να είναι συνεπής ως δανειολήπτης λόγω μείωσης των εισοδημάτων του και αφού τεκμηριώσει κάτι τέτοιο, τότε και μόνο τότε θα παίρνει αναστολή εκποίησης της κατοικίας του. Ούτε διαγραφή δανείου ούτε οτιδήποτε άλλο. Και σε εύθετο χρόνο θα επανεξετάζεται. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι, συνεχίζουμε να πιστεύουμε, που έχουν ήδη ταλαιπωρηθεί από την τραπεζική κρίση θα είναι θύματα των εκποιήσεων που θα ακολουθήσουν, μετά και από το αυστηρότερο πλαίσιο και τη δυνατότητα να περνούν τα δάνειά τους σε αυτά που έχουν ονομαστεί ως "vulture funds", ως "ταμεία γύπες". Η έκκλησή μας είναι όπως τουλάχιστον παράσχουμε μια κάποια προστασία σε αυτό τον κόσμο και αυτό ισχύει και για τη μικρή επαγγελματική στέγη. Ακριβώς το ίδιο. Είναι η δεύτερη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Ορισμοί. Άρθρο 4.

Δικαίωμα οφειλέτη. Άρθρο 5.

Αναγκαία έγγραφα. Άρθρο 6.

Διαπίστωση οικονομικής κατάστασης οφειλέτη. Άρθρο 7.

Έκδοση διατάγματος. Άρθρο 8.
Ορισμοί. Άρθρο 9.
Δικαίωμα οφειλέτη. Άρθρο 10.
Αναγκαία έγγραφα. Άρθρο 11.
Διαπίστωση οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη. Άρθρο 12.
Έκδοση διατάγματος. Άρθρο 13.
Ορισμοί. Άρθρο 14.
Δικαίωμα οφειλέτη. Άρθρο 15.
Αναγκαία έγγραφα. Άρθρο 16.
Διαπίστωση οικονομικής κατάστασης οφειλέτη. Άρθρο 17.
Έκδοση διατάγματος. Άρθρο 18.
Τερματισμός ισχύος διατάγματος και επανέναρξη ανασταλείσας διαδικασίας. Άρθρο 19.
Επανεξέταση ικανότητας του οφειλέτη να αποπληρώνει τις οφειλές του. Άρθρο 20.
Λήξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.
Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και είκοσι επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, είκοσι τρεις υπέρ και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 21 απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Προστασίας της Κύριας Κατοικίας Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι δύο υπέρ και καμία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της επόμενης πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Ερμηνεία. Άρθρο 2.
Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.
Ορισμοί. Άρθρο 4.
Δικαίωμα οφειλέτη. Άρθρο 5.

Αναγκαία έγγραφα. Άρθρο 6.
Διαπίστωση οικονομικής κατάστασης οφειλέτη. Άρθρο 7.
Έκδοση διατάγματος. Άρθρο 8.
Ορισμοί. Άρθρο 9.
Δικαίωμα οφειλέτη. Άρθρο 10.
Αναγκαία έγγραφα. Άρθρο 11.
Διαπίστωση οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη. Άρθρο 12.
Έκδοση διατάγματος. Άρθρο 13.
Ορισμοί. Άρθρο 14.
Δικαίωμα οφειλέτη. Άρθρο 15.
Αναγκαία έγγραφα. Άρθρο 16.
Διαπίστωση οικονομικής κατάστασης οφειλέτη. Άρθρο 17.
Έκδοση διατάγματος. Άρθρο 18.
Ορισμοί. Άρθρο 19.
Δικαίωμα οφειλέτη. Άρθρο 20.
Αναγκαία έγγραφα. Άρθρο 21.
Διαπίστωση οικονομικής κατάστασης οφειλέτη. Άρθρο 22.
Έκδοση διατάγματος. Άρθρο 23.
Τερματισμός ισχύος διατάγματος και επανέναρξη ανασταλείσας διαδικασίας. Άρθρο 24.
Επανεξέταση ικανότητας του οφειλέτη να αποπληρώνει τις οφειλές του. Άρθρο 25.
Λήξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι μία ψήφοι υπέρ, είκοσι οκτώ εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι μία υπέρ και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 26 απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Προστασίας της Επαγγελματικής Στέγης Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο της πρότασης νόμου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Είκοσι τρεις ψήφοι υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους εναντίον, είκοσι τρεις υπέρ και καμία αποχή, η πρόταση νόμου καταψηφίζεται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε ακόμα δύο κατεπείγοντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχουμε τίποτε. Αναβλήθηκαν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, απολογούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουν αναβληθεί. Είναι τα δύο που αναβλήθηκαν.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αδάμο Αδάμου)

Σας παρακαλώ!

Κύριε Αδάμο, για να περάσουμε το stress test, πρέπει να με αφήσετε να τελειώσω. Και μετά θα το περάσουν και οι τράπεζες, μετά που θα το περάσει η Βουλή και τούτη τη φορά.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγείται να συνεχίσουμε με το Κεφάλαιο Τέταρτο. Ήταν εισήγηση του φίλου του Αδάμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνούμε! Και χωρίς διάλειμμα!

Κύριε Αδάμου, να έρθεις να προεδρεύεις και να συνεχίσετε.

(Γέλια)

Λοιπόν, το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, έγινε.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.665, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι ισχύει όσον αφορά την πυρασφάλεια των κτηνοτροφικών μονάδων (χοιροστάσια, ποιμνιοστάσια, αγελαδοστάσια). Υπάρχουν κάποιοι κανόνες πυροπροστασίας που να διέπουν τις υπό αναφορά μονάδες; Εάν ναι, διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι, για να διαπιστωθεί ότι εφαρμόζονται τα απαιτούμενα μέτρα; Σε περιπτώσεις πυρκαγιάς ποια αναμένεται να είναι η τύχη των ζώων; Κατά τη διάρκεια της μελέτης του σχεδίου και της άδειας οικοδομής τίθενται όροι πυρασφάλειας;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.666, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το 2015, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε πρόταση νόμου με την οποία τροποποίησε το άρθρο 88 του νόμου περί Ενιαίας Διαχείρισης των Υδάτων του 2015, όπου αναφέρεται ρητώς ότι ο διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων δύναται κατά την εξέταση των αιτήσεων για παροχή άδειας για έργα υδροληψίας ή για έργα συγκράτησης ή για παροχή άδειας υδροληψίας να λαμβάνει δεόντως υπόψη του τις απόψεις της οικείας αρχής τοπικής διοίκησης και της αντίστοιχης αρδευτικής επιτροπείας, εφόσον αυτές υποβληθούν εντός των καθορισμένων από τον νόμο χρονικών περιθωρίων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν όντως εφαρμόζεται η συγκεκριμένη πρόνοια του πιο πάνω νόμου και αν έχουν ενημερωθεί οι τοπικές αρχές σχετικά

το ότι δύνανται να δίνουν τις απόψεις τους κατά την εξέταση των αιτήσεων για παροχή άδειας για έργα υδροληψίας ή για έργα συγκράτησης ή για παροχή άδειας υδροληψίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.667, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Κατά καιρούς διατυπώνονται κατηγορίες για το βαθμό της αξιοπιστίας των ελέγχων που διεξάγονται στα πλαίσια του ευρωπαϊκού κανονισμού της Πράσινης Γραμμής. Έχουν γίνει δημόσια πολλές εισηγήσεις για τροποποίηση του κανονισμού, ο οποίος είναι σε λειτουργία από το 2004 και παρουσιάζει πολλές ελλείψεις και κενά. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η εξέλιξη με τα καύσιμα και με τη χρήση των μωσαϊκών. Πέραν αυτών, συχνά γίνονται παράπονα για τη διακίνηση των γεωργικών προϊόντων και φυτοφαρμάκων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει στα άμεσα σχέδια του υπουργείου η τροποποίηση του κανονισμού της Πράσινης Γραμμής, καθώς θεωρείται αναγκαία για τον πιο αποτελεσματικό έλεγχο των προϊόντων που εισέρχονται από τα κατεχόμενα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.668, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι στην τοποθεσία “Παρακάλαμος” στον Άγιο Θεόδωρο Λεμεσού έχει εκτελεστεί από την εταιρεία “Α/φοί Παττίχη” παράνομη ανάπτυξη εντός περιοχής του δικτύου “Natura 2000” (βουνοκορφές Μαδαρής/Παπούτσας) και σε περιοχή ζώνης ειδικής προστασίας. Οι ιδιοκτήτες, όπως πληροφορούμαι, έχουν προχωρήσει μάλιστα σε εκχερσώσεις και ισοπεδώσεις γης, υποβαθμίζοντας το φυσικό περιβάλλον της περιοχής.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιες ενέργειες έχει προβεί σχετικά με την υπό αναφορά υπόθεση και ποια μέτρα έχει λάβει ή πρόκειται να λάβει για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, δεδομένου ότι οι εργασίες γίνονται εντός περιοχής τους δικτύου “Natura 2000” και σε περιοχή ζώνης ειδικής προστασίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.669, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι μετά την πρόσφατη καταστροφική πυρκαγιά στην περιοχή Τηλλυρίας-δάσος Πάφου η αστυνομία συνέλαβε έναν ύποπτο για εμπρησμό, ο οποίος όμως αφέθηκε ελεύθερος, χωρίς να κατηγορηθεί. Ο διευθυντής της πυροσβεστικής απευθύνει συνεχείς εκκλήσεις για συνεργασία του κοινού στην προσπάθεια για εντοπισμό και καταγγελία των εμπρηστών. Το ίδιο έκανε και ο ίδιος ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Επειδή συχνά ακούγεται ότι η αιτία μιας δασικής ή αγροτικής πυρκαγιάς είναι ο κακόβουλος εμπρησμός ή η πρόκληση πυρκαγιάς από αμέλεια, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσες υποθέσεις για εμπρησμό σε δασική περιοχή ή άγρια βλάστηση σε αγροτική περιοχή έχουν καταχωρισθεί τα τελευταία δέκα (10) χρόνια και πόσες καταδικές υπήρξαν. Παρακαλώ όπως κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικός κατάλογος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.670, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι απαγορεύεται από τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή η εισαγωγή στις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, πλην του οδοφράγματος του Αγίου Δομετίου, ψαριών από τα κατεχόμενα. Κατά καιρούς βλέπουν το φως της δημοσιότητας πληροφορίες για παράνομες συναλλαγές μεταξύ ψαράδων, οι οποίοι διευθετούν συναντήσεις στα ανοικτά και μακριά από τις ακτές, όπου δεν υπάρχει επαρκής έλεγχος.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του αυτές τις πληροφορίες και αν έχουν γίνει οποιεσδήποτε καταγγελίες που αφορούν λαθρεμπόριο ψαριών μέσω θαλάσσης. Επίσης, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα των ελέγχων στο οδόφραγμα Αγίου Δομετίου, αλλά και στα άλλα οδοφράγματα για την εμπορία ψαριών προς και από τα κατεχόμενα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.671, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το άρθρο 107 του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου προνοεί ότι, “Το Τμήμα, επιπρόσθετα από την κατάρτιση του εκλογικού καταλόγου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου αυτού, συντάσσει χωριστούς εκλογικούς καταλόγους για τους διαμένοντες σε κάθε εκλογική περιφέρεια εκτοπισθέντες εκλογείς:

Νοείται ότι για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος “εκλογέας” περιλαμβάνει και πρόσωπα τα οποία αποκτούν τα υπό του Νόμου απαιτούμενα προσόντα και των οποίων ο πατέρας είναι εκτοπισθείς”.

Όπως φαίνεται στο νόμο, εκλογέας θεωρείται και το άτομο το οποίο έχει πατέρα εκτοπισθέντα και όχι αυτό που έχει μητέρα εκτοπισθείσα, δημιουργώντας θέμα δυσμενούς διάκρισης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εντοπίσει την πιο πάνω αναφορά στο νόμο και αν σκοπεύει να προβεί σε τροποποίηση του υπό αναφορά άρθρου, ώστε εκλογείς να θεωρούνται και οι εκ μητρογονίας πρόσφυγες. Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα αν υπάρχουν ακόμα νομοθεσίες όπως οι πιο πάνω στις οποίες εντοπίζεται θέμα δυσμενούς διάκρισης για τους εκ μητρογονίας πρόσφυγες.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.672, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί για το αίτημα της Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων για συμμετοχή τους στην Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας, η οποία διέπεται από τον περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα Νόμο του 2005 [Ν. 46(Ι)/2005].

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν προτίθεται να προβεί σε τροποποίηση της νομοθεσίας και να συμπεριλάβει ως μέλος της Επιτροπής Στεγαστικής Βοήθειας εκπρόσωπο της Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.673, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι ο κ. Πάνος Κελάμης, επικεφαλής μέχρι πρότινος της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου, έχει παραιτηθεί από τα καθήκοντά του. Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιους λόγους επικαλέστηκε ο κ. Κελάμης, ώστε να προβεί σε παραίτηση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.674, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί για το πρόβλημα που παρουσιάζεται στο Υδατικό Έργο Πολεμιδιών (Γαρύλλη) στη Γερμασόγεια. Συγκεκριμένα, παραγωγοί της περιοχής καταγγέλλουν ότι το έργο από την εγκατάστασή του παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα σε σχέση με την καθαριότητα του νερού που παρέχει. Ειδικότερα, το νερό φαίνεται να περιέχει λάσπες και ιζήματα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στο σύστημα ροής των αρδευτικών συστημάτων των γεωργών της περιοχής. Όπως αναφέρουν οι ίδιοι, έχουν προβεί σε διάφορα διαβήματα προς τις αρμόδιες αρχές, αλλά το πρόβλημα παραμένει μέχρι στιγμής άλυτο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν γνωρίζει τα προβλήματα που παρουσιάζει το Υδατικό Έργο Πολεμιδιών (Γαρύλλη) στη Γερμασόγεια και σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί για επίλυσή τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.675, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Μετά από έρευνα για αξιολόγηση καταγγελίας που δέχθηκα από κατοίκους της κοινότητας Τρούλλων, που αφορά λατόμηση σε τοποθεσία που γειτνιάζει σε περιοχή ζώνης ειδικής προστασίας (ΖΕΠ), διαπιστώθηκε πως πρόκειται για αδειοδοτημένο λατομείο, για το οποίο εκδόθηκε θετική περιβαλλοντική γνωμάτευση το 2014.

Μετά από τις καταγγελίες για υπερβολική λατόμηση και επέμβαση στην περιοχή ΖΕΠ, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του αυτές τις καταγγελίες και αν γίνονται οι απαραίτητες επιθεωρήσεις, όπως αναφέρεται στη σχετική νομοθεσία.

Περιμένω όπως ελέγξετε την καταγγελία αυτή και μας ενημερώσετε για το αποτέλεσμα των ερευνών σας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.676, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μου στη μαρτυρική Τηλλυρία μου αναφέρθηκε από τις τοπικές αρχές ότι ζήτησαν όπως εκπονηθεί και για τα χωριά της περιοχής ένα στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης, όπως αυτό που φαίνεται να ετοιμάζεται για το Τρόδος υπό την καθοδήγηση του προεδρικού συμβούλου και κοινοτάρχη του Καλοπαναγιώτη κ. Γιαννάκη Παπαδούρη.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει υπόψη του την εισήγηση αυτή και αν προτίθεται να την προωθήσει στο Υπουργικό Συμβούλιο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.677, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Όπως είναι γνωστό, η Ευρωπαϊκή Ένωση απαγόρευσε τη χρήση ορισμένων νεοκονινοειδών που χρησιμοποιούνται ως βιοκτόνα στη γεωργία, για να προστατεύσει τον πληθυσμό των μελισσών. Η Κυπριακή Δημοκρατία ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εναρμονίζεται με την απαγόρευση αυτή και με όλες τις ευρωπαϊκές νομοθεσίες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προχωρήσει σε ενέργειες, ώστε οι ούτω καλούμενες “αρμόδιες υπηρεσίες” των κατεχομένων να εναρμονιστούν πάραυτα με αυτή τη νέα απαγόρευση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.678, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί για τις ανησυχίες των κατοίκων του συνοικισμού Ανθούπολης όσον αφορά το ενδεχόμενο κλεισίματος του ιατρικού κέντρου που βρίσκεται στο συνοικισμό. Όπως αναφέρει το κοινοτικό συμβούλιο, το εν λόγω ιατρικό κέντρο λειτουργεί τα τελευταία τριάντα χρόνια και εξυπηρετεί σε καθημερινή βάση από πενήντα μέχρι εξήντα άτομα. Το ενδεχόμενο να εξυπηρετούνται οι κάτοικοι από το Κέντρο Υγείας Λακατάμιας δε φαίνεται να ικανοποιεί τους κατοίκους, γιατί οι περισσότεροι είναι υπερήλικες και δεν έχουν μέσο μεταφοράς.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ευσταθεί η πληροφορία ότι θα κλείσει το ιατρικό κέντρο του συνοικισμού της Ανθούπολης και αν σκέφτεται να επανεξετάσει την υπό αναφορά απόφαση λαμβάνοντας υπόψη και τις ανησυχίες των κατοίκων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.679, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Άντρου Κυπριανού

«Παρακαλούμε τον αρμόδιο υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσοι εμπρησμοί και πόσες ανατινάξεις έγιναν τα έτη 2017 και 2018.

Επιπρόσθετα, παρακαλούμε να ενημερώσει πόσοι εμπρησμοί και πόσες ανατινάξεις των ετών 2017 και 2018 εξιχνιάστηκαν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.680, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ελένης Σταύρου

«Μετά τα έντονα καιρικά φαινόμενα που σημειώθηκαν στις 17 Φεβρουαρίου στη Λεμεσό κατά την περίοδο των φετινών καρναβαλιών, αφήνοντας πίσω τους αρκετές υλικές ζημιές, οι οποίες έχουν καταγραφεί, αποφασίστηκε η παροχή αποζημιώσεων στους πληγέντες.

Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Πότε αναμένεται να λάβουν οι δικαιούχοι τις αποζημιώσεις για τις καταγεγραμμένες ζημιές που έχουν προκληθεί από τα έντονα καιρικά φαινόμενα της 17^{ης} Φεβρουαρίου;
2. Πόσο αναμένεται να είναι το ποσό που θα δαπανηθεί για τις αποζημιώσεις που θα δοθούν;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολών.)

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.860, ημερομηνίας 19 Μαΐου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με στοιχεία που μας έχουν διαβιβαστεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου για τους εγκριμένους Προϋπολογισμούς των έργων ανάπτυξης στην Κοινότητα Καλλέπεια για τα έτη 2013-2017, υπάρχουν αυξομειώσεις στα κονδύλια ανά έτος, οι οποίες σχετίζονται με τις ανάγκες της Κοινότητας τις συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, καθώς και με τις συνολικές ετήσιες πιστώσεις που αναλογούν στην Επαρχία Πάφου (οροφές Προϋπολογισμού).
3. Συγκεκριμένα, μεταξύ των ετών 2013-2017 έχει παραχωρηθεί στην Κοινότητα για την εκτέλεση διαφόρων έργων, μέσω των ετήσιων Αναπτυξιακών Προϋπολογισμών το συνολικό ποσό των €240.000 όπως φαίνεται πιο κάτω:

2013 -	€57.000
2014 -	€42.000
2015 -	€72.000

2016 -	€32.000
2017 -	<u>€37.000</u>

ΣΥΝΟΛΟ €240.000

4. Περαιτέρω σημειώνεται, ότι για το 2018, στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης της κοινότητας περιλήφθηκε ποσό ύψους €20.000, για επίστρωση με άσφαλο δρόμων εντός της Κοινότητας Καλλέπειας και ποσό ύψους €7.000 για βελτίωση αμπελουργικών δρόμων στην Κοινότητα.
5. Εν κατακλείδι αναφέρεται ότι τα κονδύλια του Προϋπολογισμού, κατανέμονται στις Κοινότητες κατόπιν ελέγχου και αξιολόγησης των αναγκών της κάθε μιας ξεχωριστά, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό ωριμότητας των έργων που προτείνονται.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.034, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

2. Η λειτουργία Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης για τη Δημόσια Διοίκηση μέσω Αναδόχου, προωθείται στη βάση Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, στα πλαίσια της διοικητικής μεταρρύθμισης και με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου τηλεφωνικής εξυπηρέτησης του πολίτη από τις κρατικές υπηρεσίες και αντιμετώπισης του προβλήματος των αναπάντητων κλήσεων, το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο δημόσιας κριτικής και επανειλημμένων συζητήσεων και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Σήμερα τέτοια Τηλεφωνικά Κέντρα εξυπηρετούν διάφορα Υπουργεία/Υπηρεσίες με αποφάσεις που έχουν ληφθεί με πρωτοβουλίες των ιδίων και αφού εξασφάλισαν την εκ των προτέρων απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για αποδέσμευση του σχετικού κονδυλίου για τη λειτουργία Κέντρου στα γραφεία τους.
3. Συναφώς, επισημαίνεται ότι τα καθήκοντα των Τυφλών Τηλεφωνητών, σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας για τη θέση του Τηλεφωνητή είναι να χειρίζονται τηλεφωνικό πίνακα και να συνδέουν τηλεφωνικά μεγάλο αριθμό πολιτών με τους Λειτουργούς στο Υπουργείο/Υπηρεσία που είναι τοποθετημένοι. Διευκρινίζεται, επίσης, ότι τα Κέντρα Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης εξυπηρετούν τους πολίτες σε θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας, στην οποία υπηρετούν, διαχειρίζονται μεγάλο αριθμό τηλεφωνημάτων από πολίτες που επιθυμούν να ενημερωθούν για θέματα που αφορούν στη Νομοθεσία που εφαρμόζει το Υπουργείο/Υπηρεσία, καθώς και για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν για συγκεκριμένα αιτήματα των πολιτών, αλλά και σε ποιο στάδιο βρίσκεται το αίτημα του κάθε ενδιαφερόμενου πολίτη, και για την τυχόν απόφαση που λήφθηκε σε σχέση με το αίτημά τους, με τη χρήση εξειδικευμένων ηλεκτρονικών συστημάτων.
4. Στο σημείο αυτό, πρέπει να τονιστεί ότι το Υπουργείο Οικονομικών, σαφώς και αναγνωρίζει και προάγει το δικαίωμα και την ευκαιρία για εργασία των ατόμων με αναπηρίες, σε ίση βάση με τους άλλους, εξού και προώθησε πρόταση για εξαίρεση από την απαγόρευση πλήρωσης δέκα (10) κενών μονιμών θέσεων Τηλεφωνητή, για την οποία εξασφάλισε τη γραπτή συγκατάθεση της Βουλής των Αντιπροσώπων και οι οποίες έχουν προωθηθεί για πλήρωσή τους, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.363, ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση, αρχικά απολογούμαι για την καθυστέρηση στην απάντηση και επιθυμώ να θέσω υπόψη σας τα ακόλουθα:

2. Το κείμενο για το οποίο γίνεται λόγος συνιστά άτυπο έγγραφο στο οποίο κωδικοποιήθηκαν οι απόψεις και οι θέσεις των οργανωμένων φορέων των καλλιτεχνών (Εικαστικά, Κινηματογράφος, Μουσική, Χορός κ.ο.κ.) ως προς τον τρόπο και τις διαδικασίες με τα οποία θα ήταν δυνατό να κατοχυρωθεί η πρόσβαση των αυτοεργοδοτούμενων καλλιτεχνών στις υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και η προστασία της επαγγελματικής τους υπόστασης.
3. Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι ο πολιτιστικός φορέας “Εικαστικοί Καλλιτέχνες Κύπρου”, ο οποίος είχε την πρωτοβουλία να ανακινήσει το όλο ζήτημα και ανέλαβε συντονιστικό ρόλο μεταξύ των άλλων σωματείων/συνδέσμων, προσκάλεσε στις συζητήσεις που έλαβαν χώρα και το Επιμελητήριο Καλών Τεχνών (ΕΚΑΤΕ) το οποίο, όμως, όπως μας ενημέρωσαν, δεν ανταποκρίθηκε.
4. Ο άτυπος χαρακτήρας του εγγράφου επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι δεν έχει, μέχρι στιγμής, κατατεθεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο, κάτι το οποίο θα γίνει όταν το κείμενο λάβει την τελική του μορφή μετά από δημόσια διαβούλευση.

5. Από τα ανώτερα τεκμαίρεται ότι δεν ευσταθεί η καταγγελία για παραγκώνιση του ΕΚΑΤΕ και, πολύ περισσότερο, για καταρτισμό νομοσχεδίου χωρίς να προηγηθεί δημόσια διαβούλευση.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.412, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα όσον αφορά την μετακίνηση αχρησιμοποίητων υλικών στον Οικισμό Στέγασης Εκτοπισθέντων Αγίων Αναργύρων II στη Λάρνακα:

2. Στις οδούς Βέγα και Διοσκούρων του εν λόγω Οικισμού υπάρχει περιφραγμένος χώρος με υλικά, όπως σκαλωσιές, περιφράξεις, καλούπια κλπ, τα οποία υπήρχαν στο εργοτάξιο και αφορούσαν το έργο “Κατασκευής Φρεατίων από Σκυρόδεμα και Μεταλλική Κατασκευή για Εγκατάσταση Ανελκυστήρων σε 21 Υφιστάμενες Πολυκατοικίες στον Κυβερνητικό Οικισμό Άγιοι Ανάργυροι II στη Λάρνακα” που εκτελούσε ο εργολάβος FAKAS CONSTRUCTIONS & DEVELOPMENTS LTD ΚΑΙ MILONAS S&N CONSTRUCTIONS LTD, του οποίου έχει γίνει Λύση Συμβολαίου εξ υπαιτιότητας του. Τα εν λόγω υλικά παρέμειναν στο χώρο του εργοταξίου για τη συνέχιση του έργου από άλλο εργολάβο.
3. Το πιο πάνω έργο συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε από τον εργολάβο Α. ARISTOTELOYS CONSTRUCTION LTD με ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου ευθύνης ελαττωμάτων για το έργο τις 4/7/2017. Το έργο αυτό αφορούσε τη “ΣΥΝΕΧΙΣΗ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΦΡΕΑΤΙΩΝ ΑΠΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΣΕ 20 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΟΙΚΙΣΜΟ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ” και μέρος των πιο πάνω υλικών χρησιμοποιήθηκαν στην εκτέλεση του έργου.
4. Στη συνέχεια, μετά την ολοκλήρωση του έργου, ειδοποιήθηκε ο εργολάβος FAKAS CONSTRUCTIONS & DEVELOPMENTS LTD ΚΑΙ MILONAS S&N CONSTRUCTIONS LTD να απομακρύνει τα εναπομείναντα υλικά που ήταν δικά του και βρίσκονται στον πιο πάνω περιφραγμένο χώρο, ακολουθώντας όλες τις νενομισμένες διαδικασίες, αφού πρώτα ειδοποιήσει το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να είναι παρόν κατά την απομάκρυνση τους. Ο εργολάβος ανταποκρίθηκε και παρέλαβε μέρος των πιο πάνω υλικών, καθότι υπήρχαν και υλικά τα οποία δεν του ανήκαν.
5. Για τα υλικά που έχουν παραμείνει στον πιο πάνω περιφραγμένο χώρο, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως βρίσκεται στη διαδικασία απομάκρυνσης τους σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης και επεξεργασίας αποβλήτων.
6. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.419, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

- (α) Τον Οκτώβριο 2014, ο εν λόγω Σύλλογος αιτήθηκε χρηματοδότησης από το ταμείο της Διαφώτισης για πληρωμή της **ετήσιας συνδρομής του για το 2014**. Τον Νοέμβριο 2014 ο Σύλλογος ενημερώθηκε για την απόρριψη του αιτήματος του από την τότε Υπουργική Επιτροπή Διαφώτισης, η οποία έκρινε ότι το αίτημα δεν ενέπιπτε με άμεσο τρόπο στα συγκεκριμένα κριτήρια της εν λόγω επιτροπής.
- (β) Ταυτόχρονα ο ίδιος Σύλλογος είχε αιτηθεί χρηματοδότησης **για συμμετοχή του στην 60^η Γενική Συνέλευση του European Council of Civil Engineers και το Διεθνές Συνέδριο με θέμα “Modern Solutions in the bridges construction”**. Το αίτημα αυτό επίσης απορρίφθηκε, καθότι κρίθηκε ότι δεν ενέπιπτε με άμεσο τρόπο στους στόχους των κριτηρίων της επιχορήγησης από το Κονδύλι της Διαφώτισης. Αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι η παρουσία ή συμμετοχή Συνδέσμων σε διεθνή συνέδρια δεν σήμαινε ταυτόχρονα και διαφώτιση, σύμφωνα με τα κριτήρια αυτά.

Σας ενημερώνω επιπλέον για τα εξής: Από το 2016 και εντεύθεν το Κονδύλι της Διαφώτισης του Υπουργείου Εξωτερικών μειώθηκε κατά περίπου 60%, αφού μεταφέρθηκαν σχετικές πιστώσεις σε άλλες αρχές ή υπηρεσίες της Κυβέρνησης δηλαδή στον προϋπολογισμό της Βουλής, για τις επιχορηγήσεις των κομμάτων, στο Υπουργείο Εσωτερικών, για τους Κατεχόμενους δήμους, και στην Υπηρεσία Αποδήμων και Επαναπατρισθέντων, για τις ομογενειακές οργανώσεις.

Αναφέρεται τέλος ότι δεν υπήρξε αποκοπή κονδυλίου χορηγίας στον ΣΠΟΛΜΗΚ αλλά απόρριψη δύο συγκεκριμένων αιτημάτων. Τα αιτήματα απορρίφθηκαν κατά την εξέταση τους καθότι κρίθηκε ότι δεν πληρούσαν τα κριτήρια της Διαφώτισης.

Ελπίζω οι πιο πάνω πληροφορίες να σας είναι χρήσιμες.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Βασιλικής Αναστασιάδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.453, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Λήψη των τηλεοπτικών σταθμών στην κοινότητα Νατάς

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Η εταιρεία Velister, που είναι υπεύθυνη για το ιδιωτικό δίκτυο τηλεοπτικής κάλυψης, έχει καλύψει μέχρι σήμερα το 85% της γεωγραφικής επικράτειας της Κύπρου και το 95% του πληθυσμού, ενώ είχε υποχρέωση να καλύψει μόνο το 75% της γεωγραφικής επικράτειας της Κύπρου, όρος πολύ αυστηρότερος από το 75% πληθυσμιακής κάλυψης που ήταν στο παρελθόν η υποχρέωση όλων των παγκύπριων ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών στο αναλογικό περιβάλλον. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει δυνατότητα να παρέμβει το Υπουργείο Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων στο θέμα αυτό.
2. Για αντιμετώπιση του προβλήματος, είχαμε ενημερώσει και την ίδια την κοινότητα με επιστολή μας στις 16.6.2016, ότι θα πρέπει να επικοινωνήσει απευθείας με την εταιρεία Velister. Η εταιρεία έχει εκφράσει την ετοιμότητα της να προχωρήσει στην αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού για κάλυψη ολόκληρης της κοινότητας Νατάς, νοουμένου ότι η κοινότητα αναλάβει πλήρως τα έξοδα ανέγερσης των εγκαταστάσεων που χρειάζονται (πύργος, οικίσκος, ηλεκτρική παροχή και εγκατάσταση), καθώς και τα μηνιαία έξοδα στην κατανάλωση ηλεκτρισμού. Σημειώνεται ότι η ίδια πρακτική εφαρμόστηκε και σε άλλες κοινότητες όπως Ορόκλινη, Πελένδρι, Φοινί και Κάτω Πλάτρες.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.458, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με ενημέρωση που είχαμε από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, στη βάση έρευνας που έγινε από το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Υγειονομικών Υπηρεσιών, προκύπτει ότι, τα αποτελέσματα μικροβιολογικής και χημικής ανάλυσης δειγμάτων πόσιμου νερού που λήφθηκαν από το δίκτυο υδατοπρομήθειας της κοινότητας Νικόκλειας, συνάδουν με τον περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμο.
3. Περαιτέρω αναφέρεται ότι αρμόδιοι Λειτουργοί του Τμήματος Υγειονομικών Υπηρεσιών θα συνεχίσουν σε τακτά χρονικά διαστήματα να λαμβάνουν δείγματα για παρακολούθηση της ποιότητας του πόσιμου νερού της Κοινότητας Νικόκλειας.
4. Περισσότερες πληροφορίες θα σας δοθούν από το καθ' ύλην αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, προς το οποίο ήδη έχετε απευθυνθεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.467, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Αννίτας Δημητρίου

«Αναφέρομαι στην ανωτέρω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενέκρινε στις 8 Αυγούστου 2016 την παραχώρηση κρατικής ενίσχυσης μέσω του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσανος Σημασίας στον μη κυβερνητικό οργανισμό "Hope For Children" CRC Policy Center (HFC) για τη διαχείριση του προγράμματος του Σπιτιού του Παιδιού.

Μετά από σχετική εκπαίδευση των Λειτουργών, με σκοπό τη στελέχωση του Σπιτιού Παιδιού, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό από ειδικούς εμπειρογνώμονες (Ιανουάριο-Σεπτέμβριο 2017), η λειτουργία του Σπιτιού του Παιδιού ξεκίνησε πιλοτικά την 1^η Σεπτεμβρίου 2017 στα γραφεία της HFC. Από τις 4 Απριλίου 2018, το πρόγραμμα στεγάζεται στο κτήριο που παραχωρήθηκε από το Σωματείο Ελληνίδων Κυριών "Ένωσις" και ανακαινίσθηκε με χρηματοδότηση του Σωματείου και του Κράτους.

Το Σπίτι του Παιδιού παρέχει μια πολυθεματική, φιλική προς το παιδί προσέγγιση στη διαχείριση περιπτώσεων σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, στη βάση καλών πρακτικών που ήδη εφαρμόζονται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Το Σπίτι στεγάζει επαγγελματίες Κλινικούς Ψυχολόγους και Κοινωνικούς Λειτουργούς, ειδικά εκπαιδευμένα μέλη της Αστυνομίας και προσωπικό του Υπουργείου Υγείας (Κλινικούς Ψυχολόγους, Ιατροδικαστή). Έχει επίσης συνεργάτες από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (π.χ. Εκπαιδευτικούς Ψυχολόγους) και τον Ιδιωτικό τομέα (π.χ. Παιδιάτρους, διερμηνείς). Η συνολική διαχείριση του προγράμματος εποπτεύεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Στο Σπίτι του Παιδιού παραπέμπονται περιπτώσεις από την Αστυνομία και τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για τις οποίες διερευνάται σεξουαλική κακοποίηση παιδιών.

Προς το παρόν το Σπίτι του Παιδιού εξυπηρετεί υποθέσεις της Επαρχίας Λευκωσίας. Μέχρι το τέλος του χρόνου αναμένεται να διεκρινθούν οι εργασίες του παγκύπρια μέσω επαρχιακών πολυθεματικών ομάδων που θα δημιουργηθούν.

Στο Σπίτι διενεργούνται τα ακόλουθα:

- Πολυθεματική συνεργασία
- Δικανική συνέντευξη (λήψη κατάθεσης) του παιδιού
- Ψυχολογική αξιολόγηση
- Ψυχολογική στήριξη/θεραπεία
- Οικογενειακή θεραπεία
- Κοινωνική στήριξη/αποκατάσταση

Πριν από τη λειτουργία του Σπιτιού του Παιδιού, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας παρείχαν ψυχοκοινωνική στήριξη στο ανήλικο θύμα και στην οικογένειά του και παρέπεμπαν στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για ψυχολογική στήριξη/θεραπεία. Με τη λειτουργία του Σπιτιού του Παιδιού, οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από επαγγελματίες του Σπιτιού του Παιδιού.

Σε περιπτώσεις παιδιών θυμάτων που η καταγγελία γίνεται μετά την ενηλικίωση του παιδιού, παρέχεται ψυχοκοινωνική στήριξη από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και ψυχολογική στήριξη/θεραπεία από τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.474, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και σας διαβιβάζω σχετική απάντηση που έχει δοθεί από την Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας:

“Αναφέρομαι στην επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων με αρ. φακ. 23.06.011.02.474 και ημερ. 29/5/2018, η οποία διαβιβάστηκε σε σχέση με το ερώτημα του Βουλευτή της Εκλογικής Περιφέρειας Λευκωσίας, κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι, στον καθορισμό ενός τέλους ή δικαιώματος, λαμβάνονται υπόψη οι πιο κάτω παράγοντες:

- (α) Το κόστος του εμπλεκόμενου κυβερνητικού προσωπικού στη βάση της ωριαίας κλίμακας του καθώς και ο χρόνος απασχόλησής του. Λαμβάνονται επίσης υπόψη οι συνεισφορές του εργοδότη στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (11,65%), Πλεονάζοντος Προσωπικού (1,2%) και Κοινωνικής Συνοχής (2%).
- (β) Αφετέρου δε, λαμβάνονται υπόψη οι πρόνοιες της Εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών με Αρ. 1514 και ημερ. 12/3/2015, οι οποίες προνοούν την επιβολή ενιαίου συντελεστή πρόσθετης χρέωσης με ποσοστό 25% πάνω στο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών για κάλυψη των διαχειριστικών και λειτουργικών δαπανών.

2. Πληροφορείτε επίσης, ότι, με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 39 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου, (Ν. 38(I)/2014), έχει συσταθεί Τεχνική Επιτροπή αποτελούμενη από το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας και το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ή Εκπροσώπους τους, η οποία καθορίζει και αναθεωρεί σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα τέλη και δικαιώματα που καταβάλλονται για υπηρεσίες που παρέχουν οι Οικονομικοί Φορείς και τα Ειδικά Ταμεία σε φυσικά και/ή νομικά πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις του εκάστοτε αρμόδιου Οικονομικού Φορέα ή αρμόδιου Ειδικού Ταμείου.”»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.475, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Ο καθορισμός των αποδεκτών τεκμηρίων για τις γλώσσες που αφορά προσλήψεις στον δημόσιο τομέα γίνεται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.
3. Όσον αφορά στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έχει συμπεριλάβει στον κατάλογο αποδεκτών τεκμηρίων (α) το Απολυτήριο αναγνωρισμένης Σχολής Μέσης

Εκπαίδευσης της Κύπρου ή της Ελλάδας που έχει ως βασική γλώσσα διδασκαλίας την Ελληνική και (β) το Πιστοποιητικό επιτυχίας στην εξέταση που διεξάγει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για διαπίστωση της πολύ καλής γνώσης της Ελληνικής γλώσσας.

4. Αναφορικά με το (β), πληροφορείστε ότι το σχετικό πιστοποιητικό εκδίδεται μετά από επιτυχή συμμετοχή σε γραπτή δοκιμασία που αντιστοιχεί στο επίπεδο Γ1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΕΠΑ). Περαιτέρω, για όσους επιθυμούν δίνεται η δυνατότητα και αντίστοιχης προφορικής εξέτασης. Σημειώνεται ότι επιτυχών/ούσα θεωρείται ο/η υποψήφιος/α που έλαβε βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση του 50% της συνολικής μέγιστης βαθμολογίας του εξεταστικού δοκιμίου.
5. Αναφορικά με τα πρότυπα γνώσης όλων των γλωσσών, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει υιοθετήσει τις κατευθυντήριες γραμμές που περιλαμβάνονται στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες με την ακόλουθη αντιστοίχιση:

ΕΠΙΠΕΔΟ (ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΚΕΠΑ)	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ
Γ2	Άριστη Γνώση
Γ1	Πολύ Καλή Γνώση
B2	Καλή Γνώση
B1	Μέτρια Γνώση
A2	Βασική Γνώση
A1	Αρχικό (Εισαγωγικό) Επίπεδο

6. Επομένως, η αναφορά στην καλή γνώση που υπάρχει στην τελευταία παράγραφο της σχετικής ερώτησης αφορά στο επίπεδο B2 του ΚΕΠΑ.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.484, ημερομηνίας 3 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τον Κανονισμό (10) των περί Εργοδοτούμενων εις Κέντρα Αναψυχής (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1968-2009: “Δικαίωμα υπηρεσίας εκ 10% χρεώνεται από τον εργοδότη σε κάθε λογαριασμό των πελατών, εξαιρουμένων των λογαριασμών για τηλεφωνικές κλήσεις, αγορά τσιγάρων και φόρους. Νοείται ότι το ύψος δικαιώματος υπηρεσίας για τα κέντρα αναψυχής που δεν παρέχουν υπηρεσίες εστίασης ή παρέχουν υπηρεσίες ταχείας εστίασης, ανέρχεται σε ποσοστό του 7%”.
3. Τα υπό αναφορά ποσά, τα χρεωμένα από τον εργοδότη πάνω στους λογαριασμούς των πελατών ως δικαίωμα υπηρεσίας, κατανέμονται, σύμφωνα με τον Κανονισμό 11(1) των εν λόγω Κανονισμών, μεταξύ των εργοδοτούμενων σε τέτοιαν αναλογία ή οποία ήθελε συμφωνηθεί μεταξύ οποιωνδήποτε ενδιαφερόμενων ενώσεων εργοδοτών και εργοδοτούμενων και εγκριθεί από την Επιτροπή, ή σε περίπτωση που δεν επέλθει τέτοια συμφωνία, σε τέτοια αναλογία, η οποία ήθελε αποφασιστεί από την Επιτροπή. Νοείται ότι ο εργοδότης δύναται να αφαιρεί από το σύνολο του δικαιώματος υπηρεσίας, το οποίο είναι διαθέσιμο προς διανομή, μέχρι 5% για σπασίματα.
4. Ο τρόπος κατανομής του δικαιώματος υπηρεσίας παρουσιάζεται σε πίνακα, τον οποίο ο κάθε εργοδότης οφείλει να διατηρεί αναρτημένο σε περίοπτο μέρος του κέντρου αναψυχής στο οποίο όλοι οι εργοδοτούμενοι εισέρχονται ή δύνανται να εισέλθουν εύκολα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 9(1) των Κανονισμών.
5. Σημειώνεται ότι στους τιμοκατάλογους όλων σχεδόν των κέντρων αναψυχής αναγράφεται η υποχρέωση των εργοδοτών για χρέωση δικαιώματος υπηρεσίας. Οι τιμοκατάλογοι εγκρίνονται από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.
6. Οι Επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ασκούν ελέγχους στα κέντρα αναψυχής για την ανάρτηση, αλλά και το περιεχόμενο του πίνακα, στον οποίο παρουσιάζεται ο τρόπος κατανομής του δικαιώματος υπηρεσίας, ενώ, παράλληλα, συνομιλούν και με εργαζομένους τους οποίους ενημερώνουν για τα δικαιώματά τους και τους υποβάλλουν ερωτήσεις σε σχέση με την εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας.

7. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο διαπιστωθούν σοβαρές παραβιάσεις του δικαιώματος υπηρεσίας, οι Επιθεωρητές υπεισέρχονται σε εις βάθος έλεγχο που περιλαμβάνει τον τρόπο χρέωσης και κατανομής του δικαιώματος υπηρεσίας. Οι έλεγχοι αυτοί είναι πολύπλοκοι, χρονοβόροι και απαιτούν εμπειρία, γιατί προϋποθέτουν, μεταξύ άλλων, την εξέταση του μηνιαίου κύκλου εργασιών του κάθε κέντρου αναψυχής, έτσι ώστε να διαπιστωθεί το ποσό που αντιστοιχεί στο δικαίωμα υπηρεσίας του μήνα και κατόπιν προϋποθέτει υπολογισμούς για την ορθή κατανομή του δικαιώματος υπηρεσίας. Συνήθως, τέτοιου είδους έλεγχοι πραγματοποιούνται στο πλαίσιο διερεύνησης παραπόνων ή καταγγελιών που υποβάλλονται από εργαζομένους.
8. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι κατά το 2017, το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων πραγματοποίησε 561 ελέγχους σε κέντρα αναψυχής και καταχώρησε 21 ποινικές διώξεις. Οι 353 έλεγχοι διενεργήθηκαν στο πλαίσιο ειδικής εκστρατείας που επικεντρώθηκε στην ανάρτηση του πίνακα κατανομής του δικαιώματος υπηρεσίας. Παράλληλα, την ίδια περίοδο το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων παρείχε συμβουλές και ενημέρωση σε πέραν των 3200 ατόμων του τομέα (κέντρα αναψυχής και ξενοδοχεία).
9. Υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την πλήρη εφαρμογή της εργασιακής νομοθεσίας στα κέντρα αναψυχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.497, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας διαβιβάζω επιστολή της Αρχιπρωτοκολλήτριας του Ανωτάτου Δικαστηρίου:

“Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και με την παρούσα σας ενημερώνω ως ακολούθως:

Μετά την έκρηξη/πυρκαγιά που σημειώθηκε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, ζητήθηκε και ετοιμάστηκε από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, Έκθεση σε σχέση με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε όλα τα Δικαστήρια παγκύπρια.

Η Έκθεση της Πυροσβεστικής με ημερομηνία 22 Μαρτίου 2018 έχει σταλεί σε όλα τα Δικαστήρια για τη λήψη των μέτρων που υποβάλλονται σε αυτήν.

Ταυτόχρονα, έχουν σταλεί επιστολές στην Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία καθώς και στο Τμήμα Δημοσίων Έργων για κοστολόγηση των απαιτούμενων ενεργειών/ εργασιών, ούτως ώστε να εξασφαλιστούν τα απαιτούμενα κονδύλια.

Τα ίδια ισχύουν και ως προς την προώθηση των μέτρων που αφορούν στην ασφάλεια του κτηρίου του Ανωτάτου Δικαστηρίου.”.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.512, ημερομηνίας 16 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα όσον αφορά το διαχωρισμό οικοπέδων και παραχώρηση τους ως αντισταθμιστικό μέτρο στους δικαιούχους που διαμένουν σε Τ/Κ κατοικίες στη κοινότητα Κιβισίλι:

2. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του με αρ. 63.389 και ημερομηνία 18/2/2006 εξουσιοδότησε τον Υπουργό Εσωτερικών να προβεί στο διαχωρισμό οικοπέδων που θα παραχωρηθούν ως αντιστάθμισμα στους νόμιμους και μόνιμους δικαιούχους που διαμένουν σε Τ/Κ κατοικίες καθώς και στους δικαιούχους που διαμένουν σε Κυβερνητικούς Οικισμούς ή Συνοικισμούς Αυτοστέγασης, οι οποίοι κτίστηκαν σε Τ/Κ γη που δεν έχει απαλλοτριωθεί.
3. Στα πλαίσια της πιο πάνω Απόφασης, το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφαση του με αρ. 72.034 και ημερομηνία 29/4/2011 ενέκρινε το διαχωρισμό 121 οικοπέδων στο κρατικό τεμάχιο με αρ. 151, Φ/Σχ. 50/36 στο Κιβισίλι, για σκοπούς αντισταθμίσεως. Τα 121 οικόπεδα του διαχωρισμού του κρατικού τεμαχίου έχουν ήδη παραχωρηθεί κυρίως σε εκτοπισθέντες που διαμένουν σε τ/κ κατοικίες στην Κοινότητα. Η έναρξη υλοποίησης του διαχωρισμού είχε προγραμματιστεί για το 2012, αλλά λόγω περιορισμού των διαθέσιμων πιστώσεων και για το λόγο ότι οι δικαιούχοι των οικοπέδων δεν αντιμετώπιζαν άμεσο πρόβλημα στέγασης, η ημερομηνία υλοποίησης του είχε μετατεθεί σε μεταγενέστερο στάδιο. Επίσης, για τον ίδιο σκοπό, είχε επίσης ετοιμαστεί σχέδιο διαχωρισμού του κρατικού τεμαχίου με αρ. 221 και 366 (μέρος), Φ/Σχ. 50/36 σε 44 οικόπεδα και λήφθηκε σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 73.434 και ημερομηνία 10/4/2012.
4. Σημειώνεται ότι με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 29/4/2013 τερματίστηκε στο παρόν στάδιο η εφαρμογή των Στεγαστικών Σχεδίων παραχώρησης κρατικού οικοπέδου για

Αυτοστέγαση και για σκοπούς αντισταθμίσεως. Ως εκ τούτου, δεν προχώρησε η υλοποίηση των διαχωρισμών αντισταθμιστικών οικοπέδων στη Κοινότητα Κιβισιλιού, όπως περιγράφονται στη παράγραφο 3 πιο πάνω.

5. Στο παρόν στάδιο, το Υπουργείο Εσωτερικών δεν προγραμματίζει τροποποίηση της τελευταίας Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για επαναφορά του Σχεδίου Διαχωρισμού Οικοπέδων ως Αντιστάθμιση.
6. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.519, ημερομηνίας 20 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση σας πληροφορώ τα ακολούθα:

Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας εγείρει συστηματικά, τόσο σε διεθνές, όσο και διμερές επίπεδο, το θέμα της κατασκευής πυρηνικού εργοστασίου στο Άκκουγιου της Τουρκίας. Υπό το φως και των τελευταίων εξελίξεων, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε εκ νέου τις έντονες ανησυχίες της κυβέρνησης για τους κινδύνους που εγκυμονεί η ανέγερση και η λειτουργία του εν λόγω εργοστασίου για την Κύπρο, λόγω κυρίως της γεωγραφικής εγγύτητας, και ζήτησε ενεργότερη εμπλοκή της ΕΕ. Στην τελευταία Έκθεση Προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Τουρκία, γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στην ανέγερση του πυρηνικού εργοστασίου στο Άκκουγιου και διαπιστώνεται ότι η Τουρκία δεν έχει συμμορφωθεί με τις σχετικές υποχρεώσεις της, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων με την ΕΕ, ούτε στο κεφάλαιο της ενέργειας αλλά ούτε και στο κεφάλαιο του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται ιδιαίτερη αναφορά και στη μη συμμόρφωση της Τουρκίας με την υποχρέωσή της για διασυννοιακή συνεργασία.

Το θέμα της ανέγερσης του πυρηνικού εργοστασίου στο Άκκουγιου εγείρεται επίσης συστηματικά από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Δημοκρατίας στον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας με έμφαση στην ανάγκη για συμμόρφωση της Τουρκίας με τα διεθνή πρότυπα του εν λόγω Οργανισμού. Στα τέλη Μαΐου 2018, ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της ΚΔ στον ΔΟΑΕ, είχε την ευκαιρία να εγείρει τις ανησυχίες της Κυβέρνησης για την ανέγερση του εν λόγω πυρηνικού σταθμού στον Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή ΔΟΑΕ (υπεύθυνο για θέματα πυρηνικής ασφάλειας), υπογραμμίζοντας την έλλειψη πληροφόρησης, διαφάνειας και συνεργασίας από πλευράς Τουρκίας.

Το ΥΠΕΞ έχει επανειλημμένα εκφράσει σε όλα τα επίπεδα τις σοβαρές ανησυχίες του για το θέμα και προς τη Ρωσική πλευρά, η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή και τη λειτουργία του εργοστασίου. Το θέμα ηγήθη από τον ΥΠΕΞ προς τον Ρώσο ομόλογό του κατά τη συνάντησή τους στη Μόσχα στις 27/4/2018, ενώ ο Υπουργός Εξωτερικών έκανε και σχετική δημόσια αναφορά κατά την κοινή διάσκεψη Τύπου με τον Ρώσο ομόλογό του. Μετά τη συνάντηση των δύο υπουργών στη Μόσχα, το Ρωσικό Υπουργείο Εξωτερικών εξέδωσε ειδική ανακοίνωση για το υψηλό επίπεδο ασφάλειας του σταθμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.523, ημερομηνίας 23 Απριλίου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λιλλήκα

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.535, ημερομηνίας 25 Απριλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και σας πληροφορώ ότι Πρόεδρος του Συμβουλίου Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας έχει διοριστεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας η κ. Αναστασία Παπαδοπούλου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 4(1)(α) του περί της Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου του 2017, Ν.112(Ι)/2017.

2. Περαιτέρω, με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 84.451 και ημερομηνία 7 Μαρτίου 2018, έχουν διοριστεί τα πιο κάτω πρόσωπα ως μέλη του Συμβουλίου Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας για τριετή θητεία:

- α) κ. Λουίζα Χριστοδουλίδου-Ζαννέτου, Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
- β) κ. Κώστας Βέης, Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
- γ) Δρ. Μυρτώ Αζίνα-Χρονίδη, Υπουργείο Υγείας

- δ) κ. Ελένη Σίππη Χαραλάμπους, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- ε) κ. Χαρά Ταπανίδου, Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- στ) κ. Αναστασία Σάββα, Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια
- ζ) κ. Μαρία Επαμεινώνδα, Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού
- η) κ. Χριστιάνα Γρηγορίου, Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Προστασίας και Ευημερίας του Παιδιού
- θ) κ. Χριστίνα Ιωάννου, Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια.

3. Το Συμβούλιο έχει συνεδριάσει μέχρι σήμερα 2 φορές στις 3 Μαΐου 2018 και στις 25 Μαΐου 2018. Η επόμενη συνεδρία έχει οριστεί στις 26 Ιουνίου 2018. Τα θέματα που συζητήθηκαν κατά τις δύο συνεδρίες ήταν οι Εσωτερικοί Κανονισμοί λειτουργίας του Συμβουλίου και αποστολή τους στην αρμόδια Επιτροπή Υπουργών προς έγκριση, η επιλογή τραπεζικού ιδρύματος για άνοιγμα λογαριασμών του Συμβουλίου, η ανάλυση προόδου εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής ανά υπηρεσία και ο καθορισμός προτεραιοτήτων για τις δράσεις του Συμβουλίου. Στις 26 Ιουνίου 2018 θα παρουσιαστεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο έρευνα η οποία διεξάχθηκε ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς για την εφαρμογή της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.541, ημερομηνίας 30 Απριλίου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Επιθυμώ ν' αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να θέσω υπόψη σας τα εξής: Το δίτομο έργο του Ζήνωνα Ζαννέτου, **Ζηνοβίας και Χριστοδούλου Φώτης Παπαφώτης, Κρόνικα Βιοτής, Τουτέστιν του Βίου και της Πολιτείας του Ανδρός ΕΞΗΓΗΣΙΣ**, στάλθηκε από τον συγγραφέα στο Σπίτι της Κύπρου με πρόταση παρουσιάσής του.

Η Πρεσβεία και το Σπίτι της Κύπρου ενέκριναν την παρουσίαση του βιβλίου, εφόσον, ως εκ της αποστολής τους, δεν έχουν τη δυνατότητα να λογοκρίνουν έργα γραφής ή άλλα.

Η παρουσίαση πραγματοποιήθηκε στις 23/04/2018 και δεν ήταν αφιέρωμα στον Φώτη Παπαφώτη. Ήταν μια απλή παρουσίαση βιβλίου όπως δεκάδες άλλες που πραγματοποιούνται στο Σπίτι της Κύπρου, χωρίς να προϋποτίθεται πάντα η σύμφωνη, με το περιεχόμενο των βιβλίων, γνώμη της Πρεσβείας και του Σπιτιού της Κύπρου.

Εξάλλου, το 2001 (27/4/2001), το Σπίτι της Κύπρου παρουσίασε το τρίτομο έργο του Φώτη Παπαφώτη "Η Καρπασία στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α", με τη συνεργασία των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου. Χαιρετισμό στην εκδήλωση αυτή απηύθυναν ο τότε Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου Ουράνιος Ιωαννίδης, ο τότε Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, αείμνηστος Χριστόδουλος Πασιαρδής και ο Ακαδημαϊκός Γεώργιος Κοντόπουλος. Το βιβλίο παρουσίασε ο συγγραφέας του "Κρόνικα Βιοτής" Ζήνων Ζαννέτος.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.545, ημερομηνίας 3 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν έχει αρμοδιότητα για θέματα λήψεως αποφάσεων για τον τερματισμό της λειτουργίας ή την αντικατάσταση οποιασδήποτε Μονάδας ηλεκτροπαραγωγής της ΑΗΚ.

Ο Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός (Η/Σ) Δεκέλειας της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), αποτελείται από έξι Μονάδες ατμοπαραγωγής (Μονάδες Αρ. 1-6) και δύο συστοιχίες Μηχανών Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ1 και ΜΕΚ2) και εμπίπτει στις πρόνοιες των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016. Με βάση τις πρόνοιες των εν λόγω Νόμων η αρμόδια Αρχή (Υπουργοί Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος) χορήγησε για τον Η/Σ Δεκέλειας Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών. Κατά τη διαδικασία χορήγησης της Άδειας Βιομηχανικών Εκπομπών πραγματοποιήθηκε, με βάση τις πρόνοιες των πιο πάνω Νόμων, Δημόσια Ακρόαση και συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος, στις οποίες προσκλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των γειτονικών Κοινοτήτων, οι οποίοι ενημερώθηκαν για το προσχέδιο όρων λειτουργίας και ορίων εκπομπής της Άδειας Βιομηχανικών Εκπομπών και δεν έφεραν ένσταση στη χορήγηση της εν λόγω Άδειας.

Οι οριακές τιμές εκπομπής, που ισχύουν, καθορίζονται με βάση τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2001/80/ΕΚ για τον περιορισμό των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων που ίσχυαν για όλες τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις καύσης στα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι την 1.1.2016 και της αντίστοιχης Κυπριακής νομοθεσίας και περιλαμβάνονται ήδη στην πιο πάνω Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών που χορηγήθηκε για τον Η/Σ Δεκέλειας. Επίσης, στις δύο συστοιχίες των Μηχανών Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ1 και ΜΕΚ2), έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν αντιρρυπαντικά συστήματα μείωσης των εκπομπών Οξειδίων του Αζώτου.

Καθ' όσον αφορά στις μετρήσεις της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην περιοχή ενημερώνεστε ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν λειτουργεί Σταθμό Παρακολούθησης της Ποιότητας του Αέρα στην περιοχή πλησίον του Η/Σ Δεκέλειας. Ο πλησιέστερος Σταθμός Παρακολούθησης βρίσκεται στην πόλη της Λάρνακας. Ωστόσο, με βάση σχετικό Όρο Λειτουργίας που περιλαμβάνεται στην πιο πάνω Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών, η ΑΗΚ διεξάγει μετρήσεις ποιότητας του αέρα γύρω από τον Η/Σ Δεκέλειας. Σκοπός των μετρήσεων είναι να διαπιστώνεται κατά πόσο τηρούνται τα όρια ποιότητας αέρα που καθορίζονται στη νομοθεσία για καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος, της ανθρώπινης υγείας και του κοινού. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των μετρήσεων που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις της ΑΗΚ, δεν διαπιστώνονται υπερβάσεις των ορίων της ποιότητας του αέρα της περιοχής πλην των υπερβάσεων, σε ορισμένες περιπτώσεις, της οριακής τιμής των Αιωρούμενων Σωματιδίων (σκόνης) με αεροδυναμική διάμετρο κάτω των 10 μm (ΑΣ10). Σημειώνεται, όμως, ότι υπερβάσεις Αιωρούμενων Σωματιδίων (σκόνης) καταγράφονται στους Σταθμούς Παρακολούθησης που διαθέτει το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας σε όλη την Κύπρο για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, λόγω των φαινομένων μεταφοράς σκόνης από τις άνωδρες περιοχές Βορείου Αφρικής και Δυτικής Ασίας προς την Κύπρο.

Απόσπασμα της τελευταίας ετήσιας Έκθεσης της ΑΗΚ για το έτος 2017 με τα αποτελέσματα των εν λόγω μετρήσεων ποιότητας του αέρα που διεξήγαγε η ΑΗΚ το έτος 2017 κοντά στον Προσφυγικό Συνοικισμό ΑΗΚ στη Δεκέλεια και στο χωριό Ορμήδεια [Συμπεράσματα (σελ. 15) και Πίνακας Π1 (σελ. 18)] επισυνάπτονται ως Παράρτημα, για ενημέρωσή σας.

Η συμμόρφωση της ΑΗΚ με όλους τους Όρους Λειτουργίας της ΑΒΕ για θέματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης παρακολουθείται από αρμόδιους Λειτουργούς του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε παράβαση λαμβάνονται τα μέτρα που προβλέπονται στους περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμους του 2013 και 2016.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα που προβλέπονται στη νομοθεσία για έλεγχο των εκπομπών από τον Η/Σ Δεκέλειας.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στο βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.555, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

Σημείωση: Η απάντηση της υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.567, ημερομηνίας 14 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Αναφέρομαι στην ανωτέρω Κοινοβουλευτική Ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Λειτουργίας των Ιδρυμάτων Παιδικής και Εφηβικής Προστασίας, στις Παιδικές Στέγες φιλοξενούνται παιδιά ηλικίας πέντε (5) - δεκατριών (13) ετών. Σε κάποιες περιπτώσεις, ενδέχεται να φιλοξενηθούν παιδιά μικρότερης ή μεγαλύτερης ηλικίας, όταν αυτό κριθεί ότι εξυπηρετεί το συμφέρον τους (π.χ. όταν πρόκειται για αδέρφια). Στην Παιδική Στέγη Λάρνακας σήμερα φιλοξενούνται δεκαπέντε (15) παιδιά, εκ των οποίων τρία (3) έχουν συμπληρώσει το 13^ο έτος της ηλικίας τους. Η αποκατάσταση των εν λόγω παιδιών σε καταλληλότερο πλαίσιο τυγχάνει εξατομικευμένου χειρισμού από τους αρμόδιους Λειτουργούς. Επισημαίνεται ότι όλες οι περιπτώσεις παιδιών υπό τη φροντίδα της Διευθύντριας Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας που τοποθετούνται σε δομές παιδικής προστασίας τυγχάνουν συστηματικού και εξατομικευμένου χειρισμού, με ατομικό σχέδιο φροντίδας, προστασίας και αποκατάστασης. Ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητα του κάθε παιδιού, παρέχονται ευκαιρίες κοινωνικοποίησης και πρόγραμμα δραστηριοτήτων. Επιπλέον, για τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης που τα αφορά, λαμβάνεται υπόψη η άποψή τους και πρωτίστως τίθεται η εξυπηρέτηση του συμφέροντός τους.

3. Όσον αφορά το σύστημα παιδικής προστασίας στην Κύπρο, η τοποθέτηση παιδιών και εφήβων σε Ίδρυμα Παιδικής και Εφηβικής Προστασίας αποτελεί την ύστατη λύση προσωρινής αποκατάστασης, όταν η οικογένεια αδυνατεί να τους παρέχει επαρκή φροντίδα και προστασία και εφόσον άλλες εναλλακτικές μορφές φροντίδας και προστασίας (π.χ. αναδοχή) έχουν εξαντληθεί.
4. Για την επέκταση του θεσμού της αναδοχής, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από το 2016 υλοποιεί στοχευμένες δράσεις για τη βελτίωση του θεσμού με έμφαση στην αξιοποίηση της συνεργασίας των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας με μη κυβερνητικές οργανώσεις για ενίσχυση του θεσμού της αναδοχής, την εκπαίδευση/στήριξη των ανάδοχων γονέων και τη βελτίωση του τρόπου αξιολόγησης των αιτήσεων υποψήφιων ανάδοχων γονέων. Για την υλοποίηση της προσπάθειας επέκτασης του θεσμού, προωθήθηκε η συνεργασία του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με δύο μη κυβερνητικές οργανώσεις, τον Οργανισμό "Hope For Children" CRC Policy Center και το Σύνδεσμο Ανάδοχης Οικογένειας "Φωλιά Αγάπης", με στόχο τη συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για την ανάπτυξη δράσης στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού, την προσέλκυση υποψήφιων ανάδοχων οικογενειών, την καλύτερη προετοιμασία τους, τη βελτίωση του τρόπου αξιολόγησής τους και τη συνεχή παροχή στήριξης προς τους ανάδοχους γονείς.
5. Τέλος, στο πλαίσιο αναγνώρισης των σημερινών αυξανόμενων αναγκών προστασίας παιδιών και εφήβων, καθώς και της ποιοτικής αναβάθμισης των συνθηκών φιλοξενίας τους στα ιδρύματα, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας προγραμματίζουν εντός του 2018 τη μεταστέγαση της Παιδικής Στέγης Λάρνακας σε καταλληλότερο κτήριο για την εξυπηρέτηση αναγκών των επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου και ακολούθως προγραμματίζεται η ανακαίνιση/μετατροπή της υφιστάμενης Παιδικής Στέγης Λάρνακας σε πλαίσιο φιλοξενίας εφήβων.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2018 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.583, ημερομηνίας 17 Μαΐου 2018, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών με αρ. φακ. 13.9.1/2 και ημερομηνία 7.6.2018 προς εσάς, η οποία κοινοποιήθηκε στον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με συνημμένο αντίγραφο της επιστολής σας, σχετικά με την αναφερόμενη Ερώτηση του Βουλευτή κ. Χ. Θεοπέμπτου, και σας ενημερώνω ότι, δεν υπάρχει νομοθετικό κενό σε ό,τι αφορά τις δυσκολίες που έχουν εκφράσει οι ιδιοκτήτες ακινήτων σε σχέση με την έξωση και διεκδίκηση των απλήρωτων ενοικίων, καθώς και τη διεκδίκηση αποζημιώσεων για ζημιές που έγιναν στην περιουσία.

2. Σε ό,τι αφορά στο ζήτημα ανάκτησης κατοχής σε περίπτωση ενοικιαστή που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του, το εδάφιο (1) του άρθρου 11 του Νόμου προνοεί για τη δυνατότητα έκδοσης διατάγματος ανάκτησης κατοχής ως ακολούθως: "Εις περίπτωσιν καθ' ην οιονδήποτε νομίμως οφειλόμενον ενοίκιον καθυστερείται επί είκοσι μίαν ή περισσότερας ημέρας μετά την επίδοσιν εγγράφου ειδοποίησεως απαιτήσεως εις τον ενοικιαστήν και δεν υπάρξει οιαδήποτε προσφορά τούτου προ της καταχωρίσεως αιτήσεως δι' ανάκτησιν κατοχής".

3. Επιπρόσθετα, στις περιπτώσεις ζημιών που έγιναν στην περιουσία του ιδιοκτήτη από τον ενοικιαστή, το εδάφιο (γ) του ίδιου άρθρου προνοεί ότι το Δικαστήριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να εκδώσει Διάταγμα ανάκτησης κατοχής και συγκεκριμένα "εις περίπτωσιν καθ' ην η κατάσταση της κατοικίας ή του καταστήματος έχει, κατά την γνώμη του Δικαστηρίου, επιδεινωθή λόγω καταστρεπτικών πράξεων ή ηθελημένων σοβαράς αμελείας του ενοικιαστού ή εις περίπτωσιν καθ' ην ο ενοικιαστής αδικώς επροξένησε ή επέτρεψε την πρόκλησιν σημαντικής ζημίας εις το ακίνητον".

Σε κάθε περίπτωση πρόκλησης ζημιάς ο ιδιοκτήτης έχει περαιτέρω δικαίωμα αξίωσης αποζημιώσεων στο επαρχιακό δικαστήριο για τις ζημιές που ο ενοικιαστής έχει προκαλέσει στο ακίνητο.

4. Σημειώνεται επιπλέον ότι σκοπός του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, που έχει έντονες οικονομικές και παράλληλα κοινωνικές πτυχές, είναι να πετύχει την εξισορρόπηση μεταξύ αφ' ενός του δικαιώματος του ιδιοκτήτη να απολαύει την περιουσία του και αφετέρου της διαφύλαξης της επαγγελματικής στέγης ή της οικίας του θέσμιου ενοικιαστή. Συνεπώς, οποιαδήποτε τροποποίηση του συγκεκριμένου Νόμου πρέπει να γίνεται με φειδώ και ευαισθησία, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τα προβλήματα τόσο των ιδιοκτητών όσο και των ενοικιαστών.

5. Η διασφάλιση της εξισορρόπησης των υπό αναφορά δικαιωμάτων γίνεται στα πλαίσια της δικαστικής διαδικασίας και η προστασία τους συνιστά κύρια αποστολή της δικαιοσύνης και του τρόπου και χρόνου απονομής της. Συνεπώς οι οποιοσδήποτε καταχρήσεις θα πρέπει να επιλύονται στα πλαίσια της διαδικασίας απονομής της δικαιοσύνης η οποία δύναται να αξιολογήσει τα δικαιώματα του ιδιοκτήτη και του ενοικιαστή του υποστατικού.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2018 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.591, ημερομηνίας 29 Μαΐου 2018, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην το πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι υπηρέτησα στο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας Λεμεσού ως Αναπληρωτής Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης από τον Οκτώβριο του 2014 μέχρι τον Ιούνιο του 2015 (εναλλαγή ανά δεκαπενθήμερο με τον τότε Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης Δρα Μάριο Στυλιανίδη) και από το Σεπτέμβριο του 2017 μέχρι και τον Φεβρουάριο του 2018, ως Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης.

Κατά τις προαναφερθείσες περιόδους δεν περιήλθε σε γνώση μου κανένα περιστατικό σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκου σε δημοτικό σχολείο της Λεμεσού.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Επειδή όμως αφήσαμε πάρα πολλά ζητήματα αυτό το δεκαήμερο πίσω, θα επανέλθουμε εδώ την Τρίτη, 10 Ιουλίου 2018, στις 9.30 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Υφυπουργού παρά τω Προέδρω σε θέματα Τουρισμού και Υφυπουργείου Τουρισμού Νόμος του 2016.
(Αρ. Φακ. 23.01.057.157-2016).
2. Ο περί των Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.018-2018).
3. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.028-2018).
4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.029-2018).
5. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.045-2018).
6. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.046-2018).
7. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.047-2018).
8. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του

Δημοκρατικού Συναγερμού).

(Αρ. Φακ. 23.02.059.048-2018).

9. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.057-2018).
10. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Τεχνικός Έλεγχος και Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014.
(Αρ. Φακ. 23.01.055.214-2014).
11. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκου Νουρή και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.059-2016).
12. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2016.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Λιλλήκα, προέδρου της Συμμαχίας Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.057.062-2016).
13. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Πεردίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.048-2017).
14. Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.
(Πρόταση νόμου του κ. Γιώργου Πεردίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.058.047-2017).
15. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Ανώτερου Υγειονομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.025-2018).
16. Οι περί Γενικού Χημείου του Κράτους - Θέση Ανώτερου Χημικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.028-2018).
17. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου και Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.031-2018).
18. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Θέση Λειτουργού Υπηρεσιών Υγείας Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.035-2018).
19. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

- (Αρ. Φακ. 23.01.059.111-2018).
20. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.037-2018).
21. Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.03.055.041-2018).
22. Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.062-2018).
23. Ο περί Αποφυγής της Ρύπανσης Δημόσιων Δρόμων και Δημόσιων Χώρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.063-2018).
24. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.064-2018).
25. Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.059.065-2018).
26. Ο περί της Συμφωνίας για την Αμοιβαία Ακαδημαϊκή Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών Ανώτερης Εκπαίδευσης για Πρόσβαση και Συνέχιση Σπουδών σε Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.083-2018).
27. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.087-2018).
28. Ο περί του Συμπληρωματικού Πρωτοκόλλου της Σύμβασης περί Καταστολής Παράνομων Καταλήψεων Αεροσκαφών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.097-2018).
29. Ο περί της Σύμβασης περί Καταστολής Παράνομων Πράξεων σχετικά με τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.098-2018).
30. Ο περί της Συμφωνίας Πολιτικού Διαλόγου και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κούβας, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.01.059.100-2018).

31. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.01.059.101-2018).

32. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας για την Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.01.059.102-2018).

33. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.01.059.103-2018).

34. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.01.059.105-2018).

35. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) Κανονισμοί του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.03.055.042-2018).

36. Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.03.055.043-2018).

37. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Καθορισμένης Περιοχής του Χωριού Λιοπέτρι (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.03.055.037-2018).

38. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου για την Υδατοπρομήθεια της Καθορισμένης Περιοχής του Χωριού Σωτήρα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2018.

(Αρ. Φακ. 23.03.055.038-2018).

Απόσυρση

39. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2012.

(Αρ. Φακ. 23.01.053.214-2012).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανησυχητική έξαρση του εγκλήματος στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Άριστου Δαμιανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.05.051.001-2018).
2. «Τα προβλήματα που δημιουργούνται σε χιλιάδες δανειολήπτες και εγγυητές δανείων που επηρεάζονται από την αναδρομική ισχύ του άρθρου 44Α του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμου (νόμος εκπονήσεων)».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Γιώργου Περδίκη, προέδρου του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, και της ανεξάρτητης βουλευτού κ. Άννας Θεολόγου).

(Αρ. Φακ. 23.05.051.003-2018).

3. «Το μέλλον της Ευρώπης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της επιτροπής).

(Αρ. Φακ. 23.05.051.004-2018).

Είναι αρκετά θέματα. Μην ανησυχείτε, θα έχουμε θέματα να διαβάσουμε. Να θυμάστε ότι έχουμε συνεδρία και την Παρασκευή 13 Ιουλίου και την Κυριακή 15 Ιουλίου την επετειακή θα την κάνουμε στις 11.30 π.μ.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 9.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λεωνίδου Πανίκος
Αριστείδου Μαριέλλα	Λιλλήκας Γιώργος
Βότσης Άγγελος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μουσιούπτας Μαρίνος
Γιωργάλλας Μιχάλης	Μυλωνάς Παύλος
Δαμιανού Άριστος	Μυριάνθους Ηλίας
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδης Χρίστος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαγιάννης Λίνος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεολόγου Άννα	Περδίκης Γιώργος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Κάρουλλας Γιώργος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σταύρου Ελένη
Κουλίας Ζαχαρίας	Στεφάνου Στέφανος
Κουλλά Ονούφριος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυπριανού Ανδρέας	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Χρίστος
Κώστα Κώστας	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Αγορεύσεις και συζήτηση (Πρόεδρος, Α. Θεολόγου, Χρ. Χρίστου, Γ. Περδίκης, Μ. Γιωργάλλας, Γ. Λιλλήκας, Η. Μυριάνθους, Ο. Κουλλά, Α. Βότσης, Στ. Στεφάνου, Μ. Σιζόπουλος, Μ. Μαυρίδης, Ν. Παπαδόπουλος, Γ. Λουκαΐδης, Μ. Μουσιούπας, Α. Νεοφύτου) για όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και τις προτάσεις νόμου που κηρύχθηκαν επείγουσες.
3. Έκθεση για το σχέδιο απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση παροχής κυβερνητικής εγγύησης στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας, βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου [Νόμος αρ. 38(Ι) του 2014], το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», αγορεύσεις και συζήτηση (Μ. Σιζόπουλος, Γ. Περδίκης, Α. Δαμιανού, Α. Νεοφύτου, Γ. Λουκαΐδης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Αντρέα Καυκαλιά και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Λιλλήκα και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2).
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Συμβούλων Αφερεγγυότητας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», έγκρισή τους και δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου από τον κ. Στέφανο Στεφάνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», συζήτηση (Α. Θεολόγου, Α. Νεοφύτου, Γ. Περδίκης, Ν. Παπαδόπουλος) και καταψήφισή της.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τιτλοποιήσεων Νόμος του 2018», παρατηρήσεις των κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και Αντρέα Καυκαλιά και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2018», συζήτηση (Α. Νεοφύτου, Γ. Περδίκης, Στ. Στεφάνου, Ε. Μαύρου, Ει. Χαραλαμπίδου, Α. Βότσης) και ψήφισή της σε νόμο.
12. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και ψήφισή της σε νόμο.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2018», συζήτηση (Γ. Λουκαΐδης, Α. Βότσης, Πρόεδρος, Α. Νεοφύτου) και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 2).
14. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί της Προστασίας της Κύριας Κατοικίας Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018» και «Ο περί της Προστασίας της Επαγγελματικής Στέγης Οφειλέτη και της Ρύθμισης Άλλων Συναφών Θεμάτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Γιώργου Λουκαΐδη και καταψήφισή τους.
15. Ερωτήσεις βουλευτών:
Πυρασφάλεια κτηνοτροφικών μονάδων - Αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και άδειες υδατικών έργων - Επανεξέταση του ευρωπαϊκού κανονισμού της Πράσινης Γραμμής - Παράνομες χρωματογραφικές εργασίες εντός του δικτύου "Natura 2000" στον Άγιο Θεόδωρο Λεμεσού - Εμπρησμός σε δασικές ή αγροτικές περιοχές - Έλεγχοι στα οδοφράγματα για παράνομη εμπορία ψαριών από τα κατεχόμενα - Διακρίσεις σε βάρος των εκ μητρογονίας προσφύγων στην κυπριακή νομοθεσία - Συμμετοχή Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων στην Επιτροπή Στεγαστικής Βοήθειας - Η παραίτηση του επικεφαλής της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου - Προβλήματα στη λειτουργία του Υδατικού Έργου Πολεμιδιών (Γαρούλλη) - Καταγγελίες για υπερβολική λατόμηση και επεμβάσεις σε περιοχή ζώνης ειδικής προστασίας στους Τρούλλους - Στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης για τα χωριά της Τηλλυρίας - Συμμόρφωση κατεχομένων στην απαγόρευση χρήσης νεονικοτινοειδών βιοκτόνων - Κλείσιμο ιατρικού

κέντρου Ανθούπολης - Εμπρησμοί και ανατινάξεις το 2017 και 2018 - Αποζημιώσεις για έντονα καιρικά φαινόμενα.

16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα Καλλέπεια για αύξηση του αναπτυξιακού της προϋπολογισμού - Εργοδότηση τυφλών στις δημόσιες υπηρεσίες - Νομοσχέδιο για αναγνώριση της υπόστασης του καλλιτέχνη - Άχρηστα υλικά σε συνοικισμό και μετακίνησή τους - Αποκοπή χορηγίας διαφώτισης από το Σύνδεσμο Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου - Προβλήματα στη λήψη τηλεοπτικού σήματος στη Νατά - Μολυσμένο νερό ύδρευσης στην κοινότητα Νικόκλειας - Το Σπίτι του Παιδιού και καταγγελίες σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων - Υπολογισμός του διοικητικού κόστους για έκδοση άδειας - Κριτήρια γνώσης της ελληνικής γλώσσας - Χρέωση του δικαιώματος υπηρεσίας στους λογαριασμούς πελατών - Μέτρα για την ασφάλεια των κτιρίων και των εγγράφων των δικαστηρίων - Παραχώρηση οικοπέδων σε δικαιούχους που διαμένουν σε τουρκοκυπριακές ιδιοκτησίες στο Κιβισίλι - Πυρηνικό εργοστάσιο στο Άκκιουγιου - Πολυετής παραμονή τετράχρονου παιδιού στο νοσοκομείο (εμπιστευτική απάντηση) - Σύσταση συμβουλίου εφαρμογής της εθνικής στρατηγικής ενάντια στη σεξουαλική κακοποίηση ανηλίκων - Παρουσίαση βιβλίου του Φώτη Παπαφώτη στο Σπίτι της Κύπρου - Ρύπανση από τη λειτουργία του Ηλεκτροπαραγωγικού Σταθμού Δεκέλειας - Πολυετής παραμονή παιδιού στο Μακάρειο Νοσοκομείο (εμπιστευτική απάντηση) - Το σύστημα παιδικής προστασίας στην Κύπρο - Κενό στο νόμο για ενοικιαστές - Καταγγελία σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκου.

Τιμή: €3,50

2658